

Dosarul nr. 1-862/2026

PIGD: 1-26040854-12-1-01042026

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

04 iunie 2026

mun.

Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecătorul

Olga Bejenari

Grefier

Teofilia Beleuţa

Cu participarea:

Acuzatorului de stat, procurorul

Carina

Chirpii

Apărătorului inculpatei, avocatul

Lilian

Rudei

Inculpatei

Iana

Raetchi

Interpretului

Serghei

Penov

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba română, *în ordinea acordului de recunoaştere a vinovăţiei conform art. 509 din Codul de procedură penală*, cauza penală de învinuire a lui:

Raetchi Iana *****, data naşterii *****,
IDNP *****, cetăţeană a Republicii Moldova şi
României, nu posedă limba de stat, domiciliată în
*****, cu studii superioare, neangajată în câmpul
muncii, celibatară, fără persoane la întreţinere, fără
grade de invaliditate, fără titluri speciale, grade de
calificare şi distincţii de stat, nu se află la evidenţa
psihiatrică sau narcologică, fără antecedente penale,
pe cauza dată s-a aflat în stare de reţinere şi arest
preventiv începînd cu data de *02 septembrie 2022*,
ora 10:18 şi până la 20 septembrie 2022, ora 16:30,

în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 30, art. 42 alin. (5), art. 45, art. 181²
alin. (5) din Codul penal (*în vigoare la data comiterii faptei*).

Procedura de citare legală, executată.

Date cu referire la examinarea cauzei penale: *01 aprilie 2026 – 04 iunie 2026.*

Cu referire la materialele cauzei penale și în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, instanța de judecată,

A C O N S T A T A T :

Fapta prejudiciabilă constatată.

Inculpata, **Raetchi Iana**, activând în cadrul Departamentului de Monitorizare, Planificare și Control al Partidului Politic „ȘOR” (declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 19 iunie 2023, radiat din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 23 ianuarie 2024), exercitând atribuții de coordonare și asistență a activității organizațiilor teritoriale ale Partidului Politic „ȘOR”, acționând cu intenție directă și prin înțelegere prealabilă cu vicepreședinții partidului – Marina Tauber și Vitalie Balinschi, cu trezorierul partidului – Nelli Parutenco, cu managerul pe finanțe – Olga Romanova, cu persoana responsabilă de achiziții – Anton Curlat, cu șeful Departamentului de Monitorizare și Control al partidului – Cristina Gălescu, cu alte persoane care activau în cadrul acestui Departament – Ala Beșliu, Elena Chirimciuc, Onica Natalia, Adriana Condrațaia, Cornelia Brașovschi, cu persoanele responsabile de repartizarea în oficiile teritoriale a banilor proveniți din surse de finanțare ilicite a partidului – Victor Guțuleac, Veaceslav Bejenari, Liudmila Ipateva și Ruslan Chirilov, precum și cu alte persoane, cunoscând cu certitudine că Partidul Politic „ȘOR” este finanțat de grupul criminal organizat, condus de fostul președinte al partidului, Ilan Șor, contrar prevederilor art. 25 al Legii nr.294 din 21.12.2007 privind partidele politice , art. 41 și art. 43 din Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997 (în vigoare la momentul săvârșirii faptei), pct. 26-37 ale Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4401 din 23.12.2015, care interzic finanțarea partidelor politice din surse anonime, în interesul unor terți sau de către persoane juridice care au sediul peste hotarele Republicii Moldova, în perioada anilor 2019-2022, a contribuit prin complicitate la acceptarea finanțării ilegale a partidului din partea grupului criminal organizat, condus de fostul președinte al partidului Ilan Șor, prin prestarea de informații, servicii și acordarea de mijloace și instrumente, precum și prin înlăturare de obstacole, iar în acest sens: a introdus pe teritoriul Republicii Moldova mijloace financiare ilicite parvenite de la grupul criminal organizat condus de Ilan Șor, a acumulat prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, informațiile cu privire la persoanele identificate de către președinții Organizațiilor Teritoriale Dondușeni, Edineț, Ocnița și Sîngerei ale Partidului Politic „ȘOR”, pentru a lua parte la activitatea partidului „ȘOR”,

inclusiv prin semnarea formularelor de declarații privind donațiile fictive în numerar în favoarea partidului, precum și prin participarea la protestele organizate pe teritoriul municipiului Chișinău; a sistematizat listele participanților la proteste, mobilizați de către organizațiile teritoriale ale partidului politic „ȘOR”, a verificat și a contrapus datele din liste cu pozele protestatarilor efectuate la îmbarcarea în mijloacele de transport, a sistematizat informațiile cu privire la mijloacele de transport implicate în transportarea protestatarilor, în baza cărora au fost repartizate și distribuite mijloacele bănești provenite din surse ilicite de finanțare a partidului, din partea grupului criminal organizat condus de către Ilan Șor, pentru achitarea serviciilor de transportare a protestatarilor, precum și pentru remunerarea participanților la acțiunile de protest organizate de Partidul Politic „ȘOR” în fața instituțiilor publice din mun. Chișinău (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală, etc).

Astfel, în vederea realizării acțiunilor sale infracționale, acționând în baza acestor intenții infracționale, Raetchi Iana *****, în perioada de timp aprilie 2019 – martie 2020, în mod sistematic a efectuat mai multe curse organizate (tur-retur timp de 24 ore) în Federația Rusă, unde împreună cu alți angajați din cadrul Departamentului de Monitorizare, Planificare și Control al Partidului Politic „ȘOR”, au recepționat mijloace bănești ilicite din partea unor membri neidentificați ai grupului criminal organizat condus de Ilan Șor, în proporții deosebit de mari, fiecare transportând sume a câte 7000 dolari SUA, în scopul de a nu fi declarați în vamă la întoarcerea în Republica Moldova, după cum urmează:

– *la 18-19 aprilie 2019*, Iana Raetchi, împreună cu Adriana Condrațcaia, Mihaela Pavlov și Evghenia Guțul (Buiucî), au traversat frontiera de stat prin punctul de trecere a frontierei Aeroportul Internațional Chișinău, pe direcția ieșire și intrare, cursa Chișinău-Moscova(SVO)/Moscova(DME)-Chișinău, introducând pe teritoriul Republicii Moldova suma de 28000 dolari SUA, care conform ratei oficiale de schimb a BNM constituia echivalentul a 501443,6 lei;

– *la 7 decembrie 2019*, Iana Raetchi, împreună cu Adriana Condrațcaia și Evghenia Guțul (Buiucî), au traversat frontiera de stat prin punctul de trecere a frontierei Aeroportul Internațional Chișinău, pe direcția ieșire și intrare, cursa Chișinău-Moscova(SVO)/Moscova(DME)-Chișinău, introducând pe teritoriul Republicii Moldova suma de 21000 dolari SUA, care conform ratei oficiale de schimb a BNM constituia echivalentul a 367033,8 lei;

– *la 4 martie 2020*, Iana Raetchi, împreună cu Adriana Condrațcaia, Mihaela Pavlov, Alina Olexici și Evghenia Guțul (Buiucî), au traversat frontiera de stat prin punctul de trecere a Aeroportul Internațional Chișinău, pe direcția ieșire și intrare, cursa Chișinău-Moscova(SVO)/Moscova(DME)-Chișinău, introducând pe teritoriul Republicii Moldova suma de 35000 dolari SUA, care conform ratei oficiale de schimb a BNM constituia echivalentul a 614012 lei.

În consecință, Raetchi Iana *****, acționând în interesele formațiunii politice „ȘOR”, a participat prin complicitate la acceptarea cu bună știință a finanțării Partidului Politic „ȘOR” din partea grupului criminal organizat, condus de Ilan Șor, introducând pe teritoriul Republicii Moldova împreună cu Adriana Condrațcaia Evghenia Guțul, Mihaela Pavlov și Alina Olexici, mijloace bănești în valută – dolari SUA, a căror echivalent conform ratelor oficiale de schimb a BNM constituie suma totală de 1482489,4 lei, care reprezintă surse financiare ilicite și care au fost integrate în activitatea și întreținerea partidului, fără a fi reflectate în rapoartele financiare ale partidului, în scopul promovării și realizării intereselor partidului pe arena politică din Republica Moldova, de obținere prin mijloace ilicite a puterii în stat.

Acționând în baza aceleiași rezoluții infracționale, aflându-se pe teritoriul mun. Chișinău, în perioada lunilor iulie – august 2022, cunoscând despre faptul finanțării ilegale a partidului din partea grupului criminal organizat, condus de Ilan Șor, aflat în căutare, Raetchi Iana a participat la organizarea și desfășurarea următoarelor proteste:

- la 24.07.2022 au fost transportate din raionul Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei la protest în mun. Chișinău 461 persoane, fiind achitată suma totală de 157700 lei pentru transportarea tur-retur și alimentarea participanților la protest;

- la 23.08.2022 au fost transportate din raionul Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei la protest în mun. Chișinău 893 persoane, fiind achitată suma totală de 503800 lei pentru transportarea tur-retur a participanților la protest.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Raetchi Iana a săvârșit, prin complicitate, infracțiunea de încălcare a modului de gestionare a mijloacelor financiare ale partidului politic, exprimată prin acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat, în formă prelungită, infracțiune prevăzută la art. 30, 42 alin. (5), 45 și art. 181² alin. (5) din Codul penal.

Privind procedura.

La etapa urmăririi penale, Raetchi Iana a recunoscut în mod expres vina în legătură cu fapta incriminată și a acceptat încadrarea juridică în baza art. 30, art. 42 alin. (5), art. 45, art. 181² alin. (5) din Codul penal, în acest sens, servind drept confirmare declarația scrisă personal de Raetchi Iana și anexată la materialele dosarului.

De asemenea, la etapa urmăririi penale, Raetchi Iana, asistată de apărătorul său, avocatul Lilian Rudei, și-a manifestat voința de a încheia un acord de recunoaștere a vinovăției.

Astfel, la inițiativa lui Raetchi Iana și a apărătorului acesteia, avocatul Lilian Rudei, și în conformitate cu prevederile art. 504, art. 505 din Codul de procedură

penală, având aprobate, în scris, limitele pedepsei de către procurorul ierarhic superior și luând în considerare faptul că, în baza probelor administrate, reiese că faptele au fost săvârșite de inculpată și rezultă stabilirea vinovăției acesteia, a fost întocmit acord de recunoaștere a vinovăției pe cauza penală în privința lui Raetchi Iana.

În cadrul ședinței de judecată din 30 aprilie 2026, acuzatorul de stat, Carina Chirpii, a solicitat ca instanța de judecată să accepte acordul de recunoaștere a vinovăției, semnat la etapa urmăririi penale.

De asemenea, în cadrul ședinței de judecată, atât inculpata Raetchi Iana, cât și apărătorul acesteia, avocatul Lilian Rudei, au susținut acordul de recunoaștere a vinovăției.

În rezultatul verificării autenticității declarației de judecare a cauzei penale în ordinea prevederilor art. 509 din Codul de procedură penală și stabilirii că, aceasta a fost înaintată în cunoștință de cauză, cu întrunirea condițiilor cerute, inculpatei fiindu-i explicate consecințele judecării cauzei în conformitate cu procedura indicată, instanța a admis cererea înaintată și a dispus judecarea cauzei în ordinea prevederilor art. 509 din Codul de procedură penală.

Poziția inculpatei.

Inculpata Raetchi Iana, fiind audiată, prin expunere factologică ce nu contravine acordului de recunoaștere a vinovăției, a recunoscut integral vinovăția și a declarat aceleași fapte stabilite în cadrul urmăririi penale. Aceasta a indicat că înțelege pentru ce este învinuită și recunoaște integral vina, menționând că acordul a fost încheiat benevol, cu participarea avocatului, și că înțelege consecințele nerespectării acestuia.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată, inculpata Raetchi Iana a declarat că a activat, în perioada anilor 2019 – 2022, în cadrul Partidului Politic Șor. A precizat că a lucrat oficial din 2019, iar primele 3 luni au constituit perioada de probă, după expirarea căreia s-a angajat oficial. A indicat că salariul oficial era de până la 2 mii lei, iar suma de 17 mii lei îi era oferită în plic, neoficial.

Referitor la deplasări, a declarat că, în perioada 18-19 aprilie 2019, a zburat împreună cu colegii săi din Chișinău în Moscova, aterizând pe Aeroportul Internațional Moscova „Sheremetyevo”, iar întoarcerea avea loc de pe Aeroportul Internațional „Domodedovo”, precizând că, de regulă, această deplasare dura o zi. A menționat că a zburat împreună cu colegile Contradțcaia Adriana, Guțul Evghenia, Alexici Alina, Curlat Anton, Botnarenco Cristian și Iurii Cuznețov, aceștia fiind colegii pe care îi cunoștea. Totodată, a menționat că mai zburau și alte persoane, însă pe acestea nu le cunoștea personal și nu le-a văzut. A indicat că deplasările aveau loc pe durata unei zile, de regulă dimineața plecau, iar seara reveneau înapoi în Chișinău.

A relatat că, la sosirea în orașul Moscova, erau întâmpinați de un șofer care îi urca într-un autobuz sau într-o rutieră, în dependență de numărul persoanelor, și îi transporta la hotel. A precizat că nu ține minte denumirea hotelului și nu cunoaște numele și prenumele șoferului, întrucât acesta nu se prezenta. A indicat că erau cazați câte două persoane în cameră, după care aveau timp liber până seara. A mai declarat că li se organizau excursii și se plimbau prin orașul Moscova însoțiți de un ghid, iar la o anumită oră reveneau la hotel. În fiecare cameră, bătea la ușă un bărbat, a cărui identitate nu o cunoștea, acesta neprezentându-se niciodată. A precizat doar că era un bărbat înalt, cu postură sportivă, care intra în cameră și transmitea fiecărei persoane câte un plic. În plic se afla suma de 7 000 dolari SUA. A menționat că, imediat după transmiterea plicurilor, plecau spre aeroport. La revenirea în Chișinău, fiind târziu, de regulă mergeau acasă pentru a se odihni. A doua zi, unul dintre colegi transmitea un mesaj privind locul întâlnirii. A concretizat că își amintește exact prima deplasare, întrucât aceasta fusese prima sa călătorie. A declarat că întâlnirea fusese stabilită la Grand Hall, unde, după ce s-au adunat, au transmis acele plicuri aceleiași persoane care le oferise în hotelul din Moscova. Nu cunoaște cine era acel bărbat și nici numele sau prenumele acestuia. Rolul lor era unul nesemnificativ, spunându-li-se doar să plece, să ia și să aducă respectivele plicuri, fără alte explicații. A indicat că, pentru aceste deplasări, li se achita suma de 50 euro, pentru cheltuieli precum alimentația. A menționat că după aceasta reveneau la locul de muncă și își continuau responsabilitățile obișnuite. A mai comunicat că a zburat de trei ori, însă își amintește doar prima deplasare, fără a putea preciza cine îi lua sau îi întâmpina în celelalte cazuri, menționând însă că scenariul era același.

Referitor la biletele de avion și persoanele care le propuneau aceste deplasări, a indicat că totul venea de la conducerea partidului, respectiv de la Ilan Mironovici, iar în cadrul departamentului de monitorizare și control, unde activa inculpata, conducător era Gălescu Cristina, care transmitea informația primită de la conducerea nemijlocită. În ceea ce privește biletele de zbor, inculpata a declarat că de aceasta răspundea Svetliciia Anastasia, care la acel moment era ajutorul Marinei Tauber, respectiv îi transmiteau fotografiile pașapoartelor, iar în decurs de o zi primeau biletele procurate online, fără a avea alte contacte cu alte persoane pe acest subiect.

Referitor la mitingurile și protestele organizate în municipiul Chișinău, a declarat că răspundea de anumite raioane, precum Edineț, Ocnița, Dondușeni și Sângerei. A precizat că lucra direct cu președinții organizațiilor teritoriale și, având în vedere numărul mare de raioane, comunica cu aceștia prin apeluri telefonice sau prin grupuri de Telegram, aceasta fiind modalitatea cea mai comodă. Informațiile transmise erau recepționate de toți participanții grupurilor respective.

A declarat că, în cazul planificării unui protest, informația era transmisă de către Gălescu Cristina, iar inculpata informa raioanele de care răspundea. Organizarea persoanelor pentru participarea la proteste și identificarea transportului erau efectuate de președinții organizațiilor teritoriale. Rolul său consta doar în transmiterea informației privind data și locul desfășurării protestului. A menționat că președinții organizațiilor teritoriale organizau independent activitatea în teritoriu, iar în ziua protestului îi comunicau numărul persoanelor mobilizate sau tipul de transport identificat, astfel încât aceasta putea aprecia aproximativ numărul participanților în funcție de capacitatea mijloacelor de transport. Totodată, a indicat că se transmiteau fotografii drept confirmare a faptului că persoanele au fost adunate.

A declarat că toate aceste date le introducea într-un tabel aflat în Google Drive, accesibil online, întrucât mai mulți colegi introduceau informații simultan. A menționat că ulterior tabelul era transmis lui Romanova Olga pentru verificarea numărului de persoane. A precizat că multe raioane întrebau dacă urma să existe remunerare pentru persoanele aduse la proteste, însă ea nu putea răspunde la asemenea întrebări, deoarece nu era contabil și nu se ocupa de finanțarea partidului. A indicat că toate întrebările privind remunerările și achitățile erau redirecționate către contabila partidului, Parutenco Nelly, și ajutorul acesteia, Romanova Olga. A relatat că toate aspectele legate de remunerări și achități erau clarificate de către acestea, inclusiv achitățile pentru transport și persoane.

Referitor la arenda oficiilor, a declarat că fiecare raion dispunea de un oficiu, astfel, lunar fiecare raion completa un tabel în format Excel privind arenda, serviciile comunale și alte necesități. A precizat că o dată pe lună imprima acest tabel și îl transmitea lui Parutenco Nelly, iar în lipsa acesteia, lui Olga Romanova. A susținut că nu a transmis bani niciunui raion, întrucât nu avea asemenea atribuții, de aceasta ocupându-se Parutenco Nelly sau Olga Romanova, care transmiteau banii în cadrul unor adunări, consilii sau direct la oficiu.

De către partea acuzării au fost administrate următoarele probe în susținerea acuzațiilor formulate în privința lui Raețchi Iana:

Vina inculpatei ***Raețchi Iana*** în săvârșirea infracțiunii imputate a mai fost dovedită în ședința de judecată și prin totalitatea probelor acumulate la etapa urmăririi penale care au fost puse la baza învinuirii, au fost acceptate de inculpată la etapa semnării acordului de recunoaștere a vinovăției și au fost puse la baza acordului de recunoaștere a vinovăției înaintat instanței de judecată pentru acceptare:

– ***Declarațiile martorului Beșliu Ala***, care a declarat că a activat în oficiul central în Departamentul de monitorizare și control al Partidului politic „ȘOR”, începând cu luna martie 2019 până în noiembrie 2022, cu o întrerupere de 3 luni în perioada august-noiembrie 2019. A fost angajată oficial în cadrul PP „ȘOR”

începând cu luna decembrie anul 2020, cu salariul de funcție de 700 de lei. În această perioadă în afară de salariul său lunar oficial de 700 lei, suplimentar a primit salariu neoficial „*în plic*” în sumă de 19300 lei, adică în total primea lunar la mână suma de 20000 lei. Salariul lunar îl primea de la Olga Romanova care exercita neoficial funcția de contabil PP „ȘOR”, aceasta activând permanent în sediul central al PP „ȘOR”, având un birou separat. Din câte a înțeles și observat, Olga Romanova este persoană de încredere a lui Ilan ȘOR.

Salariul lunar de 20000 de lei de asemenea îl primeau și colegile sale care au activat în perioada respectivă în Departamentul de monitorizare și control și anume: Iana Raetchi, Eugenia Guțul, Elena Carabajac, Cornelia Brașovschi, Mihaela Pavlov, Alina Olexici, Tatiana Casianciuc, Elena Diacenco, Svetlana Popan, Maria Rață, Onica Natalia, Cristina Gălescu și Adriana Condrațcaia, iar acest salariu putea să fie mai mic (15000 lei) sau mai mare (aproximativ 30000 de lei) în dependență de stagiul și funcția deținută.

În cadrul partidului a fost angajată de către Tudor Balițchi, care *de facto* era responsabilul de proiectul politic „Partidul politic „ȘOR” și făcea parte din managementul de top al PP „ȘOR”, de rând cu Ilan ȘOR, Marina Tauber și Vitalie Balinschi. La nivel organizatoric, Tudor Balițchi era persoana responsabilă de politica generală a partidului, el fiind persoană de încredere a lui Ilan ȘOR, el era administratorul general al PP „ȘOR” și avea ultimul cuvânt în luarea deciziilor. Nici o decizie în cadrul partidului nu se lua fără consultarea cu dumnealui.

Alți doi exponenți ai conducerii de vârf al Partidului era Marina Tauber, care exercita funcția de vicepreședinte al PP „ȘOR” și supraveghea activitatea Organizațiilor teritoriale (OT) – OT „Chișinău”, OT „Orhei” și OT „Bălți”, iar Vitalie Balinschi – vicepreședintele și coordonator național al tuturor organizațiilor teritoriale raionale ale PP „ȘOR”, cu excepția celor gestionate de către Marina Tauber.

În corespondența sau documentele interne de partid, numele conducerii deseori era codificat prin inițialele numelui, prenumelui sau patronimicului. Astfel, președintele Șor Ilan Mironivici era menționat drept „IM”, Balițchi Tudor Tudor drept „TT”, Balinschi Vitalie Grigore drept „VG”, Tauber Marina Alexandr menționată drept „MT” sau „MA”.

De la momentul angajării sale până în august 2019, a activat sub conducerea Irinei Simon (manager principal al OT „Chișinău”), iar munca sa consta în colaborarea cu organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” din mun. Chișinău, prestând muncă specifică lucrărilor de secretariat prin solicitarea de evidențe a activiștilor, simpatizanților, transmiterea indicațiilor Marinei Tauber, conducerii partidului și altor activități cu caracter politic din teritoriul din gestiune. Careva atribuții în activități cu caracter financiar nu a avut și nu a fost implicată.

În perioada august 2019, președintele Ilan Șor a părăsit teritoriul Republicii Moldova, iar persoana care a recomandat spre angajare, Iancu Țurcanu, persoană care se ocupa de construcția echipelor locale ale PP „ȘOR” din mun. Chișinău, i-a spus că bani pentru salarii nu sunt și că urmează să-și caute altceva de lucru.

Ulterior, în decembrie 2019, întrucât PP „ȘOR” continua activitatea, a fost reangajată la propunerea Marinei Tauber, cu aprobarea lui Tudor Balițchi, în cadrul partidului în calitate de secretar general al PP „ȘOR” pe mun. Chișinău, cu un salariu de 15000 de lei pe lună, după care peste câteva luni, în vara anului 2020, după plecarea Irinei Simon (manager general al OT „Chișinău”) i-a fost majorat salariul la 20000 de lei pe lună, iar în această perioadă până la 01.05.2022, a activat sub coordonarea Marinei Tauber, care era responsabilă politic inclusiv pe mun. Chișinău. În această perioadă s-a subordonat Marinei Tauber, executând cerințele puse de ea, inclusiv cele financiare neoficiale, care nu treceau prin evidențele oficiale contabile ale partidului.

Astfel, începând cu reangajarea sa în luna decembrie 2019, în sarcinile sale avute anterior până în august 2019, suplimentar i-a fost pusă responsabilitatea ducerii evidenței statelor de personal din Organizația Teritorială Chișinău cu suburbiile acestora, evidența timpului de lucru prestat și întocmirea listei de plată a salariilor lunare a angajaților acestor structuri, fiind vorba de președinți, vicepreședinți, secretari, sectoriști și consilieri locali, precum și evidența cheltuielilor de chirii și servicii comunale.

Procedura de întocmire a acestor liste de plată era următoarea: ea contacta secretarii sau președinții organizațiilor locale teritoriale din mun. Chișinău (of. Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Rîșcani și suburbii) care îi furnizau datele cu privire la personalul angajat și volumul muncii prestate. Informația cu privire la cuantumul salariului fiecărui angajat ce urma a fi achitat i-a fost comunicat inițial de către Marina Tauber, pe care îl introducea într-un tabel de format „excel”. În continuare, acest tabel îl expedia prin intermediul aplicației „Telegram” Marinei Tauber. Acest tabel ulterior, prin aceeași aplicație de „Telegram”, era expediat dnei Olga Romanova și lui Tudor Balițchi, care avea ultimul cuvând de spus în aprobarea acestei liste de plată a salariului și dacă nu existau obiecții, Tudor Balițchi confirma verbal și permitea eliberarea banilor de către Olga Romanova în scopul remunerării neoficiale a angajaților partidului.

În continuare, Olga Romanova de regulă transmitea suma de bani totală necesară pentru salarii Marinei Tauber, care o invita în biroul dumneaei și împreună, mergeau conform listei de persoane și repartizau acești bani în plicuri de hârtie și notau numele angajatului partidului ce urma să-i primească. Aceste sume de bani variau în dependență de perioadă și numărul de personal angajat al OT Chișinău, fiind vorba de sume cuprinse între 80 și 500 de mii de lei/lunar, în dependență de intensitatea activității politice și campanii electorale, etc.

A menționat că au fost câteva cazuri în această perioadă de 2 ani, când Olga Romanova i-a transmis pachete de bani pentru salarii direct, pentru a le repartiza în plicuri, pe care ulterior le-a transmis Marinei Tauber pentru a le împărți angajaților.

Nemijlocit de împărțirea salariilor în plicuri se ocupa Marina Tauber, care le transmitea fiecărui angajat al OT Chișinău în cadrul ședințelor periodice care aveau loc la sediul central al Partidului politic „ȘOR”, care în perioada respectivă s-a aflat pe str. Tighina 12, mun. Chișinău și M. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău.

A menționat că, în scopul camuflării caracterului neoficial al acestor plăți, la solicitarea conducerii partidului – Tudor Balițchi, a fost solicitată să imprimeze la printer blancuri nesemnate și neștampilate cu dispoziții de plată, care să creeze o aparență oficială de evidență contabilă a salariilor eliberate și la momentul transmiterii plicului cu bani, persoana care îl primea, trebuia să se semneze pe această dispoziție de plată, după care această dispoziție era nimicită de către contabilă – Olga Romanova.

Din observațiile sale nemijlocite, achitări de „salarii în plic” beneficiau și celelalte organizații teritoriale gestionate de Marina Tauber și anume OT „Orhei” și OT „Bălți”. Nemijlocit de evidența statelor de personal și a salariilor a angajaților OT „Orhei” și OT „Bălți” se ocupa colega sa din oficiul central – Elena Carabajac, care prelua datele cu privire la numărul de angajați și salariile oferite în mod similar cum o făcea ea, inclusiv o ajuta pe Marina Tauber cu repartizarea salariilor neoficiale în plicuri. La OT „Orhei”, de listele de salarizare se ocupa și Anastasia Svetlicinîi.

Astfel, pentru OT „Orhei” Marina Tauber împărțea salariul lunar, fiind ajutată de Elena Carabajac sau de Anastasia Svetlicinîi – secretar al OT „Orhei” a PP „ȘOR”, care activa permanent în or. Orhei, întrucât organizația de partid era una mare, iar pentru OT „Bălți”, Tauber Marina împărțea salariile de sine stătător, întrucât erau mai puțini angajați și nu era necesar careva ajutor.

Dacă inițial (decembrie 2019) ea (Olga Beșliu) nu asista la procesul de împărțire a salariilor neoficiale a angajaților OT „Chișinău”, de acest lucru ocupându-se Irina Simon, care exercita atribuții de manager al OT „Chișinău”, aproximativ din vara anului 2020, odată cu demisia Irinaei Simon, deja ea a fost solicitată de Marina Tauber să o ajut cu procesul de împărțire a acestor salarii neoficiale angajaților OT „Chișinău”. Astfel, transmiterea plicurilor cu salarii neoficiale avea loc după ședințele de partid cu întreg efectivul permanent angajat al OT „Chișinău” și cu participarea obligatorie a Marinei Tauber.

Astfel, după ședință, angajații OT „Chișinău” erau invitați în biroul de lângă sala de ședință de pe str. Tighina 12, iar ulterior pe str. M. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău, pentru primirea plicurilor cu banii neoficiali pentru salariu, iar după primirea plicurilor, completau dispozițiile formale de plată cu

numele/prenumele lor și suma salariului și le semnau, după care în același birou primeau de la Marina Tauber aceste plicuri. În perioada decembrie 2019 – mai 2022, aceste plicuri erau repartizate de către Marina Tauber. Au fost puține cazuri când transmitea aceste plicuri personal, persoanelor care din anumite motive nu se prezentau în ziua numită. De obicei, nu se prezentau la ședință consilierii PP „SOR”, deoarece ei aveau o remunerație lunară de 1000 de lei și nu erau prea motivați să vină la aceste adunări.

După ce tot personalul recepționa aceste salarii „în plic”, transmitea Marinei Tauber lista de plată împreună cu toate dispozițiile de plată contrasemnate, după care dumea ei le verifica și dacă nu avea obiecții i le returna, după care ea le transmitea în continuare numitei Olga Romanova. Aceasta, la rândul ei, față de dânsa nimicea lista de plată și dispozițiile de plată prezentate, prin aparatul de nimicire a documentelor – „Schroeder”.

A menționat că această procedură se repeta lunar, de fiecare dată când Olga Romanova îi anunța că sunt bani pentru salarii. A mai menționat că în ziua când avea loc transmiterea banilor pentru salariul angajaților OT „Chișinău”, în cazurile când pachetul cu bani îi era transmis dânsei, dar nu Marinei Tauber, observa în biroul numitei Olga Romanova sume enorme de bani, sub forma de pachete, plasate peste tot, în pachete, pe birou, mobilă, masă etc. A comunicat că Olga Romanova nu avea vreun safeu propriu-zis, iar cine îi aducea banii respectivi nu cunoaște.

Așadar, sumele achitate personalului OT „Chișinău” în calitate de salarii neoficiale în perioada decembrie 2019 – ianuarie 2022, erau următoarele și au variat în dependență de activitatea de partid și care creștea în prag de campanii electorale sau manifestații de amploare, astfel:

- pentru președinții Organizațiilor teritoriale din mun. Chișinău (of. Botanica – Serghei Burgudji; of. Buiucani – Vasili Liutenco în 2022, Cristina Gălescu câteva luni februarie-august 2022; of. Centru – Iurie Godlevschi, Tudor Vlaicu și Svetlana Popan începând cu februarie 2022; of. Ciocana – Victoria Dimina (Angheluța), Diana Memet din februarie 2022; of. Rîșcani – Ala Antonciuc, Iurie Cuznețov după februarie 2022; și suburbii – Cristian Botnarenco) – se transmiteau salarii lunare în plic în sumă de la 10000 până la 30000 lei;

- vicepreședinților Organizațiilor teritoriale din mun. Chișinău (of. Centru – Alexandru Gaidarli; of. Ciocana – Oleg Ușurelu; of. Botanica – Svetlana Vozian) se transmiteau salarii lunare în plic în sumă de la 8000 până la 15000 lei, salariul depinzând de prestația persoanei, volumul de lucru, etc;

- secretarilor Organizațiilor teritoriale din mun. Chișinău (of. Botanica – nu le-a reținut numele din motivul schimbărilor frecvente de personal; of. Centru – Daria Trofim o perioadă; of. Ciocana – Ana Djalilova ultima perioadă; of. Rîșcani – Daria Trofim, Constanța Grosu, Elena Carabajac; și suburbii Ana Djalilova) se

transmiteau salarii lunare în plic în sumă de la 10000 până la 12000 lei, în dependență;

- sectoriştilor (preşedinţilor de organizaţii primare în raza secţiei de votare) se transmiteau salarii lunare în plic în sumă relativ fixă de 8000 lei;

- pentru consilierii locali din suburbiile Chişinăului primeau salarii în plic a câte 1000 de lei lunar (aceştia fiind Cricova – Gheorghe Canţîr, Evghenia Cocegarova; Codru: Serghei Diacov; Tohatin: Taisia Ghiţu; Sîngera: Vera Veghert);

- pentru cei 2 consilieri locali din mun. Chişinău – Valeriu Klimenco, nu cunoaşte dacă se achitau careva sume de bani, dar cunoaşte că secretarei dumnealui îi transmitea suma de 7000 de lei lunar. Celuilalt consilier municipal – Serghei Burgudji, tot el preşedinte al OT „Botanica”, primea lunar suma de 20000 lei, iar începând cu 01.01.2022 primea salariul „în plic” de 30000 lei lunar.

Din lista cheltuielilor neoficiale, la adunările organizate de Marina Tauber lunar cu angajaţii OT „Chişinău” din februarie 2022, către vicepreşedinţii OT „Chişinău” se transmiteau lunar suma de 2000 de lei pentru cheltuieli de combustibil. A menţionat că preşedinţii OT „Chişinău” nu beneficiau de compensarea cheltuielilor de transport, întrucât aveau salarii mai mari ca ale vicepreşedinţilor. Tuturor secretarilor OT „Chişinău” se achita lunar pentru abonament telefonic câte 250 lei, iar pentru ceilalţi anagajaţi câte 150 de lei. Aceşti bani îi recepţiona de la Olga Romanova, prin aprobarea Marinei Tauber şi lui Tudor Baliţchi, după care le transmitea preşedinţilor de organizaţii teritoriale din mun. Chişinău, de regulă la sediul central al PP „ŞOR”.

Cheltuielile de chirie pentru sediile OT „Chişinău” de asemenea în cea mai mare parte se achitau cu bani cheş. Astfel, din contabilitatea PP „ŞOR” oficial se declarau plăţile pentru chiria sediilor cu suma de 1000 de lei/lunar, ceea ce nu corespundea cerinţelor pieţei imobiliare, astfel diferenţa sumelor neoficială pentru chirie se achitau în cheş „în plic”.

Achitarea chiriilor neoficiale „în plic” a fost pusă de către Marina Tauber în sarcina sa. Astfel, lunar trebuia să telefoneze proprietarii de sedii să preieie informaţia cu privire la suma chiriei şi serviciilor comunale, după care informaţia o transmitea Marinei Tauber, iar ea, la rândul ei, o transmtiea dnei Olga Romanova şi lui Tudor Baliţchi care aproba eliberarea banilor. Banii pentru chirii şi servicii comunale îi erau eliberaţi personal, de către Olga Romanova, iar ea trebuia să se întilnească cu proprietarii şi să-i transmită. La momentul transmiterii banilor, proprietarii se semnau într-o agendă pentru confirmarea primirii banilor, după care prezenta semnătruile respective Marinei Tauber şi Olgăi Romanova drept confirmare a achitării banilor. Astfel, plăţile pentru chirii şi servicii comunale în perioada anului ianuarie 2020 – ianuarie 2022 au constituit: pentru ofiul „Botanica” din bd. Dacia 24, chiria constituia 550 euro şi suplimentar servicii

comunale cca 2-3 mii de lei; pentru ofiul „Ciocana” chiria chiria constituia 550 euro și suplimentar comunale cca 1 mie de lei; pentru ofiul „Rîșcani” din str. Miron Costin, chiria constituia 450 euro și suplimentar serviciile comunale cca 2 mii de lei/lunar. În or. Cricova chiria și serviciile comunale constituiau 3000 lei plăți neoficiale, iar oficial pe contabilitatea partidului se achita suma de 500 lei. Plățile pentru chiriile sus-menționate se achitau lunar cu o întârziere de cca 2-3 luni.

Începând cu februarie 2022, PP „ȘOR” au deschis 5 oficii în toate sectoarele Chișinăului în care chiria neoficială era începând cu 1200 euro până la 2000 euro, iar prin contabilitate erau reflectate chirii în sumă de cca 1500 lei. Aceste oficii au activat până în luna august 2022, însă nu a participat la transmiterea de bani pentru achitarea acestor chirii, întrucât în perioada martie 2022, plecase peste hotare în legătură cu evenimentele din Ucraina și a revenit în țară aproximativ peste 1 lună de zile. La revenirea sa, Tudor Balițchi era supărat pe dânsa pe faptul că a plecat din țară și din acest motiv, el a trecut-o pe altă funcție și anume începând cu începutul lunii mai 2022, a fost transferată de la supravegherea OT „Chișinău” pe funcția de manager (sau secretar-referent or curator zonal) a organizațiilor teritoriale ale partidului politic „ȘOR” din raioanele Rezina, Șoldănești, Dubăsari, Criuleni, Drochia, Fălești, Anenii Noi, Ștefan Vodă și Cantemir. Rolul său era de a monitoriza și a sistematiza anumite date cu privire la activitatea organizațiilor teritoriale, primare sau locale, referitor numărul membrilor de partid, simpatizați și problemele cu care se confruntă persoanele membri ai partidului în teritoriul monitorizat. De asemenea, era responsabilă de monitorizarea evenimentelor, adunărilor și întâlnirilor politice ale partidului în raioanele gestionate. Avea funcție de subordonare și ierarhic se subordona șefei Departamentului de monitorizare – Adriana Condrațcaia (care a activat până la jumătatea lunii august 2022), iar ulterior – Cristina Gălescu. De asemenea, a rămas să se subordoneze șefului proiectului politic Tudor Balițchi, vicepreședintelui partidului Marina Tauber și vicepreședintelui Vitalie Balinschi, care totodată este coordonator național al organizațiilor teritoriale, cu excepția celor gestionate de către Marina Tauber. Totodată, Vitalie Balinschi se implica în caz de necesitate și în raioanele coordonate de către Marina Tauber. A menționat că Balinschi Vitalie este persoană de încredere a lui Tudor Balițchi, ei se află în relații de rudenie cu acesta, fiind verișori.

În perioada de timp mai 2022 – jumătatea lui iulie 2022, a exercitat aceleași funcții precum la OT „Chișinău”, cu următoarele deosebiri:

Evidența salariilor lunare neoficiale ale personalului organizațiilor teritoriale era dusă de către contabilă Olga Romanova. Tot ultima, până la perchezițiile din iulie 2022, ducea evidența cheltuielilor de chirie neoficiale și cheltuielilor de combustibil la nivel de țară și tot ultima elibera banii în acest scop.

De evidența ziarelor, corturilor, rechizitelor de birotică și alte achiziții legate de necesitățile curente ale partidului la nivel general de partid (tehnică de calcul, bucle, produse de igienă, produse alimentare, etc), evidența kilometrajului parcurs de mașinile folosite în interesul partidului, era dusă de către angajatul oficiului central Anton Curlat.

Rolul său în chestiunile financiare aferente organizațiilor teritoriale consta în acumularea informațiilor din teritoriu cu privire la cheltuielile de chirie și alte servicii pe care le transmitea contabilei Olga Romanova. De regulă, oficial se declara 500 – 1000 de lei, iar neoficial începând cu 2500 lei până la 20000 lei (oficiul Bălți era închiriat cel mai scump), precum și însoțirea lui Vitalie Balinschi atunci când dumealui mergea în raioanele gestionate de dânsa și îl ajuta cu transmiterea plicului de bani către președintele organizației teritoriale după adunările consiliului politic din organizația teritorială respectivă a PP „ȘOR”. La momentul primirii banilor, acești președinți nu se semnau pe careva foi sau blanchete de dispoziții de plată formale.

Astfel, în exercițiul funcției de curator pe organizații teritoriale din țară a PP „ȘOR”, a constatat că președinții OT din teritoriul monitorizat de către dânsa, precum și celelalte raioane, primeau salarii în plic în sume de 8000 lei și cca 2000 de lei cheltuieli de benzină.

Secretarii OT primeau suma neoficială de 6000 lei.

De asemenea, uneori banii pe salarii și alte cheltuieli erau transmiși fie la ședințele la oficiul central al partidului din Chișinău, direct de către Olga Romanova președintilor OT de partid, dar de regulă prin intermediul lui Vitalie Balinschi, când dumealui se deplasa în teritoriu. Astfel, în perioada mai-iunie 2022, ea și colegile sale au fost practic în toate raioanele împreună cu Vitalie Balinschi în care s-a achitat salariile neoficiale ale personalului OT ale PP „ȘOR” din raioanele țării, cât și compensarea altor cheltuieli cum ar fi remunerarea pentru mobilizarea persoanelor la protestul din 19.06.2022, compensarea cheltuielilor de combustibil, plata chiriei oficiilor.

La întrebarea din ce surse era finanțată activitatea PP „ȘOR” și cine gestiona cu acest proces, martorul Ala Beșliu a declarat că, cu referire la partea financiară a partidului, inclusiv sursele de finanțare și procesul de finanțare, acest proces ținea de competența conducerii Partidului „ȘOR” din care persoanele principale sunt Ilan Șor și Tudor Balițchi. Acești bani veneau în partid prin intermediul contabilei Olga Romanova. Această modalitate de aducere a banilor în partid a durat până în luna iulie 2022, când au avut loc percheziții la sediul PP „ȘOR”. După iulie 2022, banii neoficiali continuau să vină în partid, prin intermediul unei persoane pe nume „Victor”, numele de familie nu-l cunoște, în vârstă de aproximativ 40 de ani.

De asemenea, declară cu certitudine că unii colegi de ai săi din cadrul Departamentului de monitorizare și control și din cadrul Call-Centrului, condusă o

perioadă de Guțul Evghenia (Buiucî), în perioada 2019 – 2022, periodic la diferite intervale de timp, plecau împreună peste hotarele Republicii Moldova, atât prin intermediul Aeroportului Internațional Chișinău, cât și prin punctele trecere a frontierei de stat cu România și Ucraina, pentru a introduce în țară suma 8000 de dolari SUA fiecare. Din colegele sale, cunoaște cu certitudine că au zburat în Moscova și au adus câte 8000 de dolari SUA, Adriana Condrațcaia, Iana Raetchi, Evghenia Guțul, Elena Carabajac, Tatiana Casianciuc, Mihaela Pavlov și alte colege din Call-centru.

Martorul Ala Beșliu a declarat că din lista prezentată de organul de urmărire penală, poate confirma cu certitudine că au călătorit în străinătate după bani pentru PP „ȘOR” următoarele persoane:

1. (perioada 18.04.2019 – 19.04.2019) Adriana Condrațcaia, Evghenia Buiucî (Guțul), Iana Raetchi, Mihaela Pavlov au călătorit Chișinău-Moscova (SVO)/Moscova (DME) – Chișinău PTF Chișinău Airport;

2. (perioada 07.12.2019 – 07.12.2019) Adriana Condrațcaia, Evghenia Buiucî (Guțul), Iana Raetchi, Chișinău-Moscova (SVO)/Moscova (DME) – Chișinău PTF Chișinău Airport;

3. (perioada - 21.06.2022 – 21.06.2022) Veaceaslav Doni (șofer), Anton Curlat și Mirela Causac (pasageri) - VW Passat/KBB 833 - PTF Leușeni Albița Auto;

4. Anton Curlat a mers de câteva ori în Ucraina după bani.

Cursele respective erau organizate centralizat, erau colectate copia pașapoartelor cu o zi înainte de către managerul OT Chișinău - Irina Simon, la persoanele din structura oficiul Teritorial Chișinău. Ea solicita să găsească aceste persoane doritoare. Persoanele care dădeau acceptul, li se procura bilete tur-retur, când se întorceau în țară aveau asupra sa suma de 8000 dolari SUA fiecare. Pentru respectivul serviciu, fiecare persoană era achitată cu 50 de euro din partea PP „ȘOR”.

La începutul activității sale, în fiecare joi, se organizau curse avia Chișinău-Moscova, iar cel mai des zburau angajatele din Call Centrului partidului condus de Evghenia Guțul. Dumneaei în discuții a comunicat că banii în Moscova erau transmiși de către o persoană necunoscută în WC-ul aeroportului ei ca responsabilul de echipă, după care ea a repartizat banii în sumă a câte 8000 de dolari SUA restul fetelor care au zburat împreună cu Evghenia Guțul.

Persoanele respective călătoreau la rugămintea insistentă a conducerii partidului, coimunicată prin intermediul conducerii departamentului sau prin intermediul Irinei Simon. Presupune că din lista prezentată, toate persoanele au plecat peste hotare după aceeași schemă pentru a introduce banii în țară.

După o perioadă, zborurile au început să fie mai rare, precum și acest proces a început să fie mai confidențial. De asemenea, cunoaște că unele din angajatele Departamentului său, menționate în tabel, au mers în continuare după bani pentru partid, inclusiv în Ucraina și România.

La întrebarea cum a avut loc procesul de colectare a donațiilor în favoarea PP „ȘOR” și care a fost rolul Departamentului în care activa în procesul de colectare a formularelor privind donațiile în favoarea PP „ȘOR”, martorul Ala Beșliu a declarat că, deși în mod oficial, unica sursă de finanțare a PP „ȘOR” reprezentau donațiile efectuate de către persoanele fizice, în realitate donații pentru partidul „ȘOR” se făceau fictiv doar pe hârtie. Nu a văzut și nu a auzit niciodată ca cineva să fi făcut careva donații în bani, iar formularele de donații întocmite în numele „așa numiților” donatori au fost întocmite fictiv în scopul introducerii banilor alocați de conducerea partidului în casieria partidului pentru acoperirea cheltuielilor oficiale. Procesul de colectare a acestor formulare de donații se prezenta în felul următor: ei în calitate de curatori ai organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR”, primeau indicația de la contabilă Nelli Parutenco, dar această indicație puteau veni și de la șefa Departamentului – Adriana Condrațcaia, sau de la conducerea partidului în persoana vicepreședintelui PP „ȘOR” – Vitalie Balinschi sau Marina Tauber.

A menționat că în cazul când procesul de colectare a donațiilor întâmpina careva problemă, Marina Tauber se implica personal și în cadrul adunărilor de partid dădea indicații categorice reprezentanților organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” privind aducerea formularelor de donații fictive de la persoanele din teritoriul gestionat. De asemenea, periodic și Vitalie Balinschi intra în birourile Departamentului de monitorizare în care activa și le spunea să ia legătura cu organizațiile teritoriale și să le reamintească despre necesitatea colectării formularelor de donații (fictive) și transmiterea acestora.

Pentru a îngreuna procesul de deconsiprare a caracterului fictiv al acestor donații, Nelli Parutenco cu o persoană pe nume Alexandru (numele nu și-l amintește) a întocmit o indicație metodică cum să fie completate corect aceste formulare de donații, ca să corespundă rigorilor legale și ca persoana figurantă ca donator să dispună de venituri declarate oficial.

La rândul lor, angajații teritoriali ai PP „ȘOR” aveau obligația de a identifica persoanele care pot să semneze aceste formulare de donații neveridice. Din câte cunoaște, persoanele care au semnat aceste declarații fictive, au făcut-o fie la rugămintea rudelor sau prietenilor care au tangență cu angajații partidului „ȘOR”, fie semnăturile acestora au fost falsificate de către acești angajați. Aceste donații reprezentanții organizațiilor teritoriale pe care le monitoriza, i le transmiteau fie direct ultimei, fie lui Vitalie Balinschi în cadrul ședințelor politice. A menționat că a fost un caz când Serghei Burgudji i-a adus formulare de donații din care unele nu

erau semante, astfel acesta a falsificat careva semnături de donații direct față de dânsa. Presupune că au mai fost cazuri de falsificare a formularelor de donații, deoarece reprezentanții organizațiilor teritoriale dispuneau de copii ale buletinelor de identitate ale mai multor cetățeni care au depus cereri de aderare la partid și puteau imita semnătura acestor persoane.

În continuare, transmiteau aceste formulare în adresa trezorerului partidului – Nelli Parutenco și aceasta le introducea în registrul donațiilor, uneori o ajutau să introducă formularele de donații în această bază de date.

Evaluarea necesității sumei de bani ce necesita a fi legalizată prin donațiile fictive era apreciată de Nelli Parutenco. Astfel, de cele mai dese ori, informația privind sumele de bani necesare a fi colectate prin donații erau comunicate (Departamentului de monitorizare) de către Nelli Parutenco. De exemplu Nelli Parutenco putea să le comunice că are nevoie urgent de formulare de donații „desenate” în sumă de 100000 lei pentru acoperirea cheltuielilor privind tipărirea ziarelor, chirie, etc.

A menționat că colectau periodic formularele de donații din Organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” și niciodată nu puneau data pe aceste formulare. Astfel, contabilă Nelli Parutenco, în dependență de necesitatea de bani oficiali în contabilitate, lua un număr de formulare de donații și plasa data calendaristică necesară.

Fiind întrebată ce cunoaște despre evacuarea sau ștergerea documentației și a fișierelor electronice, fapt constatate în cadrul percheziției la oficiul central al PP „ȘOR” la 21.07.2022 pe adresa M. Kogălniceanu 51/1, martorul Ala Beșliu a declarat că, vineri, pe data de 15.07.2022, în jurul orelor 12:00, angajatele departamentului din care face parte, au fost anunțate de către Adriana Condrățcaia că urmează percheziții și rețineri la sediul și urmează să facă curățenie și anume să șteargă toată informația din calculatoare și poștă electronică, să curățe oficiul de toate documentele și hârtiile care conțin careva informații despre activitatea partidului. De asemenea s-a dat indicația ca toate marcajele și tablitele care identificau birourile și locurile de muncă să fie nimicite, astfel încât după această curățenie să fie imposibil de stabilit locul de muncă a persoanei. De asemenea, de specialiștii IT au fost curățate sistemele informaționale. Astfel, în ziua de vineri au evacuat toată documentația și au șters datele din calculator. În ziua de sâmbătă iarăși au ieșit majoritatea persoanelor și au evacuat resturile de hârtii, gunoi, etc. După curățenia respectivă, sediul partidului s-a transformat într-un loc steril în care nu erau careva semne de activitate. După finisarea curățeniei, Adriana Condrățcaia i-a comunicat că Tudor Balițchi le-a data indicația să lucreze în continuare de la distanță.

La întrebarea unde se află la moment documentele contabile și alte documente evacuate în perioada 15-16 iulie 2022, martorul Ala Beșliu a declarat că, fiecare

persoană au evacuat în diferite locații aceste documente. Personal a luat la domiciliu câteva înscrisuri de ciornă, iar restul documentelor și informațiilor electronice le-a șters din compiueter, iar cele de hârtie le-a distrus. Unde la moment se află documentele contabile nu cunoaște, dar bănuiește că acest lucru poate să-l cunoască persoana de la locul de muncă respectiv, în cazul de față Nelli Parutenco și Olga Romanova.

A menționat că, după efectuarea perchezițiilor la sediul PP „ȘOR”, de către Tudor Balițchi s-a luat decizia ca departamentul în care activează, să nu mai fie implicat în procesul transmiterii banilor pentru personal și activitățile de partid, dar să aibă doar competențe organizaționale și de coordonare.

Astfel, sarcina pentru organizarea serviciilor de transport și negocierea contractelor de transport pentru transportarea oamenilor organizată la primele proteste petrecute în luna august-septembrie 2022 în Chișinău de către PP „ȘOR”, a fost pusă în responsabilitatea lui Anton Curlat, care lua legătura direct cu președinții organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” din teritoriu, constata numărul de protestatari și cheltuielile de transport necesare, după care datele primite, le transmitea persoanei pe nume „Victor” care transmitea banii necesari în teritoriu către președinții organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR”, responsabili.

Fiind întrebată ce cunoaște despre faptul organizării evenimentelor de masă de către PP „ȘOR” sub forma protestelor, câte evenimente au fost organizate în total în perioada când a activat și perioada de când au fost organizate, precum și cine suportă cheltuielile aferente acestor proteste, martorul Ala Beșliu a declarat că, în perioada de activitate, de către echipa partidului „ȘOR” au fost organizate mai multe proteste sau flash-moburi, dar o amploare mai mare au început să capete la începutul anului 2022. Astfel, în perioada lunilor februarie-martie 2022, PP „ȘOR” a organizat mai multe proteste și flash-moburi la sediile ANRE, Președinție, Guvern, Ministerul Mediului, etc. Informația despre necesitatea organizării oamenilor la protest o primea de la Marina Tauber și tot la indicația ei transmitea informația către organizațiile teritoriale din Chișinău cu privire la numărul de participanți necesari de mobilizat contra unei remuneri de 200 lei per participant. După recepționarea informației de la președinții sau secretarii OT Chișinău, întocmea lista cu numărul de participanți și transmitea informația dată Marinei Tauber. După petrecerea protestului și după foto-controlul numărului de participanți efectuat de pe pozele de la protest transmise ei prin aplicația „Telegram” de către președinții de OT Chișinău, după ce constata numărul real de participanți, prezenta listele de participanți către Marina Tauber, după care după același circuit Olga Romanova (verificare), Tudor Balițchi (aprobare finală), de către Olga Romanova avea loc eliberarea banilor cheș într-un pachet pentru remunerarea protestatarilor. De regulă, acest pachet cu bani îi era transmis ultimei, iar ea transmitea mai departe acești bani către președinții organizațiilor teritoriale

din mun. Chișinău, în mediu pentru un protest fiind vorba de suma de 20000 lei, întrucât la protest participau în mediu câte 200 de persoane. În concret a transmis în februarie 2022 bani pentru proteste de 2 ori pentru organizarea protestelor următorilor președinți ai OT Chișinău ale PP „ȘOR” – și anume lui Serghei Burgudji (președinte OT Botanica), Diana Memet (președinte OT Ciocana), Cristina Gălescu (OT Buiucani la acel moment), Iurie Cuznețov (OT Rîșcani), Svetlana Popan (președinte OT Centru). Bani i-a transmis persoanelor sus-menționate la sediul central al PP „ȘOR”. Ulterior, acești președinți de OT, organizau transmiterea banilor mai departe către protestatari. Bani pentru alte proteste deja aceste persoane luau direct de la Olga Romanova.

Sume considerabile de bani au început să fie cheltuite pentru organizarea evenimentelor de masă, începând cu vara anului 2022. Astfel, la sfârșitul luni mai 2022, Tudor Balițchii i-a comunicat că trebuie să organizeze un protest masiv pentru data de 19 iunie 2022 și i-a pus sarcina să aducă la protest cât mai multe persoane.

În acest sens toate angajatele Departamentului monitoring au discutat cu organizațiile teritoriale naționale și le-au dat indicații să adune oameni cât mai mulți. În scurt timp a fost întocmită lista potențialilor participanți în baza informațiilor venite din teritoriu. Cu câteva zile înainte de protest, a recepționat din teritoriu informația detaliată cu privire la numărul de protestatari, mijlocul de transport cu care vor fi transportați, numărul de înmatriculare și costul acestor servicii, informație pe care o introducea într-un fișier pe GoogleDrive gestionat de Adriana Condrațcaia.

Din start era promisă pentru fiecare președinte al organizațiilor teritoriale, locale, primare și de sector a recompensei de 1500 de lei, dar luând în considerare că în formula de calcul au fost admise erori, după protest, tuturor președinților li s-au dat suma de 500 de lei.

Referitor la organizarea transportului organizat pentru aducerea protestatarilor din teritoriu au fost responsabili organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” în persoana președinților și secretarilor organizațiilor teritoriale. Anume ei au desfășurat procesele organizatorice și de logistică precum: mobilizarea și transportarea organizată la protest a membrilor/cetățenilor în număr de peste 10000 de persoane. Bani pentru achitarea serviciilor de transport au fost transmiși în teritoriu către organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” de către persoanele de încredere ale lui Tudor Balițchi și anume Cristian Botnarenco și Leonid Nauc și posibil și alte persoane. Cu o zi înainte de protest, în baza informației primite de la Ada Condrațcaia, a comunicat cu responsabilii din raioanele pe care le monitoriza și le-a spus să-și țină telefoanele deschise pentru că acum seara vor fi aduși banii pentru achitarea serviciilor de transport.

Despre faptul că anume Cristian Botnarenco și Leonid Nauc au repartizat în organizațiile raionale banii pentru transport, a menționat primarul or. Orhei – Pavel Verejanu în cadrul unei ședințe petrecute imediat după petrecerea protestului din 19.06.2022, menționând că băieții au fost bravo și s-au isprăvit cu această sarcină complicată.

Sloganul protestului a fost „O viață nouă” pe teritoriul mun. Chișinău. Protestatarilor nu li s-au dat bani cu excepția sumei de 20 de lei pentru procurarea apei și a unui cruasant. De asemenea protestatrilor li se oferea câte un maiou și un chipiu. De repartizarea maiourilor și chipiurilor s-a ocupat Anton Curlat – persoană responsabilă de achiziții. Anton Curlat este responsabil de toate achizițiile, începând cu ziare, servicii de tipografie, birotică, alte procurări legate de oficiu etc. Cheltuielile pentru acest protest le cunoaște Anton Curlat care s-a ocupat de toate aceste achiziții.

După petrecerea protestului din 19.06.2022, Tudor Balițchi a dat indicația să șteargă toată informația și pozele din calculatoare referitor la acest protest.

Referitor la cheltuielile pentru concertul preconizat a avea loc pe 19.06.2022, nu cunoaște careva detalii, deoarece acest fapt a fost ținut în secret. Doar Adriana Condrațcaia i-a comunicat că se duc tratative pentru aducerea pe 19.06.2022 a artiștilor Filip Kirkorov, Stas Mihailov, Holograf. Alte detalii nu cunoaște, deoarece se țineau în secret.

După petrecerea protestului din 19.06.2022, peste câteva zile, împreună cu Vitalie Balinschi, a fost 2 sau 3 zile în teritoriu pentru participarea la ședințele consiliilor politice în organizațiile raionale ale PP „ȘOR”, pentru transmiterea salariilor în plic, cât și în scopul transmiterii unei prime bănești pentru implicarea în protestul din 19.06.2022 către OT Șoldănești, Rezina, Strășeni, Călărași, Nisporeni, Telenești, Criuleni, fiind vorba de remunerațiile lunare obișnuite sus-menționate și suplimentar câte 500 de lei pentru persoanele care au organizat oamenii la protestul din 19.06.2022. În aceleași scopuri, doar că în alte raioane au mers cu Vitalie Balinschi și kolegele sale Elena Carabajac, Cornelia Brașovschi și Evghenia Guțul.

Banii de asemenea erau repartizați în plicuri, iar pentru recepția banilor, s-a întocmit o listă simplă pe care persoanele se semnav la primirea banilor. O parte din aceste liste cu confirmarea primirii banilor neoficiali de către președinți ai organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” a fost ridicată în cadrul percheziției domiciliului său din 21.07.2022 în cadrul prezentei cauze penale, unde este confirmat prin scris de mână și semnătură personală a președinților organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” recepționarea remunerației pentru toate persoanele implicate pentru organizarea oamenilor la protestul din 19.06.2022 a câte 500 de lei fiecare.

Nu a distrus aceste liste cu semnătura confirmării recepționării banilor, dar le-a luat la domiciliu, pentru că trebuia să prezinte aceste liste doamnei Olga Romanova drept confirmare a faptului că banii au ajuns la președinții organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” și nu și le-a însușit.

După perchezițiile de la sediul central al PP „ȘOR” situate pe str. M. Kogălniceanu 51/1 din 21 iulie 2022, în legătură cu cercetarea partidului „ȘOR” pe faptul finanțării ilegale, angajatele oficiului central a Partidului „ȘOR”, au început să le fie frică să activeze în continuare în cadrul sediului partidului, motiv pentru care șefa Departamentului Adriana Condrațcaia a informat-o pe ea și colegile sale că pentru siguranța lor, a fost închiriat un apartament pe str. Ismail, mun. Chișinău, unde trebuia să activeze pentru organizarea protestului din 24.07.2022.

Astfel, deoarece i-a fost efectuată percheziție la 21.07.2022, nu se simțea bine și i-a spus Adrianei Condrațcaia și lui Tudor Balițchi că nu se simte în stare să iasă la serviciu. Astfel, cunoaște din discuții cu colegii că aceștia au ieșit la serviciu și au lucrat în acel apartament angajații: Adriana Condrațcaia, Cornelia Brașovschi, Eugenia Guțul, Elena Carabajac, Iana Raetchi și Kim Molodean.

Totodată, Tudor Balițchi prin intermediul Adrianei Condrațcaia i-a informat că, angajatele Departamentului de monitorizare și control deja nu vor mai fi implicate în careva procese de evidență sau împărțire a mijloacelor financiare, dar vor avea atribuții strict organizaționale.

Deoarece starea psihologică era încordată în colectiv, la sfârșitul lunii iulie – începutul lunii august 2022, a avut loc o ședință prin teleconferință cu Ilan Șor la sediul central al partidului de pe str. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău, în sala de conferințe amplasată la et. 2, la care au participat toți angajații sediului central și Ilan Șor (prin skype). În cadrul acestei ședințe, Ilan Șor a comunicat că în continuare îi așteaptă o perioadă grea, iar cei care vor să meargă mai departe, să vină în continuare la serviciu, iar cei care nu, el îi va înțelege.

A menționat că până la percheziții, salariile angajatelor din Departamentul din care făcea parte constituia în mediu suma de 20000 lei. Astfel, deoarece situația era complicată, au solicitat de la șefa Departamentului de Monitorizare, Planificare și Control – Cristina Gălescu (care între timp o înlocuise pe Adriana Condrațcaia) că ar fi bine să le fie mărit salariu prin dublarea acestuia, la ce dumneai a spus că va discuta subiectul cu Tudor Balițchi. În scurt timp Cristina Gălescu i-a întrebat dacă doresc o majorare de salariu sau acordarea unui bonus unic, la ce ultima și colegile sale au declarat că doresc o majorare de salariu.

Astfel, în scurt timp împreună cu colegile sale au fost invitate de Cristina Gălescu în mod separat în biroul de la et. 3, amplasat pe partea imediat față de scări, unde în mod tet-a-tet, Cristina Gălescu i-a spus că majorările de salariu vor fi diferite pentru angajați în dependență de stagiul de muncă și sarcinile realizate. Astfel, din motiv că ultima activa de mult în partid, adaosul său la salariu va fi

mărit la suma de 30000 de lei, iar acest lucru trebuie să fie unul confidențial și să nu divulge acest fapt colegelor sale. Ce bonusuri salariale primeau colegele sale nu cunoaște, deoarece aceste bonusuri constituia un secret în colectiv. Ulterior, în discuții cu colegele sale Elena Carabajac, Evghenia Guțul, Cornelia Brașovschi, a constatat că Elena Carabajac și Evghenia Guțul urmau să aibă un salariu de 30000 lei/lunar, iar Cornelia Brașovschi– 25000 lei/lunar.

La 5 octombrie 2022, pe timp de seară, a fost telefonată de către șefa Departamentului planificare monitorizare și control a PP „ȘOR”, Cristina Gălescu, care i-a comunicat că are ceva pentru dânsa și i-a cerut să se întâlnească în preajma casei sale situată pe str. Miron Costin 11/4, mun. Chișinău, unde s-au întâlnit aproximativ după orele 21:00 în ograda casei, Cristina Gălescu venind la întâlnire cu un mijloc de transport de tip microbus, fiind îmbrăcată într-un sacou de culoare roz aprins. În cadrul acestei întâlniri Cristina Gălescu i-a întins o sacoșă în care ulterior la domiciliu a văzut că sacoșă se afla suma de 30000 de lei, acesta fiind salariul său majorat de la partid, achitat pentru luna iulie 2022.

Următoarea dată când a primit suplimentul la salariul majorat, s-a întâmplat la data de 2 noiembrie 2022, atunci când a venit dimineața la serviciu și a primit un mesaj pe grupul de conversații pe aplicația „Telegram” de la Cristina Gălescu, care a scris că în mesele lor se află ceva „gustos”, dânsa înțelegând că acolo se află salariul pentru luna august 2022 (luând în calcul că partidul avea permanent față de angajați o întârziere la salariu de 2- 3 luni de zile). Astfel, a deschis dulapul amplasat sub masa sa de lucru unde pe poliță a găsit mijloace bănești în sumă de 30000 de lei, formate din bancnote cu nominalul de 1000 de lei, pe care le-a luat și plasat în geanta personală. Ulterior banii respectivi au fost ridicați de la dânsa în cadrul percheziției efectuate de Centrul Național Anticorupție la data de 02.11.2022.

După percheziția din 02.11.2022 și reținerile efectuate, nu a mai fost contactată și invitată pentru continuarea activității, doar a fost contactată de către juristul partidului politic „ȘOR”, Vadim Banaru în luna decembrie 2022, care a solicitat o întâlnire, după care venind la ea la domiciliu, situat pe adresa Miron Costin 11/4, mun. Chișinău, i-a spus să coboare și i-a transmis bani în sumă de 30000 de lei, spunându-i că este salariul pe luna septembrie 2022. Următoarea dată, salariul de la partid în sumă de 30000 lei pentru luna octombrie 2022, i-a fost transmis în luna ianuarie 2023, în perioada sărbătorilor de Crăciun 2023, banii fiindu-i transmiși de către juristul partidului politic „ȘOR”, Vadim Banaru, acesta venind în curtea blocului unde domiciliază situat pe adresa Miron Costin 11/4, mun. Chișinău.

Fiind întrebată ce cunoaște despre organizarea în perioada septembrie 2022 – noiembrie 2022, a unei serii de manifestații de amploare (proteste) în fața unor autorități publice centrale cum ar fi Parlamentul, Guvernul, Președinția,

Procuratura Generală, etc, cu participarea exponenților Partidului politic „ȘOR”, ce cunoaște despre organizarea acestor proteste și dacă se achitau sau nu careva mijloace bănești pentru organizarea acestora și remunerarea persoanelor participante la proteste, martorul Ala Beșliu a declarat că, la sfârșitul lunii august 2022, aflându-se la locul de muncă pe adresa mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 51/1, șefa departamentului Cristina Gălescu, i-a comunicat că în conformitate cu indicația parvenită de la conducerea partidului, urmează să organizeze mai multe proteste și este necesar să mobilizeze cât mai multă lume din teritoriu. Tot de la Cristina Gălescu i s-a comunicat că urmează să colecteze datele de la președinții de organizații teritoriale cu privire la numărul de participanți și să efectueze monitoringul asupra acestui proces. Referitor la aspectele financiare ale organizării protestelor, împreună cu colegile sale din cadrul Departamentului nu trebuia să aibă careva implicații financiare, doar să acorde asistență la mobilizarea oamenilor, să colecteze informația cu privire la transport și să verifice numărul de participanți care au participat *de facto*. Totodată, unele aspecte financiare au fost transmise managerului pe logistică Anton Curlat, careva informații financiare le cunoștea Cristina Gălescu, iar ulterior a apărut o persoană necunoscută pe nume „Victor” sau „Vitalie”.

Inițial, la protestul din 24 august 2022, petrecut în fața Președinției RM, oamenii mobilizați la proteste nu au fost remunerați, partidul suportând doar cheltuielile de transport ale protestarilor. Remunerarea protestatarilor a început cu protestele din septembrie 2022. Despre faptul că participanții la protest urmează să fie remunerați cu suma de 400 de lei per protest, a aflat în discuțiile telefonice de la secretarul OT Șoldănești a partidului – dna Natalia Rabii. La rândul ei, Natalia Rabei a aflat despre faptul remunerării participanților la proteste în cadrul adunării organizate de către președintele partidului, Ilan Șor, cu președinții de organizații teritoriale ale Partidului „ȘOR”.

Tot de la Natalia Rabii a aflat că președintele Ilan Șor a telefonat toți președinții de organizații teritoriale a PP „ȘOR” și i-a îndemnat să mobilizeze cât mai multă lume la protest contra unei remunerații de 400 de lei per zi de protest și cu suma de 100 dolari SUA pentru protestele non-stop în corturile care vor fi instalate în fața Parlamentului RM.

Astfel, primul protest organizat de Partidul „Sor” în fața Președinției Republicii Moldova și Centrului Național Anticorupție, pentru care participanților li s-a acordat câte 400 de lei, a avut loc la data de 02.09.2022, iar transportul participanților a fost asigurat din partea Partidului „ȘOR”, acest proces fiind gestionat de către anagajatul oficiului central – Anton Curlat. Ulterior, gestiunea transportului a fost luată de pe responsabilitatea lui Anton Curlat și dată altor persoane din afara oficiului central al Partidului, din informațiile care se vehiculau fiind o persoană pe nume „Victor” sau „Vitalie”.

Careva atribuții l-a remunerarea participanților la protest ea nu a avut, la fel și celelate angajate ale Departamentului de monitorizare. Ei doar supravegheau procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, poze pentru „foto-control” din mijlocul de transport la momentul pornirii spre Chișinău pentru participare la protest. Toate aceste date se centralizau într-un tabel comun gestionat de șefa Departamentului – Cristina Gălescu și reflectau numărul total de persoane participante care trebuiau remunerate. Acest tabel ulterior se transmitea pentru coordonare conducerii partidului.

Nemijlocit ea (Ala Beșliu) nu a fost martorul cum au fost achitate cele 400 de lei fiecărui om participant la protest, dar cunoaște că aceste sume de bani au fost achitate, deoarece în procesul colectării datelor din organizațiile teritoriale monitorizate de către dânsa se comunica frecvent cu președinții organizațiilor teritoriale raionale ale partidului ȘOR și anume: Criuleni și Dubăsari (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Andrei Burciu), Cantemir (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Alexandru Bagrin), Căușeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Ion Spînu), Cimișlia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Mihail Nebunelea), Drochia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Dumitru Coștei), Fălești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Constantin Goluță), Hîncești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Leonid Nauc), Ialoveni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Vasile Molovata), Nisporeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Victor Calancea), Rezina (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Vadim Ajder), Șoldănești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dna. Inesa Diacenco) și Strășeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – dl. Valeriu Tăbăcaru).

Astfel, în procesul comunicării, persoanele sus-menționate care erau responsabile de mobilizarea persoanelor din aceste raioane, îi furnizau cifrele cu privire la persoanele și mijloacele de transport cu care ele au fost aduse la protest, precum și îi expediau fotografii ale mijloacelor de transport și persoanelor transportate în cadrul acestora, iar ea trebuia să verifice prin examinarea acestor fotografii numărul de persoane transportate organizat la protest, după care să completeze cifrele verificate și coordonate cu președintele de organizație teritoriale a PP „ȘOR” și aceste cifrele să le introducă în cadrul tabelului general gestionat de Cristina Gălescu și plasat pe GoogleDrive la care aveau acces toate angajatele Departamentului în care activau.

În continuare, presupune că datele totale erau expediate de către Cristina Gălescu către Tudor Balițchi și Vitalie Balinschi pentru aprobare și ulterior spre achitarea protestatarilor.

A menționat că în cazul când fotografiile erau necalitative sau se observau mai puțini participanți decât cifra declarată, comunica președintelui de OT să-i transmită fotografii suplimentare, altfel ea nu accepta introducerea numărului de persoane declarat în tabelul privind evidența oamenilor aduși la protest, deoarece înțelegea că este vorba de bani pentru remunerarea acestora, iar deseori apăreau neînțelegeri pentru că aceștia nu dispuneau de fotografii, iar odată ce numărul de persoane nu era acceptat, atunci aceștia îi reproșau că sunt puși în lumină proastă față de oamenii mobilizați, deoarece vor fi nevoiți de a achita din surse proprii remunerarea oamenilor pentru participarea la aceste proteste. Astfel, de exemplu în luna octombrie 2022 au avut un caz când de către președintele OT Criuleni – Andrei Burciu i-a fost declarată mobilizarea la cca 300 de persoane, pe când pozele transmise de către acesta erau necalitative și nu puteau să confirme prezența la cca 100 de persoane din cele 300, după ce a efectuat așa-numitul „foto-control”. Atunci Andrei Burciu s-a revoltat că nu are de gând să plătească personal din buzunarul propriu remunerațiile pentru participarea la proteste a oamenilor, la ce dânsa i-a spus că este obligată să scrie cifre reale și i-a spus lui Andrei Burcu că dacă are careva pretenții, atunci să-l telefoneze pe vicepreședintele partidului – Vitalie Balinschi, care din câte cunoștea din comunicările cu colegii, coordona împreună cu Tudor Balițchi organizarea acestor proteste la acel moment și să soluționeze problema cu dumnealui. În scurt timp Cristina Gălescu a venit personal în biroul său de lucru și i-a spus să introducă în tabel numărul de persoane comunicat de Andrei Burciu inițial, lucru pe care l-a făcut.

Așadar, toate datele colectate de angajatele Departamentului de monitorizare planificare și control în care activa, erau plasate în cadrul unui tabel creat și compilat de către Cristina Gălescu, la care avea acces toate angajatele Departamentului său și era plasat pe GoogleDrive, unde accesul la acest document se efectua prin intermediul poștei electronice personale ***** și *****, personal periodic efectuând copii ale acestor documente în arhiva sa și pe poșta electronică personală „*****”, deoarece periodic aceste date se ștergeau din sistem și dânsa ulterior putea să aibă nevoie de aceste date în lucrul cu regiunile monitorizate. Toate aceste documente electronice privind evidența numărului de persoane participante la proteste în perioada august-octombrie 2022, le-a pus la dispoziția organului de urmărire penală în cadrul urmăririi penale, fiind întocmit proces-verbal de ridicare. De asemenea, în această arhivă era suprinsă și informația privind numărul de personal angajat al partidului politic „ȘOR” în perioada în care a activat.

Astfel, potrivit datelor acumulate de colegele sale angajate ale Departamentului de monitorizare planificare și control în care activa, la protestul din 23.08.2022 (petrecut în fața președinției RM) de către echipa partidului „ȘOR” au fost mobilizați și aduși cu transport organizat 8918 de oameni din următoarele raioanele și localități: Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Causeni, Cimislia, Criuleni, Donduseni, Drochia, Dubasari, Edinet, Falesti, Floresti, Glodeni, Hincesti, Ialoveni, Nisporeni, Ocnita, Rezina, Riscani, Singerei, Soldanesti, Soroca, Stefan Voda, Straseni, Taraclia, Telenesti, Ungheni, UTA Gagauzia, Orhei, Chisinau Centru, Chisinau Buiucani, Chisinau Ciocana, Chisinau Riscani, Chisinau Botanica;

La data de 02.09.2022, au fost aduși organizat 11565 de oameni din următoarele raioanele și localități: Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Falești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Soldănești, Soroca, Ștefan Voda, Strășeni, Taraclia, Telenști, Ungheni, UTA Găgăuzia, Orhei, Chișinău Centru, Chișinău Buiucani, Chișinău Ciocana, Chișinău Rîșcani, Chișinău Botanica.

La pregătirea acestui protest în etapa incipientă a fost implicată, iar la monitorizarea evenimentului propriu-zis nu a fost implicată, datele fiind preluate de colegele sale.

În continuare a fost implicată la pregătirea și monitorizarea următoarelor proteste organizate de către angajații din structurile centrale și teritoriale ale Partidul politic „ȘOR”, după cum urmează:

- protestul din 09.09.2022 (petrecut în fața Președinției RM) la care au fost mobilizați și aduși organizat 11602 de oameni din următoarele raioanele și localități: Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenesti, Ungheni, UTA Găgăuzia, Orhei, Chișinău Centru, Chișinău Buiucani, Chișinău Ciocana, Chișinau Rîșcani, Chișinău Botanica;

- protestul din 18.09.2022 (petrecut în fața Președinției RM) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 22115 de oameni din aceleași raioane și localități;

- protestul din 25.09.2022 (petrecut în fața Președinției RM) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 22438 de oameni din aceleași raioane și localități;

- protestul din 02.10.2022 (petrecut în fața Președinției RM) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 25468 oameni din aceleași raioane și localități; totodată, în tabel au fost introduse cifra persoanelor care erau mobilizate pentru proteste non-stop în corturile instalate în fața președinției în așa numitul „Orășel al Schimbării” și anume 656 persoane, dar acestea sunt doar date parțiale, pentru că

de evidența și colectarea numărului de persoane care au protestat în corturi în cadrul oficiului central al partidului se ocupa Irina Șachirianova care totodată era asistenta Marinei Tauber și Eugeniei Guțul - angajata Departamentului în care activam și ea.

- protestul din 09.10.2022 (petrecut în centrul capitalei Chișinăului) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 19153 oameni (cu o eroare de câteva persoane, deoarece datele din tabel sunt preventive, dar de regulă eroarea nu era mai mare de câteva persoane), din raioanele Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Soldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenești, Ungheni.

- protestul din 16.10.2022 (petrecut în centrul capitalei Chișinăului) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 32095 oameni (cu o eroare de câteva persoane, deoarece datele din tabel sunt preventive, dar de regulă eroarea nu era mai mare de câteva persoane), din aceleași raioane și localități.

A menționat că de rînd cu protestele de mare amploare organizate în perioada respectivă – septembrie-octombrie 2022, de asemenea au participat și persoane mobilizate de OT Chișinău, precum și suplimentar au fost organizate mai multe proteste și flashmoburi de către partidul „ȘOR” cu participarea Organizației teritoriale a mun. Chișinău, evidența persoanelor și coordonarea mobilizării acestora fiind efectuată de către angajata Departamentului din care făcea parte Svetlana Popan.

La întrebarea cum erau repartizate sarcinile în cadrul Departamentului de monitorizare și control, inclusiv în perioada desfășurării protestelor din septembrie-noiembrie 2022 organizate de PP „ȘOR”, martorul Ala Beșliu a declarat că, începând cu începutul lunii mai 2022, a fost transferată de la supravegherea OT din mun. Chișinău pe funcția de manager în cadrul Departamentului de monitorizare și control al PP „ȘOR”, condus la acel moment de Ada Condrățcaia, după care din august 2022 până în noiembrie 2022 de către Cristina Gălescu. În sarcinile sale au fost puse aproximativ aceleași sarcini care erau în cadrul activității ca secretar general al OT Chișinău și anume de monitoriza activitatea organizațiilor teritoriale, primare sau locale ale partidului politic „ȘOR” din r-nul Rezina, Șoldănești, Dubăsari, Criuleni, Drochia, Fălești, Anenii Noi, Ștefan Vodă și Cantemir. În perioada protestelor, unele raioane i-au fost retrase și date altele (de exemplu OT Cimișlia a fost și la dânsa, și la Elena Carabajac, OT Anenii Noi i-a fost retras și transmis Mariei Rață, OT Ialoveni a fost luat de la Natalia Onica și transmis ultimei), astfel, în timpul protestelor, a monitorizat procesul de mobilizare a persoanelor de către organizațiile teritoriale din următoarele raioane: Criuleni și Dubăsari (responsabil de mobilizare la proteste și

furniza datele – Andrei Burciu), Cantemir (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele –Alexandru Bagrin), Căușeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele –Ion Spînu), Cimișlia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Mihail Nebunelea), Drochia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Dumitru Coștei), Fălești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Constantin Goluță), Hîncești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Leonid Nauc), Ialoveni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele –Vasile Molovata), Nisporeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Victor Calancea), Rezina (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Vadim Ajder), Șoldănești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele –Inesa Diacenco) și Strășeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele – Valeiu Tăbăcaru).

De rând cu sine, în cadrul aceluiași Departament au activat colegele: Maria Rață, Evghenia Buiucî, Iana Raetchi, Natalia Onica, Cornelia Brașovschi, Elena Carabajac și Svetlana Popan, care exercitau aceleași atribuții de monitorizare a activității organizațiilor teritoriale, primare sau locale ale partidului politic „ȘOR” din raioanele țării, cu excepția Svetlanei Popan, care monitoriza activitatea OT Chișinău al PP „ȘOR”.

Toate persoanele menționate aveau funcție de subordonare și ierarhic se subordonau șefei Departamentului de monitorizare, Adriana Condrațcaia, care a activat până la jumătatea lunii august 2022, iar în ulterior – Cristina Gălescu. De asemenea se subordonau și conducerii partidului în persoana conducătorului proiectului politic Tudor Balițchi, vicepreședintelui partidului Marina Tauber și vice-președintelui Vitalie Balinschi.

Deoarece activau în același sediu și aveau sarcini de muncă aproximativ aceleași de monitorizare a organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR”, personal cunoștea ce organizații teritoriale monitorizau colegele din cadrul Departamentului de monitorizare și control și până la data de 01.05.2022, când a fost și ea transferată în cadrul acestui Departament.

Astfel, la situația din mai până în iulie 2022, colegele din cadrul Departamentului aveau în gestionarea următoarele organizații teritoriale raionale:

- Maria Rață – Anenii Noi, Cahul, Basarabeasca și Călărași;
- Elena Carabajac – Bălți, Orhei, Cimișlia, Telenești și Căușeni;
- Cornelia Brașovschi – Hîncești, Florești, Ungheni, Rîșcani și Soroca;
- Natalia Onica – Ialoveni, Strășeni, Drochia și Fălești;
- Iana Raetchi – Dondușeni, Ocnița, Sîngerei și Edineț;
- Evghenia Buiucî – Glodeni, Ștefan Vodă și Taraclia;
- Svetlana Popan – OT Chișinău cu subdiviziunile Botanica, Centru, Ciocana, Buiucani, Rîșcani și suburbii.

În perioada protestelor din septembrie-octombrie 2022, colegile din cadrul Departamentului au gestionat cu procesul de mobilizare a oamenilor, evidența transportului și numărului de persoane transportate organizat de următoarele organizații teritoriale raionale ale PP „ȘOR”:

- Maria Rață – posibil OT Anenii Noi (președinte - Leonid Bîrcă), OT Cahul (președinte OT - Antonina Belobrova), OT Basarabeasca (președinte Vasile Filipov) și OT Călărași (preluat de la Evghenia Guțul, președinte OT - Vlasenco Olga);

- Elena Carabajac – OT Bălți, OT Orhei, OT Cimișlia, OT Telenești (o perioadă a fost transmis în gestiune și Corneliiei Brașovschi), OT Căușeni și OT Cimișlia (au fost și în gestiunea sa o perioadă scurtă în perioada rotației);

- Cornelia Brașovschi – OT Hîncești (preluat din septembrie de mine – Ala Beșliu), OT Florești, OT Ungheni, OT Rîșcani, OT Soroca, OT Telenești (posibil din septembrie a fost preluat). De asemenea, o scurtă perioadă de timp a preluat de la mine OT Rezina și OT Șoldănești, întrucât conducerea a dat indicația să fie făcută o rotație de raioane pentru a împiedica careva trișări cu numărul de persoane aduse real la protest;

- Natalia Onica – OT Strășeni, OT Drochia, OT Fălești și OT Ștefan Vodă și posibil alte raioane;

- Iana Raetchi – Dondușeni, Ocnița, Sîngerei și Edineț;

- Evghenia Buiucî – a monitorizat o perioadă scurtă de timp OT Glodeni, OT Călărași, OT Ștefan Vodă și OT Taraclia, după care dumneaei a fost transferată în luna septembrie sau începutul lunii octombrie, pentru a duce evidența persoanelor care erau antrenate în protestele non-stop din „Orășelul de Corturi”, iar organizațiile respective au fost repartizate altor colegi și anume: Maria Rață– OT Călărași;

- Svetlana Popan – OT Chișinău cu subdiviziunile Botanica, Centru, Ciocana, Buiucani, Rîșcani și suburbii.

Fiind întrebată cu ce scop erau folosite foile codificare u imafini de animale, desoperite în cadrul percheziției la sediul PP „ȘOR” din 02.11.2022, martorul Ala Beșliu a declarat că, întrucât mai mulți transportatori refuzau implicarea în transportul persoanelor la proteste, s-a decis ca președinții de OT raionale să implice mașini particulare, iar aceste foi codificate să le transmită șoferilor de mașini, iar la venirea în oraș să transmită aceste foi lui Chim Molodean și Irinei Șachireanova.

La întrebarea cine ducea evidența și cine se ocupa de monitorizarea persoanelor din „Orășelul corturilor”, martorul Ala Beșliu a declarat că, inițial de persoanele care protestau în „Orășelul de corturi” în cadrul protestelor din septembrie – octombrie 2022 s-a ocupat Irina Șachireanova - asistenta personală a

Marinei Tauber, după care a fost implicată angajata Departamentului de monitorizare și control, Evghenia Guțul. Aceste persoane duceau evidența persoanelor cazate în corturile din „Orășelul de corturi” – așa-numitul „Orășelul Schimbării”, într-un tabel unde duceau evidența nominală a persoanelor care protestau în corturi. De exemplu, la 02.10.2022 în „Orășelul schimbării” se aflau 656 de persoane. Astfel, le-au introdus în tabelul general al protestelor, pentru a nu fi dublată remunerarea lor, pentru că aceleași persoane au protestat și la protestul general, cât și în corturi. Adică o persoană să nu fie remunerată și cu suma de 100 dolari SUA și cu suma de 400 de lei.

La întrebarea cine a repartizat sarcina ca Evghenia Guțul să fie responsabilă de „Orășelul Schimbării”, martorul Ala Beșliu a declarat că, sarcinile le repartiza Tudor Balițchi. Până la repartizarea dnei Evghenia Guțul, aceasta îndeplinea aceleași atribuții, precum le-a îndeplinit și ultima, și anume monitoriza Organizațiile teritoriale Glodeni, Ștefan Vodă, Taraclia, după care din motiv că nu se prea împăcau cu șefa Departamentului – Crisitna Gălescu, aceasta a fost transferată la monitorizarea persoanelor protestatari din „Orășelul Corturilor”.

Fiind întrebată ce rol avea Mirela Căușac în cadrul partidului politic „ȘOR”, martorul Ala Beșliu a declarat că, Mirela Căușac, de când a venit în partid în 2019 și ulterior, a fost pe aceeași funcție, ea fiind secretarul lui Tudor Balițchi și persoană foarte de încredere a dumnealui. În responsabilitatea ei intra executarea ordinelor venite de la acesta, iar sub aspectele financiare, ea îi transmitea banii lunar în sumă de 250 de lei pentru achitarea serviciilor de telefonie. De asemenea, ea îl ajuta pe Anton Curlat atunci când era nevoie de efectuat careva achiziții pentru funcționarea sediului central al PP „ȘOR”. Tot ea, la indicația lui Tudor Balițchi, i-a transmis bani pentru compensarea faptului ridicării telefonul și computerul său personal ridicat la perchezițiile din iulie 2022. De asemenea, presupune că tot Mirela Căușac a adus banii pentru salariile angajatelor Departamentului Monitorizare și Control la data de 02.11.2022, atunci când au fost ridicați de către organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție.

Fiind întrebată ce cunoaște despre faptul organizării excursiilor pentru membrii și simpatizanții PP „ȘOR” la complexul de agrement „Orhei Land”, cum are loc organizarea acestor excursii și cine sunt persoanele responsabile, cine suportă cheltuielile aferente acestor excursii, câte evenimente au fost organizate în total și perioada de când au fost organizate, martorul Ala Beșliu a declarat că, responsabil de organizarea acestor excursii era directorul complexului de agrement „Orhei Land” numele căruia nu-l cunoaște. Personal doar acumula datele despre numărul doritorilor din structurile raionale care doreau să viziteze complexul, aceste date le introducea în tabelul de pe Google Drive și ulterior acesta era transmis conducerii. În continuare reprezentanții organizațiilor teritoriale se ocupau

de toate momentele organizatorice. Aceste evenimente aveau scopul promovării imaginii partidului și atragerea de noi simpatizanți.

La întrebarea ce cunoaște despre proiectul „Magazine Sociale” și care este legătura cu partidul politic „ȘOR”, martorul Ala Beșliu a declarat că era un lucru cunoscut că proiectul „Magazine Sociale” este proiectul lui Ilan Șor. Au fost cazuri când „Magazinele Sociale” au oferit angajații lor pentru monitorizarea numărului de oameni aduși la protestele din toamna anului 2022.

La întrebarea ce cunoaște despre organizarea evenimentelor cultural-distractive „Золотые возраста”, care este scopul organizării acestora, cine este persoana responsabilă de organizarea lor, care este costul organizării evenimentelor „Vîrsta de Aur” și cine suportă aceste costuri, câte evenimente au fost organizate în total, care au fost locațiile și perioada de când au fost organizate, martorul Ala Beșliu a declarat că aceste evenimente erau unele de partid, menite să atragă simpatizanți din rândurile persoanelor în etate. Rolul său la aceste evenimente a fost recepționarea numărului de participanți, locația, bugetul pentru chirie, locație și preț muzică. Această informație era introdusă în tabelul de pe google drive și ulterior transmisă lui Tudor Balițchi pentru aprobare. Banii pentru achitarea muzicanților antrenați de OT Chișinău, erau eliberați de Olga Romanova și transmiși ei, după care ultima mergea și se întâlnea cu artiștii și le achita pentru servicii bani în sumă medie de 2500-4000 lei pentru un eveniment care dura câteva ore. De asemenea, la necesitate se ocupa și de procurarea furcheturilor (de regulă plăcinte) și băuturi răcoritoare, ceai și cafea, pentru servirea persoanelor participante la eveniment. În perioada când a fost implicată în aceste evenimente în cadrul OT Chișinău, la aceste evenimente din artiști cel mai des era invitată cântăreața „Aura”.

Fiind întrebată ce cunoaște despre organizarea campaniei electorale aferent participării la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, cine a fost conducătorul campaniei electorale, cine a făcut parte din echipa de susținători în perioada campaniei electorale la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, martorul Ala Beșliu a declarat că nu a participat la alegerile din Bălți, dânsa rămânând în Chișinău și și-a continuat activitatea ca manager responsabil de OT Chișinău. Despre această campanie și cheltuielile suportate, a relatat că Adriana Condrațcaia, Svetlana Popan, Iana Raețcaia, Elena Carabajac, care au fost pe loc, cu siguranță au fost remunerate persoanele participante la această campanie, or toate activitățile în partid erau plătite. Cunoaște că angajaților care au participat în campania de la Bălți li s-a dublat salariul.

Fiind întrebată dacă cunoaște unde s-a aflat sediul echipei electorale pe teritoriul mun. Bălți, martorul Ala Beșliu a declarat că echipa electorașă se afla în sediul oficiului central al Partidului politic „SOR” din or. Bălți.

La întrebarea dacă cunoaște unde a fost cazată și pe ce perioadă a fost cazată echipa staff-ului electoral a PP „ȘOR” în perioada campaniei electorale la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, martorul Ala Beșliu a declarat că, cunoaște că echipa stufului electoral al PP „ȘOR” a fost cazaă pe teritoriul Bazei de odihnă „Dumbrava Albă” mun. Bălți, unde a fost și ea o singură dată la o adunare la care a participat Marina Tauber.

La întrebarea dacă cunoaște cine a suportat cheltuielile de cazare a echipei staff-ului electoral a PP „ȘOR” în perioada campaniei electorale la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021 pe teritoriul Bazei de odihnă „Dumbrava Albă”, martorul Ala Beșliu a declarat că de procurări și de alte aspecte financiare se ocupa Svetlana Popan.

La întrebarea care documente conțin cifrele totalizatoare de bază privind finanțarea partidului, aprobate de conducerea partidului, martorul Ala Beșliu a declarat că cifrele și înforamțiile de bază se conțin în tabelele de sinteză centralizatoare cum ar fi: „Sinteza proteste 02.09.2022 - 02.10.2022”, „Sinteza proteste 16.10.2022”, „Районы - Лист1 (копия)” și „25.09”. Astfel, cifrele înregistrate în mapele Archive 2 transport „09.09”, „18.09”, „02.10”, „02.10 poze”, „Liste 02.10+”, „09.10”, „Archive transport 25.09”, „16-10-2022”, reflectă informația detaliată cu privire la denumirile localităților, tipul mijloacelor de transport, numărul de înmatriculare a mijloacelor de transport, numărul de persoane transportate, mențiunile privind controlul efectuat, etc., sunt cifre „de lucru” și se întâlneau cazuri când cifrele nu erau completate în totalitate pe motiv că nu erau furnizate la timp informațiile din teritoriu de președinții de organizații teritoriale sau erau furnizate verbal și ei introduceau aceste date comunicate verbal, direct în tabelul generalizat. Astfel, anume datele din tabelul generalizat sunt datele finale.

De asemenea, a fost cazul când în tabelul generalizat a protestului din 24.07.2022, nu a fost completate cu toate raioanele, din motive necunoscute ei.

Fiind întrebată ce cunoaște și în ce relații se afla cu Marina Tauber, Alexandr Petrov, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, Tudor Balițchi, Igor Himici, Serghei Racu, Adriana Condrațcaia, Cristina Gălescu, Cornelia Brașovschi, Elena Carabajac, Natalia Onică, Maria Rață, Iana Raețchi, Evghenia Guțul, Elena Diacenco, Olexici Alina, Mihaela Pavlov și Nelli Parutenco, martorul Ala Beșliu a declarat că, pe domnii indicați ca Alexand Petrov și Serghei Racu nu-i cunoaște și nu știe cine sunt aceste persoane. Numele lor nu-i spun nimic. Cu restul persoanelor enumerate mai sus, sunt în relații colegiale, toți fiind angajați sau membri ai oficiului central al PP „ȘOR”. Relații personale, altele decât cele de serviciu, colegiale, cu persoanele indicate nu a avut și nu are. Careva relații sau obligații financiare sau de altă natură care ar determina să ascundă careva informații sau să comunice informații în privința unor fapte care nu au fost

săvârșite nu are. Prezentele declarații au fost făcute sincer veridic și neinfluențate de nimeni. (Vol. 6, f.d.30-50)

– **Declarațiile martorului Rață Maria**, consemnate în procesul-verbal de audiere din 27 ianuarie 2025, care la întrebările adresate de organul de urmărire penală a declarat că, în cadrul partidului politic „ȘOR”, a început să activeze la începutul lui martie 2022, la propunerea vecinei sale de bloc, Natalia Onică. S-au angajat ambele în același timp în cadrul Organizației teritoriale Buiucani, mun. Chișinău, a partidului politic „ȘOR”, care era la acel moment condusă de către Cristina Gălescu. A fost angajată în calitate de secretară OT Buiucani a PP „ȘOR”. Sarcinile funcției erau următoarea: implicarea la efectuarea diferitor activități și evenimente de partid, trebuia să sune membrii de partid, să îi felicite cu ziua de naștere, să ajute la organizarea diferitor activități culturale cum ar fi „Vîrsta de Aur”, „1 Marte”, „8 Martie”, precum și să invite activiștii de partid la diferite adunări. Toată informația o introducea și stoca în computer, la care avea acces oficiul central al Partidului, prin Google Drive. La momentul angajării în cadrul Organizației teritoriale Buiucani, mun. Chișinău, a PP „ȘOR”, colegii săi erau dnii Vasili Liutenco (vicepreședinte OT Buiucani), Natalia Onica (vicepreședinte), Valentina Chișleanu, Svetlana Mocrițaia, Igor Popov – sectoriste.

La momentul angajării nu a semnat vreun contract de muncă și niciodată nu a primit salariu oficial. La momentul angajării, Cristina Gălescu i-a promis acordarea unui salariu lunar de 10000 (zece mii) lei, dar i s-a comunicat că primirea salariului va fi cu o reținere de o lună, adică primul salariu îl va primi peste 2 luni și ulterior lunar. A activat aproximativ 1 lună sau 2 luni de zile în calitate de secretară a OT Buiucani, după care, la propunerea Cristinei Gălescu, a fost promovată în funcția de vicepreședinte al OT Buiucani a PP „ȘOR”, iar salariul a crescut la suma de 14000 de lei lunar. Am activat în calitate de vicepreședinte a OT Buiucani a PP „ȘOR”, până în luna august 2022, moment când a trecut să activeze în oficiul central al PP „ȘOR”, în calitate de manager în Departamentul de Planificare, Monitorizare și Control, la propunerea Cristinei Gălescu, care în acea perioadă a fost promovată în calitate de șefă a Departamentului Monitorizare și Control (DPMC) a PP „ȘOR”. La momentul când a trecut să activeze în oficiul central al PP „ȘOR”, în calitate de manager în Departamentul de Planificare, Monitorizare și Control, de către Cristina Gălescu i s-a comunicat că salariul va crește până la suma de 20000 de lei pe lună. A început lucrul în cadrul DPMC, aproximativ în luna august 2022. În cadrul Departamentului Planificare Monitorizare și Control a Partidului Politic „ȘOR” (DPMC) în atribuțiile de funcție intrau monitorizarea activității organizațiilor de partid din mun. Chișinău și activității organizațiilor teritoriale de partid din raioanele țării, activitate pe care a efectuat-o până la data de 02.11.2022, moment când au fost desfășurate percheziții pe cauza penală de finanțare ilegală a PP „ȘOR”. În perioada cât a activat la OT Buiucani, adică până

în iulie 2022, a primit salariul lunar de la Cristina Gălescu din mână personal, fără a semna în careva acte contabile la momentul primirii. Își amintește că, aproximativ în luna iunie 2022, în oficiul de la Buiucani, situat pe str. Ion Creangă, vizavi de Andys Pizza de lângă parcul Dendrariu, de la oficiul central a venit dna Evghenia Guțul și a adus bani, dar nu-și amintește dacă au fost banii pentru salariu sau pentru achitarea serviciilor comunale pentru sediul lor. Dar oricum salariul l-a primit de la Cristina Gălescu. Toți colegii ei de la OT Buiucani primeau salarii, dar mărimea acestuia nu-l cunoaște pentru că era un lucru confidențial. Pe perioada activității sale în cadrul DPMC a PP „ȘOR”, salariul lunar în mărime de 20000 lei, pentru lunile august și septembrie 2022, l-a primit cheș, din mână de la Cristina Gălescu, fără să semneze pe careva documente contabile. Salariul pentru luna octombrie 2022 i-a fost ridicat în cadrul percheziției din 02.11.2022 de către ofițerii Centrului Național Anticorupție, acesta fiind plasat în sertarul mesei sale de lucru, dar nu cunoaște cine l-a plasat. Cunoaște că colegile ei de asemenea primeau salarii, dar mărimea concretă a acestora nu îi era cunoscută, dar cunoaște că era mai mare decât al ei, deoarece acestea activau de mai mult timp în partid și aveau un salariu mai mare.

În toată perioada cât a activat în cadrul DPMC al PP „ȘOR”, ea s-a subordonat ierarhic Cristinei Gălescu, iar locul permanent de muncă a fost sediul central al PP Șor de pe str. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău, la et. 3. Colegele sale din cadrul DPMC erau Evghenia Guțul (Buiucă), Cornelia Brașovschi, Iana Raetchi, Natalia Onica, Ala Beșliu, Svetlana Popan și Elena Carabajac, acestea îndeplinind atribuții similare pe care le îndeplinea și ea, doar că aveau alte organizații teritoriale raionale a PP „ȘOR” în gestiune. Majoritatea timpului a activat în același birou cu colegile sale Iana Raetchi, Cristina Gălescu și Evghenia Guțul. La începutul activității sale în cadrul DPMC a PP „ȘOR”, întrucât avea experiență de lucru cu organizația teritorială Buiucani a PP „ȘOR”, Cristina Gălescu i-a pus în sarcină să coordoneze activitatea organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” din mun. Chișinău, lucru pe care l-a realizat până aproximativ la începutul lunii septembrie 2022, atunci când aceste atribuții au fost preluate de colega de serviciu Svetlana Popan, care a fost transferată din teritoriu în cadrul DPMC al PP „ȘOR”. În procesul de lucru, cu aceste organizații comunica prin intermediul adresei de poștă electronică *****, precum și utiliza această adresă de poștă electronică pentru documentele plasate pe Google Drive. De asemenea, în paralel cu coordonarea organizațiilor teritoriale PP „ȘOR” din mun. Chișinău, de către Cristina Gălescu i-a fost transmisă spre coordonare organizațiile teritoriale ale PP ȘOR din Anenii Noi (responsabil și Presedinte OT Leonid Bîrcă, vicepreședinte – Iurii Caraman, secretar ***** Vasilachi) și Cahul (curator – Vladlen Stadler, președinte OT – Antonina Belobrova, vicepreședinți Leonid Lungu și Vladimir Cojocaru, secretar Jana Tudos).

În sarcinile sale de serviciu de monitorizare a organizațiilor teritoriale din mun. Chișinău, Anenii Noi și Cahul, intra următoarele: transmiterea indicațiilor conducerii partidului pentru executare, solicitarea organizării și raportării evenimentelor de partid desfășurate, evidența și raportarea activiștilor și membrilor de partid cooptați, repartizarea ziarelor de partid, felicitarea cu zilele de naștere a membrilor și repartizarea cadourilor, organizarea evenimentelor „Vârsta de Aur”, precum și executa și alte sarcini administrative specifice unui partid politic.

Nemijlocit în perioada respectivă, în procesul de monitorizare a activității organizațiilor teritoriale a efectuat următorul volum de lucru:

- solicitarea îndeplinirii tabelelor cu cheltuielile pentru serviciile comunale și introducerea acestor date în tabelul pe Google Drive;

- îndeplinirea bazei de date a tuturor președinților organizațiilor primare din teritoriu;

- organizarea transportării copiilor membrilor de partid la complexul de agrement „Orheiland”;

- organizarea evenimentelor cultural-distractive „Vârsta de Aur” cu persoanele în etate membri de partid, întocmirea graficelor acestor evenimente, transmiterea de flyere și lipirea de afișe, raportarea și transmiterea pozelor de la aceste evenimente;

- completarea tabelelor cu privire la necesarul de ziare de partid în fiecare raion și stabilirea graficului repartizării;

- efectuarea întâlnirilor periodice cu oamenii efectuate de către președinții organizațiilor primare, repartizarea ziarelor de partid și transmiterea fotografiilor de la aceste întâlniri;

- actualizarea tabelului cu toți membrii de partid din teritoriul de activitate în tabelul „Актуализация ПО”;

- actualizarea tabelului cu toți angajații de partid din teritoriul de activitate;

- efectuarea de poze ce reflectă procesul de repartizare a ziarelor în teritoriu;

- organizarea taberelor pentru tineri pentru implementarea proiectului organizației de tineret „Start” a PP ȘOR;

- stabilirea graficului petrecerii adunărilor președinților de organizații teritoriale cu președinții de organizații primare și transmiterea fotografiilor de la aceste adunări;

- anunțarea despre adunările generale cu președinții organizațiilor teritoriale la sediul PP ȘOR din Primăria or. Orhei;

- felicitarea cu zilele de naștere.

Suplimentar, în perioada respectivă, de către Cristina Gălescu în cadrul adunărilor de lucru, erau informați despre indicația venită din partea conducerii partidului, pentru ajutarea organizațiilor teritoriale ale partidului în organizarea protestelor masive pe teritoriul mun. Chișinău.

La începutul lunii septembrie 2022, în oficiul central a fost transferată dna Svetlana Popan, care la acel moment coordona în teren activitatea organizației teritoriale Chișinău a PP ȘOR. Tot atunci, a ajutat-o pe Cristina Gălescu să facă o schemă în care să fie repartizate raioanele pe managerii DPMC, în felul următor:

- Rața Maria –OT Anenii Noi (președinte - Bîrcă Leonid), OT Cahul (președinte OT -Belobrova Antonina), OT Basarabeasca (președinte Filipov Vasile) și OT Călărași (președinte OT - Vlasenco Olga), dar nu ține minte să fi lucrat cu această organizație.

- Carabajac Elena – OT Bălți, OT Orhei, OT Cimișlia, OT Telenești, OT Căușeni și OT Căușeni.

- Brașovschi Cornelia – OT Hîncești, OT Florești, OT Ungheni, OT Rîșcani, OT Soroca.

- Onica Natalia – OT Ialoveni, OT Strășeni, OT Drochia, OT Fălești și OT Nisporeni;

- Raetchi Iana – Dondușeni, Ocnîța, Sîngerei și Edineț;

- Buiucî Evghenia –OT Glodeni, OT Ștefan Vodă și OT Taraclia, după care dumneaei a fost transferată în luna septembrie sau începutul lunii octombrie, pentru a duce evidența persoanelor care erau antrenate în protestele non-stop din „Orășelul de Corturi”, iar organizațiile respective au fost repartizate altor colege, ei fiindu-i repartizat raionul Ștefan Vodă;

- Popan Svetlana – OT Chișinău cu subdiviziunile Botanica, Centru, Ciocana, Buiucani, Rîșcani și suburbii.

A menționat că, în perioada următoare, această listă a suferit modificări, astfel spre exemplu OT Călărași nu i-a fost repartizat ei spre monitorizare. Totodată, în cazul când cineva din colege nu găsea limbă comună cu președinții de organizații raionale ale PP ȘOR, aceste raioane se repartizau altor colege. Totodată, periodic avea loc rotația unor raioane între colege, astfel ea activând ca manager în cadrul Departamentului Monitorizare și Control al PP „ȘOR” la anumite perioade de timp a coordonat și monitorizat următoarele organizații teritoriale ale PP „Șor”:

- Chișinău – responsabil și președinte OT – Popan Svetlana, secretar – Djalilova Ana, Clemișina Svetlana, Costeș Victoria (probabil);

- Anenii Noi – responsabil și președinte OT – Bîrcă Leonid, secretar – Vasilachi Serghei;

- Cahul – responsabil și președinte OT – Belobrova Antonina, secretar – Tudos Jana;

- Basarabeasca – responsabil și președinte OT – Filipov Vasile, secretar – Conovalenco Elena;

- Nisporeni – responsabil și președinte OT – Calancea Victor, secretar – Platon Ecaterina (posibil);

- Edineț – responsabil și președinte OT – Panciuc Svetlana, Panciuc Ghenadie, secretar – Cotin Eugeniu;
- Ștefan Vodă – responsabil și președinte OT – Harcenco Natalia, secretar – Grosu Victoria;
- Briceni – responsabil și președinte OT – Pîntea Cristian (posibil când acest raion a trecut la ea, aceta nu mai activa), secretar – Țurcan Nina;
- Dondușeni – responsabil și președinte OT – Cucos Vadim, secretar Cucos Olga și Crudu Cristina;
- Dubăsari și Criuleni – responsabil și președinte OT – Burciu Andreim secretar – Teacă Iolanta;
- Ocnița – responsabil și președinte OT – Simacovici Andrei, secretar Olari Marina (dar nu a ținut legătură cu această persoană);
- Ungheni – responsabil și președinte Ungheni – Baraniuc Antonina, secretar – Baraniuc Tatiana și Pascari Mihail (vicepreședinte).

În procesul desfășurării protestelor organizate de PP „ȘOR”, odată ce era anunțată data și locația protestului, ea și colegile sale trebuiau să solicite informațiile cu numărul preventiv de persoane ce pot fi mobilizate la protest de către fiecare organizație teritorială a PP „ȘOR”, precum și să colecteze informația dacă președintele de organizație are probleme cu identificarea transportului tur-retur. Cu câteva zile înaintea protestului, trebuia să le transmită locația și agenda protestului, să-i informeze despre comportament, aspectele organizatorice importante, precum și necesarul de inventar să-l aibă cu dâșii. Aceste instrucțiuni erau furnizate de către Departamentul PR în care activau mai multe persoane dintre care purtătoarea de cuvânt a PP „ȘOR” pe nume Alina Șargu, precum și Tatiana Cociu. Nemijlocit în ziua protestului, de dimineață trebuia să contacteze cu președintele de organizație teritorială ca să o informeze despre faptul că oamenii sunt adunați și îmbarcați. Ulterior ea trebuia să ducă evidența numărului de persoane mobilizate la protest, să recepționeze de la președinții organizațiilor teritoriale sau secretarele acestora a rapoartelor foto cu privire la persoanele transportate și mijloacele de transport folosite, dacă sunt sau nu incidente pe drum cum ar fi stoparea de către poliție sau ANTA, să introducă și să verifice informațiile și fotografiile primite din teritoriu pe care să le sistematizeze în tabele Excel păstrate pe Google Drive, create și care le acorda Cristina Gălescu.

Nemijlocit cine din conducerea partidului a luat decizia despre organizarea manifestațiilor de amploare/proteste, în perioada august noiembrie 2022, nu cunoaște. Anunțurile despre organizarea protestelor masive le comunica șefa DPMC Cristina Gălescu, care în cadrul ședințelor de lucru cu efectivul DPMC, transmitea sarcinile puse de către conducerea partidului pentru a le îndeplini. Toate sarcinile puse în cadrul acestor ședințe, le nota în agenda care a fost ridicată în cadrul percheziției din 02.11.2022. Astfel, la sfârșitul lunii august 2022, Cristina

Gălescu în cadrul adunării DPMC, a comunicat că în conformitate cu indicația parvenită de la conducerea partidului, urmează să organizeze un protest masiv în mun. Chișinău. Tot Cristina Gălescu le-a comunicat că urmează să colecteze datele preventive de la președinții de organizații teritoriale cu privire la numărul de participanți posibil de mobilizat și să efectueze monitoringul asupra acestui proces. Referitor la aspectele financiare ale organizării protestelor, ea și colegile sale din cadrul Departamentului nu a avut careva implicații financiare. A menționat că după reținerile din iulie 2022 a dnei Marina Tauber, angajatele DPMC, a stabilit de comun acord cu Cristina Gălescu că nu vor avea careva implicații financiare în cadrul partidului și nu vor opera cu mijloace bănești. Cunoaște că până la venirea sa în cadrul DPMC, colegile sale duceau evidențele la cheltuielile pentru apă și cruasant pentru protestele organizate anterior. În vederea organizării protestelor din toamna anului 2022, ea și celelalte angajate ale DPMC, aveau atribuția de a face legătura cu președinții de oficii teritoriale ale PP „ȘOR” și a transmite informația cu privire la viitorul protest precum: agenda, ora și locația protestului și solicitau totodată informația cu privire la potențialul uman care poate fi mobilizat la viitorul protest. Fiecare manager (secretară) a DPMC acumula informația de la președinții de oficii teritoriale prin canale de comunicare electronică – poștă electronică cu accesul la Google Drive, precum și prin aplicația de comunicare „Telegram”. Totodată puteau să comunice și în mod individual cu responsabili de organizații teritoriale prin aplicații telefonice, în cazul când nu puteau face legătura prin aplicația Telegram. De asemenea, prealabil protestului, ea și colegile sale solicitau informația cu privire la mijloacele de transport și numărul de persoane ce urmează a fi transportate la protestele respective. Informația cu privire la fiecare eveniment sau protest era introdusă în tabele DPMC păstrate pe Google Drive cu privire la numărul de persoane, localitățile din care provin, potențialul de oameni care pot fi mobilizați, aceste tabele fiind pe parcurs completate cu informația transmisă de responsabili din raioane cu privire la situația de fapt (prezența de facto), informația cu privire la transportul implicat, etc. Ea și alte angajate ale DPMC, supravegheau continuu procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, acumula poze pentru „foto-controlul” prezenței oamenilor și transportului. A menționat că la momentul îmbarcării protestatarilor în mijloacele de transport, ele, angajatele DPMC, transmiteau președinților de organizații teritoriale câte un cod cifrat atribuit fiecărui raion cu o zi înaintate de protest, pentru a se convinge că responsabili din teritoriu nu trimit niște poze cu oameni transportați la protestele trecute și să nu trișeze cu privire la numărul de protestatari mobilizați. Aceste poze se făceau atât din afara, cât și din interiorul mijlocului de transport prealabil

momentului pornirii spre Chișinău pentru participare la protest și însoțit de foaia pe care era imprimat codul cifrat. Toate aceste date primite de la raioanele pe care le gestiona ea și menționate mai sus, le introducea într-un tabel Excel, păstrat pe Google Drive, creat de Cristina Gălescu, care mai departe se compila interconectat cu altă informației și se genera un tabel comun general la nivel de toate organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” implicate. A menționat că, în cazul când pe fotografiile expediate se observau mai puțini participanți decât cifra declarată, ea indica în raport numărul de persoane real observate în poze. Divergențele depistate le comunica responsabililor din teritoriu prin aplicația Telegram. Întotdeauna solicita oferirea de informații reale de la președinții organizațiilor teritoriale. A avut anumite situații cu 2 președinți de OT raionale și anume cu Natalia Harcenco din Ștefan Vodă și Serghei Vasilache și Leonid Bîrcă care i-au transmis poze cu oameni din autocare, dar care au fost mobilizați la protestele trecute și prin Photoshop au scris codul cifrat pe hârtie, precumși curatorul pe Hîncești – Leonid Năuc, care i-au transmis colegei sale, Cornelia Brașovschi, pozele cu persoanele mobilizate din raionul Nisporeni de către președintele OT Calancea, raion pe care îl monitoriza ea. Altfel ea nu accepta introducerea numărului de persoane care nu corespundea realității și comunica acest fapt dnei Cristina Gălescu. Informația generală după desfășurarea protestului se introducea într-un tabel general comun care era gestionat de Departamentul monitorizare. Toată informația o transmitea Cristinei Gălescu. Ce făcea dumneaei cu această informație nu cunoaște, dar presupune că o transmitea mai departe conducerii partidului și anume lui Tudor Bălățchi care era responsabil nemijlocit de DPMC al PP „ȘOR”. A menționat că ea și colegele sale doar supravegheau procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, poze pentru „foto-control” din mijlocul de transport la momentul pornirii spre Chișinău pentru participare la protest.

Ea nu a avut implicații financiare în mobilizarea și transportarea oamenilor la protestele masive în fața autorităților centrale, cu sediul în mun. Chișinău, din perioada august-octombrie 2022, acest lucru din start fiind convenit cu șefa DPMC la momentul transferului în cadrul departamentului. Întrucât era persoana de legătură dintre organizațiile teritoriale implicate în organizarea protestelor și oficiul central al partidului și ducea evidența numărului de oameni și transportul implicat, ea pe parcurs a dedus că această evidență dusă cu strictețe și fotocontrol se face în scopuri efectuării unor calcule financiare și eventual suportarea de cheltuieli pentru remunerarea protestatarilor și achitarea serviciilor de transport. Același lucru l-a dedus în mai multe discuții purtate cu președinții din raioanele implicate în mobilizarea și transportul oamenilor din raioane monitorizate de ea, care în

discuțiile telefonice o întrebau sau reproșau când vor fi transmiși banii, la care ea le comunica că nu ține de competența sa acest lucru și încerca de fiecare dată să evite asemenea discuții și chiar să închidă telefonul. I s-a întipărit această discuție cu Leonid Bîrcă. Toate aceste incidente le raporta Cristinei Gălescu, care îi telefona pe președinții de raioane și le comunica că DPMC nu are tangență la careva achitări de bani, le amintea tuturor că ea dispune de telefoane speciale cu aplicația BRIA, unde pot să-l sune personal pe Ilan Șor sau cu Balițchi Tudor Tudorovici și să-i acorde aceste întrebări.

În procesul de lucru aferent protestelor, ea înțelegea că protestatarii erau remunerați dar nu știa despre ce sume este vorba, decât din informația publică disponibilă în presă la acel moment. A menționat că, de rând cu protestele de mare amploare organizate în perioada respectivă – septembrie-octombrie 2022, de asemenea, au participat și persoane mobilizate de OT Chișinău, precum și suplimentar au fost organizate mai multe proteste și flashmoburi de către partidul „ȘOR” cu participarea Organizației teritoriale a mun. Chișinău, evidența persoanelor și coordonarea mobilizării acestora fiind efectuată de către angajata Departamentului – dna Svetlana Popan. Au fost cazuri când a ajutat-o pe Svetlana Popan să numere oamenii reflectați pe pozele de la fotocontrol. Totodată în procesul protestelor s-au implicat și deputații partidului „ȘOR”, Reghina Apostolova, Vadim Fotescu, Marina Tauber, precum și consilierii municipali Valeriu Burgudji, Valerii Climenco, care supravegheau raioane (sectoare) ale PP „ȘOR” din mun. Chișinău.

Consideră că în tabelele prezentate de către organul de urmărire penală sunt datele reale, deoarece datele coincid cu cifrele din agenda sa care a fost ridicată în cadrul percheziției din 02.11.2024 în raport cu raioanele pe care le-a monitorizat personal. De asemenea, aceste tabele sunt de același format și par a fi cele întocmite de Departamentul în care activa și în care ea și colegile sale au introdus informația cu privire la evidența persoanelor participante la protestele organizate de PP „Șor” în perioada august-octombrie 2022. (*Vol. 5, f.d.170-193*)

– **Declarațiile martorului Condrațcaia Adriana**, consemnate în procesul verbal de audiere din 25 octombrie 2024, care la întrebările adresate a comunicat că a activat în oficiul central în Departamentul planificare de monitorizare și control al Partidului politic „Șor”, începând cu luna aprilie 2019 – până în iulie 2022, cu o întrerupere de 3 luni în perioada (iulie – octombrie/noiembrie 2019). De asemenea, au fost aproximativ 2-3 întreruperi în activitate pe o perioadă de 1-3 luni, la inițiativa conducerii partidului. Interviuul de angajare l-a petrecut în fața doamnei Cristina Gălescu. Recomandarea privind angajarea sa a venit de la cunoscuta ei, Elena Diacenco, și după trecerea testului la poligraf în incinta Hotelului Cosmos. Colegele sale care activau la momentul angajării ei în Departamentul planificare, monitorizare și control (*în continuare DPMC*) erau:

Iana Raetchi, Eugenia Guțul, Elena Carabajac, a fost transferată pe parcurs, Mihaela Pavlov, Alina Olexici, Tatiana Casianciuc, Elena Diacenco, Svetlana Popan, Cristina Gălescu și atât.

De la momentul angajării ei până în februarie 2022 a activat sub conducerea dnei Cristina Gălescu. La începutul activității a primit spre monitoring și coordonare organizațiile teritoriale ale PP „Șor” (*în continuare OT*) din 4 raioane **Ungheni** (președinte OT Ungheni - Baraniuc Antonia), **Călărași** (președinte OT Călărași – Vlasenco Olga), **Fălești** (președinte OT – Goluță Constantin), **Hîncești** (președinte OT Hîncești – Colesnic Valeriu). A menționat că o dată la 3 luni avea loc rotația monitorizării organizațiilor teritoriale între angajatele DPMC astfel pe parcursul activității a interacționat cu următoarele OT și anume OT **Rezina** – președinte Ajder Vadim și OT **Șoldănești** – președinte Diacenco Inesa.

Atribuțiile sale constau în exercitarea lucrărilor de secretariat prin solicitarea de evidențe a membrilor de partid, activiștilor, simpatizanților, transmiterea indicațiilor dnei Cristina Gălescu și altor activități cu caracter politic din teritoriul din gestiune. Întocmea graficul ședințelor în teritoriu și graficul consiliilor politice. Colecta informații cu privire la potențialul de oameni în cazul organizării protestelor. Informațiile colectate le introducea în într-un tabel comun al DPMC.

Suplimentar atribuțiilor strict de politice, intra și acumularea informațiilor din teritoriu cu privire la cheltuielile de chirie și alte servicii comunale, informație pe care o recepționa sub formă de tabel care era unul comun la care aveau acces angajații oficiului central al partidului.

Începând cu februarie 2022, a început să exercite funcția de șefă a Departamentului de monitorizare și control al PP „Șor”. Propunerea dată i-a fost înaintată de către Tudor Balițchi, care i-a spus că urmează să ocupe funcția de șefă a DPMC. Inițial a refuzat, la ce dumnealui a spus că altcineva nu are cine. Admite că asemenea propunere putea să vină și de la Bogdan Stolicnîi care la acel moment se ocupa cu baza membrilor de partid a PP „Șor”.

În atribuțiile sale de funcție intra supravegherea organizațiilor teritoriale raionale ale PP Șor și să acumuleze toate informațiile colectate de la angajatele DPMC, ea având în subordine următoarele angajate:

Carabajac Elena – Bălți și Orhei.

Brașovschi Cornelia – nu-și amintește, dumneaei fiind angajată la sfârșitul perioadei în care a activat și posibil a monitorizat raionul Ungheni;

Raetchi Iana – se ocupa de raioanele din nordul țării - Dondușeni, Drochia și probabil Soroca;

Buiucă Evghenia – se ocupa cu sudul țării Leova, Cantemir, Basarabeasca, posibil și alte raioane;

Beșliu (Schivu) Ala – nu-și amintește ce organizații teritoriale, posibil Rezina și Șoldănești dar nu-și amintește.

La nivel de management, Ilan Șor era președintele partidului și conducea cu activitatea generală a partidului politic „Șor”. Din conducerea de vârf a partidului făceau parte: Tudor Balițchi, care era persoana responsabilă de supravegherea DPMC. Ea în calitate de șefă a DPMC, îi prezenta lui Ilan Șor și lui Tudor Balițchi informația regulată (săptămânal) privind activitatea DPMC.

Alți doi exponenți ai conducerii de vârf al Partidului erau Marina Tauber, care supraveghea activitatea organizațiilor teritoriale OT „Orhei” și OT „Bălți”, când a participat ca candidat în alegeri; Vitalie Balinschi - vicepreședintele și responsabil de Consiliile politice ale organizațiilor teritoriale raionale ale PP „Șor”; Alina Șargu era responsabilă a Departamentului de PR; Irina Simon era responsabilă de câteva circumscripții a OT Chișinău, dar pe urmă dumneai a plecat din partid.

În corespondența sau documentele interne de partid, numele conducerii deseori era codificat prin inițialele numelui, prenumelui sau patronimicului, astfel, președintele Șor Ilan Mironivici era menționat drept „IM”, Balițchi Tudor Tudor drept „TT”, Balinschi Vitalie Grigore drept „VG”, Tauber Marina Alexandr menționată drept „MT”.

În cadrul partidului, Olga Romanova recepționa informația cu privire la chirii și servicii comunale. Ea solicita de la angajatele DPMC completarea acestor informații. Tot dna Olga Romanova, de câteva ori le-a transmis angajatelor DPMC salariile pentru munca prestată.

Anton Curlat era responsabil de evidența ziarelor, și cadourilor.

Nelli Parutenco era contabilul Partidului Politic „Șor”, în atribuțiile dumneai intra evidența contabilă. Tot Nelli Parutenco pune sarcina de a solicita de la organizațiile teritoriale monitorizate colectarea de formulare de donații.

La momentul angajării în cadrul PP „Șor”, începând cu luna aprilie 2019, nu-și amintește dacă a discutat referitor la salariu, dar pe perioada cât a activat ca angajat simplu al DPMC a PP „Șor”, pentru munca prestată a primit o remunerație de 12 000 de lei din care salariul de funcție de aproximativ 600 de lei îl primea pe cardul de salariu. La salariul oficial, în plus primea un bonus neoficial „în plic” în sumă de 11400 lei, adică în total primeam lunar la mână suma de 12000 lei. Salariul lunar ea îl primea din mână de la dna Gălescu Cristina care exercita funcția de șef al Departamentului de monitorizare și control al Partidului politic „Șor”.

Salariul de funcție pentru noua funcție de șefă a Departamentului Planificare Monitorizare și Control a fost cel mai degrabă discutat cu dl Ilan Șor direct, ea solicitând o majorare de salariu de 20 000 lei/lunar. În continuare, a discutat și cu dna Romanova Olga dacă sunt schimbări referitor la majorarea salariului, la care dna Romanova Olga, în luna următoare i-a transmis salariul majorat în sumă de 18 000 lei. Acest salariul de 18 000 de lei l-am primit de la Romanova Olga de cel puțin 2 ori.

După ce a fost numită șefă a Departamentului Planificare Monitorizare și Control a PP „Șor”, salariile și remunerațiile oficiale „în plic”, atât ea, cât și subalternele sale, toate primeau salariul lunar direct de la Romanova Olga.

În perioada reținerii dnei Marina Tauber, salariul pentru repartizarea către angajatele din Departamentul de monitorizare și control, și anume: Brașovschi Cornelia, Carabajac Elena și Beșliu (Schivu) Ala, i-a repartizat ea. Bani pentru salariu i l-a adus un curier pe care nu-l cunoaște, iar informația despre apariția salariului i-a fost comunicată, dar nu-și amintește cine i-a comunicat. Bani pentru salarii deja erau repartizați în plicuri. Bani i-a transmis acestor persoane într-un local din sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, în timpul sărbătoririi zilei de naștere a unei angajate.

În perioada de timp februarie 2022 – iulie 2022, a exercitat funcția de șefă a Departamentului de Monitorizare și Control al PP Șor. Ierarhic se subordonam direct dlui Ilan Șor, de la dumnealui primind la direct sarcinile de muncă în cadrul ședințelor on-line care aveau loc periodic cu dumnealui și lui îi raporta rezultatele activității. Lui îi transmitea toate rapoartele de activitate ale DPMC odată ce informația era pregătită pe numărul de abonat pe telegram a dlui Ilan Șor.

Cu referirea la sursa de finanțare al partidului nu cunoaște care este originea acestora. Pentru ea era evident că Ilan Șor se ocupa de finanțarea partidului, dar nemijlocită tangență cu gestiunea financiară a partidului nu a avut.

În activitatea sa nu a văzut ca la formularele de donații transmise în contabilitatea partidului către dna Parutenco Nelli să fie careva mijlaoce bănești. La acest aspect, a declarat că ele în calitate de curatori ai organizațiilor teritoriale ale PP „Șor”, primeau indicația de la contabilă Parutenco Nelli de a comunica organizațiilor teritoriale ale PP „Șor” monitorizate, să transmită sau să aducă formularele de donații la contabilitate.

Aceste formulare de donații se aduceau fie direct în contabilitate fie prin intermediul lor, ca angajate ale DPMC și ele transmiteau aceste formulare în adresa contabilei Parutenco Nelli și aceasta le introducea în registrul donațiilor, uneori fiind ajutată de Beșliu (Schivu) Ala și Carabajac Elena din câte își amintește. Ea persoana nu a fost implicată în introducerea acestor informații în registre.

- Chiar în prima zi de activitate în partidul „Șor”, în aprilie 2019, a fost solicitată de cineva de la partid, posibil că de la dna Gălescu Cristina, să zboare în Moscova pentru a transporta suma de 7000 de dolari SUA, posibil că și colegile sale puteau să-i fi propus acest lucru. Propunerea de a merge în Moscova pentru a aduce sau transmite mijlaoce bănești era una generală și se plătea cu suma de 50 de euro per zbor. Cursele avia respective erau organizate centralizat. Pașaportul l-a transmis pe o grupă de WhatsApp creată de o persoană necunoscută. Bani îi primea și îi preda nemijlocit la Aeroportul din Moscova, fie la Aeroportul din Chișinău unor bărbați care, din informațiile aflate, lucrau în anturajul dlui Ilan Șor.

Locația când primea plicurile de bani era în preajma aeroportului. Informația despre locație o primea prin grupul de WhatsApp. Anterior fiecărei deplasări tur-retur în orașul Moscova se crea un grup pe WhatsApp unde erau introduși participanții la cursă din grupul de persoane care călătoreau. Astfel, din acest grup pe WhatsApp au făcut parte și colegile sale Iana, Mihaela, Evghenia și Alina, care au călătorit împreună cu ea. Suma de 50 de euro pentru cursă, erau. În uma din călătorii în Moscova, grupului lor care au zburat în comun, li s-a organizat o excursie prin Moscova și tot atunci au fost cazați la un hotel. Această călătorie în Moscova împreună cu colegile de serviciu a fost unica. În rest a mai avut și alte deplasări în Moscova, dar acestea au fost efectuate cu chestiuni personale și fără a fi însoțită cu cineva din colegile de partid.

Referitor la deplasarea din luna februarie 2022 care a avut loc împreună cu Guțul Evghenia, Curlat Anton și Căușac Mirela, atât în Ucraina cât și România, a declarat că au fost în scopul transportării din și către Republica Moldova a sumelor de bani de aproximativ 7000 de dolari SUA. Banii i-a primit de la Căușac Mirela și tot dnei, Căușac Mirela, i-a restituit la ajungerea la destinație. Pentru acest transport de bani nu a primit careva remunerații, ea făcând acest lucru la rugămintea dnei Căușac Mirela din câte își amintește. Banii îi primea/restituia fie în mașina cu care se deplasau, fie lângă imediata apropiere a acesteia.

Cu referire la efectuarea percheziției la oficiul central al PP „Șor” din 21.07.2022, str. M. Kogălniceanu 51/1, Chișinău, martorul Adriana Condrațcaia a comunicat că nu-și aduce aminte cine i-a comunicat despre acest fapt, dar a fost anunțată că urmează percheziții la sediul lor și urmează să facă curățenie și anume să șteargă toată informația din calculatoare și poștă electronică, să iasă din conturile de email și să facă toate acțiunile necesare să nu aibă nimeni acces la informație, lucru pe care l-a realizat.

Informația despre necesitatea organizării de evenimente o primea de la conducerea partidului în cadrul adunărilor pe teleconferință cu participarea dlui Ilan Șor sau primea asemenea sarcini de la Balițchi Tudor. Tot ei verificau mersul organizării acestor evenimente.

În cazul organizării protestului cu implicarea organizațiilor teritoriale a fost protestul din 19 iunie 2022 cu denumirea „O viață nouă”. Indicația privind organizarea protestului a venit de la Ilan Șor expusă în cadrul ședinței de lucru prin teleconferință și necesitatea de a mobiliza un număr maxim de persoane. La ședința respectivă au participat fizic și președinții de OT din raioane la sediul PP Șor din str. Kogălniceanu colț cu Eminescu sau Primăria Orhei. Ea a transmis informația către organizațiile teritoriale cu indicația de a mobiliza un număr maxim de participanți necesari de mobilizat. După recepționarea informației de la președinții sau secretarii OT teritoriali cu privire la capacitatea persoanelor de mobilizat, ea întocmea lista cu numărul de participanți și transmitea informația dată dlui Ilan

Șor.

În ziua protestului angajatele DPMC, sub conducerea sa, au sunat toate Organizațiile teritoriale de partid implicate în transportarea oamenilor la protest pentru a constatat numărul de persoane. Cine s-a ocupat de transportul acestor persoane la protest ea nu cunoaște. DPMC a transmis numărul preventiv de persoane care vor fi mobilizate la protest, după care a transmis informația cu privire la numărul de protestatari comunicat și raportat de către președinții de Organizații teritoriale ale partidului. Tabelul respectiv l-a transmis d-lui Ilan Șor pe aplicația Telegram.

După perchezițiile de la sediul central al PP „Șor”, nu-și amintește cine, dar le-a informat că trebuie să lucreze de la distanță și a fost închiriat un apartament pe str. Ismail, mun. Chișinău, unde trebuia să activeze pentru organizarea următorului protest. Astfel, au lucrat din acel apartament ea, Brașovschi Cornelia, Guțul Eugenia, Carabajac Elena și Molodean Kim și au organizat următorul protest. Informația preliminară precum și darea de seamă asupra protestului a expediat-o dlui Ilan Șor prin aplicația Telegram.

Dna Căușac Mirela, de când a venit ea (Adriana Condrațcaia) în partid în 2019 și ulterior, a fost pe aceeași funcție, ea fiind secretarul dlui Balițchi Tudor.

Nu cunoaște cine se ocupa de organizarea excursiilor pentru membrii și simpatizanții PP „Șor” la complexul de agrement „Orhei Land”. Nu a participat la alegerile din Bălți, ea mergând la Bălți de 2-3 ori pentru a ajuta cu întocmirea bazei de date a activiștilor de partid a echipei OT Bălți.

Pe domnii Petrov Alexandr și Racu Serghei nu-i cunoaște și nu știe cine sunt aceste persoane. Cu Tauber Marina, Himici Igor nu a avut tangență în activitate. Sunt în relații colegiale cu restul persoanelor. Cu aceste persoane nu are careva relațiile ostile sau de natură financiară sau alte relații care ar putea influența declarații. (Vol. 5, f.d.158-169)

– ***Declarațiile martorului Gălescu Cristina***, consemnate în procesul-verbal de audiere din 5 aprilie 2024, care la propunerea organului de urmărire penală de a relata funcții a exercitat în cadrul Partidului Politic „ȘOR”, cât timp a activat și ce intra în atribuțiile sale de serviciu, căror persoane se subordona ierarhic în activitate, de ce salarii sau remunerații beneficiau angajații partidului politic „ȘOR” și cine era antrenat în procesul achitării acestora, martorul a comunicat că, în cadrul partidului politic „ȘOR” a început să activeze în august anul 2018, fiind angajată în urma petrecerii interviului purtat cu Ilan Șor, care a avut loc în Primăria Orhei. La acel interviu a asistat și Tudor Balițchi și Maria Albot, ultimii neimplicându-se în discuții, doar asistând la interviu. Inițial ea a dorit în holdingul „ȘOR”, dar Ilan Șor i-a propus să activeze în cadrul Partidului Politic „ȘOR” și anume să presteze servicii de „Call-Centru”, ca persoană care contactează din partea lui Ilan Șor pe membrii de partid și îi felicită cu ziua de naștere.

În scurt timp, a fost contactată de cineva, presupune că de asistentă, și i s-a spus că a fost angajată și că urmează să se prezinte la locul de muncă și anume oficiul central al partidului, amplasat pe str. Tighina 12, mun. Chișinău. La venirea la noul serviciu, a fost condusă de persoana de la pază în biroul lui Tudor Balițchi, care s-a prezentat că el va fi conducătorul ei în continuare. În continuare Tudor Balițchi a delegat o persoană care să-i arate locul de muncă.

În oficiul partidului activau la acel moment la etajul 2 – Tudor Balițchi, Marina Tauber, asistentele Mihaela Pavlov, Elena Diacenco, Vadim Nadin (responsabil strategii politice). Pe același etaj se afla Eugenia Buiucă – conducător al „Call Centrului” și care se subordona lui Tudor Balițchi. Etajul 3 nu se utiliza. La etajul 4 activa Olga Romanova, Maria Albot, Ilan Șor și sala de ședințe.

Cu dânsa în birou la momentul angajării se afla Elena Diacenco, o persoană pe nume Diana, familia nu a memorat-o. În atribuțiile sale de funcție era monitorizarea procesului de felicitare a omagiaților care constituiau membri ai partidului „ȘOR”.

A activat până în martie 2019, când a fost creat Departamentul Monitorizare și Control, iar ei Tudor Balițchi i-a propus să ocupe funcția de șef al acestui departament, perioadă în care a activat până după alegerile locale din toamna anului 2019. În această perioadă, în subordinea sa erau angajate Mihaela Pavlov, Elena Diacenco, Iana Raetchi, Ada Condrățcaia și Svetlana Popan. Atribuțiile departamentului condus de dânsa constau în colaborarea cu organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” din raioanele țării, prestarea muncii specifice lucrărilor de secretariat prin solicitarea de evidențe a activiștilor, simpatizanților, transmiterea indicațiilor conducerii partidului, parvenite prin intermediul lui Tudor Balițchi, referitoare la adunările de partid, aducerea de noi membri, întocmirea proceselor-verbale ale ședinței, etc., precum și executarea altor sarcini cu caracter politic din teritoriul din gestiune. În această perioadă s-a subordonat lui Tudor Balițchi. De asemenea, executa cerințele puse de vice-președintele partidului Vitalie Balinschi.

După alegerile locale din toamna anului 2019, de către Tudor Balițchi a fost transferată în cadrul unui departament nou creat cu denumirea „Administrația Publică Locală” în care a activat împreună cu Iancu Țurcanu, în sarcinile departamentului dat fiind ajutorarea primarilor aleși din partea partidului „ȘOR” în proceduri administrative și consiliere pe problemele administrației publice locale și respectarea legii.

A activat în acest Departament până în perioada alegerilor prezidențiale din toamna anului 2020, după care a fost transferată ca manager obișnuit în cadrul Departamentului Monitorizare și Control condus de Bogdan Calinici, ea fiind responsabilă de coordonarea următoarelor organizații teritoriale ale Partidului politic „ȘOR” și anume: „Anenii Noi” – președinte Alexei Gorodinschi, „Rezina” – președinte Margarita Burunsus, „Șoldănești” – Diana Babcinetchi, „Criuleni” –

președintele nu și-l amintește, dar numele secretarei cu care comunicam era Iolanta Teacă.

În perioada respectivă presta activități specifice lucrului de partid, iar după petrecerea alegerilor locale anticipate în toamna anului 2021, ea fiind responsabilă de coordonarea campaniei pentru alegerile din sat. Îscălău, ulterior a fost transferată de Tudor Balițchi în funcția de conducător (coordonator) al organizației teritoriale Buiucani, mun. Chișinău, funcție în care a activat până în august 2022, când Tudor Balițchi i-a propus funcția de șef al Departamentului Monitorizare și Control în care a activat până în noiembrie 2022.

La întrebarea cum era organizată activitatea ierarhică internă în cadrul partidului și cum avea loc îndeplinirea deciziilor luate, cum era salariați sau remunerați angajații partidului politic „ȘOR”, martorul Cristina Gălescu a comunicat că președinte al partidului politic era Ilan Șor. Din corpul de conducere a partidului făceau parte Tudor Balițchi, care era administratorul general al PP „ȘOR” și era consilierul personal al lui Ilan Șor. Nici o decizie în cadrul partidului nu se lua fără consultarea lui.

Alți doi exponenți ai conducerii de vârf a partidului era Marina Tauber, care exercita funcția de vicepreședinte al PP „ȘOR” și supraveghea activitatea Organizațiilor teritoriale (OT) „Chișinău” (funcție exercitată în perioada de după alegerile locale din 2019 și până în februarie 2022, după asta funcțiile au fost preluate de Tudor Balițchi), OT „Orhei” (după alegerile parlamentare din 2019 cât și ulterior) și OT „Bălți” (în perioada de după alegerile din Bălți (noiembrie 2021), ea fiind candidat la Bălți și a rămas ulterior) și Vitalie Balinschi - vicepreședintele și coordonatorul național al tuturor organizațiilor teritoriale raionale ale PP „ȘOR” pe partea politică, cu excepția celor gestionate de către Marina Tauber și Reghina Apostolova. Dumnealui după ierarhie era superior dânzei, inferior lui Tudor Balițchi și superior președinților de organizații teritoriale (OT).

Reghina Apostolova – vicepreședinte al partidului, era deputat în Parlament, responsabilă de sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, începând cu februarie 2022.

În corespondența sau documentele interne de partid, numele conducerii deseori era codificat prin inițialele numelui, prenumelui sau patronimicului. Astfel, președintele Șor Ilan Mironivici era menționat drept „IM”, Balițchi Tudor Tudor drept „TT”, Balinschi Vitalie Grigore drept „VG” sau „VB”, Tauber Marina Alexandr menționată drept „MT”.

Începând cu august 2022 au apărut telefoane cu aplicația BRIA – în care abonații foloseau pseudonime „Marusea T – era Tudor Balițchi. Ilan Șor folosea pseudonimul „John” din câte își amintește, iar Vitalie Balinschi inițial avea un pseudonim asemănător numelui său, după care și l-a schimbat.

Fiind întrebată de ce remunerații beneficia în cadrul partidului politic „ȘOR” pentru munca prestată, martorul Cristina Gălescu a răspuns că la momentul

angajării, salariul său a fost negociat direct cu Tudor Balițchi la suma de 8000 lei lunar. Din 2019, salariul i-a fost majorat la suma de 20000 lei. A menționat că fiecare coleg de muncă negocia cu Tudor Balițchi salariul său în mod privat.

Pentru primirea salariului, ea și colegile sale se ridicau la etajul 4, în biroul Olgăi Romanova, iar banii îi primea în mână cheș de la Olga Romanova. Careva documente contabile nu semna.

După o perioadă de timp Nelli Parutenco, contabila Partidului politic „ȘOR”, i-a prezentat un contract de muncă cu salariul de 1200 de lei pe lună și luând în calcul reținerile aferente impozitelor, la mână primea aproximativ 800 și ceva de lei. Pentru acești bani a semnat bonul de plată sau dispoziție de încasare în contabilitatea partidului.

Acest salariul lunar care se declara oficial, se scotea din suma de bani cheș neoficială achitată de Olga Romanova care ocupa neoficial funcția de director financiar în cadrul partidului „ȘOR”.

Remunerarea de 20000 lei pe lună, i-a fost majorată la suma de 30000 lei începând cu luna august 2022, când Tudor Balițchi i-a propus să preia conducerea Departamentului Monitorizare și Control.

Fiind conducătorul OT Buiucani, ea avea în subordine următorii angajați: Vasiliu Lutenco, Maria Rața și o rudă apropiată pe care are dreptul să nu o divulge și un secretar Alexandra, familia nu-i ține minte. La momentul remunerării, era chemată la oficiul Central de către Olga Romanova sau managerul Adriana Condrățcaia pentru ridicarea salariului.

Olga Romanova era responsabilă de achitarea acestor remunerații. Astfel, în funcția de conducător al OT Buiucani la acel moment primea 20000 lei cash, fără a fi contabilizați. Când se prezenta în sediul oficiului, ea ridica banii pentru toți angajații OT Buiucani. Biroul numitei Olga Romanova se afla pe str. Mihail Kogălniceanu 51, et. 3, dânsa având birou separat. În birou, Olga Romanova îi transmitea un plic în care se aflau bani cheș și o listă nominală cu numele persoanei și suma de bani pe care trebuia să o primească fiecare. Nu semna careva documente contabile la momentul primirii acestor bani. Astfel, sumele de bani constau în salariul său de 20000 lei, al vicepreședintelui care avea de la 12000 la 15000 lei, secretarul avea 8000 – 10000 lei. Nu primea nici un bon pe acești bani. Contabila partidului era Nelli Paruteanco. Ei nu erau oficial angajați în funcții, de acest motiv salariile le primeau de la Olga Romanova.

În perioada când a exercitat funcția de șef al Departamentului Monitorizare și Control în 2019, iar ulterior manager simplu al aceluiași departament, în afară de lucrul specific legat de activitățile de partid, exercita și atribuțiile de colectare a informațiilor legate de cheltuielile de servicii comunale (gaz, apă, electricitate, etc) din organizațiile teritoriale monitorizate. Aceste sume de bani necesare a fi achitate, le primea din teritoriul monitorizat, iar aceste informații le transmitea

ulterior Olgăi Romanova, care presupune că transmitea acești bani către președinții de partid împreună cu salariile lunare neoficiale ale personalului organizațiilor teritoriale.

Olga Romanova, după ședințele cu președinții organizațiilor teritoriale din țară, petrecute cu conducerea partidului, le elibera banii pentru salarii pentru ei și angajații oficiilor teritoriale. Acest lucru îl cunoaște din discuțiile cu președinții organizațiilor teritoriale care se plîngeau că unii președinți de organizații teritoriale primesc salarii mai mici decât alții, iar volumul de lucru e mai mare. Evidența salariilor și chiriilor era dusă independent de către Olga Romanova și tot ultima elibera banii în acest scop. De asemenea cunoaște că mărimea salariului se negocia direct cu Tudor Balițchi.

Fiind întrebată din ce surse era finanțată activitatea PP „ȘOR” și cine gestiona cu acest proces, cum avea loc procesul de colectare a donațiilor în cadrul partidului politic „ȘOR”, martorul Cristina Gălescu a comunicat cu referire la sursa de finanțare a partidului că, în cadrul ședințelor, când se discuta subiectul finanțării cu participarea lui Ilan Șor, acesta spunea că trebuie să fie menținut Aeroportul. Spunea că are companii cu care se finanțează partidul, și anume: „Ex-factor”, compania de asigurări „Moldasig”, „Dufremol”. De asemenea, în perioada protestelor, Ilan Șor a spus public că el este ajutat de careva parteneri. La fel, în cadrul ședințelor de lucru conduse de Tudor Balițchi, acesta le spunea într-un mod mai autoritar că banii sunt din activitățile conduse de Ilan Șor.

Referitor la donațiile colectate în favoarea partidului politic „ȘOR”, a declarat că președinții de organizații teritoriale aduceau plicuri cu formularele de donații la partid, în special în perioada campaniilor electorale. Aceste formulare de donații erau completate, dar careva mijloace bănești nu erau împreună cu ele.

De asemenea, în perioada când a condus OT Buiucani, pe dânsa o contacta secretarul din oficiul Central – Adriana Condracța și îi comunica despre necesitatea de a aduce formulare de donații completate. Astfel, ei tipăreau formularele tipizate de donații și căutau persoane care lucrează oficial, au surse de venit oficiale și îi rugau să îndeplinească în mod formal aceste formulare de donații prin indicarea sumei de bani pe care pot să o doneze, conform regulamentului pe care îl cunoșteau deja, dar careva bani nu se donau. Persoanele care erau de a cord să completeze aceste formulare de donații din numele lor, reprezentau de obicei membri de partid, persoane apropiate, prieteni sau cunoscuți persoanelor apropiate partidului „ȘOR”.

La întrebarea ce în circumstanțe a preluat conducerea Departamentului Monitorizare și Control a partidului „ȘOR” în august 2022, martorul Cristina Gălescu a relatat că, prin aplicația „Signal”, a fost sunată de către Tudor Balițchi, care a rugat-o să preia conducerea Departamentului Monitorizare și Control a partidului „ȘOR”, deoarece el fizic nu are posibilitate să fie pe loc. Acest sunet a

parvenit după perchezițiile din iulie 2022, fiindcă mulți din partid au plecat din țară, cum ar fi: Tudor Balițchi, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, etc.

Tudor Balițchi i-a promis că dacă acceptă funcția, îi va majora motivarea la suma de 30000 de lei pe lună. De asemenea, Tudor Balițchi i-a spus că, în afară de 5 angajate în departament, poate să mai angajeze încă două persoane, fiindcă erau multe raioane și fetele nu reușeau să coordoneze oficiile teritoriale ale partidului. Acceptând această propunere, a început activitatea cu următoarele persoane din subordinea sa: Ala Beșliu, Maria Rața, Elena Carabajac, Svetlana Popan, Evghenia Guțul, Natalia Brașovschi și o rudă apropiată de a sa.

Fiind întrebată ce cunoaște despre organizarea în perioada august-noiembrie 2022 a unei serii de manifestații de amploare (proteste) în fața unor autorități publice centrale cum ar fi: Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală, etc; cu participarea exponenților Partidului politic „ȘOR”, martorul Cristina Gălescu a comunicat că inițiatorul protestelor a fost Ilan Șor, iar de coordonarea acestora se ocupa Tudor Balițchi care îi transmitea indicațiile prin aplicația Bria. Din punct de vedere tehnic, fiecare secretar avea atribuția de a face legătura cu președinții de oficii teritoriale. Fiecare secretară acumula informația de la președinții de oficii teritoriale prin canale de Telegram. Ea la final făcea un tabel comun și-l expedia lui Tudor Balițchi și Vitalie Valinschi. În tabel erau incluse persoanele participante la protestele organizate de partidul politic „ȘOR” în fața diferitor instituții din mun. Chișinău. De asemenea, Svetlana Popan, fiind manager pe OT Chișinău, dispunea și dânsa de telefon cu aplicația „Bria” și expedia informația pe marginea numărului de protestatari mobilizați în Chișinău în adresa lui Tudor Balițchi în același mod, cum o făcea și ea.

Prin intermediul aplicației „Bria”, era contactată de Tudor care îi comunica locația protestului, ea transmitea informația la fetele din DPMC. Fetele telefonau președinții de oficii raionale și le comunicau toată această informație și solicitau să fie aduse cât mai multe persoane. Cu o zi înainte de protest, fetele contactau responsabilii din raioane și întrebau cam câte persoane planificau să fie aduse din raioane, în ziua protestelor ei confirmau câte persoane se vor prezenta, câte mijloace de transport s-au pornit spre Chișinău, locul protestului, confirmau prin poze numărul de persoane care s-au prezentat la proteste. Informația finală o introduceau, după protest acest raport se transmitea prin „Bria” sau „Signal” lui Tudor Balițchi.

Tabele de raportare erau create de secretare în format excel-google, direct pe platforma „google drive”, unde ea avea parola, precum și fetele din departament și secretarele din organizațiile teritoriale.

Careva atribuții l-a remunerarea participanților la protest, Departamentul nu a avut. Ei doar supravegheau procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de

protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupul de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, poze pentru „foto-control” din mijlocul de transport la momentul pornirii spre Chișinău pentru participare la protest. Toate aceste date se centralizau într-un tabel comun creat și gestionat de către ea și reflectau numărul total de persoane participante. Acest tabel ulterior îl transmitea lui Tudor Balițchi și Vitalie Balinschi după cum a spus mai sus. Dacă le transmitea prin aplicația „BRIA”, atunci datele le scria prin mesaj, iar dacă prin aplicația „Signal”, atunci fotografia tabelele cu numărul de protestatari și expedia pozele.

Nemijlocit ea nu a văzut dacă au fost achitate careva mijloace bănești fiecărui om participant la protest, cunoaște acest fapt doar din auzite și comunicare cu președinții de organizații teritoriale, deoarece în procesul colectării datelor din organizațiile teritoriale monitorizate de dânsa, ea comunica frecvent cu președinții organizațiilor teritoriale raionale ale partidului „ȘOR” și deseori apăreau divergențe cu numărul de persoane mobilizate, precum și era informată că suma de bani recepționată în plic nu este suficientă pentru remunerare și o rugau să se clarifice, la ce ea le comunica că nu are asemenea atribuții.

Astfel, președinții de organizații teritoriale implicați în mobilizarea persoanelor la proteste în perioada toamnei anului 2022 și care furnizau cifrele cu numărul de persoane mobilizate, pentru OT Orhei era Dinu Țurcanu, pentru OT Bălți erau Natalia Damian, Țurcan Vadim, iar curator era Elena Carabajac

În alte raioane responsabili de mobilizare la proteste și furnizarea datelor au fost:

- Anenii Noi – președintele OT, Leonid Bîrcă, iar după reținerea sa și perchezițiile din octombrie 2022, cifrele cu numărul de protestatari i le-a furnizat Irina Bogaciuc;

- Basarabeasca – președintele OT, Vasili Filipov;
- Briceni – președintele OT, Cristi Pîntea și/sau secretara Natalia Țurcan;
- Cahul – președintele OT, Antonina Belobrova;
- Călărași – președintele OT, Olga Vlasenco;
- Cantemir – președintele OT, Ion Cabac;
- Căușeni – președintele OT, Ion Spînu;
- Cimislia – președintele OT, Mihai Nebunelea;
- Criuleni – președintele OT, Andrei Burciu;
- Dondușeni – președintele OT, Vadim Cucoș;
- Drochia – președintele OT, Dumitru Coștei;
- Dubăsari – președintele OT, Andrei Burciu;
- Edineț – președintele OT, Svetlana Panciuc;
- Fălești – președintele OT, Constantin Goluța;

- Florești – președintele OT, Roman Nicoara;
- Glodeni – președintele OT, Irina Dvorjanskaia, iar după perchezițiile din octombrie 2022, cifrele cu numărul de protestatari i le-a furnizat Pavel Verejan;
- Hîncești – președintele OT, Valeriu Colesnic;
- Ialoveni – președintele OT, Vasilii Molovata;
- Leova – președintele OT, Andrei Trandafir;
- Nisporeni – președintele OT, Victor Calancea;
- Ocnita – președintele OT, Andrei Simacovici;
- Rezina – președintele OT, Vadim Ajder;
- Rîșcani – președintele OT, Andrei Cocieru, iar după reținerea sa, Egor Moscalu;

- Sîngerei – președintele OT, Igor Țîbîrnă;
- Șoldănești – președintele OT, Inesa Diacenco;
- Soroca – președintele OT, Anatolii Rujanschii;
- Ștefan-Vodă – președintele OT, Natalia Harcenco;
- Strășeni – președintele OT, Valerii Tabacaru;
- Taraclia – președintele OT, Elena Zibili;
- Telenești – președintele OT, Natalia Costisanu;
- Ungheni – președintele OT, Antonina Baraniuc, după perchezițiile din octombrie 2022 cifrele cu numărul de protestatari i le-a furnizat Tatiana Gorea.

Informația privind numărul de oameni mobilizați la proteste se transmitea fie prin intermediul telefonic, fie prin poștă electronică cu acces la tabelul plasat pe Google Drive în care președinții sau secretarii de organizații teritoriale implicate, introduceau informația cu privire la numărul de persoane, localitățile, tipul mijlocului de transport (după protest se introducea și numărul de înmatriculare a mijlocului de transport) și informația cu privire la fotocontrolul oamenilor îmbarcați în mijloacele de transport.

În procesul de lucru, persoanele sus-menționate care erau responsabile de mobilizarea persoanelor din aceste raioane, furnizau secretarelor departamentului monitorizare cifrele cu privire la persoanele și mijloacele de transport cu care ele au fost aduse la protest și expediau fotografiile ale mijloacelor de transport și persoanelor transportate în cadrul acestora, însoțite de un cod de litere și cifre, pentru a nu dubla pozele sau folosi poze mai vechi. Angajatele DPMC verificau prin examinarea acestor fotografii numărul de persoane transportate organizat la protest, după care cifrele verificate le introduceau în cadrul tabelului general gestionat de ea și plasat pe Google Drive la care aveau acces toate angajatele Departamentului în care activa ea, iar accesul la acel document se efectua prin intermediul poștei electronice personale ce conținea în denumire cuvântul „*****”,

pe care, după petrecerea perchezițiilor din 02.11.2022, nu a mai putut să se logheze în cadrul acesteia.

Întrebare: În cadrul urmăririi penale au fost ridicate documente electronice ale Departamentului monitorizare și control a PP „Șor” privind evidența numărului de persoane participante la proteste organizate de PP „Șor” în perioada august-octombrie 2022, astfel,

În continuare, martorului Cristina Gălescu i-au fost puse la dispoziție documentele electronice, ridicate în cadrul urmăririi penale, cu privire la protestele organizate de PP „ȘOR” în perioada august-octombrie 2022, pentru studiere și anume: „Sinteza proteste 02.09.2022 - 02.10.2022”, „Sinteza proteste 16.10.2022”, „Районы - Лист1 (копия)” și „25.09”. La fel și cifrele înregistrate în mapele „Archive 2 transport 09.09. 18.09”, „02.10”, „_02.10 poze”, „Liste 02.10+”, „09.10”, „Archive transport 25.09”, „16-10-2022”).

La întrebarea dacă poate confirma veridicitatea acestor informații cuprinse în aceste documente, martorul Cristina Gălescu a afirmat că confirmă veridicitatea acestor documente. Aceste sunt documentele întocmite de Departamentul în care activa și în care ea și colegile sale au introdus informația cu privire la evidența persoanelor participante la protestele organizate de PP „ȘOR” în perioada august-octombrie 2022. Aceste documente par a fi evidența unei angajate din Departamentul pe care îl conducea. Așadar, potrivit datelor acumulate de Departamentul de monitorizare, planificare și control condus de dânsa, la protestul din 23.08.2022 (petrecut în fața președinției RM) de către echipa partidului „ȘOR”, au fost mobilizați și aduși cu transport organizat 8918 de oameni din următoarele raioanele și localități: Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnița, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenești, Ungheni, Orhei, Chișinău Centru, Chișinău Buiucani, Chișinău Ciocana, Chișinău Rîșcani, Chișinău Botanica.

La data de 02.09.2022 au fost aduși organizat 11565 de oameni din aceiași localități, la protestul din 09.09.2022 (petrecut în fața președinției RM) la care au fost mobilizați și aduși organizat 11602 de oameni din aceleași localități; la protestul din 18.09.2022 (petrecut în fața președinției RM) la care au fost mobilizați și aduși organizat 22115 de oameni din aceleași raioane și localități; la protestul din 25.09.2022 (petrecut în fața președinției RM) la care au fost mobilizați și aduși organizat 22438 de oameni din aceleași raioane și localități; la protestul din 02.10.2022 (petrecut în fața președinției RM) la care au fost mobilizați și aduși organizat 25468 oameni din aceleași raioane și localități.

Totodată, în tabel au fost introduse numărul persoanelor care erau mobilizate pentru proteste non-stop în corturile instalate în fața președinției în așa numitul

„Orășel al Schimbării” și anume 656 persoane; la protestul din 09.10.2022 (petrecut în centrul capitalei Chișinăului) - la care au fost mobilizați și aduși organizat 19153 oameni; la protestul din 16.10.2022 (petrecut în centrul capitalei Chișinăului) la care au fost mobilizați și aduși organizat 32095 oameni din aceleași raioane și localități.

Cifrele cu numărul de protestatari aduși de către OT Orhei, îi erau furnizate de către Dinu Țurcanu, iar cifrele cu numărul de protestatari mobilizați în Chișinău, de către Svetlana Popan.

De asemenea, martorul a confirmat și lista de angajați ai partidului și persoanele afiliate partidului în fișierele prezentate, actuale în perioada 2020-2022.

La întrebarea ce rol a avut Evghenia Guțul în cadrul organizării protestelor în corturi instalate în fața Parlamentului și Președinției în această perioadă, martorul Cristina Gălescu a răspuns că la începutul protestelor în corturi, aceasta a fost numită ca responsabilă pe proiectul „Orășelul Corturilor” și trebuia să-l ajute pe coordonatorul Dinu Țurcanu, responsabil de „Orășelul de corturi”. Astfel, Evghenia Guțul era responsabilă de persoanele care protestau în corturi și anume, numărul de persoane. De a coordona cu președinții de oficii teritoriale prin aplicația Telegram, din câte cunoaște era Dinu Țurcanu. Acest program a durat până la sfârșitul lunii octombrie 2022. Ce ține de raportarea listelor de protestatari mai departe pe scară ierarhică o făcea Dinu Țurcanu.

Până la startul protestelor în orășelul de corturi, Eugenia Guțul era responsabilă de evidența protestatarilor mobilizați de organizațiile teritoriale din raioanele Briceni, Ocnița, Dondușeni, Ștefan Vodă și Glodeni, probabil și Taraclia.

La întrebarea cum avea loc finanțarea protestatarilor, martorul Cristina Gălescu a comunicat că Departamentul pe care îl conducea, răspundea de partea de organizare a protestelor. Ce ține de restul, președinții de OT aveau telefon „BRIA” și discutau direct cu Ilan Șor. Câteodată aceștia îi sunau ei sau fetelor din satele din Departament, unii președinți îi comunicau că nu au ajuns sumele de bani pentru proteste și protestarii se revoltă. Le comunica că au telefoane „Bria” și să discute aceste subiecte direct cu Ilan Șor. De aici și-a dat seama că protestele sunt plătite, dar nu cunoaște ce sume erau plătite.

Fiind întrebată ce rol avea Mirela Căușac în cadrul partidului politic „ȘOR”, martorul Cristina Gălescu a răspuns că ultima exercita funcția de asistentă a lui Tudor Balițchi. În responsabilitatea ei intra executarea ordinelor venite de la acesta, în special lucrări de organizare a adunărilor și procurarea de bunuri necesare activității oficiului central al partidului.

Referitor la achitarea salariilor în cadrul Departamentului monitorizare și control în perioada august noiembrie 2022, martorul a comunicat că ea personal a achitat banii în calitate de conducător al DPMC. Informația o primea de la Tudor Balițchi care îi spunea prin telefon ce sumă de bani trebuie să primească fiecare

angajat al DPMC. Prima achitare de salariu a avut loc în luna septembrie 2022, el i-a comunicat că pachetul de carton se află în biroul la Violeta Ivanova, ea a luat pachetul, a separat banii în plicuri pentru fiecare în parte, astfel majoritatea angajatelor primeau câte 20000 mii lei (Guțul, Popan, Raețchi, Beșliu, Carabajac), Cornelia Brașovschi primea 15000 sau 20000 lei, iar ea (Cristina Gălescu) 30000 lei.

A doua oară, asistentul Chim Molodean a chemat-o în biroul Reghinei Apostolova situat la etajul 2, unde Reghina Apostolova i-a transmis o sumă de bani în calitate de salariu în sumă de aproximativ 185000 de lei. Asta a avut loc la începutul lunii octombrie. Din câte ține minte salariile erau în aceeași mărime, precum în luna august, dar poate să greșească și putea fi mai mare, deoarece în luna septembrie, după perchezițiile efectuate la Iana Raețchi, Ala Beșliu și Elena Carabajac, fetele s-au revoltat în acea perioadă, au solicitat să vorbească cu Tudor Balițchi ca să fie mărite salariile. După asta, cinci fete: Svetlana Popan, Evghenia Guțul, Ala Beșliu, Elena Carabajac și Iana Raețchi primeau lunar câte 30000 lei. Suma de 25000 lei primea Cornelia Brașovschi, 20000 lei primea Maria Rață și ruda ei apropiată.

A treia oară, la fel prin aplicația „Bria”, a primit un mesaj de la un pseudonim. I-a comunicat că în biroul ei este un pachet cu bani. După care, la data de 02.11.2022, dimineața, ea a împărțit banii și i-a pus în masa de lucru a fiecărei persoane.

A repartizat atunci în plicuri Alei Beșliu– 30000 lei, Elenei Carabajac– 30000 lei, Svetlanei Popan – 30000 lei, Evgheniei Guțul – 30000 lei, Corneliei Brașovschi -25000 lei, Mariei Rață – 20000 lei și rudei sale, Iana Raiețcaia– 30000 lei.

La întrebarea cum au fost transmise telefoane speciale cu aplicația „Bria” președinților de raioane, martorul a comunicat că Tudor Balițchi în august 2022 i-a sunat și i-a spus că în or. Orhei va avea loc o ședință prin „Skype”, la ședință va fi o persoană pe nume Victor, la fel a anunțat-o că va veni o persoană care îi va transmite un pachet cu telefoane cu denumirea raionului cu aplicația „Bria” și acest pachet trebuia să-l transmită lui Victor, pe care nu-l cunoaște. Ea a primit acest pachet, a invitat toți președinții la ședință și Ilan Șor l-a prezentat ca persoană de încredere. Persoana respectivă este în vârstă de aproximativ 40 de ani, constituție sportivă, vorbea în limba rusă și dacă l-ar vedea, consideră că l-ar putea recunoaște.

În cadrul ședinței Victor a transmis fiecărui președinte de raion câte un telefon cu aplicația „Bria” și cu acest telefon comunicau președinții de oficii teritoriale cu Ilan Șor și cu dânsa personal. În prealabil transmiterii acestor telefoane, ea și-a notat numerele de contact și a întocmit un tabel. Acest tabel a fost ridicat la perchezițiile sediului central din 02.11.2022.

La întrebarea ce cunoaște despre organizarea campaniei electorale aferent participării la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, cine a fost conducătorul campaniei electorale, cine a făcut parte din echipa de susținători în perioada campaniei electorale la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, martorul Cristina Gălescu a comunicat că ea nu a participat la alegerile locale din Bălți, în cadrul acestei campanii sediul Central al partidului a trecut de pe str. Tighina, mun. Chișinău, pe str. Kogălniceanu 51/1. În campania de la Bălți au plecat mai multe persoane anume în or. Bălți, pentru a coordona procesul alegerilor mai ușor. Acolo s-au dus Marina Tauber ca candidat, Vitalie Balinschi în calitate de vicepreședinte de partid, Svetlana Popan, Iana Raetchi, Adriana Condrățcaia și Elena Carabajac. În aceeași perioadă ea a fost responsabilă pe candidatul electoral din partea PP „ȘOR”, la alegerile locale din satul Ișcalău, raionul Fălești, pentru că cunoștea programul electoral.

Fiind întrebată ce cunoaște și în ce relații se află cu Marina Tauber, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, Tudor Balițchi, Reghina Apostolova, Adriana Condrățcaia, Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu, Iana Raetchi, Evghenia Guțul (Buiucî), Elena Diacenco, Mihaela Pavlov, Nelli Parutenco, martorul Cristina Gălescu a răspuns că relațiile sale cu personale sus indicate le consideră ca fiind unele colegiale. Conflicte sau careva relații sau obligații financiare sau de altă natură care ar determina-o să ascundă careva informații sau să comunice informații în privința unor fapte care nu au fost săvârșite nu are. Prezentele declarații au fost făcute veridic și neinfluențate de nimeni. (*Vol. 6, f.d.18-26*)

– ***Declarațiile martorului Chimirciuc Elena***, fixate în procesul-verbal de audiere din 28 februarie 2024, care a la întrebările adresate a declarat că a activat în cadrul Partidului politic „ȘOR” aproximativ din luna iulie 2018 – până în noiembrie 2022 în funcția de secretar-referent. Inițial activitatea a început-o la organizația teritorială a sectorului Rîșcani, mun. Chișinău, a PP „ȘOR”, având diferite atribuții organizatorice în cadrul partidului politic „ȘOR”, cum ar fi lucrul cu organizația teritorială de partid, primirea cetățenilor în rândurile partidului și audiență cu deputații PP „ȘOR”, redactarea și întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor de lucru, îndeplinirea altor funcții specifice de activitate unui partid politic.

La OT Rîșcani, mun. Chișinău, a activat sub conducerea lui Iurie Cuznețov și a Reghinei Apostolova care avea un nivel de conducere superior. La momentul angajării a semnat contractul de muncă cu PP „ȘOR”. Salariul de funcție al său reprezenta suma de 1300 de lei.

În perioada cât a activat la OT Rîșcani, mun. Chișinău, a PP „ȘOR” salariul în sumă de 1300 lei îl primea pe card și acest salariu îi era suficient întrucât în perioada respectivă ea era studentă.

În februarie 2020, Marina Tauber în cadrul unei ședințe i-a făcut propunerea să activeze în cadrul oficiului central al PP „ȘOR” situat pe str. Tighina 12, mun. Chișinău, întrucât este necesar de adus în ordine lucrările organizației teritoriale „Orhei” a partidului și anume să efectueze inventarierea bazei de date a membrilor de partid și personalului ce ocupau funcții de conducere în această organizație, să actualizeze listele acestor persoane, să asigure contactul organizației teritoriale cu oficiul central al partidului, să coordoneze activitatea președinților organizațiilor locale în conformitate cu indicațiile conducerii partidului, să colecteze informația cu privire la sarcinile realizate, etc.

Odată ce a început să activeze la oficiul central al PP „ȘOR” din str. Tighina 12, mun. Chișinău, deja remunerația sa a fost majorată. Astfel, la salariul oficial de 1300 lei, suplimentar la acesta, Marina Tauber i-a promis că va primi în calitate de bonus lunar suma de 8000 de lei, care pe parcurs a variat până la 13000 lei, bonusurile variind în dependență de sarcinile și volumul de lucru efectuat în cadrul partidului. Bonusurile respective de bani le primea de la angajata partidului, Olga Romanova, care exercita neoficial funcția de contabil al PP „ȘOR”, aceasta activând permanent în sediul central al PP „ȘOR”, având un birou separat. Bonusurile respective aveau aceiași periodicitate după cum primea salariul oficial. A menționat că existau întârzieri de achitare de aproximativ 2-3 luni de eliberare a acestor bonusuri, la fel precum se achita salariul cu întârziere.

Bonusurile bănești respective i-au fost transmise direct de către Olga Romanova, de regulă la ea în birou, care se afla pe str. Tighina 12, la ultimul etaj, iar când sediul a fost transferat pe str. M. Kogălniceanu, biroul acesteia se afla la et. 3, aflat în vecinătate cu biroul lui Vitalie Balinschi și Tudor Balițchi.

La momentul primirii acestor bonusuri, ea nu semna pe careva documente confirmative. Astfel, de la Olga Romanova a recepționat aceste bonusuri (adaos la salariu) în perioada anului 2020 – vara anului 2022, până la efectuarea perchezițiilor de către Centrul Național Anticorupție la sediul central al PP „ȘOR”, situat pe str. M. Kogălniceanu 51/1. După aceste percheziții, a continuat să primească aceste bonusuri de 2 ori, în luna octombrie și la data de 02 noiembrie 2022, însă modalitatea de transmitere a fost schimbată.

A mai menționat că după efectuarea perchezițiilor de CNA, angajații din cadrul Departamentului de Monitorizare, Planificare și Control în care activează ea, cu colegii i-a comunicat șefei de departament, Cristinei Gălescu că ar fi bine să le fie mărit bonusul la salariu, la ce dumneaei a spus că va discuta subiectul cu administrația partidului. În scurt timp a fost invitată în biroul Cristinei Gălescu, unde în mod tet-a-tet i-a spus că din motiv că ea activează de mult în partid, adaosul ei la salariu va fi mărit la suma de 30000 de lei, iar acest lucru trebuie să fie unul confidențial și să nu divulge acest fapt colegelor sale. Ce bonusuri salariale

primeau colegele sale nu cunoștea, deoarece aceste bonusuri constituia un secret în colectiv.

Astfel în septembrie 2022, pe timp de seară, a fost telefonată de către șefa Departamentului planificare monitorizare și control a PP „ȘOR”, Cristina Gălescu, și i-a comunicat că are ceva pentru dânsa și i-a cerut să se întâlnească la parcare magazinului Nr. 1, situat pe str. Alecu Russo, mun. Chișinău, care se află în apropierea domiciliului ei. În cadrul acestei întâlniri, Cristina Gălescu i-a întins un pachet în care ulterior la domiciliu a văzut că se afla suma de 30000 de lei.

Următoarea dată când a primit suplimentul la salariu majorat, s-a întâmplat la data de 2 noiembrie 2022, atunci când a venit dimineața la serviciu și a primit un mesaj pe grupul de conversații de la Cristina Gălescu pe aplicația „Telegram” din care făceau parte angajatele departamentului și anume: Ala Beșliu, Cornelia Brașovschi, Svetlana Popan, Maria Rață, Eugenia Guțul, Natalia Onica și Cristina Gălescu. Astfel, Cristina Gălescu a scris că în mesele noastre se află ceva „gustos”, ea înțelegând că acolo se află salariul. A deschis dulapul amplasat sub masa sa de lucru unde se afla un pahar cu rechizite, iar în interiorul acestuia a găsit mijloace bănești în sumă de 30000 de lei, formate din bancnote cu nominalul de 1000 de lei, pe care le-a luat și plasat în geanta personală. Ulterior, banii respectivi au fost ridicați de la ea în cadrul percheziției efectuate de Centrul Național Anticorupție la data de 02.11.2022.

În perioada cât a activat la sediul central al PP „ȘOR” bonusuri la salariu primeau și colegele sale care au activat în perioada respectivă în Departamentul de monitorizare și control și anume: Iana Raetchi, Ala Beșliu, Cornelia Brașovschi, Mihaela Pavlov, Alina Olexici, Tatiana Casianciuc, Elena Diacenco, Svetlana Popan, Maria Rață, Eugenia Guțul, Onica Natalia, Cristina Gălescu și Adriana Condrațcaia, iar aceste bonusuri variau în dependență de stagiul de muncă și funcția deținută și varia în jurul sumei de 8000 lei și mai mult, dar suma exactă nu o cunoaște pentru că fiecare angajată intra personal la Olga Romanova și primea bonusul și cumva acest lucru se petrecea într-un mod mai discret. La momentul percheziției deja a văzut ce sume primeau colegele sale și acestea variau de la 5 la 30 de mii de lei.

La întrebarea organului de urmărire penală, martorul Elena Chimirciuc a comunicat că la nivel central, conducerea partidului era asigurată de președintele partidului „ȘOR”, Ilan Șor. Acesta era ajutat de Tudor Balițchi – persoană de încredere a lui Ilan Șor, Marina Tauber și Vitalie Balinschi.

La nivel organizatoric, Tudor Balițchi era persoana responsabilă de politica generală a partidului, el fiind persoană de încredere a lui Ilan Șor. Alți doi exponenți ai conducerii de vârf al Partidului erau Marina Tauber, care exercita funcția de vicepreședinte al PP „ȘOR” și supraveghea activitatea Organizațiilor Teritoriale (OT) „Chișinău”, OT „Orhei” și OT „Bălți”, precum și Vitalie Balinschi

- vicepreședintele și coordonatorul național al tuturor organizațiilor teritoriale raionale ale PP „ȘOR”, cu excepția celor gestionate de către Marina Tauber.

În rest, alte persoane notorii din cadrul PP „ȘOR” care își desfășurau activitatea în Parlament sau ocupau alte funcții electiv, de regulă erau responsabile pe domenii mai înguste ale partidului, cum ar fi conducerea unor organizații teritoriale, realizarea unor proiecte de partid, lucrul de mobilizare a activiștilor, etc.

În corespondența sau documentele interne de partid, numele conducerii deseori erau codificate prin inițialele numelui, prenumelui sau patronimicului. Astfel, președintele Șor Ilan Mironovici era menționat drept „IM”, Balițchi Tudor Tudor drept „TT”, Balinschi Vitalie Grigore drept „VG”, Tauber Marina Alexandr menționată drept „MT”.

După plecarea lui Ilan Șor din țară, activitatea partidului era realizată de către Tudor Balițchi care transmitea sarcinile de lucru în cadrul oficiului central, fie personal dumnealui, fie prin intermediul secretarei dumnealui „Mirela Căușac” și ulterior a fost instituită funcția de șef al Departamentului de monitorizare și control al PP „ȘOR” care a fost ocupată de Cristina Gălescu, Bogdan Calinici și o perioadă de către Adriana Condrațcaia.

Din angajații oficiului central al partidului cu diverse funcții erau: în contabilitate - Neli Parutenco și Olga Romanova; jurist – Vladimir Fiodorov; pe achiziții era responsabil Anton Curlat; în Departamentul PR, activau Alina Șargu, Tatiana Cociu și alți angajați pe care nu-i cunoaște.

Nemijlocit ea, în cadrul oficiului central, a activat preponderent sub conducerea șefei de departament, a lui Tudor Balițchi și Marinei Tauber, iar munca sa consta inițial în colaborarea cu organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” din raionul Orhei și Bălți, prestând muncă specifică lucrărilor de secretariat prin solicitarea de evidențe a activiștilor, simpatizanților, transmiterea indicațiilor Marinei Tauber, conducerii partidului și altor activități cu caracter politic din teritoriul din gestiune. În această perioadă ea s-a subordonat preponderent Marinei Tauber, executând cerințele puse de ea, inclusiv cele financiare neoficiale.

Astfel, începând cu angajarea sa în luna februarie 2020, de rând cu activitățile specifice de partid menționate mai sus, în sarcina sa a fost pusă responsabilitatea ducerii evidenței statelor de personal din Organizația Teritorială Orhei și Bălți și localitățile din raza teritorială a acestora, evidența timpului de lucru prestat și întocmirea listei de plată a salariilor lunare a angajaților acestor structuri, fiind vorba de președinți, vicepreședinți, secretari, sectoriști și consilieri locali, precum și evidența cheltuielilor de aferente funcționării acestor organizații (chirii, transport, servicii comunale, etc).

Procedura de întocmire a acestor liste de plată era următoarea: secretarii sau președinții organizațiilor locale din raionul Orhei, îi furnizau datele cu privire la

personalul angajat. Informația cu privire la cuantumul salariului fiecărui angajat ce urma a fi achitat i-a fost comunicat inițial de Marina Tauber, pe care l-a introdus într-un tabel de formal „excel”. Din observațiile sale, aceste liste de plată erau întocmite lunar de către Marina Tauber împreună cu Anastasia Svetlicinîi, care activa în calitate de secretar al organizației din mun. Orhei a PP „ȘOR” și care majoritatea timpului se afla la locul de muncă situat în incinta primăriei or. Orhei.

Periodic, după ce Marina Tauber a căpătat încredere în ea, iar Anastasia Svetlicinaia nu era la locul de muncă, prima îi expedia ei schița cu tabelele de plată a salariilor angajaților partidului din aceste organizații teritoriale prin intermediul aplicației „Telegram”, care ulterior ea le redactam la computer în programul „Excel” și imprima aceste liste, după care le transmitea Marinei Tauber pe suport de hârtie. De asemenea, la această listă ea imprima și blanchete ale dispozițiilor de plată pentru ca persoanele care recepționau banii să le contrasemeneze. Aceste blanchete, deși ca formă se asemănau cu blanchetele de strictă evidență aprobate de Biroul Național de Statistică, în realitate nu erau de strictă evidență, dar pentru a crea o aparență de achitare oficială a salariilor către angajații partidului. După transmiterea acestor salarii neoficiale, aceste liste și dispoziții de plată se transmiteau Olgăi Romanova, or au fost cazuri când Marina Tauber a rugat-o să-i transmită aceste liste și dispoziții de plată către Olga Romanova.

Banii necesari pentru achitarea persoanelor menționate în listele întocmite intrau în posesia Marinei Tauber, dar cine-i transmitea dumneaei, nu cunoaște, dar bănuiește că Olga Romanova, deoarece au fost cazuri când Olga Romanova, i-a transmis de câteva ori pachete de bani pentru remunerarea personalului și achitarea serviciilor comunale și de chirie sau transport din OT Bălți a PP „ȘOR”.

Sa întâmplat de citeva ori ca Marina Tauber să aducă bani din oficiul central la oficiul din Orhei, care erau sigilați în plicuri cafenii A4. În plic erau bani și liste, aceasta i-a dat indicații ei și Anastasiei Svetlicinaia să repartizeze banii în plicuri, conform listei și să le semneze, după care Marina Tauber le împărțea la primari și președinții Organizațiilor Locale.

Suma remunerațiilor lunare neoficiale care se achitau angajaților PP „ȘOR” din organizațiile teritoriale Orhei și Bălți în total constituia aproximativ 300-500 mii lei și se diferențiau în dependență de funcția ocupată. Astfel:

- existau 5 curatori asupra președinților de organizații primare din mun. Orhei a PP „ȘOR”, care erau și primari din raionul Orhei, cărora li se transmiteau salarii lunare în plic, fiind vorba de sume în jur de 8-15 mii de lei, aceștia fiind Stanislav Cvasnii, Alexei Capbatut, Svetlana Sochirca, Boris Ochișor, Dumitru Ciobanu;

- pentru cei 15 președinți ai organizațiilor primare din sectoarele municipiul Orhei cum ar fi de ex: Anatolie Neamțev, Pavel Ustețchii, Alexandru Zbîrneu, Lidia Iazadji și alții, care în același timp erau și consilieri municipali în cadrul

primăriei oraşului Orhei, etc. – se transmiteau salarii lunare în plic sume în jur de 10000 de lei;

- pentru primarii care de obicei erau şi preşedinţi de organizaţii locale a PP „ŞOR” din localitatea în care activau, li se acordau suma de aproximativ 8000 – 15000 de lei;

- sectoriştilor, patratistelor sau mahalagistelor (preşedinţilor de organizaţii primare în raza secţiei de votare) se transmiteau salarii în cadrul campaniei electorale în plic în sumă relativ fixă în sumă de 500 lei, acestea fiind transmise de preşedinţii de organizaţii locale.

De asemenea, atunci când Marina Tauber aducea salariile la Orhei, a observat şi pe Dinu Țurcanu să intre în cabinet, dar nu ştie cu ce scop intra acolo.

Din lista cheltuielilor neoficiale, la adunările organizate de Marina Tauber lunar cu angajaţii OT Orhei, se transmiteau şi banii pentru combustibil care de asemenea se achitau cu bani cheş şi constituiau câteva mii lei. Salariile şi celelalte cheltuieli erau achitate lunar, dar cu întârziere de 1-3 luni.

Nemijlocit de transmiterea salariilor în plicuri se ocupa Marina Tauber personal, care transmitea fiecărui angajat al OT Orhei a PP „ŞOR”, după şedinţele periodice de partid care aveau loc la sediul organizaţiei teritoriale a Partidului politic „ŞOR” din mun. Orhei, amplasat la primul etaj al Primăriei or. Orhei. Transmiterea banilor avea loc de regulă în biroul personal al Marinei Tauber, situat în acelaşi sediu. După ce procedura de transmitere a salariilor se finisa, Marina Tauber o ruga să aranjeze dipoziţiile de plată conform listei.

De transmiterea remuneraţiilor către angajaţii OT „Bălţi” a PP „ŞOR”, Marina Tauber de asemenea se ocupa personal, ea împărţind aceste „salarii” de sine stătător, întrucât erau mai puţini angajaţi şi nu era necesar careva ajutor, comparativ cu OT „Orhei” care era o organizaţie mare. A precizat că au fost cazuri când secretara OT Bălţi – Natalia Damian sau altcineva din OT Bălţi a PP „ŞOR”, se aflau în vizită la sediul central al Partidului din Chişinău şi Marina Tauber nu se afla în oficiu, sumele de bani pentru salarii, chirii şi servicii comunale putea să le transmită şi ea, pachetele de bani fiind recepţionate de la Marina Tauber sau de la Olga Romanova.

Începând cu iarna anului 2022, din câte îşi aminteşte, suplimentar la atribuţiile de coordonare a organizaţiilor teritoriale Orhei şi Bălţi a PP „ŞOR”, de către şefa DPMC a PP „ŞOR” – Cristina Gălescu i-a comunicat că va prelua spre coordonare şi câteva organizaţii teritoriale ale partidului politic „ŞOR” care pe parcursul activităţii ulterioare au constituit organizaţiile de partid din raioanele Cimişlia (condusă de Mihail Nebunelea), Teleneşti, Căuşeni (Ion Spînu), Cahul (Antonina Belobrova), Călăraşi (Olga Vlasenco), Taraclia (Elena Zibili), Cantemir (Ion Cabac), aceste organizaţii periodic fiind schimbate efectuându-se rotaţia acestora

cu colegile sale. A menționat că colegile sale din cadrul Departamentului Monitorizare și Control al PP „ȘOR”, condus de Cristina Gălescu și o perioadă de Adriana Condrațcaia, erau în perioada anului 2022 – Maria Rață, Evghenia Guțul (anterior Buiucî), Iana Raetchi, Natalia Onica, Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu și Svetlana Popan, care exercitau aceleași atribuții de monitorizare a activității organizațiilor teritoriale, primare sau locale ale partidului politic „ȘOR” din raioanele țării, cu excepția Svetlanei Popan, care monitoriza doar activitatea OT Chișinău a PP „ȘOR”.

Rolul său pentru organizațiile teritoriale repartizate pentru monitorizare, era de a monitoriza și a sistematiza anumite date cu privire la activitatea organizațiilor teritoriale, primare sau locale, referitor numărul membrilor de partid, simpatizați și problemele cu care se confruntă persoanele membri ai partidului în teritoriul monitorizat. De asemenea, ea era responsabilă de monitorizarea evenimentelor, adunărilor și întâlnirilor politice ale partidului în raioanele gestionate. Ea avea funcție de subordonare și ierarhic se subordona șefei Departamentului de monitorizare, Adriana Condrațcaia (care a activat până la jumătatea lunii august 2022), iar în ulterior Cristina Gălescu. De asemenea, a rămas să se subordoneze șefului proiectului politic Tudor Balițchi, vicepreședintelui partidului Marina Tauber și vicepreședintelui Vitalie Balinschi, care totodată este coordonator național al organizațiilor teritoriale, cu excepția celor gestionate de către Marina Tauber. Totodată, Vitalie Balinschi se implica în caz de necesitate și în raioanele coordonate de către Marina Tauber.

În această perioadă, dânsa a exercitat aceleași funcții precum la OT „Orhei” și OT „Bălți”, cu următoarele deosebiri: evidența salariilor lunare neoficiale ale personalului organizațiilor teritoriale era dusă de către contabilă Olga Romanova. Tot ea, până la perchezițiile din iulie 2022, ducea evidența cheltuielilor de chirie neoficiale și cheltuielilor de combustibil la nivel de țară și tot ea elibera banii în acest scop.

De evidența ziarelor, corturilor, rechizitelor de birotică și alte achiziții legate de necesitățile curente ale partidului la nivel general de partid (tehnică de calcul, bucle, produse de igienă, produse alimentare, etc), evidența kilometrajului parcurs de mașinile folosite în interesul partidului era dusă de către angajatul oficiului central Anton Curlat.

Rolul său în chestiunile financiare aferente organizațiilor teritoriale consta în acumularea informațiilor din teritoriu cu privire la cheltuielile de chirie, acestea fiind stocate într-un fișier „excel” pe „google drive”, ulterior ajungeau la Olga Romanova. Spre exemplu, chiria și serviciile comunale pentru OT Bălți era de 20000 lei lunar. De asemenea, periodic avea loc însoțirea lui Vitalie Balinschi atunci când ultimul mergea în raioanele gestionate de ea și îl ajuta cu transmiterea plicului de bani către președintele organizației teritoriale după adunările consiliului

politic din organizația teritorială respectivă a PP „ȘOR”. Astfel, în exercițiul funcției de curator pe organizații teritoriale din țară a PP „ȘOR”, a constatat că președinții OT din teritoriul monitorizat de către ea, precum și celelalte raioane primeau salarii în plic în sume de 8000 lei și cheltuieli de benzină. Secretarii OT primeau suma neoficială de 6000 lei.

De asemenea, uneori banii pe salarii și alte cheltuieli erau transmiși fie la ședințele la oficiul central al partidului din Chișinău, direct de către Olga Romanova președintelor OT de partid, sau prin intermediul lui Vitalie Balinschi când dumenalui se deplasa în teritoriu. Astfel, în perioada mai-iunie 2022, ea și colegele sale a fost practic în toate raioanele împreună cu Vitalie Balinschi în care s-a achitat salariile neoficiale ale personalului OT ale PP „ȘOR” din raioanele țării, cât și compensarea altor cheltuieli cum ar fi remunerarea pentru mobilizarea persoanelor la protestul din 19.06.2022, compensarea cheltuielilor de combustibil, plata chiriei oficiilor, precum și achitarea unui premiu de 500 de lei pentru persoanele implicate în mobilizarea oamenilor la protest din raioanele țării.

La întrebarea din ce surse era finanțată activitatea PP „ȘOR” și cine gestiona cu acest proces, martorul Elena Chirimciuc a răspuns că cu referire la sursa de finanțare al partidului, nu cunoaște decât faptul că personal de 2 ori a fost implicată în procesul de aducere a banilor din or. Moscova, Federația Rusă, aproximativ în luna martie, aprilie 2020, ea și colegele sale au fost solicitate de către Calinici Bogdan, șeful departamentului de monitorizare și control de la acea vreme, care contra unei recompense de 50 de euro, a solicitat să meargă în deplasare în Rusia în or. Moscova și să aducă în țară bani pentru partid în sumă de 8000 de dolari, sumă de bani sub limita de raportare legală la trecerea frontierei. Persoanele care dădeau acceptul, li se procura bilete tur-retur Chișinău – Moscova, când se întorceau în țară aveau asupra sa suma de 8000 dolari SUA fiecare, sumele variau până la 8000 de dolari. Pentru respectivul serviciu, fiecare persoană era achitată cu 50 de euro din partea PP „ȘOR”.

Astfel, regulat se organizau curse aeriene în care ea de 2 ori a fost, precum și unii colegi de ai săi din cadrul Departamentului de monitorizare și Control și din cadrul Call-Centrului partidului, condus o perioadă de Evghenia Guțul (Buiucî), a zburat la diferite intervale de timp, peste hotarele Republicii Moldova prin intermediul Aeroportului Internațional Chișinău pentru a introduce în țară suma 8000 de dolari SUA fiecare. Nemijlocit ea, de fiecare dată când a zburat la Moscova, aducea câte 8000 de dolari SUA, la fel o făceau și colegele sale Adriana Condrățcaia, Iana Raetchi, Evghenia Guțul (Buiucî), Tatiana Casianciuc, Alina Olexici, Mihaela Pavlov și alte colege din call-centru.

La momentul când zburau în Moscova, grupul de persoane cu care zbura împreună, constituia în mediu 10-15 persoane. Aproximativ o dată, conducătorul grupului a fost Evghenia Guțul (Buiucî).

La momentul când ajungea în Moscova, Evghenia Guțul recepționa de la persoane necunoscute sume de bani și i le transmitea fiecăruia, acești bani fiind de regulă plasați în plicuri. La întoarcerea în țară, aceste plicuri cu suma de 8000 de dolari SUA, le transmitea de fiecare dată unuia și aceluiași bărbat în vârstă de cca 40-45 ani, vorbitor de limbă rusă și cu trăsături slave ale chipului și pe care probabil l-ar recunoaște.

Cursele respective erau organizate centralizat, erau colectate copia pașapoartelor cu o zi înainte de plecare. La începutul activității sale, în fiecare joi se organizau curse avia Chișinău-Moscova, iar cel mai des zburau angajatele Call Centrului partidului condus de Guțul Evghenia. Ultima în discuții a comunicat că banii în Moscova erau transmiși de către o persoană necunoscută în WC-ul Aeroportului ei ca responsabilul de echipă, după care ea a repartizat banii în sumă de câte 8000 de dolari SUA restul fetelor care au zburat împreună cu Guțul Evghenia.

Persoanele respective călătoreau la rugămintea insistentă a conducerii partidului, comunicată prin intermediul conducerii departamentului, și anume din partea managerului politic (consultant) Bogdan Calinici, de etnie Ucraineană, fiind implicat și la campania din Bălți.

După o perioadă, zborurile au început să fie mai rare, precum și acest proces a început să fie mai confidențial. De asemenea, cunoaște că unele din angajate oficiului central, cum ar fi Adriana Condrățcaia, Evghenia Guțul, Mirela Căușac, Anton Curlat, au mers în continuare după bani pentru partid, inclusiv în Ucraina și România.

De asemenea, martorul a declarat că, deși în mod oficial, unica sursă de finanțare a PP „ȘOR” reprezentau donațiile efectuate de către persoanele fizice, în realitate donații pentru partidul „ȘOR” se făceau fictiv doar pe hârtie. Nu a văzut și auzit niciodată ca cineva să fi făcut careva donații în bani, iar formularele de donații întocmite în numele „așa numiților” donatori au fost întocmite fictiv în scopul introducerii banilor alocați de conducerea partidului în casieria partidului pentru acoperirea cheltuielilor oficiale. Procesul de colectare a acestor formulare de donații se prezenta în felul următor: curatorii organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR”, primeau indicația de la Tudor Balițchi, dar această indicație putea veni și de la conducerea partidului în persoana vicepreședintelui PP „ȘOR”, Vitalie Balinschi, Marina Tauber sau contabilului Nelli Parutenco, să contacteze organizațiile teritoriale pentru a le cere prezentarea formularelor de donații semnate de așa-numiții donatori.

A menționat că în cazul când procesul de colectare a donațiilor întâmpina careva probleme, Marina Tauber se implica personal.

La rândul lor, angajații din organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR”, aveau obligația de a identifica persoanele care pot să semneze aceste formulare de donații

neveridice. Din câte cunoaște, persoanele care au semnat aceste declarații fictive, au făcut-o fie la rugămintea rudelor sau prietenilor care au tangență cu angajații partidului „ȘOR”, fie admite că semnăturile acestora au fost falsificate de către acești angajați. Aceste donații, reprezentanții organizațiilor teritoriale pe care le monitoriza ea, i le transmiteau de regulă ei. Astfel, personal dânzei i-au fost transmise formulare de donații fictive de către președintele OT Cimișlia (Mihail Nebunelea), Telenești (Natalia Costișanu), Căușeni (Ion Spînu), Taraclia (Elena Zibili), Bălți (recepționat de la Natalia Damian și Vadim Țurcan), Orhei (a recepționat formularele de donații de la primarii din localitățile raionului Orhei).

Admite faptul că au mai fost cazuri de falsificare a formularelor de donații, deoarece reprezentanții organizațiilor teritoriale dispuneau de copii ale buletinelor de identitate a mai multor cetățeni care au depus cereri de aderare la partid și puteau imita semnătura acestor persoane.

În continuare, ea și colegile sale transmiteau aceste formulare în adresa trezorerierului partidului – Nelli Parutenco și aceasta le introducea într-un registrul excel, uneori și ele o ajutau să introducă formularele de donații în această bază de date electronică.

A menționat că ele colectau periodic formularele de donații din organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” și niciodată nu puneau data pe aceste formulare. Sarcina per organizație teritorială raională de partid era de a colecta formulare de donații fictive în sumă cumulativă de 60-100 mii lei. Astfel, contabila Nelli Parutenco, în dependență de necesitatea de bani oficiali în contabilitate, lua un număr de formulare de donații și plasa data calendaristică necesară.

Fiind întrebată ce cunoaște despre evacuarea sau ștergerea documentației și a fișierelor electronice, fapt constatat în cadrul percheziționării oficiului central al PP „ȘOR” din 21.07.2022, din mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 51/1, martorul a comunicat că cu câteva zile înainte de percheziția menționată, angajatele departamentului lor au fost anunțate de către Adriana Condrățcaia că urmează percheziții și rețineri la sediul lor și urmează să facă curățenie și anume să șteargă toată informația din calculatoare și poșta electronică, să curățe oficiul de toate documentele și hârtiile care conțin careva informații despre activitatea partidului. De asemenea s-a dat indicația ca toate marcajele și tăblițele care identificau birourile și locurile de muncă să fie nimicite astfel încât după această curățenie să fie imposibil de stabilit locul de muncă a persoanei. De asemenea, de specialiștii IT au fost curățate sistemele informaționale. Astfel, ele au evacuat toată documentația și au șters datele din calculator. Consideră că scopul acestei curățenii efectuate la birou a fost de a șterge și distruge toate probele care puteau să fie folosite cotnra partidului „ȘOR” de către organele de drept.

La întrebarea ce cunoaște despre faptul organizării evenimentelor de masă de către PP „ȘOR” sub forma protestelor, câte evenimente au fost organizate în total

și cine a suportat cheltuielile aferente acestor proteste, martorul Elena Chirimciuc a răspuns că în perioada de activitate, de către echipa partidului „ȘOR” au fost organizate mai multe proteste sau flash-moburi, dar o amploare mai mare au început să capete la începutul anului 2022. Astfel, Tudor Balițchii le-a comunicat angajaților departamentului lor, că trebuie să organizeze un protest masiv pentru data de 19 iunie 2022 și le-a pus sarcina să aducă la protest cât mai multe persoane.

În acest sens toate angajatele Departamentului au discutat cu organizațiile teritoriale naționale și le-au dat indicații să adune oameni cât mai mulți. În scurt timp a fost întocmită lista potențialilor participanți în baza informațiilor venite din teritoriu. Cu câteva zile înainte de protest, au recepționat din teritoriu informația detaliată cu privire la numărul de protestatari, mijlocul de transport cu care vor fi transportați, numărul de înmatriculare și costul acestor servicii de transport, informație pe care o introducea într-un fișier pe GoogleDrive gestionat de Adriana Condrațcaia.

Din start era promisă pentru fiecare președinte al organizațiilor teritoriale, locale, primare și de sector a recompensei de 500 de lei.

Referitor la organizarea transportului organizat pentru aducerea protestatarilor din teritoriu au fost responsabili reprezentanții organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” în persoana președinților și secretarilor organizațiilor teritoriale. Dacă președinții din organizațiile teritoriale întâmpinau careva dificultăți în găsirea transportului, ei apelau la ajutorul lui Vitalie Balisnchi și angajatului oficiului central al partidului „ȘOR” – Chim Molodean.

Banii pentru achitarea serviciilor de transport au fost transmiși în teritoriu către responsabili organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” de către persoanele de încredere și anume Cristian Botnarenco și Leonid Nauc și posibil și alte persoane. Cu o zi înainte de protest, în baza informației primite de la șefa de departament de la acea perioadă, a comunicat cu responsabilii din raioanele pe care ea le monitoriza și le-a spus să-și țină telefoanele deschise pentru că seara vor fi aduși banii pentru achitarea serviciilor de transport.

Despre faptul că anume Cristian Botnarenco și Nauc Leonid au repartizat în organizațiile raionale banii pentru transport, a menționat primarul or. Orhei, Pavel Verejanu, în cadrul unei ședințe petrecute imediat după petrecerea protestului din 19.06.2022, menționând că băieții au fost bravo și s-au isprăvit cu această sarcină complicată.

Sloganul protestului a fost „O viață nouă” pe teritoriul mun. Chișinău. Protestatarilor nu cunoaște dacă le-au fost repartizate sume bănești cu excepția sumei de 20 de lei pentru procurarea apei și a unui cruasant. De asemenea protestatarilor li se oferea câte un maiou și un chipiu. Anton Curlat era responsabil de toate achizițiile centralizate ale partidului, începând cu ziare, servicii de

tipografie, birotică, alte procurări legate de oficiu etc. Cheltuielile pentru acest protest le cunoaște Anton Curlat care s-a ocupat de toate aceste achiziții.

După petrecerea protestului din 19.06.2022, Tudor Balițchi a dat indicația să șteargă toată informația și pozele din calculatoare referitor la acest protest.

După petrecerea protestului din 19.06.2022, peste câteva zile, împreună cu Vitalie Balinschi, au fost 2 sau 3 zile în teritoriu pentru participarea la ședințele consiliilor politice în organizațiile raionale ale PP „ȘOR”, unde s-au transmis salarii în plic, cât și în scopul transmiterii unei prime bănești pentru implicarea în protestul din 19.06.2022 către OT Briceni (a recepționat banii Natalia Țurcan), Dondușeni (a recepționat banii Vadim Cucos), Șoldănești (a recepționat banii Inesa Diacenco), Rezina (a recepționat banii Ajder Vadim), Basarabeasca (a recepționat banii secretara Elena Conovalenco), Cantemir (a recepționat banii un domn în vârstă, dar care nu-și amintește numele), Ialoveni (a recepționat banii Vasile Molovata), Hîncești (a recepționat banii Valerii Colesnic), fiind vorba de remunerațiile lunare obișnuite sus-menționate și suplimentar câte 500 de lei pentru persoanele care au organizat oamenii la protestul din 19.06.2022. În aceleași scopuri, doar că în alte raioane au mers cu Vitalie Balinschi și colegile sale Ala Beșliu, Cornelia Brașovschi și Evghenia Guțul (Buiucli).

Banii de asemenea erau repartizați în plicuri, iar pentru recepția banilor, s-a întocmit o listă simplă pe care persoanele se semnavă la primirea banilor, unde este confirmat prin scris de mână și semnătură personală a președinților organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR” recepționarea remunerației

La întrebarea ce cunoaște despre organizarea în perioada septembrie 2022 – noiembrie 2022, a unei serii de manifestații de amploare (proteste), cu participarea exponenților Partidului politic „ȘOR”, martorul Elena Chirimciuc a declarat că inițiatorul protestelor a fost efectuată de Ilan Șor, iar coordonarea acestora se ocupa persoana lui de încredere Tudor Balițchi. La sfârșitul lunii august 2022, aflându-se la locul de muncă pe adresa mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu 51/1, șefa departamentului Cristina Gălescu, le-a comunicat că în conformitate cu indicația parvenită de la conducerea partidului, urmează să organizeze mai multe proteste și este necesar să mobilizeze cât mai multă lume din teritoriu. Tot de la Cristina Gălescu li s-a comunicat că urmează să colecteze datele de la președinții de organizații teritoriale cu privire la numărul de participanți și să efectueze monitoringul asupra acestui proces. Referitor la aspectele financiare ale organizării protestelor, ea și colegile sale din cadrul Departamentului nu trebuia să aibă careva implicații financiare, doar să acorde asistență la mobilizarea oamenilor, să colecteze informația cu privire la transport și să verifice numărul de participanți care au participat *de facto*. Totodată, unele chestii cu referire la organizarea financiară a transportului au fost transmise managerului pe logistică Anton Curlat.

Careva atribuții l-a remunerarea participanților la protest, ea nu a avut la fel și celelate angajate ale Departamentului de monitorizare, ele doar supravegheau procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, poze pentru „foto-control” din mijlocul de transport la momentul pornirii spre Chișinău pentru participare la protest. Toate aceste date se centralizau într-un tabel comun gestionat de șefa Departamentului Cristina Gălescu și reflectau numărul total de persoane participante care trebuiau remunerate. Acest tabel ulterior se transmitea pentru coordonare conducerii partidului.

Nemijlocit ea nu a fost martorul cum au fost achitate cele 400 de lei fiecărui om participant la protest, dar cunoaște că aceste sume de bani au fost achitate, deoarece în procesul colectării datelor din organizațiile teritoriale monitorizate de către dânsa, ea comunica frecvent cu președinții organizațiilor teritoriale raionale ale partidului „ȘOR” și anume: OT Orhei (responsabil de mobilizare la proteste erau primarii și consilierii OT Orhei și furniza datele Anastasia Svetlicinîi), OT Bălți (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Natalia Damian), OT Cimișlia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Mihail Nebunelea), OT Telenești (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Natalia Costișanu), Căușeni (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Ion Spînu), Cahul (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele secretara Jana Tudos), Călărași (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Olga Vlasenco), Taraclia (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Elena Zibili), Cantemir (responsabil de mobilizare la proteste și furniza datele Alexandru Bagrin).

Informația privind numărul de oameni mobilizați la proteste se transmitea fie prin intermediul telefonic, fie prin poștă electronică cu acces la tabelul plasat pe Google Drive, în care președinții sau secretarii de organizații teritoriale implicate, introduceau informația cu privire la numărul de persoane, localitățile, tipul mijlocului de transport (după protest se introducea și numărul de înmatriculare a mijlocului de transport) și informația cu privire la fotocontrolul oamenilor îmbarcați în mijloacele de transport.

În procesul său de lucru, persoanele sus-menționate care erau responsabile de mobilizarea persoanelor din aceste raioane, îi furnizau cifrele cu privire la persoanele și mijloacele de transport cu care ele au fost aduse la protest, precum și îi expediau fotografiile ale mijloacelor de transport și persoanelor transportate în cadrul acestora, iar ea trebuia să verifice prin examinarea acestor fotografii numărul de persoane transportate organizat la protest, după care să completeze cifrele verificate și coordonate cu președintele de organizație teritorială a PP

„ȘOR” și aceste cifrele să le introducă în cadrul tabelului general gestionat de Cristina Gălescu și plasat pe Google drive la care aveau acces toate angajatele Departamentului în care activa.

În continuare, presupune că datele totale erau expediate de către Cristina Gălescu către Tudor Balițchi, Vitalie Balinschi și Ilan Șor pentru evidența persoanelor și pentru totalizarea cheltuielilor aferente protestelor.

A mai menționat că, în cazul când fotografiile erau necalitative sau se observau mai puțini participanți decât cifra declarată, ea comunica președintelui de OT, să-i transmită fotografii suplimentare. Altfel ea nu accepta introducerea numărului de persoane declarat în tabelul privind evidența oamenilor aduși la protest, deoarece înțelegea că este vorba de bani pentru remunerarea acestora, iar deseori apăreau neînțelegeri pentru că aceștia nu dispuneau de fotografii, iar odată ce numărul de persoane nu era acceptat, atunci aceștia îi reproșau că sunt puși în lumină proastă față de oamenii mobilizați, deoarece vor fi nevoiți de a achita din surse proprii remunerarea oamenilor pentru participarea la aceste proteste. Astfel, a avut asemenea divergențe în special cu președintele organizației PP „ȘOR” din Căușeni – Ion Spînu. La obiecțiile acestor președinți ea le comunica să soluționeze problema cu Cristina Gălescu. Așadar, toate datele colectate de angajatele Departamentului de monitorizare planificare și control, în care activa ea, erau plasate în cadrul unui tabel creat și compilat de către Cristina Gălescu, la care avea acces toate angajatele Departamentului nostru și era plasat pe Google Drive, unde accesul la acest document se efectua prin intermediul poștei electronice personale – [*****](#), care după petrecerea perchezițiilor i-a fost comunicat să o șteargă, indicația fiindu-i comunicată de Cristina Gălescu.

Astfel, în perioada lunilor august-noiembrie 2022, ea și colegile sale angajate ale Departamentului de monitorizare planificare și control în care activa, a colectat datele la mai multe proteste organizate și achitate de către partidul politic „ȘOR”, la care au fost aduși organizat și remunerați mii de oameni, proteste petrecute în fața Președinției RM, Parlamentului, Procuraturii Generale și altor autorități publice a Republicii Moldova.

La întrebarea dacă poate confirma veridicitatea informațiilor incluse în documentele ridicate în cadrul urmăririi penale: („Sinteza proteste 02.09.2022 - 02.10.2022”, “Sinteza proteste 16.10.2022”, “ Районы - Лист1 (копия)” și “25.09”. Astfel, cifrele înregistrate în mapele Archive 2 transport 09.09. 18.09”, „02.10”, „_02.10 poze”, „Liste 02.10+”, „09.10”, „Archive transport 25.09”, „16-10-2022”); martorul Elena Chirimciuc a confirmat că aceste sunt documentele întocmite de Departamentul în care activa și în care ea și colegile sale au introdus informația cu privire la evidența persoanelor participante la protestele organizate de PP „ȘOR” în perioada iulie-octombrie 2022.

Fiind întrebată cu ce scop erau folosite foile codificare cu imagini de animale, descoperite în cadrul percheziției la sediul PP „ȘOR” din 02.11.2022, martorul Elena Chirimciuc a comunicat că întrucât mai mulți transportatori refuzau implicarea în transportul persoanelor la proteste, s-a decis ca președinții de OT raionale să implice mașini particulare, iar aceste foi codificate să le transmită șoferilor de mașini, iar la venirea în oraș să transmită aceste foi lui Chim Molodean și Irinei Șachireanova.

La întrebarea cine ducea evidența și cine se ocupa de monitorizarea persoanelor din „Orășelul corturilor”, martorul a răspuns că inițial de persoanele care protestau în „Orășelul de corturi” în cadrul protestelor din toamna anului 2022, s-a ocupat dna Irina Șachireanova - asistenta personală a Marinei Tauber, după care la scurt timp a fost implicată angajata Departamentului de monitorizare și control, Evghenia Guțul. Aceste persoane duceau evidența persoanelor cazate în corturile din „Orășelul de corturi” – așa-numitul „Orășelul Schimbării”, într-un tabel, unde duceau evidența nominală a persoanelor care protestau în corturi. De regulă Irina Șachireanova se afla la fața locului, iar Evghenia Guțul lucra mai mult în oficiu, completând tabelele cu informația aferentă prezenței protestatarilor în corturi și sistematizarea informației.

În cazul când paralel cu protestele în corturi se organizau proteste generale masive, la care erau transportați organizat oameni din raioanele țării, Evghenia Guțul transmitea Cristinei Galescu informația și aceasta o stoca în tabel.

Numărul acestor persoane, pentru a nu fi dublată remunerarea lor, pentru că aceleași persoane participau și la protestul general, cât și în corturi. Acest lucru se făcea pentru ca una și aceeași persoană să nu fie remunerată și cu suma de 100 dolari SUA și cu suma de 400 de lei pentru unul și același protest.

Sarcinile le repartiza Tudor Balițchi. Până la repartizarea Evgheniei Guțul, aceasta îndeplinea aceleași atribuții precum le-a îndeplinit și ea și anume monitoriza organizațiile teritoriale după principiul rotației, și anume raioanele Cantemir, Ialoveni Căușeni, Glodeni, Ștefan Vodă, Taraclia, etc., după care din motiv că nu se prea împăcau cu șefa Departamentului – Cristina Gălescu, aceasta a fost transferată la monitorizarea persoanelor protestatari din „Orășelul Corturilor”.

Mirela Căușac, de când a venit ea în partid, în 2020 și ulterior, a fost pe aceeași funcție, ea fiind secretarul lui Tudor Balițchi. În responsabilitatea ei intra executarea ordinelor venite de la acesta. De asemenea, ea îl ajuta pe Anton Curlat atunci când era nevoie de efectuat careva achiziții pentru funcționarea sediului central al PP „ȘOR”.

La întrebarea ce cunoaște despre faptul organizării excursiilor pentru membrii și simpatizanții PP „ȘOR” la complexul de agrement „Orhei Land”, cum are loc organizarea acestor excursii și cine sunt persoanele responsabile, cine suportă cheltuielile aferente acestor excursii, câte evenimente au fost organizate în total și

perioada de când au fost organizate, martorul Elena Chirimciuc a comunicat că nu cunoaște cine suporta cheltuielile de transport și organizare. Ea doar acumula datele despre numărul doritorilor din structurile raionale care doreau să viziteze complexul, aceste date le introducea în tabelul de pe Goodle Drive și ulterior acesta era transmis conducerii partidului. În continuare reprezentanții organizațiilor teritoriale se ocupau de toate momentele organizatorice. Aceste evenimente aveau scopul promovării imaginii partidului și atragerea de noi simpatizanți.

La întrebarea ce cunoaște despre proiectul „Magazine Sociale” și care este legătura cu partidul politic „ȘOR”, martorul a declarat că cunoaște că proiectul dat avea scopul de a atrage persoanele în etate în calitate de membri ai partidului „ȘOR”.

Cu referire la organizarea evenimentelor cultural-distractive „Золотые Вozпaктa” martorul a comunicat că aceste evenimente erau unele de partid, menite să atragă simpatizanți din rândurile persoanelor în etate. Rolul său la aceste evenimente a fost recepționarea numărului de participanți, locația, bugetul pentru chirie locație și preț muzică. Această informație era introdusă în tabelul de pe google drive și ulterior transmisă conducerii partidului pentru aprobare. Cheltuielile variau în mediu 3-5 mii lei. Banii respectivi se achitau odată cu salariile membrilor organizațiilor teritoriale.

Fiind întrebată ce cunoaște despre organizarea campaniei electorale aferent participării la alegerile primarului mun. Bălți din data de 21.11.2021, martorul Elena Chirimciuc a răspuns că a fost implicată în această campanie electorală în calitate de asistent al Marinei Tauber, rolul său fiind de a coordona întâlnirile electorale și alte momente organizatorice. Pe perioada campaniei ea circula împreună cu Marina Tauber pe traseul Chișinău-Bălți. Pe perioada campaniei electorale asista la unele adunări cu staful echipei de campanie, dar majoritatea timpului o petrecea împreună cu Marina Tauber la întâlnirile cu alegătorii.

Cunoaște că echipa stafului electoral al PP „ȘOR” a fost cazat pe teritoriul Bazei de odihnă „Dumbrava Albă” mun. Bălți și erau asigurați cu alimentație. De gestionarea cheltuielilor se ocupa Svetlana Popan și Vitalie Balinschii.

Fiind întrebată ce cunoaște și în ce relații se află cu Marina Tauber, Alexandr Petrov, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, Tudor Balițchi, Igor Himici, ***** Racu, Adriana Condrațcaia, Cristina Gălescu, Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu, Natalia Onică, Maria Rață, Iana Raețchi, Evghenia Guțul, Elena Diacenco, Alina Olexici, Mihaela Pavlov, Nelli Parutenco, martorul Elena Chirimciuc a comunicat că pe domnii indicați ca Alexandr Petrov și ***** Racu nu-i cunoaște și nu știe cine sunt aceste persoane. Numele lor nu-i spun nimic. Relații personale decât cele de serviciu colegiale cu persoanele indicate nu a avut și nu are. Careva relații sau obligații financiare sau de altă natură care ar determina-o să ascundă careva informații sau să comunice informații în privința unor fapte care nu au fost

săvârșite nu are. Prezentele declarații au fost făcute sincer, veridic și neinfluențate de nimeni. (Vo. 6, f.d.54-67)

– **Declarațiile martorului Onica Natalia**, consemnate în procesul-verbal de audiere din 17 octombrie 2024, care a declarat următoarele: În cadrul partidului politic „ȘOR” a început să activeze în primăvara anului 2022 la propunerea surorii sale, Cristina Gălescu, care la acel moment activa în calitate de responsabilă al Organizației teritoriale Buiucani, mun. Chișinău. În atribuțiile sale de funcție trebuia să o ajute pentru diferite activități și evenimente de partid, să sune membrii de partid să îi feliciteze cu ziua de naștere, să organizeze diferite activități culturale cum ar fi „Vârsta de Aur”, 1 Martie, 8 Martie, precum și să invite activiștii de partid la diferite adunări generale, să caute noi membri de partid și acțiuni de agitație de partid. A activat până aproximativ în luna iunie iulie 2022, după care a făcut o pauză în activitate, nedorind implicarea de mai departe, deoarece au fost inițiate careva proteste și rețineri care nu-i plăceau și considera că nu sunt sigure pentru ea.

Aproximativ în luna septembrie 2022, dar nu-și amintesc exact, Cristina Gălescu i-a solicitat să o ajute în cadrul Oficiului Central în cadrul Departamentului Planificare, Monitorizare și Control al Partidului Politic „ȘOR” (DPMC) cu diferite activități legate de partid și anume să prelucreze datele și să coordoneze cu activitățile organizațiilor teritoriale de partid din raioanele țării și să monitorizeze activitatea acestora, activitate pe care a acceptat-o, ea activând până la data de 02.11.2022. Atribuțiile de serviciu constau în colaborarea cu organizațiile teritoriale ale PP „ȘOR” din raioanele țării, prestarea muncii specifice lucrărilor de gestionare a activității de partid prin solicitarea de evidențe a activiștilor, protestatarilor, transmiterea indicațiilor conducerii partidului referitor la adunările de partid, organizarea evenimentelor de partid, recepționarea rapoartelor foto cu privire la evenimentele petrecute, introducea și verifica informațiile primite din teritoriu și le sistematiza, precum și executa alte sarcini cu caracter de partid din teritoriul din gestiune. În această perioadă ea s-a subordonat Cristinei Gălescu.

Activând ca manager obișnuit (persoană de contact) în cadrul Departamentului Monitorizare și Control al PP „ȘOR”, ea era responsabilă de monitorizarea și coordonarea organizațiilor teritoriale ale Partidului „ȘOR” din următoarele raioane:

- Anenii Noi, responsabil și presedinte al OT – Leonid Bîrcă;
- Călărăși posibil a coordonat, dar nu-și amintește cu siguranță;
- Drochia, responsabil și presedinte al OT – Dumitru Coștei;
- Falești, responsabil și presedinte al OT – Constantin Goluța;
- Florești, responsabil și presedinte al OT – Roman Nicoara;
- Glodeni, responsabil și presedinte al OT – Irina Dvorjanscaia;
- Ialoveni, responsabil și presedinte al OT – Vasilii Molovata;

- Stefan-Voda, responsabil și presedinte al OT – Natalia Harcenco;
- Strășeni, responsabil și presedinte al OT (nu-și amintește dar posibil) – Valerii Tăbăcaru.

În această perioadă, colegile sale erau – conducătorul Departamentul planificare, monitorizare și control -DPMC – Cristina Gășescu. Colegele sale din cadrul DPMC erau Evghenia Guțul (Buiucli), Cornelia Brașovschi, Maria Rață, Ala Beșliu, Svetlana Popan și Elena Carabajac. Acestea îndeplineau atribuții similare pe care le îndeplinea și ea, doar că aveau alte raioane în gestiune.

La întrebarea care sunt persoanele care gestionau cu activitatea partidului politic „ȘOR” la nivel central, cum era organizată activitatea ierarhică internă în cadrul partidului, martorul Natalia Onica a declarat că din observațiile sale, la adunările generale, în cadrul OT Buiucani, indicațiile veneau de la Marina Tauber. În cadrul activității în Departamentul Planificare Monitorizare și Control a observat că din conducerea partidului face parte Ilan Șor. Nu cunoaște cum era organizată conducerea Partidului politic „ȘOR”, deoarece în acea perioadă cât a activat la oficiul central, conducerea partidului nu venea la sediul central. Ea nu participa la aceste adunări. A observat că Reghina Apostolova mai venea pe la sediul central și petrecea careva adunări, la care ele ca angajate ale DPMC nu participau. Astfel, toate sarcinile de muncă le primea doar de la șefa DPMC – Cristina Gălescu.

La întrebarea de ce remunerații beneficia în cadrul partidului politic „ȘOR” pentru munca prestată, martorul Natalia Onica a răspuns că în cadrul partidului nu a fost angajată oficial și nu a semnat careva contract de muncă. Totodată, a fost remunerată neoficial pentru serviciile prestate cu suma de 16000 de lei/lunar și a primit această remunerare aproximativ pentru lunile martie-iunie anul 2022 și septembrie-octombrie 2022. Salariul pentru luna octombrie 2022 i-a fost ridicat în cadrul percheziției din 02.11.2022. De fiecare dată, salariul îl primea de la o persoană, căreia legea îi permite să nu-i divulge identitatea. Salariile colegelor sale nu îi era cunoscute, deoarece era o informație confidențială.

Fiind întrebată din ce surse era finanțată activitatea PP „ȘOR” și cine gestiona cu acest proces, cum avea loc procesul de colectare a donațiilor în cadrul partidului politic „ȘOR”, martorul Natalia Onica a răspuns că nu cunoaște care este originea surselor de finanțare a partidelor. Pentru ea era evident că Ilan Șor se ocupa de finanțarea partidului, dar nemijlocită tangență cu gestiunea financiară a partidului nu a avut.

Referitor la donațiile colectate în favoarea partidului politic „ȘOR”, a declarat că în perioada cât a activat la oficiul teritorial Buiucani al PP „ȘOR”, aceste donații se colectau fictiv. De la oficiul central primea indicația de la managerul din oficiul central al PP „ȘOR”, să colecteze formulare de donații și să le prezinte în oficiul central. Astfel, ei solicitau de la președinții de organizații

primare și aceștia doar aduceau și-i transmiteau formularele de donații la partid, completate doar, iar ei le stocau și le transmitea la oficiul central. În cazul în care la oficiu venea un nou membru de partid, de regulă, acestuia i se cerea să completeze un formular de donație fictivă. Suma descrisă în formularul de donație era menționată în dependență de veniturile legale avută de această persoană.

În cazul în care o persoană dorea în realitate să facă careva donații, această persoană fiind motivată ideologic de activitatea partidului, ea îi redirecționa la oficiul central al partidului pentru vărsarea donației. În activitatea sa, a avut aproximativ 50-60 de oameni pe întreg sectorul Buiucani. Faptul dacă aceste persoane au vărsat sau nu bani în partid, ea nu cunoaște.

Formularele de donații erau completate, fără de a fi transmise careva mijloace bănești. Persoanele care erau de acord să completeze aceste formulare de donații din numele lor, erau de obicei membri ai partidului „ȘOR” din sectorul Buiucani.

Fiind întrebată ce cunoaște despre organizarea în perioada septembrie 2022 – noiembrie 2022, a unei serii de manifestații de amploare (proteste) în fața unor autorități publice centrale cum ar fi: Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală, etc; cu participarea exponenților Partidului politic „ȘOR”, ce cunoaște despre organizarea acestor proteste și dacă se achitau sau nu careva mijloace bănești pentru organizarea acestora și remunerarea persoanelor participante la proteste și achitarea serviciilor de transport tur-retur a persoanelor mobilizate, martorul a răspuns că decizia cu privire la inițierea protestelor o lua conducerea partidului, lor fiindu-le adusă la cunoștință că decizia a fost luată cu consultarea reprezentanților partidului din teritoriu. Informația cu privire la organizarea protestelor respective, șefa DPMC – Cristina Gălescu, le-a comunicat că în conformitate cu indicația parvenită de la conducerea partidului, urmează să organizeze mai multe proteste. Tot de la Cristina Gălescu li s-a comunicat că urmează să colecteze datele de la președinții de organizații teritoriale cu privire la numărul de participanți și să efectueze monitoringul asupra acestui proces. Referitor la aspectele financiare ale organizării protestelor, ea și colegile sale din cadrul Departamentului nu a avut careva implicații financiare.

În vederea organizării protestelor din toamna anului 2022, ea și celelalte angajate ale DPMC, aveau atribuția de a face legătura cu președinții de oficii teritoriale ale PP „ȘOR” și a transmite informația cu privire la viitorul protest precum: agenda, ora și locația protestului și solicita totodată informația cu privire la potențialul uman care poate fi mobilizat la viitorul protest. Fiecare secretară a DPMC acumula informația de la președinții de oficii teritoriale prin canale de comunicare electronică – poșta electronică cu accesul la Google Drive, precum și prin grupe de Telegram (posibil). Totodată putea să comunice și în mod individual cu responsabilii de organizații teritoriale prin aplicații telefonice.

De asemenea, prealabil protestului, se solicita informația cu privire la mijloacele de transport și numărul de persoane ce urmează a fi transportate la protestele respective.

Informația cu privire la fiecare eveniment sau protest era introdusă în tabele cu privire la numărul de persoane, localitățile din care provin, potențialul de oameni care pot fi mobilizați, aceste tabele fiind pe parcurs completate cu informația transmisă de responsabilii din raioane cu privire la situația de fapt (prezența *de facto*), informația cu privire la transportul implicat, careva cheltuieli de alimentație, etc.

Angajatele DPMC, supravegheau continuu procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, acumula poze pentru „foto-controlul” prezenței oamenilor și transportului. A mai menționat că la momentul îmbarcării protestatarilor în mijloacele de transport, angajatele DPMC comunicau un cod cifrat atribuit fiecărui raion cu o zi înaintate de protest, pentru a se convinge că responsabilii din teritoriu nu le trimit niște poze de la protestele trecute și să nu trișeze cu privire la numărul de protestatari mobilizați. Aceste poze se făceau atât din afara, cât și din interiorul mijlocului de transport prealabil momentului pornirii spre Chișinău pentru participare la protest.

Toate aceste date primite de la raioanele pe care le gestiona ea, le introducea într-o tabelă excel care mai departe se compila interconectat cu altă informație și se genera un tabel comun general la nivel de toate organizațiile teritoriale ale PP „SOR” implicate.

A menționat că, în cazul când pe fotografiile expediate se observau mai puțini participanți decât cifra declarată, ea indica în raport numărul de persoane real observate în poze. Divergențele depistate le comunicam responsabililor din teritoriu prin aplicația Telegram, Viber, WhatsApp. Întotdeauna solicita oferirea de informații reale de la președinții Organizațiilor teritoriale. A avut anumite situații cu 2 președinții de OT raionale care i-au transmis aceleași poze cu oameni raportând că sunt din raioane diferite. A constatat că președinții respectivi au schimbat numărul de înmatriculare la autobuz, fiind același autobuz cu aceiași oameni. Altfel ea nu accepta introducerea numărului de persoane care nu corespundeau realității.

Informația generală după desfășurarea protestului se introducea într-un tabel general comun care era gestionat de departamentul lor. Toată informația o transmitea Cristinei Gălescu. Ce făcea dumneaei cu această informație nu cunoaște, dar presupune că o transmitea mai departe conducerii partidului.

Accesul la tabelul comun era posibil numai de la computerele din oficiul situat pe adresa str. M. Kogălniceanu 51/1, mun. Chișinău. Tabele erau în format Excel, direct pe platforma Google Drive, unde avea poșta de serviciu, dar nu-și amintește denumirea și parola de acces. Cu această poștă ele comunicau și cu responsabilii din cadrul organizațiilor teritoriale ale PP „ȘOR”.

A menționat că ele doar supravegheau procesul de mobilizare a oamenilor de către organizațiile teritoriale monitorizate, introduceau informația despre numărul de protestatari, localitatea, tipul și numărul mijlocului de transport, persoana responsabilă de grupa de persoane mobilizate, numărul de telefon al persoanelor mobilizate, poze pentru „foto-control” din mijlocul de transport la momentul pornirii spre Chișinău pentru participare la protest.

Întrucât era persoana de legătură dintre organizațiile teritoriale implicate în organizarea protestelor și oficiul central al partidului, au fost cazuri când responsabilii din raioane aduceau în discuții întrebări cu privire la remunerații, dar din start ea a fost prevenită de Cristina Gălescu că în obligațiile sale de serviciu nu intră careva atribuții referitor la remunerare și le spunea reprezentanților oficiilor teritoriale să se adreseze altor Departamente ale partidului.

De exemplu în cazul procurărilor de rechizite, servicii comunale, etc., se ocupa Departamentul de logistică, responsabil – Anton Curlat.

În alte raioane responsabili de mobilizare la proteste și furnizarea datelor au fost:

- Anenii Noi, președintele OT – Irina Bogaciuc, Leonid Bîrcă;
- Drochia, președintele OT – Dumitru Coștei;
- Falești, președintele OT – Constantin Goluța;
- Florești, președintele OT – Roman Nicoara, secretar – Gabriela Nicoară;
- Glodeni, președintele OT – Irina Dvorjanscaia;
- Ialoveni, președintele OT – Vasilii Molovata;
- Stefan-Voda, președintele OT – Natalia Harcenco;
- Strășeni, președintele OT – posibil am monitorizat.

A declarat că careva atribuții l-a remunerarea participanților la protest, ea sau Departamentul în care a activat, nu au avut. În procesul de lucru aferent protestelor, ea înțelegea că protestatarii erau remunerați, dar nu știa despre ce sume este vorba, decât din informația publică disponibilă în presă la acel moment. În acea perioadă de proteste, a menționat că a fost sunată de către responsabil OT Glodeni – Irina Dvorjanscaia și întrebată de o creștere salarială pentru dumneaei în legătură cu aducerea oamenilor la proteste, la care ea i-a spus că nu ține de competența sa această chestiune. În general, ea evita orice discuții referitoare la bani când era contactată de responsabilii din teritoriu. Totodată, la momentul

angajării a fost asigurată de către Cristina Gălescu că nu va avea careva atribuții financiare în cadrul partidului.

A menționat că de rând cu protestele de mare amploare organizate în perioada respectivă – septembrie-octombrie 2022, de asemenea au participat și persoane mobilizate de OT Chișinău, precum și suplimentar au fost organizate mai multe proteste și flashmoburi de către partidul „ȘOR” cu participarea Organizației teritoriale a mun. Chișinău, evidența persoanelor și coordonarea mobilizării acestora fiind efectuată de către angajata Departamentului, Svetlana Popan.

La întrebarea dacă poate confirma veridicitatea documentelor electronice ridicate în cadrul urmăririi penale de la Departamentul monitorizare și control a PP „ȘOR” privind evidența numărului de persoane participante la protestele din perioada august-octombrie 2022, martorul Natalia Onica a comunicat că potrivit datelor acumulate de colegile sale angajate ale Departamentului de monitorizare planificare și control în care activa, conform tabelelor prezentate de către organul de urmărire penală, sunt datele reale. Cifrele exacte nu le ține minte, deoarece sunt date greu de memorizat, dar cifrele date le consideră reale în tablele prezentate spre studiere. A mai declarat că cei mai mulți oameni erau aduși de către organizațiile teritoriale Glodeni, Drochia și Florești ale Partidului „ȘOR”.

Fiind întrebată cu ce scop erau folosite foile codificate cu imagini de animale, ridicate în cadrul percheziției de la sediul PP „ȘOR” din 02.11.2022, martorul a comunicat că întrucât mai mulți transportatori refuzau implicarea în transportul persoanelor la proteste, mulți președinții de OT raionale implicau mașini particulare în transportul oamenilor, iar aceste foi codificate trebuiau să le transmită șoferilor de mașini pentru poze și pentru a preveni manipularea cu numărul de oameni aduși la proteste și pentru o evaluare reală a numărului de persoane participante la proteste.

Fiind întrebată cine se ocupa de evidența persoanelor care protestau în oășelul de corturi „Orășelul schimbării”, martorul a răspuns că de raportul (evidența) numărului de persoane care protestau în corturile din „Orășelul Schimbării” se ocupa Evghenia Guțul. Cine nemijlocit în teren era responsabil de oășelul de corturi ea nu cunoaște.

Ce rol avea Mirela Căușac în cadrul partidului politic „ȘOR”, ea nu cunoaște. Din auzite Mirela Căușac exercita funcția de asistentă a lui Tudor Balițchi. Pe perioada cât a activat, dumneaei intra rar pe la oficiu și uda florile.

La întrebarea ce cunoaște și în ce relații se află cu Ilan Șor, Marina Tauber, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, Tudor Balițchi, Reghina Apostolova, Adriana Condrățcaia, Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu, Iana Raețchi, Evghenia Guțul (Buiucî), Nelli Parutenco, Maria Rață și Elena Carabajac, martorul Natalia Onica a răspuns că relațiile sale cu Cornelia Brașovschi, Ala Beșliu, Iana Raețchi, Evghenia Guțul (Buiucî), Nelli Parutenco, Maria Rață, Elena Carabajac sunt

colegiale, ele activând în cadrul aceluiași Departament. Cu Marina Tauber și Reghina Apostolova a contactat doar în cadrul adunărilor de partid și careva discuții tet-a-tet nu a purtat. Cu Ilan Șor, Olga Romanova, Vitalie Balinschi, Tudor Balițchi și Adriana Condrațcaia nu a contactat și careva relații nu a avut.

Conflicte sau careva relații sau obligații financiare sau de altă natură care ar determina-o să ascundă careva informații sau să comunice informații în privința unor fapte care nu au fost săvârșite nu are. Prezentele declarații au fost făcute veridic și neinfluențate de nimeni. (*Vol. 6, f.d.72-86*)

– ***Declarațiile martorului Bejenari Veaceslav***, fixate în procesul-verbal de audiere din 4 august 2023, care a declarat că niciodată nu a avut vreo funcție în partidul „ȘOR” sau să presteze servicii de agitație politică sau voluntariat în interesul acestui partid. Unica tangența este prietenul său apropiat pe nume Victor Guțuleac, care este în relații apropiate cu Ilan Șor, președintele PP „ȘOR”, din discuțiile cu acesta a înțeles că ei au învățat în comun.

Până în luna august 2022, Victor Guțuleac a locuit și activa pe teritoriul Federației Ruse. La sfârșitul lunii august 2022, i-a comunicat că vine în Moldova și l-a întrebat dacă poate să-l întâlnească la aeroport, ceea ce a și făcut. În ziua aceea sau în a doua zi, nu-și amintește cu exactitate, Victor i-a comunicat că are de transmis niște pachete prin raioanele țării și are nevoie de ajutor în transportarea acestora. De asemenea l-a întrebat dacă nu cunoaște alte persoane care l-ar putea ajuta. În virtutea relației lor de prietenie și naș de botez al copilului său, el a acceptat să-l ajute și i-a spus că prietena sa – Liudmila Ipatieva, are mașină și poate să o ajute și ea.

În acea zi, el a mers cu Victor Guțuleac la benzinăria de pe str. Albișoara, mun. Chișinău, în apropierea de intersecția cu str. V. Alecsandri, mun. Chișinău, unde o persoană a adus o mașină din câte a înțeles „cu chirie” de model Honda și el împreună cu Victor au plecat cu direcția nordul republicii.

În acea zi el a avut calitatea de șofer și a trecut prin următoarele orașe sau periferia orașelor Rezina, Șoldănești, Telenești și alte localități pe care la moment nu și le amintește. Astfel, el era la volan, iar Victor se întâlnea cu diferite persoane cărora le transmitea careva pachete de peliculă în care bunuia că erau împachetate mijloace bănești, dar nemijlocit conținutul pachetelor la acel moment nu l-a văzut. Tangențial, din discuții cu Victor, a înțeles că transmiterea acestor pachete vizau partidul politic „ȘOR”, dar nu s-a interesat mai în detalii. Nu a memorizat fețele lor, deoarece acest lucru s-a întâmplat pe timpul nopții. A revenit în Chișinău noaptea târziu.

În aceeași zi, prietena sa cu automobilul ei personal, de marca/model „Ford Focus”, număr de înmatriculare *****, a primit de la Victor careva pachete pentru a fi transmise prin raioanele Glodeni, Rîșcani, Drochia, Edineț și alte raioane.

Peste câteva zile, la începutul lunii septembrie 2022, el și Victor Guțuleac s-au întâlnit la o cafea, la care Victor era însoțit de un bărbat cu vârsta de 35-40 de ani pe care nu a memorizat cum se numește, dar Victor se adresa la el cu formula „Mihalici”, acea întâlnire neavând un scop anumit, purtând doar discuții neesențiale.

Peste câteva zile, Victor împreună cu cunoștința sa pe nume „Mihalici” a venit la el în ospeție acasă, în apartamentul de pe ***** cu ei având o geantă marea numită „țigănească” în pătrățele, ulterior a constatat că în ea erau bani – lei moldovenești, împachetați în stive cu bandă de hârtie sau în pachete de polietilenă în vacuum și în total fiind suma de circa de 2-3 milioane de lei.

Victor i-a spus că banii respectivi sunt destinați pentru membrii organizațiilor teritoriale ale partidului „Șor” existene în toate raioanele țării și l-a rugat să-l ajute să repartizeze acești bani în pachete pe raioane. La memorie, aceste raioane erau Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnița, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenеști, Ungheni.

Banii i-a repartizat în diferite pachete de hârtie, cât și de polietilenă, unde a scris pe fiecare pachet denumirea raionului și Victor l-a rugat să-l ajute să repartizeze acești bani prin raioane către reprezentanții structurilor teritoriale ale partidului „Șor”.

L-a întrebat pe Victor de unde provin acești bani și dacă nu este ceva ilegal la mijloc, la ce Victor i-a comunicat că acești bani provin de la Ilan Șor și sunt destinați pentru membrii organizațiilor teritoriale ale partidului „Șor” și că au o proveniență legală. Victor i-a reiterat că Ilan Șor este un om foarte bogat, să nu atragă atenția la tot ceea ce se vehiculează prin presă și dânsul dispune de afaceri care justifică proveniența banilor și să aibă încredere că acești bani sunt legali.

Totodată, el l-a întrebat pe Victor dacă nu vor fi careva probleme în repartizarea acestor bani și dacă personal nu riscă careva probleme cu organele de drept, la ce ultimul i-a spus că totul este corect și legal și dacă cineva din organele de drept se va adresa, atunci el este liber să spună așa cum este, despre persoanele implicate în repartizarea banilor și despre proveniența acestora și anume că banii aparțin lui Ilan Șor.

În virtutea relațiilor de încredere stabilite pe parcursul la mai mult de 20 de ani, Victor fiind prietenul care i-a fost de ajutor în anumite perioade grele din viață și fiind unicul cumetru al copilului său, a avut încredere în spusele lui. Victor cu dânsul a vorbit foarte convingător despre proveniența banilor și că această repartizare nu prevede careva riscuri. A menționat că Victor l-a asigurat că îi va recupera toate cheltuielile pentru ajutorul acordat lui.

După stabilirea tuturor acestor aspecte, el împreună cu Victor și cunoscutul lui Victor - „Mihalici”, au trecut la numărul banilor și împărțirea pe pachete pe raioane conform unei liste pe care o avea în telefon Victor. În urma repartizării nu-și aduce aminte cu certitudine, dar volumul mijloacelor bănești era de cca 2-3 milioane, sumele variind de la câteva zeci de mii de lei, până la câteva sute de mii de lei. După repartizare, în aceeași seară pachetele care erau destinate pentru raioanele din sudul țării, Victor a ieșit în scara blocului și le-a transmis unei/unor persoane necunoscute pe care nu a văzut-o (nu i-a văzut), după care a revenit în apartamentul său. Bani pentru raioanele din zona „Centru”, Victor a spus că-i repartizează el personal, deoarece reprezentanții partidului „ȘOR” din aceste zone se află în apropiere de Chișinău. Restul pachetelor de bani pentru raioanele: Bălți, Telenești, Sîngerei, Florești, Soroca, Rezina, Șoldănești, Criuleni, Dubăsari, Edineț, Rîșcani, Ocnîța, Dondușeni, Fălești, Briceni, Ungheni, Glodeni, l-a rugat să le transmită el, după care Victor cu „Mihalici” și el a ieșit să-i petreacă, timp în care lângă bloc s-au întâlnit cu Liudmila Ipatieva, unde Victor a rugat-o să-i ajute cu împărțirea pachetelor la fel cum a fost data precedentă la sfârșitul lunii august, la ce Liudmila a fost de acord.

Ulterior, din discuții cu Liudmila a înțeles că Victor i-a explicat Liudmillei despre legalitatea acțiunilor de repartizare a banilor, despre proveniența și proprietarul banilor, la care Liudmila de asemenea a fost de părere că la mijloc nu este nimic ilegal și a fost de acord să participe la acest proces. A menționat că Liudmila a fost de acord să-l ajute pe Victor în virtutea încrederii avute față de dânsul.

Așadar, în aceeași seară, el cu mașina personală a plecat pentru a repartiza pachetele de bani prin raioanele Bălți, Telenești, Sîngerei, Florești, Soroca, Rezina, Șoldănești, Criuleni, Dubăsari, iar Liudmila Ipatieva în raioanele Edineț, Rîșcani, Ocnîța, Dondușeni, Fălești, Briceni, Ungheni, Glodeni.

Având lista de telefoane transmisă de Victor, el în prealabil ajungând la fața locului, telefona prin intermediul aplicațiilor „Viber”, „Telegram” sau prin telefonie mobilă obișnuită persoanele din lista transmisă de Victor din raioanele respective și după stabilirea locului întâlnirii, se deplasa în locurile indicate de ei unde le transmitea aceste pachete. La momentul când efectua apelul sau la momentul transmiterii banilor, el le spunea că pachetele respective sunt „de la președinte”, adică de la Ilan Șor. În prealabil aceste persoane erau preîntâmpinate din timp că urmează să le fie transmise aceste pachete și el nu trebuia să le explice sau să comunice multe lucruri. Din cauză că era timp de noapte și era pentru prima dată în acest proces de repartizare, el nu a memorizat fețele persoanelor care au primit aceste mijloace bănești.

După ce a finisat repartizarea, el a revenit la domiciliu, iar a doua zi în discuții cu Victor i-a comunicat că a transmis și totul a decurs bine. Peste o perioadă de

timp, Victor Guțuleac l-a contactat după, care a venit la dânsul în ospetie, iarăși având asupra sa o genată în care de asemenea erau bani în sumă aproximativă de 4 milioane de lei și i-a spus lui și prietenei sale, Liudmila Ipatieva, care atunci se afla în apartament cu dânsul, că el urmează să plece peste hotarele Republicii Moldova în aceeași seară și i-a rugat ca ei să repartizeze pe pachete conform listei pe raioane, pe care Victor i-a transmis-o pe aplicația „Telegram” sau „Viber”. Tot atunci, Victor i-a dictat numărul de telefon al unui bărbat pe nume „Ruslan” căruia urma să-i transmită pachetele pentru raioanele din sudul țării. După ce i-a transmis lista în care erau indicate raioanele și sumele de bani destinate fiecărui raion, a mai stat puțin la discuții, după care Victor a plecat.

După plecarea lui Victor, el cu Liudmila, conform listei primite de la Victor, au repartizat banii pe pachete. A menționat că pachetele nu erau ceva standard, ei împachetând acești bani în ambalaje diferite: sacoșe, plicuri, etc. În aceeași seară a numărat și repartizat banii pe raioane, a luat legătura cu o persoană numită „Ruslan” și i-a transmis pachetele de bani pentru zona „Sud” în curtea blocului în care locuiește. Ruslan venind la întâlnire la volanul unei mașini de taxi de model de „Toyota Prius”. Din discuții cu acesta, Ruslan i-a spus că activează în serviciile de taxi. La momentul transmiterii, Ruslan cunoștea deja lista persoanelor și datele de contact ale persoanelor ce urmau să primească aceste pachete. În discuțiile sale ulterioare cu Ruslan, acesta de asemenea era convins că în acțiunile lui sunt legale și că Victor i-a comunicat aceeași înforamție ca și lui și nimeni din ei trei nu bănuiau că banii au o proveniență ilegală sau că provin de la un grup criminal organizat.

Tot în aceeași seară, el împreună cu Liudmila s-au pornit în raioane după aceeași schemă de repartizare cum a fost data precedentă, el mergând spre raioanele Bălți, Telenești, Sîngerei, Florești, Soroca, Rezina, Șoldănești, Criuleni, Dubăsari, iar Liudmila Ipatieva în raioanele Edineț, Rîșcani, Ocnița, Dondușeni, Fălești, Briceni, Ungheni, Glodeni. Repartizarea se făcea timp de 7-8 ore.

Astfel, în timpul repartizării s-a întâlnit și a transmis pachetele de bani următoarelor persoane: pentru raionul Bălți – Vadim Țurcan, pentru raionul Telenești – Natalia Costișanu, pentru raionul Sîngerei – Igor Țîbîrnă, pentru raionul Florești – Roman Nicoară, pentru raionul Soroca – Anatolii Rujanschii, pentru raionul Rezina – Vadim Ajder, pentru raionul Șoldănești – Inesa Diacenco, pentru raionul Criuleni și Dubăsari – Andrei Burciu. După ce a transmis acești bani, a comunicat cu Victor despre faptul repartizării.

La câteva zile după repartizarea respectivă, Victor l-a contactat și i-a spus să se deplaseze în zona Teatrului de Operă și Balet să se întâlnească cu o persoană să primească o sumă de bani pentru a fi repartizată pe raioane, careva date de contact ale acestei persoanei nu i-a transmis, spunându-i că persoana îl va găsi singur. El a mers la locul indicat cu mașina personală de model „Luxus CT”, n/î *****, și s-a

parcat lângă fostul local „Cocos”, unde de mașină s-a apropiat un bărbat de vârstă de cca 45-50 de ani, cu corpolență normală, de statură medie, dar trăsături detaliate nu a observat, deoarece era pe timpul nopții și întâlnirea a durat câteva secunde, după care a deschis ușa din partea pasagerului și i-a transmis o sacoșă, în care ulterior, acasă, a constatat că erau cca 3-4 milioane de lei.

Acești bani, împreună cu Liudmila, i-au repartizat pe pachete și în mod similar i-a transmis prin aceleași raioane și la aceleași persoane, precum data precedentă, el cu Liudmila a repartizat pe zona Nord, iar Ruslan Chirilov pe zona Sud.

La câteva zile după repartizarea respectivă, Victor l-a contactat și i-a spus să se deplaseze în zona Manejului din mun. Chișinău, să se întâlnească cu o persoană să primească o sumă de bani pentru a fi repartizată pe raioane, careva date de contact ale acestei persoane nu i-a transmis, spunându-i că persoana îl va găsi singur. El a mers la locul indicat cu mașina personală de model „Luxus CT”, n/î *****, și de mașină s-a apropiat un alt bărbat de cca 40-45 de ani, cu corpolență normală, de statură medie, dar trăsături detaliate nu a observat, deoarece era pe timpul serii și întâlnirea a durat câteva secunde. Acest bărbat a deschis ușa din partea pasagerului și a plasat o sacoșă în care ulterior acasă la domiciliu, a constatat că erau aproximativ 4-6 milioane de lei.

Acești bani, împreună cu Liudmila i-au repartizat pe pachete și în mod similar i-au transmis prin aceleași raioane și la aceleași persoane, precum data precedentă, el cu Liudmila a repartizat pe zona Nord, iar Ruslan Chirilov pe zona Sud.

După această transmitere, văzând că aceste rugăminți devin tot mai dese și nu el alegea timpul când îi era comod lui să plece în raioanele țării, dar trebuia să meargă aproape întotdeauna pe timpul nopții, așa după cum îl ruga Victor, el l-a rugat pe Victor să găsească o altă persoană care să-l ajute cu repartizarea, deoarece îi lua mult timp din activitățile sale de bază și îi încurca în activitățile sale cotidiene. În scurt timp Victor i-a spus că de primirea banilor se va ocupa Ruslan Chirilov, ceea ce și s-a întâmplat. Mai departe, peste câteva zile, a fost contactat de Victor și i-a spus să-l telefoneze pe Ruslan Chirilov și să-l ajute să repartizeze banii pe raioane, ceea ce a făcut. Totodată în discuții el iarăși l-a rugat pe Victor, poate găsește altă persoană, la ce Victor a spus că până când nu are pe nimeni de încredere și a insistat să meargă el.

În continuare a luat legătura cu Ruslan Chirilov și a mers și a repartizat bani în pachete după care i-a repartizat pe aceleași raioane în mod identic, el, Ruslan și Liudmila.

A menționat că la Chirilov a repartizat bani de aproximativ de 3 ori, iar aceste sume variau între 6 și 8 milioane de lei, bani pe care i-a repartizat pe aceleași raioane în mod identic, el, Liudmila Ipatieva și Ruslan Chirilov. Banii îi repartizau conform listelor primite de la Victor Guțuleac pe aplicații „Telegram” și aceste liste

conțineau sumele de bani care trebuiau transmise prin raioane și listele pe fiecare raion aveau rubrici cu indicarea sumei la fiecare, spre exemplu „transport” și suma indicată, „persoane (люди)”, „premii” și „premii de săbători hram, etc.”. Grosul acestor sume de bani erau pentru transport după care rubrica „persoane”.

A mai menționat că în procesul repartizării banilor în câteva cazuri s-a întâmplat să contacteze pe raioanele responsabile de raion, dar în discuții cu persoanele respective acestea îi spuneau că la întâlnire vor veni alte persoane din partea lor.

În seara de 19 spre 20 octombrie 2022, a fost contactat de către Victor, unde i-a transmis lista cu raioanele ce urmau a fi repartizați bani și i-a spus să se deplaseze la Ruslan. În lista menționată era preconizată repartizarea sumei de peste 12000000 lei. Astfel, el împreună cu Liudmila au mers la apartamentul lui Ruslan Chirilor, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Nicolae Milescu Spătaru 9, ap. 130, pentru a repartiza banii. Ajungând la fața locului, a numărat toți trei banii și au constatat că nu se ajung banii conform listei repartizate, în punga respectivă fiind suma de cca 5 milioane de lei. A luat legătura prin Telegram cu Victor Guțuleac și i-a comunicat că banii respectivi nu sunt suficienți pentru lista anterior transmisă, la ce acesta i-a spus să transmită banii pe care îi au, după care cu restul sumei se va clarifica. Din discuțiile cu Victor, el a înțeles că sumele de bani transmise lui Ruslan Chirilor nu sunt coorzoante de către el, dar de alte persoane necunoscute cu care Victor este în contact.

Astfel, pe loc au decis ca doar Liudmila să meargă să repartizeze banii pe raioanele de care dânsa era responsabilă, iar restul raionelor să fie împărțite de ei, după ce vor fi primiți restul banilor. Astfel, în noaptea de 20.10.2022, Liudmila Ipatieva s-a pornit să transmită pachetele spre raionale în care ea anterior transmitea, iar el a plecat la domiciliu.

Dimineața, domiciliul său a fost supus percheziției, în care au fost descoperite și ridicate unele mijloace bănești și înscrisuri. A explicat că mijloacele bănești în sumă de 25600 lei păstrate într-o sacoșă neagră cu inscripția „Boss” erau mijloacele bănești destinate transportului pentru organizația teritorială „Călărași” a partidului „ȘOR” care trebuia să organizeze transmiterea acestor bani către o persoană pe nume „Kim”, responsabilă de transport din mun. Chișinău.

Suma de 25000 de lei în bancnote de 1000 de lei și 100 de dolari sunt banii săi realizați din venituri legale, precum și din vânzarea automobilului personal de model „Lexus CT”, cu numărul de înmatriculare *****, înstrăinat cu suma de 130000 de lei, unde dispune de contract de vânzare-cumpărare.

A menționat că din această activitate nu a realizat careva venituri, lui fiindu-i compensate de către Victor cca 5-8 mii de lei. În acest proces el a vrut să-l ajute anume pe Victor Guțuleac și nu alte persoane sau careva partide politice. Din cauza că aceste solicitări de ajutor au devenit prea dese, obositoare, el a continuat

acest lucru, doar din respect față de Victor, dar a primit asigurări din partea acestuia că în curând vor fi găsite alte persoane. De asemenea, un motiv îl reprezenta faptul că sumele de bani creșteau și își făcea griji pentru securitatea sa persoană și a Liudmilei.

El își dădea seama că PP „ȘOR” este o grupare criminală, fiindcă este imposibil ca acești bani să aibă o proveniență legală, mai ales că sumele de fiecare dată veneau cheș. Mai mult ca atât, Ilan Șor era condamnat în Republica Moldova pentru spălare de bani, motiv din care și-a dat seama că se lucrează organizat ca banii să fie integrați în partid fără a fi vreo evidență. El a acceptat acest rol pentru că avea nevoie de bani. (*Vol. 6, f.d.133-136*)

– **Declarațiile martorului Ipatieva Liudmila**, consemnate în procesul-verbal de audiere din 4 august 2023, care a declarat că locuiește în ***** din data de 20.08.2021, împreună cu fiul cu vâsta de 11 ani. La moment, activează în calitate de reprezentant medical la compania „Meditrina SRL”, unde a fost angajată în anul 2018-2019 aproximativ.

Referitor la Partidul Politic „ȘOR”, a declarat că niciodată nu a avut vreo funcție în acest partid sau să presteze servicii de voluntariat în interesul partidului, etc.

A comunicat că cunoaște persoana pe nume Veaceslav Bejenari, cu care este în relații apropiate, cu care a făcut cunoștință pe data de 1 august 2020. Pe Victor Guțuleac l-a cunoscut pe data de 22 august 2022, prin intermediul lui Veaceslav Bejenari, care i-a comunicat că Victor Guțuleac este un vechi prieten de al său.

A menționat că ei foarte des comunicau prin telefon, iar cu vreo săptămână sau 2 înainte de a veni Victor de peste hotare, Veaceslav Bejenari i-a comunicat că prietenul său Victor Guțuleac este în relații foarte bune cu Ilan Șor, președintele PP „ȘOR”, fiindcă a înțeles că ei au învățat în comun. Din concluziile sale și ceea ce a auzit, a înțeles că Victor s-a alăturat PP „ȘOR” și se va ocupa cu unele întrebări pe teritoriul Republicii Moldova, pe o perioadă scurtă.

Pe 22 august 2022, a înțeles că Vitor a venit în Republica Moldova, iar Veaceslav Bejenari l-a întâlnit la Aeroportul Internațional Chișinău. Ce au discutat între ei în ziua aceea, ea nu cunoaște, dar după masă s-a întâlnit cu Veaceslav pe bd. Moscovei, mun. Chișinău, lângă stație, care i-a propus din numele lui Vitor să repartizeze unele lucruri pe teritoriul Republicii Moldova și pentru aceasta va fi răsplătită. Peste vreo 10 minute, a apărut și Victor, cu care a făcut cunoștință.

Veaceslav Bejenari i-a spus atunci că ea este o persoană de înțelegere și poate să-i ajute, la ce Vitor a întrebat-o dacă poate merge prin raioane, dacă poate conduce și este sigură. I-a răspuns că nu e o problemă să iasă în afara orașului. După aceasta, Victor i-a spus să-l urmeze. A plecat la stația de troleibuze de pe str. Mitropolit Dosoftei, mun. Chișinău. După aceasta Victor i-a dat 6-7 cutii de cartor în care erau maiouri și chipiuri. Victor a stabilit că ei vor merge în teren și le vor

transmite în raioane, care au fost selectate aleatoriu de către ei toți, de exemplu ea a fost desemnată pe traseul – Glodeni, Rîșcani, Drochia, Edineț, și un domn care lua pentru Dondușeni, Briceni și Ocnîța. După ce a repartizat cutiile, Victor i-a transmis plicuri în care erau mijloace bănești, aproximativ sume de le 6000-11000 lei și credea că acesta este salariul persoanelor căruia le transmitea banii. Pe fiecare plic era scris de mână cu pixul fiecare raion menționat mai sus și suma ce se afla în plic. Ulterior Victor i-a transmis numerele de telefoane ale persoanelor cu care urma să se întâlnească și numele lor. Aunci, în prima zi, era numai Glodeni – Irina, pentru Rîșcani – Andrei, Edineț- Svetlana, Cristi – pentru Briceni, Dondușeni, Ocnîța și Drochia Dumitru. Tot atunci a primit de la Victor până la 4500 lei și din banii aceștia să-și cumpere și motorină. După aceasta și-a urmat traseul și a repartizat plicurile conform adreselor menționate. Tot în acea seara Victor cu Veaceslav au plecat prin raioane în zona de nord a republicii, știe că la Bălți precis au fost. Periodic o sunau și o întrebau dacă totul e bine.

Mai era o persoană pentru zona de sud a republicii, de gen masculin, care repartiza banii, dar nu cunoaște nimic despre acesta.

Următoarea dată, nu ține minte, dar tot în luna august 2022, a fost contactată de către Veaceslav, care a întrebat-o dacă va mai repartiza bani. Ea a acceptat, dar atunci i se pare că se adăuga și raionul Fălești. Veaceslav a prevenit-o că ea nu trebuie să semneze ceva din numele lui Vitor. Vitor a încercat să se contacteze cu dânsa, el a vrut ceva să arendeze, un loc pentru sportivi în satul Ivancea (complexul sportiv) și au nevoie de o persoană pentru semnarea contractului cu banca, evident că ea nu a vrut, a refuzat. A mai apărut între timp o persoană pe nume Roma (josuț) care era șofer, ei închiriau diverse mașini, pe care le schimbau cu Victor împreună foarte des.

Când trebuia a două oară să transmită banii, s-au întâlnit pe bd. Moscovei în Cafeneaua „La Plăcinte”, unde erau toți 4 – ea, Veaceslav, Vitor și Roma. Victor a rugat-o să închirieze un apartament în sectorul Rîșcani și s-a primit că a închiriat în aceeași scară cu *****. În aceeași seară, ea a revenit în apartamentul lui de la et.6, nr.239, aceeași scară, unde a observat că se făcea repartizarea pe raioane a banilor. Banii erau situați atât pe podea, cât și pe mese, nu cunoaște sumele, dare erau destinați pentru toate raioanele sud și nord. Atunci a aflat că pe sud banii vor fi repartizați de persoana pe nume Ruslan, pe care nu-l cunoștea. Unica cu ce ea a intervenit, ea încheia pe pachete foite cu denumirea raionului. Banii îi număra Roman. Pe la 23:00, în aceeași zi, ea s-a pornit în raioanele din nord. Pe parcurs a ajuns la o listă majorată de raioane.

După această dată, nu ține minte pe ce dată, dar la interval de aproximativ 3-4 zile distanță, ea a fost rugată de către Victor, dar i-a transmis pachetul Roman, la parcare de lângă str. Dîmo 29, mun. Chișinău, nu cunoaște suma care era în geantă. Tot atunci a plecat spre raioanele de nord.

Ea nu cunoaște unde a plecat Victor peste hotare, dar în seara când a plecat el a adus o geantă cu bani în apartamentul lui Veaceslav. El le-a spus că pleacă și i-a însăcinat să numere banii și să repartizeze în pachete ca de obicei pentru toată țara, în afară de Orhei și Chișinău. În acea seară, ei au numărat aproximativ 2-3 milioane de lei. De aici încolo sumele creșteau săptămânal, astfel încât la data de 20.10.2022 suma care urma să fie transmisă pentru toate raioanele din țară să ajungă la peste 12000000 lei, bani pe care i-a primit în aceeași seară în apartamentul lui Ruslan din sectorul Ciocana, mun. Chișinău, în zona str. Milescu-Spătaru.

După ce a plecat Victor, a fost cheamă de Veaceslav la dânsul în apartament unde vreo 2 ore au numărat banii și i-au repartizat. Slavic cobora și îi transmitea lui Ruslan pentru raioanele față de care era responsabil și ei rămâneau și numărau mai departe. Veaceslav era responsabil pe Soroca, Florești, Sîngerei, Rezina, Telenesti, Criuleni, Dubăsari. Cel mai tare i s-a memorat sumele repartizate pentru raionul Florești, că de obicei acolo se repartiza practic cel mai mult, a început de la 500000 lei și la data de 20.10.2022, suma pentru Florești a fost de 2000000 lei.

Ulterior, a trecut cu repartizarea banilor în apartamentul lui Ruslan de la Ciocana, chipurile acolo era mai sigur, că s-a auzit că au mai fost niște arestări.

În perioada cât Victor era în Republica Moldova, nu ține minte, dar a fost sunată odată noaptea și aceasta i-a spus că dacă nu doarme, să plece pe ***** și acolo o să-i transmită un pachet și să-l ia la dânsa. Ea a plecat tot atunci și paza i-a transmis un pachet de carton. Ea l-a luat, dar nu a numărat banii ce erau în acest pachet și a doua zi i-a predat lui Veaceslav și el trebuia să achite sau umbrele, sau scurte pentru protestatari.

După ce Victor a plecat din țară, a fost sunată de el de pe „Telegram” și a rugat-o să plece până în or. Orhei, la sediul Partidului Politic „ȘOR”, unde trebuia să-i transmită Cristina (brunetă, de statură medie, până la 40 ani) bani. Ea a fost de acord și a plecat în or. Orhei, unde s-a întâlnit într-o miercură, când se desfășura ședința președinților oficiilor teritoriale ale PP „ȘOR” și la intrarea în sediu a primit o pungă de la Cristina, de dimensiuni medii, în care se aflau bani în sumă de aproximativ 500000 lei (după ce îi număraseră în biroul ei și îi repartizaseră în plicuri) să împartă în locul lui Victor, salariile șefilor de oficii teritoriale ale PP „ȘOR”, care pe rând intrau în biroul care i s-a oferit de Cristina și ea le repartiza la fiecare în parte banii. Ea pentru serviciile respective primea bani cu sume cuprinse între 3000-8500 lei.

În data de 19 octombrie 2022, aproximativ la ora 21:00, Veaceslav i-a spus că este mare probabilitate să numere astăzi banii. Fiecare a plecat pe la casa lui și a când el o să aibă un sunet că gata, ea să vină după Slavic și să plece la Ciocana.

Aproximativ la ora 01:00 noaptea, data de 20.10.2022, deja a plecat după Slavic și cu el împreună am plecat la Ciocana. Acolo am intrat în apartamentul lui Ruslan. Banii erau deja acolo, erau dislocați pe patul din dormitor, Veaceslav i-a

numărat și l-a sunat pe Victor și i-a spus că nu coincid sumele, că s-a adus mai puțini bani, conform datelor transmise înainte de către Victor lui Veaceslav. Trebuia să fie în jur de 12000000 lei și aproximativ 4000 dolari SUA. S-a convenit că restul banilor vor fi transmiși la data de 20.10.2022 ziua. 40% din banii respectiv erau în sigilați în vacum (pacehete de politilenă), respectiv pachetele respective erau eliberate de bancă. Ei au repartizat banii în pachete de politilenă de culoare neagră pe care le-a lipit Ruslan cu lipici pentru raioanele ei: Glodeni – Irina – aproximativ 500000 lei; Edineț (Svelana) și Drochia (Dimitri) între 300000 lei și 400000 lei; Călărași – Olga- 25000 lei; Strășeni – Valeriu – aproximativ 100000 lei; Rîșcani – Igor – aproximativ 100000 lei; Briceni – Natalia – aproximativ 100000 lei; Dondușeni – Cristina - 150000 lei; Fălești – Costantin – 150000 lei; Ungheni – Antonina – 200000 lei; Ocnîța – Andrei -150000 lei.

Din aceste sume, a reușit să transmită suma în raioanele Glodeni și Rîșcani, iar la Edineț și Ocnîța a lăsat pe masă, atunci când a fost reținută de către procurorii anticorupție și ofițerii CNA în flagrant.

Ea își dădea seama că PP „ȘOR” este o grupare criminală, fiindcă este imposibil ca acești bani să aibă o proveniență legală, mai ales că sumele de fiecare dată veneau cheș. Mai mult ca atât, Ilan Șor era condamnat în Republica Moldova pentru spălare de bani, motiv din care și-a dat seama că se lucrează organizat ca banii să fie integrați în partid fără a fi vreo evidență. Ea a acceptat acest rol pentru că avea nevoie de bani. (*Vol. 6, f.d.162-164*)

– ***Declarațiile martorului Chirilov Ruslan***, consemnate în procesul-verbal de audiere din 7 martie 2024, care a declarat că, aproximativ spre sfârșitul lunii august 2022, activând în cadrul companiei de taxi, din câte își amintește din centrul Chișinăului, în preajma localului „Elipili”, a transportat un client, care ulterior a aflat că se numește „Victor”, deși inițial s-a prezentat că se numește „Vitalii”, pe care l-a transportat în sect. Rîșcani, în preajma magazinului Nr. 1, vizavi de Parcul „Afgan”.

Peste 3-5 zile, de asemenea activând în calitate de taximetrist, de pe str. Vasile Lupu, a luat același client „Victor” și în timpul deplasării spre sect. Rîșcani, mun. Chișinău, „Victor” i-a spus că anterior a mai mers în mașina sa ca pasager, recunoscând brelocul de la oglindă în formă de „kimono”. În discuții „Victor” l-a întrebat care sunt veniturile sale lunare din serviciile de taximetrist și dacă acestea ajung la suma de 20000 de lei, la ce el i-a spus că nu, veniturile pot ajunge până la 10000 lei. Tot atunci el l-a întrebat dacă nu dorește să mai facă niște câștiguri suplimentare prin transportarea unor bunuri de valoare, la ce el i-a spus că poate, dar cu condiția să nu fie armament sau droguri și ca totul să fie legal, la ce „Victor” i-a spus că totul este legal. Victor i-a cerut numărul de telefon și i-a spus că-l va telefona ulterior, după care a coborât ca și data precedentă în preajma magazinului Nr. 1 din sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

Aproximativ peste 1,5-2 săptămâni, pe aplicația de „Telegram” a fost telefonat de „Victor” și i-a cerut să se întâlnească la ora 17:00 la benzinăriile din str. Calea Orheiului, vizavi de magazinul „Metro”. După mai multe amânări, s-au întâlnit la aproximativ ora 21:30-22:00 în preajma restaurantului „Crama” pe str. Calea Orheiului. Victor a venit la întâlnire cu o mașină de model „Volkswaghen Touareg” sau „Porsche Cayenne” la volanul căruia era un bărbat care nu a coborât din mașină și nu a observat trăsăturile fizice ale acestuia mai detaliat.

Victor a deschis ușa din spate și a plasat pe bancheta din spate a automobilului său de marca/model „Toyota Prius”, n/î *****, un pachet de hârtie, după care a deschis ușa din față la pasager și a urcat în automobil. Acesta și-a cerut scuze de întârziere și l-a rugat să-l ajute urgent cu transmiterea conținutului pachetului prin 10 raioane ale țării și să le transmită la niște persoane. El i-a răspuns lui Victor că este obosit deoarece a lucrat toată ziua, la ce Victor l-a rugat insistent și a achitat serviciile de taxi în avans, transmițându-i tot atunci suma de 7000 de lei. El a căzut de acord să meargă și l-a întrebat cui trebuie să transmită și pe ce adrese. Victor i-a răspuns că în timp ce el se va deplasa, va lua legătura cu persoanele respective și îi va trimite numerele de contact ale persoanelor pe care va trebui să le sune și ele o să-i explice unde să meargă.

Astfel, s-a pornit spre direcția or. Ialoveni și între timp a primit de la „Victor” prin aplicația „Telegram” numărul de telefon al unei persoane pe nume „Vasili” și acest număr de telefon este păstrat în memoria telefonului său ridicat în cadrul percheziției domiciliului său din 20.10.2022. În or. Ialoveni, la benzinăria „Lukoil” de la intrarea în oraș, s-a întâlnit cu un bărbat cu vârsta de cca 60-65 de ani, care s-a apropiat de mașină și l-a întrebat dacă el e Ruslan, la ce a răspuns afirmativ, că e din partea lui „Vitalie” (Victor), a luat din pachetul de hârtie un alt pachet de hârtie mai mic împachetat, în care pe acesta era scris cu litere latine „Ialoveni”. Deși pachetele primite de la Victor erau sigilate, după senzațiile tactile, după dimensiuni și greutate, a presupus că în pachetele primite de la Victor se aflau bani. Deoarece pachetul transmis persoanei din or. Ialoveni era lipită și inscripția cu numele persoanei respective „Vasile”, care după ce l-a primit, nu l-a deschis față de el și nu cunoaște despre ce sumă de bani era vorba.

După ce a transmis acest pachet, i-a scris în aplicația Telegram lui „Victor” precum că a transmis pachetul la Ialoveni și că totul este în regulă și că s-a pornit spre or. Anenii Noi.

Astfel, deplasându-se spre or. Anenii Noi, a primit de la „Victor” prin aplicația „Telegram” numărul de telefon al unei persoane pe nume „Leonid” (acest număr de telefon este păstrat în memoria telefonului său ridicat în cadrul percheziției domiciliului din 20.10.2022). În or. Anenii-Noi, în zona centru, s-a întâlnit cu 2 bărbați, unul mai în vârstă și altul mai tânăr, unul din ei l-a întrebat dacă el este Ruslan, la ce a răspuns că e din partea lui „Vitalie” (Victor), a luat din

pachetul de hârtie un pachet de hârtie mai mic împachetat în care pe acesta era scris cu litere latine „Anenii Noi”. Deși pachetele erau sigilate, după senzațiile tactile, după dimensiuni și greutate, presupune că în aceste pachete erau bani. Deoarece pachetele erau lipite și persoanele care le-au primit nu le-au deschis față de el, el nu poate cunoaște despre ce sumă de bani era vorba.

După ce a transmis și acest pachet, i-a scris pe Telegram lui „Victor” că a transmis pachetul la Anenii Noi și că totul este în regulă și i-a scris că s-a pornit spre or. Căușeni. La fel ca în cazul precedent, a primit de la Victor numărul de telefon al unei persoane pe nume „Ion”, iar acest număr de telefon este în memoria telefonului său. A luat legătura cu acesta prin aplicația Telegram deoarece toate conversațiile cu toate persoanele respective, la cerința lui Victor, el le purta doar prin aplicația Telegram. La intrarea în or. Căușeni, pe partea stângă, la benzinărie, s-a întâlnit cu un bărbat îmbrăcat într-o maletă, cu hanorac cu glugă, rucsac în spate, în vîrstă de aproximativ 30-35 ani și la fel l-a întrebat dacă el este Ruslan și după ce i-a răspuns, i-a transmis și acestuia un pachet de hârtie în care presupune că erau bani. Pe acest pachet era scris cu pix de mîna cu litere latine „Căușeni”, după ce s-au despărțit.

După aceasta, în același mod i-a raportat lui Victor despre faptul că a transmis pachetul la Căușeni și merge spre or. Ștefan Vodă. Ulterior a primit de la Victor numărul de telefon a unei persoane pe nume „Natalia” și acest număr de telefon de asemenea este în memoria telefonului său ridicat în cadrul percheziției, cu care a luat legătura și s-a întâlnit la benzinăria de la intrarea în or. Ștefan Vodă din partea traseului ce duce spre sat. Palanca, căruia i-a transmis pachetul în care presupune că se aflau bani. Deoarece afară deja ploua, doamna avea glugă pe cap, dar a observat că era o doamnă cu vîrsta de cca 20-25 ani. Doamna respectivă înainte de a primi pachetul la fel l-a întrebat dacă el este Ruslan, după care i-a transmis și ei pachetul respectiv în care presupune că erau bani, pe suprafața căruia era scris cu pix de mîna, cu litere latine „Ștefan Vodă”.

I-a raportat lui Victor prin mesaj în Telegram despre faptul că a transmis pachetul la Ștefan Vodă și că merge spre or. Cimișlia. În acest timp a primit de la Victor numărul de telefon a unei persoane pe nume „Mihail” și acest număr de telefon este în memoria telefonului său ridicat în cadrul percheziției, cu care a luat legătura și mergînd spre direcția or. Cimișlia, trecînd prin or. Căușeni, s. Sălcuța, s. Taraclia, s. Mihailovca și pe traseul s. Mihailovca – Cimișlia, aproximativ pe la ora 02-03:00 noaptea, s-a întâlnit cu un bărbat în vîrstă de 35-40 ani, după care i-a transmis un pachet de hârtie în care presupune că erau bani, iar pe acest pachet fiind scris cu pix de mîna cu litere latine „Cimișlia”, după se s-au despărțit.

I-a raportat lui Victor prin mesaj în aplicația Telegram despre faptul că a transmis pachetul în or. Cimișlia și că merge spre or. Basarabeasca. Tot atunci a primit de la Victor numărul de telefon a unei persoane pe nume „Vasile” și acest

număr de telefon este de asemenea în memoria telefonului sau, cu care a luat legătura prin apel telefonic obișnuit, deoarece acesta nu avea aplicația „Telegram”. Cu acesta s-a întâlnit pe traseul ce leagă or. Basarabeasca cu or. Comrat, aproximativ pe la ora 03:00-04.00 noaptea, care s-a dovedit a fi un bărbat în vârstă de 60-65 ani, după care i-a transmis un pachet de hârtie în care presupune că erau bani, iar pe acest pachet fiind scris cu pix de mână, cu litere latine „Basarabeasca”, după ce s-au despărțit.

I-a raportat prin mesaj lui Victor despre faptul că a transmis pachetul la Basarabeasca și că merge spre or. Taraclia. A primit de la Victor numărul de telefon a unei persoane pe nume „Elena” și acest număr de telefon este în memoria telefonului ridicat în cadrul percheziției, cu care a luat legătura prin aplicația „Telegram”. Cu această persoană sa întâlnit la intrarea în or. Taraclia în preajma unui parc, aproximativ pe la ora 04:00 noaptea, care sa dovedit a fi o femeie în vârstă de circa 35 de ani, de statură înaltă, pe cap avea un voal, după care i-a transmis și ei un pachet de hârtie în care presupune că erau bani, iar pe acest pachet era scris cu pix de mână cu litere latine „Taraclia”, după s-au despărțit.

I-a raportat prin mesaj lui Victor despre faptul că a transmis pachetul la Taraclia și că merge spre or. Cahul. Tot atunci a primit de la Victor numărul de telefon al unei persoane numele căruia nu și-l amintește la moment, dar numărul de telefon al acestuia este în memoria telefonului său. Cu aceasta a luat legătura prin aplicația „Telegram” și s-au întâlnit la intrarea în or. Cahul la o benzinărie, aproximativ pe la ora 05:00 noaptea, care s-a dovedit a fi o femeie în vârstă de 50-55 de ani, căreia de asemenea i-a transmis un pachet de hârtie în care presupune că erau bani, iar pe acest pachet era scris cu pix de mână cu litere latine „Cahul”, după ce s-au despărțit.

I-a raportat prin mesaj lui Victor despre faptul că a transmis pachetul la Cahul și se deplasează spre casă.

Peste aproximativ o săptămână de zile, iarăși a fost telefonat de către Victor care i-a spus că mai are nevoie de serviciile lui, la fel ca data precedentă, la ce el i-a răspuns că e de acord să-l ajute. Acesta i-a spus că va fi telefonat de către un prieten de-al său pe nume Alexandru, dar care ulterior din discuțiile cu acesta a aflat că se numește în realitate „Veaceslav”. Numărul lui de telefon este înregistrat în telefonul său personal.

Astfel, în scurt timp a fost telefonat de către Veaceslav care i-a spus ca să fie odihnit, pentru că la noapte va merge prin raioane. În aceeași seară s-a întâlnit cu Veaceslav la magazinul „Nr. 1”, vizavi, care i-a transmis o sacoșă de polietilenă în care se aflau pachete mai mici împachetate, pe care erau lipite foi cu inscripții, denumiri de raioane și anume: Ialoveni, Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă, Cimișlia, Basarabeasca, Taraclia, Cahul.

Urmând aceleași trasee ca și în cazul precedent, a transmis pachetele luând legătura pe aceleași numere de telefoane pe care a sunat data precedentă, numai că în orașele Anenii Noi, Ștefan Vodă, Cimișlia și Cahul au venit la întâlniri alte persoane. La Anenii Noi a venit un băiat tânăr, la Ștefan Vodă un băiat tânăr, de talie slabă și înalt, cu persoana ce trebuia să se întâlnească la Cimișlia i-a spus să vină în Chișinău, sect. Botanica, la întâlnire venind o femeie de cca 30 de ani. La Cahul a venit un bărbat de cca 50-55 ani, îmbrăcat neglijent și de la el mirosea a alcool, iar despre acest lucru i-a spus lui Veaceslav și Victor. În rest la întâlniri au venit aceleași persoane ca și în cazul precedent.

De fiecare dată când transmitea pachetele respective, el raporta imediat acest lucru prim Telegram lui Veaceslav și lui Victor.

Asemenea servicii de transportare a pachetelor au fost prestate de el de circa 5-6 ori și de fiecare dată el primea pachetele de la Veaceslav, odată primind pachetele în apartamentul acestuia situat pe adresa: *****

Urmând aceleași trasee a transmis pachetele luând legătura pe aceleași numere de telefoane pe care a apelat la datele precedente, iar la întâlniri de regulă veneau persoanele cu care contacta telefonic. Niciodată numerele de telefon pe care telefona prealabil transmiterii pachetelor cu bani nu au fost schimbate. În aceste deplasări el deja a memorizat fețele acestora și în cadrul ultimelor ședințe de judecată legate de arestul său pe prezenta cauză penală, el i-a observat pe unii dintre aceștia cum ar fi: persoana pe nume „Ion” de la Căușeni și pe „Mihail” de la Cimișlia. A menționat că în ultimele deplasări el a mai primit însărcinarea să repartizeze și pachetele pentru orașul Comrat, dar pachetele de bani nu i-a transmis în or. Comrat, dar în orașul Chișinău, unde de fiecare dată s-a întâlnit cu o persoană pe nume „Serghei”, numărul de telefon al acestuia este salvat în telefonul său.

De fiecare dată când transmitea pachetele la fiecare destinatar, el raporta imediat acest lucru prim Telegram lui Veaceslav și lui Victor. Uneori uita să-i raporteze lui Victor despre faptul transmiterii banilor, după care el îl telefona și-i reproșa faptul că nu i-a spus despre transmiterea pachetelor și că el își face griji dacă totul este în regulă.

În una din discuțiile sale cu Victor, l-a întrebat cum să procedeze în cazul când este stopat de poliția rutieră sau de alte organe de control și vor găsi la dânsul aceste pachete cu bani, la ce Victor i-a spus să se străduie să respecte regulile de circulație, iar dacă va fi oprit de poliția rutieră, să încerce să se clarific pe loc cu polițiștii, în sensul de a-i corupe. L-a întrebat ce să facă în cazul dacă automobilul va fi percheziționat, la care Victor i-a spus să se dezică de acești bani și să le spună polițiștilor sau organelor de drept că el nu știe cui aparțin banii și că el este doar un simplu curier. În cadrul altei discuții, Victor deja i-a spus că dacă cineva va efectua percheziție în mașină, atunci să-l contacteze pe el și el va organiza trimiterea unui avocat.

Aproximativ pe data de 4 sau 5 octombrie 2022, l-a telefonat Victor pe aplicație de Telegram cu număr de abonat înregistrat în Rusia, iar în agenda sa telefonică este înregistrat cu numele „Иностранец”, și l-a rugat să păstreze ceva acasă la el, fără ca să specifice concret, spunându-i că deseară va fi contactat telefonic de cineva care o să-i aducă ceva și după asta vor veni alți oameni și vor lua acest ceva.

Lui nu i-a plăcut această propunere, dar a acceptat și l-a atenționat că numai doar de data aceasta, la ce Victor a spus „Bine”. În seara aceea, aproximativ la ora 20-21:00, l-a telefonat Victor și i-a spus să iasă în scara blocului. Ieșind în scara blocului, pe partea stângă a observat un automobil cu farurile aprinse de model fie „Audi A8” sau „Volkswagen Phaeton”. Din direcția acestui automobil de el s-a apropiat un bărbat de constituție sportivă în vârstă de până la 30 de ani, care era îmbrăcat într-un hanorac cu glugă și avea asupra sa mască medicinală albastră. În mână el avea o geantă de poliester de culoare albastră cu inscripția „Metro”. Acesta s-a adresat la el în limba rusă, întrebându-l dacă el este Ruslan, iar după ce el a confirmat aceasta, a spus că vine din partea lui Victor și i-a transmis geanta pe care o avea asupra sa, după care s-a întors către automobilul respectiv și a plecat.

Luând geanta respectivă, a mers în apartamentul său situat pe adresa Milescu Spătaru 9, ap. 130, mun. Chișinău, unde a depozitat această geantă, fără a verifica conținutul acesteia și a verifica ce este în ea. Peste aproximativ 2 ore, după ce a primit geanta respectivă, el a fost telefonat de către Veaceslav și l-a întrebat unde locuiește și după ce i-a numit adresa, acesta i-a spus că vine la el. Aproximativ la ora 23:00, pe data de 05.10.2022, el a ajuns la acasă de pe adresa indicată, unde au intrat în salonul apartamentului. Veaceslav avea cu el pungi de hârtie de culoare cafenie. La solicitarea acestuia i-a arătat geanta, iar acesta i-a cerut un pix, lipici și hârtie. Apoi Veaceslav l-a rugat să-i deschidă pachetele de hârtie din geantă și să-l ajute cu repartizarea banilor, cât și împachetarea banilor în pachete. A observat că Veaceslav în telefonul său avea lista raioanelor unde urmau a fi transmiși banii. Ultimul i-a repartizat lui pachetele pentru zona de sud a țării, adică 9 raioane, în pachete pentru aceste raioane se aflau sume ce variau între 200 000 lei - 300 000 lei.

Per total, pentru toate raioanele ajungea aproximativ la 2 milioane. A doua oară, pe data de 12-14 octombrie 2022, de asemenea a fost telefonat de către Victor, care i-a comunicat că o să se apropie un automobil la scara blocului și o să-i transmită o geantă. Aproximativ la ora 20:00, urmare unui apel telefonic, el s-a coborât în curtea blocului unde deja îl aștepta un bărbat cu mască medicinală pe față, de statură înaltă, de aproximativ 30-35 de ani. Automobilul cu care acesta venise, din câte își amintește era același ca și data precedentă. Persoana respectivă i-a spus că geanta este de la Victor. Ca și în cazul precedent, Veaceslav iarăși l-a sunat peste aproximativ 2 ore și i-a spus că vine la el. Geanta de data aceasta era de

culoare albăstrie și din care de asemenea au început a repartiza banii în salonul automobilului. Veaceslav în acest timp a cerut telefonul său pe care l-a telefonat și a vorbit cu Victor, iar apoi au continuat să repartizeze banii pe care de datat aceasta îi plasau în niște pungi de culoare neagră cu inscripția „BOSS” aduse de Veaceslav. A doua oră venit cu pungi de culoare neagră cu inscripția „BOSS”. Suma aproximativă a banilor aduși în geantă de data respectivă era în opinia sa de 2,5 - 3 milioane lei.

A treia oară când i-au fost aduși bani, a fost pe data de 19.10.2022. A fost sunat de către Victor care i-a comunicat ca sa fie pregătit că în acea seara va veni niște persoane care o să-i transmită banii. El i-a reproșat ca să schimbe locul, deoarece nu dorea ca banii să fie păstrați la el acasă. Acesta i-a răspuns că va căuta alt apartament. Tot aceleași persoane care i-au adus geanta cu bani data precedentă, au venit la el în același mod și de data această, trasmițându-i o geantă similară cu bani. Telefonându-l preventiv, aproximativ la ora 23:00, la el au venit Veaceslav cu o doamnă, care s-a prezentat drept prietena lui Veaceslav și Veaceslav i-a dat de înțeles că ea la fel ca și ei este curier. Ei împreună au repartizat banii pe raioane după care el cu pachetele respective a plecat pentru repartizarea banilor spre raioane de sud. Nu cunoaște ce sume se aflau în pachetele respective, deoarece de sumele de bani se ocupa Veaceslav și în telefonul acestuia erau scrise ce sume trebuia de repartizat pe fiecare raion în parte. Astfel, Veaceslav și Liudmila numărau banii care erau împachetați pe pachete, astfel banii se numărau după numărul de pachete și nu se număra fiecare bancnotă. Astfel, de exemplu în pachetele de bani cu nominalul de 50 de lei, suma într-un pachet constituia 5000 de lei (100 de bancnote), în pachetul cu nominalul de 500 de lei, suma constituia 50000 de lei ș.a.m.d. În procesul repartizării banilor pe pachetele și plicuri el ajuta doar cu împachetarea, lipirea cu bandă adezivă și lipirea sticherului cu denumirea raionului.

Din observațiile sale, suma de bani destinată pentru or. Comrat era cea mai mică, iar cele mai mari pentru or. Ștefan Vodă, Cimișlia, Taraclia, dar sumele concrete de bani le cunoaște doar Veaceslav, el fiind persoana care primea informația de la Victor prin aplicația Telegram.

La întrebarea dacă el cunoaște proveniența banilor pe care-i repartiza, precum și în ce scopuri erau transmiși aceștia, martorul Ruslan Chirilov a declarat că proveniența acestor bani el nu o cunoștea. Din discuțiile sale avute cu Victor și cu Veaceslav, aceștia i-au explicat că acești bani îi transmite Ilan Șor în scop caritabil în calitate de ajutor pentru oameni. La 19 octombrie 2022, Veaceslav și Victor i-au comunicat să nu-și facă griji pentru că Ilan Șor a declarat oficial că banii sunt ai săi și el are dreptul să ajute populația. El apreciază acțiunile sale ca fiind legale, întrucât a fost asigurat de Victor și Veaceslav că banii sunt legali. De asemenea, a menționat că el nu avea posibilitatea de a se informa referitor la proveniența

banilor și dacă aceștia provin sau nu de la un grup criminal organizat. (Vol. 6, f.d.208-211)

– **Declarațiile martorului Postica Pavel**, consemnate în procesul-verbal de audiere din 10.04.2023, care la întrebările adresate referitor la desfășurarea alegerilor locale noi stabilite pentru 21 noiembrie 2021 și implicit finanțarea campaniei electorale a concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” a comunicat următoarele:

În conformitate cu prevederile Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 5026 din 17.06.2021 – pentru data de 21 noiembrie 2021 a fost stabilită data alegerilor locale noi ale primarilor în unele localități.

La data de 7 septembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a adoptat Hotărârea nr. 5243, prin care a luat act de vacanța mandatului de primar al municipiului Bălți și a stabilit data de 21 noiembrie 2021, pentru desfășurarea alegerilor locale noi pentru funcția de primar al municipiului Bălți.

Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale (în continuare CEC) nr. 003 din 20.09.2021, a fost aprobat programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale noi pentru funcția de primar în unele localități din data de 21 noiembrie 2021. În hotărâre au fost reflectate inclusiv termenele de prezentare de către concurenții electorali a rapoartelor privind mijloacele bănești acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală și anume: în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și ulterior săptămânal, în ziua de 08.10.2021; 15.10.2021; 22.10.2021; 29.10.2021; 05.11.2021; 12.11.2021 și 19.11.2021, iar în cazul stabilirii celui de-al doilea tur de scrutin, la data de 26.11.2021 și 03.12.2021.

Potrivit Hotărârii nr. 028 din 04.10.2021, CEC a stabilit plafonul mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Fond electoral” al concurentului electoral la alegerile locale noi pentru funcția de primar din data de 21 noiembrie 2021, pornind de la 7,44 lei pentru un alegător. Respectiv, pentru circumscripția electorală municipală Bălți, a fost stabilit plafonul în mărime de 759289,20 lei ($7,44 \text{ lei} \times 102055 \text{ alegători} = 759289,20 \text{ lei}$).

Din cauza volumului mare de lucru ce urma a fi organizat și eficientizarea activității Comisiei, a fost aprobată Hotărârea CEC nr. 004 din 20.09.2021 cu privire la repartizarea atribuțiilor între membrii Comisiei în perioada electorală a alegerilor locale noi din data de 21 noiembrie 2021. Potrivit hotărârii menționate, el a fost desemnat să coordoneze activitatea de instruire a funcționarilor electorali și de implementare a programelor de educație electorală; să asigure controlul asupra gestionării de către concurenții electorali a mijloacelor financiare virate în fondul electoral și să conlucreze cu autoritățile publice locale în scopul asigurării condițiilor necesare pentru buna desfășurare a alegerilor.

Ulterior, Comisia a aprobat Hotărârea CEC nr. 070 din 19.10.2021 cu privire la responsabilitățile suplimentare ale unor autorități ale administrației publice centrale, ale autorităților administrației publice locale, precum și ale unor instituții, în scopul asigurării desfășurării în bune condiții a alegerilor locale noi din 21 noiembrie 2021. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor și Serviciul Informații și Securitate au fost obligați să asigure suport Comisiei în procesul de verificare a corectitudinii finanțării grupurilor de inițiativă și a concurenților electorali. Ulterior, în baza dispoziției Președintei Comisiei Electorale Centrale nr. 57-a din 19.10.2021, a fost constituit un grup de lucru interinstituțional, privind examinarea și verificarea rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și privind finanțarea campaniei electorale a concurenților electorali. În componența grupului au intrat reprezentanți ai CEC, IGP, SFS și Inspecției Financiare. Conducător al grupului de lucru a fost desemnat dumealui (Pavel Postică), iar grupul de lucru a activat în perioada 20.10.2021-10.12.2021, realizând sarcinile pentru care a fost creat.

Referitor la organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi pentru funcția de primar al municipiului Bălți, în virtutea funcției deținute de membru al Comisiei Electorale Centrale și fiind desemnat responsabil de controlul asupra gestionării de către concurenții electorali a mijloacelor financiare virate în fondul electoral și conducător al grupului de lucru interinstituțional, mi-au devenit cunoscute mai multe evenimente și fapte referitor la finanțarea campaniei electorale, inclusiv a campaniei electorale desfășurate de partidul politic „ȘOR” și anume:

Prin Hotărârea Consiliul Electoral al Circumscripției Municipale Bălți nr. 2, a fost înregistrat concurentul electoral Marina Tauber, desemnată de Partidul Politic „ȘOR” pentru participarea în calitate de concurent electoral pentru alegerea în funcția de primar al municipiului Bălți.

La 23 octombrie 2021, în baza cererii Partidului Politic „ȘOR” prin Hotărârea CEC nr. 082 s-a hotărât confirmarea doamnei Nelli Parutenco în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier) din partea Partidului Politic „Șor” pentru perioada campaniei electorale a alegerilor locale noi din data de 21 noiembrie 2021.

În vederea acumulării mijloacelor financiare pentru susținerea campaniei electorale a concurentului electoral Marina Tauber, la 10.11.2021 de către Partidul politic „ȘOR” a fost deschis la BC „Victoriabank” SA, contul bancar cu mențiunea „Fond electoral” cu nr. ***** (detaliile contului bancar sunt informații publice indicate în rapoartele privind gestiunea financiară disponibile pe pagina Comisiei). De pe acest cont bancar special, în conformitate cu prevederile art. 41 din Codul electoral (în vigoare pînă la 01.01.2023) și pct. 6 a Hotărârii CEC nr. 2704 din 17.09.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, urmau a fi efectuate toate cheltuielile legate

de finanțarea campaniei electorale ale concurenților electorali - Marina Tauber pentru alegerile locale noi pentru funcția de primar al municipiului Bălți, cât și a concurentului electoral – Alexandru Boiciuc pentru alegerile locale noi pentru funcția de primar al comunei Ișcălău, raionul Fălești, înregistrat prin Hotărârea nr. 12 din 21 octombrie 2021 a Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Ișcălău nr. 17/16, raionul Fălești (plafon în mărime de 15028,80 lei ($7,44 \text{ lei} \times 2020 \text{ alegători} = 15028,80 \text{ lei}$)).

A menționat că în cadrul alegerilor locale noi din 21.11.2021, concurentul electoral partidul politic „ȘOR” a desemnat 2 candidați pentru alegerile primarilor din mun. Bălți și com. Ișcălău, r-nul Fălești.

Potrivit rapoartelor financiare prezentate de partidul politic „ȘOR” în cadrul alegerilor locale noi din 21.11.2021, cheltuielile declarate în suportul concurentului electoral Alexandru Boiciuc pentru funcția de primar al com. Ișcălău, r-nul Fălești, au constituit suma de 7466,50 lei și 600 lei (sub forma donațiilor în mărfuri, bunuri sau servicii), restul cheltuielilor declarate fiind suportate pentru campania electorală a candidatului Marina Tauber pentru funcția de primar al mun. Bălți.

Martorul a admis cu posibilitate de eroare că, pe parcursul campaniei electorale de către concurentul electoral partidul politic „ȘOR” au fost depuse la Comisia Electorală Centrală următoarele rapoarte privind finanțarea campaniei electorale înregistrate la Comisia Electorală Centrală cu nr. 04/41 din 29.10.2021; nr. 04/64 din 05.11.2021 și raportul corectat prezentat urmare a hotărârii CEC nr. 169 din 20 noiembrie 2021; nr. 04/102 din 12.11.2021; nr. 04/153 din 19.11.2021; nr. 04/176 din 26.11.2021 și nr. 04/197 din 03.12.2021, fiind adoptate în acest sens următoarele hotărâri ale CEC cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali ai partidului politic „Șor” și anume:

1. Hotărârea CEC nr. 091 din 26.10.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, la situația din 22 octombrie 2021 prin care CEC a luat act de informația PP „ȘOR” referitor la refuzul mai multor bănci de a deschide cont curent și un cont special destinat campaniei electorale pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021;

2. Hotărârea CEC nr. 109 din 02.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada 23- 29 octombrie 2021 prin care CEC a luat act de informația repetat furnizată de PP „ȘOR” referitor la refuzul mai multor bănci de a deschide cont curent și un cont special destinat campaniei electorale pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021;

3. Hotărârea CEC nr. 127 din 09.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada 30 octombrie - 5

noiembrie 2021 prin care CEC a luat act de raportul financiar depus de PP „ȘOR” în care partidul a completat toate compartimentele din raport cu cifra zero, iar lista „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii” conține evaluările acestui tip de donații la prețul de 39000,00 lei efectuate pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 – concurent electoral Marina Tauber.

4. Hotărârea CEC nr. 141 din 15.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada 6 noiembrie - 12 noiembrie 2021 prin care CEC a luat act de raportul financiar depus de PP „ȘOR” în care concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” a reflectat în raport venituri de la persoane fizice din țară în sumă de 47000,00 lei, cheltuieli doar pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 în mărime de 45105,50 lei, iar în lista „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii” pentru perioada de raportare 06.11.2021 – 12.11.2021 donațiile sunt evaluate la prețul de 600,00 lei pentru circumscripția electorală comunală Ișcălău nr. 17/16, raionul Fălești și la prețul de 68878,00 pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2.

5. Hotărârea CEC nr. 157 din 20.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada 13 noiembrie - 19 noiembrie 2021 prin care CEC a luat act de raportul financiar depus de PP „ȘOR” în care concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” a reflectat sold la începutul săptămânii mijloace bănești în sumă de 1894,50 lei, pe parcursul săptămânii au fost primite din donațiile a 91 de persoane fizice din țară mijloace bănești în sumă totală de 412000,00 lei din care au fost realizate cheltuieli pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 în mărime de 413894,50 lei;

6. Hotărârea CEC nr. 169 din 20.11.2021 cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada de până la 19 noiembrie 2021 – Comisia în urma verificării cheltuielilor și contrapunerii acestora cu rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale, informațiilor disponibile în spațiul public, informațiilor prezentate de autoritățile publice, au identificat o serie de situații, care au trezit suspiciuni de raportare incorectă, incompletă a tuturor veniturilor obținute și, în consecință, a cheltuielilor și anume:

Comisia a atestat nereflectarea sumei de 9049,00 lei în raportul concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR”, pentru prestarea serviciilor de publicitate de către SRL „Cassidas” și SRL „Bejvalcom-Nord”, în consecință, Comisia constatând folosirea de către concurentul electoral vizat a fondurilor materiale nedeclarate.

A recepționat confirmarea scrisă răspunsului dat de Partidul Politic „ȘOR” din 19 noiembrie 2021, precum că de servicii de cazare la pensiunea administrată de

„Dumbrava Albă - Camping” SRL au beneficiat voluntari, simpatizanți și membri de partid care au venit să o susțină pe Marina Tauber, candidatul din partea partidului pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021. Totodată, răspunsul este însoțit de o copie de pe contractul de donație nr. ***** din 30.10.2021 a serviciilor de locațiune a încăperilor semnat de - Vadim Fotescu (deputatul în Parlamentul RM din partea partidului „ȘOR”). Potrivit conținutului contractului, serviciile de locațiune au fost destinate cazării în mun. Bălți pentru perioada 30 octombrie – 20 noiembrie 2021, în valoare totală de 30000,00 lei. Suplimentar, pct. 1.1. din contract stabilește că donatorul oferă cu titlu gratuit candidatului bunuri, precum: servicii de locațiune a încăperilor (cazare) pentru agitație electorală în favoarea candidatului Partidul Politic „ȘOR” la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021 (mun. Bălți).

În temeiul celor constatate CEC a hotărât a lua act de informația cu privire la cheltuielile concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” pentru serviciile de locațiune (cazare) și pentru serviciile de locațiune a spațiilor publicitare; a fost atenționat Partidul Politic „ȘOR” despre necesitatea respectării art. 52 alin. (10) din Codul electoral la contractarea serviciilor de confecționare, plasare, distribuie și achitare a publicității electorale; a fost obligat concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” să prezinte, în termen de 24 de ore, până la 21 noiembrie 2021, ora 17:00, să corecteze raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 30 octombrie - 5 noiembrie 2021 corectat; a fost aplicată sancțiunea sub formă de avertisment concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” pentru neraportarea donației materiale sub formă de locațiune a spațiilor publicitare în valoare de 9049,00 lei.

Ca efect al adoptării Hotărârii CEC nr. 169 din 20.11.2021, de către Partidul politic „ȘOR” a fost depus raportul financiar corectat pentru săptămâna V – 05.11.2021. La 21.11.2021, conform au avut loc alegerile locale în mun. Bălți și conform procesului-verbal privind totalizarea rezultatelor votării la alegerea primarului mun. Bălți întocmit de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale municipale Bălți nr. 2 din 21.11.2021, s-a stabilit că din numărul total de 101914 de alegători înscriși în listele electorale, au participat la vot – 33622 persoane, din care nici un candidat nu a luat majoritatea de voturi. Primii doi concurenți electorali calificați pentru al doilea tur de scrutin au fost menționați: Marina Tauber din partea Partidului politic „ȘOR” (care a acumulat 15918 voturi) și Nicolae Grigorișin – candidat independnet (care a acumulat 6951 voturi).

Prin hotărârea nr. 170 din 23 noiembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit pentru data de 5 decembrie 2021 organizarea și desfășurarea turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar în 6 circumscripții electorale, inclusiv în mun. Bălți. Potrivit aceleiași hotărâri, s-a stabilit că plafonul maxim al mijloacelor financiare ce pot fi transferate sau utilizate în campania electorală

aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar în circumscripțiile electorale indicate la pct.1 nu va depăși plafonul stabilit prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 28/2021 (adică 759289,20 lei) în care se includ cheltuielile deja raportate pentru turul întâi.

La 26 noiembrie 2021, de către Partidul politic „ȘOR” a fost depus la Comisia Electorală Centrală Raportul Financiar privind finanțarea campaniei electorale la alegerile locale noi din 21.11.2021 pentru perioada 23-26 noiembrie 2021, prin care s-a reflectat soldul la începutul perioadei de raportare – 0,00 lei, venituri de la o persoană fizică din țară în sumă totală de 25000,00 lei și cheltuieli pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 în mărime de 20357,50 lei. Lista „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii” pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 conținea zero evaluări. Prin Hotărârea CEC nr. 178 din 30.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 23 - 26 noiembrie 2021 a fost luat act de raportul prezentat de concurentul electoral partidul politic „ȘOR”.

La 3 decembrie 2021, de către Partidul politic „ȘOR” a fost depus la Comisia Electorală Centrală Raportul Financiar privind finanțarea campaniei electorale la alegerile locale noi din 21.11.2021 pentru perioada 27-03 decembrie 2021, prin care s-a reflectat soldul la începutul perioadei de raportare în mărime de 4642,50 lei, venituri de la o persoană fizică din țară (Serghei Burgudji) în sumă totală de 10000,00 lei și cheltuieli pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 în mărime de 5825,50 lei. Lista „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii” pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 conține evaluări în sumă 1400,00 lei.

Conform raportului financiar prezentat de concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR”, la pct.3.1.3, au fost incluse informații privind folosirea temporară la 3 decembrie 2021 a aparatajului muzical (ecran, podium, sunet) contractat la prețul de 2200,00 lei. Anterior, în raportul prezentat pentru situația din 12 noiembrie 2021, echipamentul tehnic similar a fost estimat de concurent la prețul de 10000,00 lei. În această situație, Comisia a avut dubii rezonabile referitor la diminuarea intenționată a prețului real de cel puțin 7800,00 lei pentru folosirea temporară a aparatajului muzical (ecran, podium, sunet) la data de 3 decembrie 2021. Este de menționat că o sesizare în acest sens a fost înregistrată de Comisia Electorală Centrală la 4 decembrie 2021 sub numărul CEC-7/1033. Mai mult, în cadrul evenimentului electoral din 3 decembrie 2021, pe scenă au evoluat cel puțin 6 artiști/formații artistice (Dmitrii Gaitur, Vladimir Golea, duetul „Romen”, ansamblul „Șatrița”, Angelica Munteanu și Ian Raiburg), iar prețul serviciilor prestate de aceștia nu se regăsește reflectat sub nici o formă în raportul financiar

prezentat de concurentul electoral. În consecință, prin Hotărârea CEC nr. 178 din 30.11.2021 cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 5 decembrie 2021, pentru perioada 23 - 26 noiembrie 2021 a fost luat act de raportul prezentat de concurentul electoral partidul politic „ȘOR”, fiind obligat concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” să prezinte Comisiei, în termen de 24 de ore – până la 5 decembrie 2021, ora 16:00, raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 27 noiembrie – 3 decembrie 2021 corectat și completat cu informația lipsă, cu explicații privind diferența de preț constatată de Comisie în cazul folosirii temporare a aceluiași echipament tehnic în cursul campaniei, precum și cu informația primară care atestă acordarea serviciilor de către artiști/formațiile artistice și valoarea acestora. De menționat că prezenta Hotărâre a Comisiei Electorale Centrale a rămas neexecutată de către concurentul electoral, iar un raport corectat nu a fost prezentat Comisiei.

Luând în calcul că informațiile prezentate în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale a concurentului electoral partidul politic „ȘOR” ridicau dubii cu privire la finanțarea legală a acesteia, precum și luând în calcul sesizările parvenite, în scopul bunei exercitări a atribuției de supraveghere și control privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali înregistrați la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, în baza rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale, informațiilor disponibile în spațiul public, informațiilor prezentate de autoritățile publice, sesizărilor și plângerilor depuse, membrii grupului de lucru interinstituțional au inițiat documentarea modalității de reflectare a veniturilor și cheltuielilor inclusiv a concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” în campania electorală aferentă alegerilor locale noi, pentru perioada de până la 30 noiembrie 2021.

Așadar, CEC a recepționat de la Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți, adresele nr.2/193, nr. 2/194 și nr. 2/195, înregistrate la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC-7/944, nr. CEC-7/945 din 29 noiembrie 2021 și nr. CEC-7/965 din 30 noiembrie 2021, pentru examinare după competență două sesizări, una a Inspectoratului de Poliție Bălți și alta semnată de Arina Spătaru, precum și plângerea candidatului independent Nicolai Grigorișin. Sesizările și plângerea au avut ca obiect încălcarea prevederilor legale aferente finanțării campaniei electorale, în cazul de față a candidatului Partidului Politic „ȘOR” la funcția de primar al municipiului Bălți în cadrul alegerilor locale noi din data de 21 noiembrie 2021, Marina Tauber.

Candidatul independent Nicolai Grigorișin a depus o sesizare cu un conținut similar și la Comisia Electorală Centrală, aceasta fiind înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/946 din 29 noiembrie 2021.

La 1 decembrie 2021, candidatul independent Nicolai Grigorișin a mai depus la Comisie o plângere cu același obiect și subiect menționate mai sus, înregistrată sub nr. CEC-7/969, precum și două suplimente la aceasta, înregistrate sub nr. CEC-7/979 și nr. CEC-7/981.

În sesizarea sa, Inspectoratul de Poliție Bălți a relevat următoarele circumstanțe de fapt și de drept și anume prevederile pct. 1 din hotărârea CEC nr. 70 din 19 octombrie 2021, ca efect al căreia, Ministerul Afacerilor Interne, în procesul de acordare a suportului organelor electorale în vederea verificării corectitudinii finanțării campaniei electorale, a verificat materialul de control, înregistrat sub nr. 20210415462 din 27.11.2021 în Registrul nr. 2 de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente, și în urma verificării a constatat următoarele.

În perioada 25 octombrie - 21 noiembrie 2021, agentul economic SRL „Credem-Eco” a prestat servicii de alimentație (catering) pentru voluntarii, simpatizanții și membrii Partidului Politic „ȘOR” cazați în tabăra de odihnă din municipiul Bălți „Dumbrava Albă – Camping” SRL. Aceștia au desfășurat activități de agitație electorală în această perioadă în susținerea doamnei Marina Tauber - candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „ȘOR” la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021.

În procesul prestării serviciilor de catering, zilnic SRL „Credem-Eco” a efectuat livrări de produse alimentare (bucate gătitе), conform meniului prestabilit, către tabăra „Dumbrava Albă - Camping” SRL pentru 70 de persoane. Din datele acumulate, precum și din declarațiile directorului SRL „Credem-Eco” și ale administratorului departamentului catering, a reieșit că achitarea s-a efectuat în numerar de către activistul Partidului Politic „ȘOR” – Svetlana Popan. Sumele achitate de reprezentanții Partidului Politic „ȘOR”, conform meniului comandat și duplicatelor bonurilor fiscale eliberate în perioada 25 octombrie – 21 noiembrie 2021 de către SRL „Credem-Eco” pentru serviciile prestate, au fost în mărime de circa 152 mii lei.

Inspectoratul de Poliție Bălți a mai menționat că rapoartele financiare ale concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” pentru perioada de până la 26 noiembrie 2021 (înregistrate la Comisie sub nr. 04/41 din 29.10.2021; nr. 04/64 din 05.11.2021; nr. 04/102 din 12.11.2021; nr. 04/153 din 19.11.2021; nr. 04/176 din 26.11.2021) nu conțineau date care ar fi reflectat prestarea de către agentul economic SRL „Credem-Eco” a serviciilor de alimentație (catering) pentru concurentul electoral numit sau cheltuieli efectuate de Partidul Politic „ȘOR” și candidatul său Marina Tauber în mărime de 152 mii lei pentru alimentație.

Astfel, Inspectoratul de Poliție Bălți a concluzionat că, în circumstanțele descrise și având în vedere faptele constatate, a apărut o bănuială rezonabilă de utilizare, de către candidatul Marina Tauber a unor fonduri financiare nedeclarate

în mărime de 152 mii lei. Prin adunarea acestei sume la cheltuielile deja contabilizate și prezentate Comisiei Electorale Centrale a rezultat o sumă ce depășește plafonul mijloacelor financiare ce puteau fi utilizate pentru circumscripția electorală municipală Bălți în mărime de 759289,20 lei conform hotărârii CEC nr. 28 din 4 octombrie 2021. Astfel, s-a invocat că aceste fapte cădeau sub incidenta sancțiunilor prevăzute de art. 75 din Codul electoral, art. 48 din Codul contravențional și art. 181² din Codul penal.

Sesizarea Arinei Spătaru și cea a lui Nicolai Grigorișin s-a referit la același subiect (Partidul Politic „ȘOR”) și au avut același obiect („Tabăra „Dumbrava Albă – Camping”). Totodată, Nicolai Grigorișin a mai invocat presupuse fapte referitoare la costul real al publicității electorale plasate de Partidul Politic „ȘOR” pe rețelele de socializare și la televiziune în campania electorală a alegerilor locale noi din 21 noiembrie 2021, care, după cum a considerat dumnealui, ar constitui 600 – 800 mii lei, însă fără a prezenta dovezi concludente în acest sens.

De asemenea, candidatul independent Nicolae Grigorișin a imputat Partidului Politic „ȘOR” implicarea în campania sa electorală a persoanelor cetățeni ai altui stat, cum ar fi managerul de campanie ucrainean Bogdan Stolichnyi (Богдан Столичный - Bogdan Kalynych), efectuarea agitației electorale în ziua alegerilor, închirierea apartamentelor pentru susținătorii săi, precum și nereflectarea prețului real al cheltuielilor pentru materialele publicitare.

Având în vedere că alegațiile privind costul efectiv al publicității electorale în rețeaua internet și la televiziune, invocate de Nicolai Grigorișin, purtau un caracter declarativ, nefiind aduse probe pertinente, iar rapoartele privind finanțarea campaniei electorale depuse de Partidul Politic „ȘOR” reflectau cheltuieli la acest capitol, Comisia nu a putut să se pronunțe asupra veridicității datelor reflectate. De asemenea, nu au fost prezentate probe care ar demonstra închirierea apartamentelor pentru susținătorii partidului și implicarea cetățenilor străini în campania electorală a acestuia.

Respectiv, în prezenta speță Comisia s-a limitat la aprecierea compatibilității organizării acțiunilor de ordin electoral de către Partidul Politic „ȘOR” la tabăra „Dumbrava Albă – Camping” cu normele ce țin de domeniul electoral. Astfel, în conformitate cu hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.169 din 20 noiembrie 2021 „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, pentru perioada de până la 19 noiembrie 2021, s-a constatat inclusiv faptul că în lista „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii” a Partidului Politic „ȘOR” pentru circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 din raportul privind finanțarea campaniei electorale prezentat pentru perioada 30 octombrie – 5 noiembrie 2021 au fost reflectate servicii de locațiune a încăperilor (cazare pentru 20-40 de persoane) „Dumbrava Albă - Camping” SRL, prestate de

Vadim Fotescu, în valoare de 30000,00 lei, în baza actului nr. ***** din 30.11.2021.

Conform răspunsului dat de Partidul Politic „ȘOR” din 19 noiembrie 2021, au beneficiat de servicii de cazare la „Dumbrava Albă - Camping” voluntari, simpatizanți și membri de partid care au venit să o susțină pe doamna Marina Tauber, candidatul din partea partidului pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021. Răspunsul a fost însoțit de o copie de pe contractul de donație nr. ***** din 30.10.2021 a serviciilor de locațiune a încăperilor pentru 20 de persoane.

De asemenea, prin pct.4 din hotărârea vizată, concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de avertisment pentru neraportarea donației materiale sub formă de locațiune a spațiilor publicitare în valoare de 9049,00 lei.

Hotărârea nr.169/2021 a devenit incontestabilă prin Încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2021 (dosarul nr.3ra-1245/21). Prin urmare, toate constatările expuse în hotărârea vizată au avut puterea lucrului judecat și nu necesitau a fi dovedite din nou. Astfel a rezultat cu certitudine faptul că la „Dumbrava Albă - Camping” a fost organizată cazarea voluntarilor, simpatizanților și membrilor de partid care au venit să o susțină pe doamna Marina Tauber, candidatul din partea Partidului Politic „ȘOR” pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, unica nuanță contestabilă s-a referit la numărul acestor voluntari, care diferențiau inclusiv din declarațiile contradictorii ale concurentului (conform actului nr.***** din 30.11.2021 circa 20-40 persoane, conform contractului de donație ***** din 30.10.2021 pentru 20 persoane, iar potrivit plăților suportate de Svetlana Popan pentru 70 persoane).

A reiterat că potrivit art. 41 alin. (2) lit. d) din Codul electoral, plafonul general pe țară al mijloacelor financiare ce puteau fi transferate în contul „Fond electoral” al concurentului electoral constituiau 0,05% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv. Plafonul maxim pentru fiecare circumscripție electorală s-a determinat de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit de către Comisie cu numărul de alegători din circumscripția respectivă, iar coeficientul s-a calculat prin împărțirea plafonului general al mijloacelor financiare pe țară la numărul total de alegători din țară, pentru circumscripția electorală municipală Bălți fiind stabilit un quantum în mărime de 759289,20 lei ($7,44 \text{ lei} \times 102055 \text{ alegători} = 759289,20 \text{ lei}$).

Potrivit copiilor bonurilor de casă prezentate de agentul economic „Credem-Eco” SRL către Inspectoratul de Poliție Bălți, precum și explicațiilor directorului și administratorului departamentului catering al agentului economic vizat, puse la dispoziție organului de drept, în interesele Partidului Politic „ȘOR” la stațiunea

„Dumbrava Albă - Camping”, unde au fost cazați voluntari, simpatizanți și membri de partid în vederea susținerii candidatului Marina Tauber din partea partidului pentru funcția de primar al municipiului Bălți la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, au fost livrate bucate în sumă de 152725,00 lei, cu o marjă de eroare de maxim 2000 lei. La acestea s-a anexat și extrasul privind înregistrările zilnice ale comenzilor la tabăra de vară „Dumbrava Albă” în perioada 25 octombrie – 21 noiembrie 2021.

În baza sesizării Inspectoratului de Poliție Bălți, materialelor anexate și declarațiilor martorilor din ședința Comisiei Electorale Centrale, s-a atestat cu certitudine că plata pentru alimentația zilnică a voluntarilor, simpatizanților și membrilor de partid a fost efectuată de Svetlana Popan. În primul raport financiar depus de concurentul electoral, Svetlana Popan a fost indicată ca donator. Dumneai activa totodată în calitate de referent la Partidul Politic „ȘOR”. Mai mult, Svetlana Popan figura pe locul 62 în lista candidaților Partidului Politic „ȘOR” la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (5) din Codul electoral – folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedeclarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral reprezintă temei pentru anularea înregistrării în calitate de concurent electoral.

Conform documentelor prezentate Comisiei, cu referire la contractul de donație a serviciilor de locațiune din partea domnului Vadim Fotescu, s-a atestat contractarea de către ultimul a serviciilor de cazare de la ÎI „Motruc Vasile”, iar potrivit contractului, capacitatea maximă de cazare este de 20 de camere.

La solicitarea Comisiei privind numărul de persoane cazate la SRL „Dumbrava Albă Camping” Partidul Politic „ȘOR” a refuzat prezentarea informației, comunicând totodată despre cazarea simpatizanților, voluntarilor, membrilor de partid în număr de o persoană sau de 3-5 persoane per cameră.

Dat fiind faptul că numărul cert de persoane cazate nu a fost stabilit/identificat, dar pornind de la numărul de camere contractate și în ipoteza cazării doar a unei persoane per cameră, rezultă 20 de persoane cazate per zi minim.

În continuare, raportând sumele reflectate conform înregistrărilor comenzilor livrate la tabăra vizată, prezentate de SRL „Credem-Eco”, pentru 20 de persoane, în perioada 31.10-20.11.2021 inclusiv, perioadă conform contractului de cazare la SRL „Dumbrava Albă Camping”, a rezultat suma de 34260 lei cheltuieli de protocol (de alimentație) nedeclarate, dar folosite în campania electorală pentru perioada 30.10.-20.11.2021.

Potrivit art. 43 alin. (1) din Codul electoral, partidele politice și blocurile electorale, grupurile de inițiativă, precum și candidații independenți, în cazul alegerilor parlamentare și prezidențiale, urmau să prezinte Comisiei Electorale

Centrale, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral” și, ulterior, săptămânal, un raport despre mijloacele bănești acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, atât în format electronic cât și pe suport de hârtie, sub semnătura persoanelor responsabile.

Astfel, Partidul Politic „ȘOR” urma să prezinte rapoartele corectate pentru situația din 5, 12 și 19 noiembrie, prin includerea sumei de 34260 lei cheltuieli de protocol.

Conform extrasului prezentat de bancă, la situația din 1 decembrie 2021, partidul a cheltuit suma de 734544 lei. Pornind de la suma nedeclarată, dar utilizată în mărime de 34260 lei, s-a constatat depășirea plafonului stabilit de CEC, cu 9514 lei 80 bani.

În circumstanțele expuse și constatate supra, Comisia a observat că faptul cazării simpatizanților candidatului Marina Tauber în vederea susținerii acesteia la funcția de primar al municipiului Bălți în cadrul alegerilor locale noi din 21 noiembrie 2021 nu a fost negat de ultima în calitate de vicepreședinte al partidului vizat, fiind un fapt cu puterea lucrului judecat. Din materialele probatorii se putea deduce că, în contradicție cu prevederile imperative citate mai sus, în cadrul cazării care au avut un caracter electoral s-a organizat alimentarea susținătorilor candidatului pentru o funcție electivă, achitată de un susținător și donator al concurentului electoral, fără a fi reflectat acest fapt în raportul financiar. Acest fapt a condus implicit la aplicabilitatea prevederilor aferente înregistrării candidatului, or încălcarea principiilor de bază privind transparența finanțării campaniei electorale și modului de organizare a întâlnirilor electorale sunt contrare scopului statului de drept de organizare a unor alegeri libere și corecte care sunt pilonul legitimității puterii obținute în urma acestora.

Ca efect al faptelor descrise mai sus și constatate de către Comisia Electorală Centrală, prin Hotărârea CEC nr. 188 din 01.12.2021. s-a luat act de sesizările privind finanțarea campaniei electorale a Partidului Politic „ȘOR” în cadrul alegerilor locale noi pentru funcția de primar al municipiului Bălți din data de 21 noiembrie 2021, Comisia a constatat folosirea de către concurentul electoral Marina Tauber, desemnat de Partidul Politic „ȘOR”, a fondurilor financiare și materiale nedeclarate la alegerile locale noi în circumscripția electorală municipală Bălți nr. 2 de cel puțin 34260,00 lei, iar în consecință depășirea plafonului maxim stabilit cu cel puțin 9514,80 lei. De asemenea, s-a decis solicitarea Judecătoriei Bălți a anulării înregistrării concurentului electoral Marina Tauber, desemnat de Partidul Politic „ȘOR” la funcția de primar al municipiului Bălți și de transmis instanței materialele ce au stat la baza adoptării hotărârii indicate.

Ca efect al hotărârii CEC 188/2021, a fost depusă cererea de chemare în judecată nr. CEC 8/366 din 02.12.2021, iar în urma examinării cauzei, la data de 4 decembrie 2021, Judecătoria Bălți a adoptat Hotărârea nr.3-181/2021 (nr.2-

21177960-09-3-02122021) prin care a admis acțiunea Comisiei Electorale Centrale și a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 să emită o hotărâre cu privire la anularea înregistrării concurentului electoral Marina Tauber, candidat desemnat de Partidul Politic „ȘOR”.

Prin cererea de apel cu nr. CEC-8/388 din 4 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a solicitat Curții de Apel Bălți casarea parțială a dispozitivului hotărârii Judecătoriei Bălți și emiterea unei noi hotărâri prin care Hotărârea din 4 decembrie (dosarul nr. 3-181/2021) să fie declarată definitivă și executorie, în conformitate cu art. 74 alin. (5) din Codul electoral.

La data de 5 decembrie 2021, Curtea de Apel Bălți a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți din 4 decembrie (dosarul nr. 3-181/2021), astfel aceasta a devenit definitivă și executorie. Tot la 5 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat asupra cazului prin încheieri irevocabile privind declararea inadmisibilității recursurilor depuse de candidat și de către reprezentantul cu drept de vot consultativ al acestuia. În consecință, hotărârea instanței de fond a devenit irevocabilă.

Ca efect al hotărârilor judecătorești sus-menționate, prin Hotărârea CEC nr. 195 din 05.12.2021 a fost decisă suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 170/2021 în partea ce ținea de desfășurarea turului doi de scrutin în circumscripția electorală municipală Bălți la data de 5 decembrie 2021.

Astfel, la data de 6 decembrie 2021 Consiliul electoral al circumscripției electorale Bălți nr. 2 a executat hotărârea Judecătoriei Bălți prin adoptarea Hotărârii nr. 181 „Cu privire la anularea înregistrării concurentului electoral al Partidului Politic „ȘOR” Marina Tauber, candidat pentru funcția de primar al mun. Bălți la alegerile locale noi din 21.11.2021 și turul doi din 05.12.2021”.

Referitor la actele normative și care sunt sursele legale de finanțare a activității unui partid politic și finanțării campaniilor electorale, martorul Pavel Postica a declarat următoarele:

Potrivit prevederilor pct. 2 a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4401 din 23.12.2015 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice (*în continuare Regulamentul 4401*), în procesul de finanțare, partidele politice, precum și alți subiecți implicați în acest proces, se conduc de Constituția Republicii Moldova, Codul electoral al Republicii Moldova, Legea nr.294/2007 privind partidele politice, de prezentul Regulament, precum și de alte acte normative în domeniu.

Așadar, conform prevederilor art. 25 din Legea nr.294/2007 privind partidele politice: 1) sursele de finanțare a partidelor politice sunt: a) cotizațiile de membru de partid; b) donațiile, inclusiv cele colectate în cadrul manifestărilor de agrement, culturale, sportive sau altor manifestări de masă organizate de partid, cu condiția că sunt luate la evidență în modul stabilit; c) subvențiile de la bugetul de stat, potrivit

reglementărilor prezentei legi și legii bugetare anuale; d) alte venituri legal obținute conform art.24 alin.(3).

Partidele politice nu pot folosi alte surse de finanțare decât cele menționate mai sus. Respectiv, legislația stabilește 2 tipuri mari de surse de finanțare a partidelor politice și anume: sursele private de finanțare a partidelor politice și surse de la bugetul de stat. Potrivit alin. (3) art. 26 din Legea nr.294/2007, plafonul veniturilor anuale ale unui partid politic provenite din cotizații de membru și donații constituie 0,1% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv.

Pe de altă parte, potrivit art. 41 din Codul electoral (în vigoare până la data de 01.01.2023), a prevăzut următoarele surse de finanțare ale unui concurent electoral:

(1) Pentru finanțarea activității partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale pot fi utilizate doar resursele financiare provenite din activitatea de salariat, de întreprinzător, științifică sau din cea de creație, desfășurată de către cetățenii Republicii Moldova atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și în afara acesteia. (2) Finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali de către persoane fizice sau juridice se efectuează cu respectarea următoarelor condiții: a) concurentul electoral deschide la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral”, transferând în el mijloace financiare proprii, precum și alte mijloace bănești primite în condițiile legii de la persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova ori de la persoane juridice din țară și anunță Comisia Electorală Centrală despre persoana responsabilă de finanțele sale (trezorierul). Candidații în alegeri nu pot fi desemnați trezorerieri; b) contul cu mențiunea „Fond electoral” poate fi deschis și până la înregistrarea concurentului electoral, cu condiția ca orice încasări și cheltuieli de pe acest cont să se facă doar după înregistrarea concurentului electoral; c) concurentul electoral care nu-și deschide un cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare; d) plafonul general pe țară al mijloacelor financiare ce pot fi transferate în contul „Fond electoral” al concurentului electoral constituie 0,05% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv; plafonul maxim pentru fiecare circumscripție electorală se determină de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit de către Comisie cu numărul de alegători din circumscripția respectivă; coeficientul se calculează prin împărțirea plafonului general al mijloacelor financiare pe țară la numărul total de alegători din țară; e) plafoanele donațiilor în contul „Fond electoral” pentru o campanie electorală constituie 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv din partea persoanelor fizice și, respectiv, 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv din partea persoanelor juridice; în

cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării, acest plafon nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcții de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, acest plafon nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. O persoană fizică poate face donații în numerar în valoare de până la 3 salarii medii pe economie pe anul respectiv, iar donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare; f) persoanele juridice pot vira mijloace bănești pe contul „Fond electoral” numai prin transfer, împreună cu o notă informativă despre inexistența cotei de stat, străine sau mixte în capitalul social și cu o declarație pe propria răspundere privind lipsa restricțiilor prevăzute la lit. d); g) persoana juridică care transferă mijloace bănești pe contul „Fond electoral” îi va informa pe acționarii sau pe membrii săi despre operațiunile astfel efectuate; h) donațiile oferite în numerar de către persoanele fizice se însoțesc de un formular completat care se anexează la documentele contabile ale concurentului electoral susținut. Modelul formularului privind donațiile oferite în numerar se aprobă de Comisia Electorală Centrală; i) mijloacele financiare din fondul electoral pot fi utilizate numai după declararea lor la Comisia Electorală Centrală sau la consiliul electoral de circumscripție, în cazul candidaților independenți în alegerile locale; j) mijloacele financiare transferate pe conturile cu mențiunea „Fond electoral” nu pot fi folosite în scopuri personale.

Important de reținut că potrivit prevederilor art. 26 din Legea nr. 294/2007 și pct. 14 al Regulamentului - Partidul politic are dreptul să utilizeze cotizațiile, donațiile și alte venituri obținute doar după înregistrarea corespunzătoare a acestor surse de finanțare.

Cu referire la cotizații:

Mărimea cotizațiilor de membru, periodicitatea, precum și modul de achitare a acestora se reglementează de secțiunea 2 a Regulamentului nr. 4401, urmând a fi reținut că cotizația va fi stabilită în valută națională, în quantum fix ori procentual (*ex.: salariul mediu pe economie, veniturile membrului de partid ș.a.*) conform criteriilor statutare stabilite și va fi achitată cu o periodicitate general valabilă, dar nu mai rar decât o dată pe an personal de membrul partidului politic. La stabilirea mărimii cotizațiilor de membru, partidul va asigura respectarea principiului echității.

Operațiunile de încasări ale mijloacelor bănești sub formă de cotizații de membru se efectuează: - prin virament în conturile bancare deschise la băncile licențiate din Republica Moldova, în monedă națională; - în numerar la sediul

organizațiilor primare, raionale sau republicane ale partidelor politice în monedă națională.

Persoana responsabilă de încasarea cotizațiilor de membru și ținerea Registrului cotizațiilor de membru va fi desemnată prin documente interne (ordin, decizie), după caz pentru fiecare organizație teritorială va fi desemnată o persoană responsabilă.

La încasarea cotizației de membru este obligatorie identificarea membrului de partid prin verificarea numelui, prenumelui. În cazul încasării sumelor cotizațiilor de membru în numerar, persoana responsabilă de încasarea cotizațiilor de membru va elibera bonul de încasare și va înregistra imediat operațiunea de încasare în Registrul cotizațiilor de membru.

Cotizațiile de membru încasate în numerar vor fi virate de către persoana responsabilă de încasare a cotizațiilor în contul bancar al partidului, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua încasării.

Sumele cotizațiilor de membru încasate în contul bancar sunt confirmate prin documentele primare întocmite de instituțiile financiare care au încasat și au efectuat viramentul.

Informațiile privind cotizațiile de membru, înregistrate în registrele corespunzătoare, sunt totalizate semestrial și anual de către trezorer în baza copiilor transmise de către organizațiile raionale și primare, autentificate prin semnătura persoanei responsabile și ștampilă.

Sunt interzise cotizațiile anonime.

Referitor la donații, martorul a comunicat următoarele:

Potrivit art. 26 (conform modificărilor de până la 01.01.2023) al Legii nr. 294/2007 privind partidele politice: (1) Donațiile făcute partidelor politice pot fi de următoarele tipuri: a) donații în bani, altele decât cotizațiile de membru; b) donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială (de piață), achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid. Aceste donații sunt reflectate în contabilitatea partidului politic la valoarea lor de piață și se înscriu în limitele donațiilor prevăzute la alin. (4) și (5). (2) Donațiile în bani pentru un partid politic se efectuează prin operațiuni bancare (card bancar, transfer direct), iar identitatea donatorului se indică în documentul bancar. În cazul în care donatorul nu deține un cont bancar și donația se efectuează în numerar, banii se depun în contul bancar al partidului politic. Dacă banii se depun în numerar la sediul partidului politic, persoana fizică va confirma depunerea donației prin semnarea unei declarații pe propria răspundere, care va fi păstrată și anexată la documentele contabile. Formularul declarației se aprobă de Comisia Electorală Centrală. (3) Veniturile anuale ale unui partid politic provenite din cotizații de membru și donații nu pot depăși echivalentul a 0,1% din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv. (4) O persoană fizică poate face

donății unui sau mai multor partide politice. Donațiile făcute de o persoană fizică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării, suma donațiilor nu poate depăși 3 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv; în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcție de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, suma donațiilor nu poate depăși 10% din venitul anual al acestora, totodată, nu poate depăși 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. Dacă persoana fizică este membru de partid, în suma-limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de aceasta într-un an, cotizația și donația fiind reflectate separat în contabilitatea partidului politic și în rapoartele privind gestiunea financiară a acestuia. (4¹) O persoană fizică, în decursul unui an bugetar, poate face donații în numerar unui sau mai multor partide politice în sumă de până la 3 salarii medii pe economie stabilite pe anul respectiv. Donațiile care depășesc această limită se vor face exclusiv prin operațiuni bancare. (5) Donațiile făcute de o persoană juridică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 12 salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv. Persoana juridică care face o donație în bani unui partid politic trebuie să prezinte decizia organelor sale abilitate privind efectuarea donației, să înregistreze donația și să o reflecte în rapoartele sale contabile, de asemenea să informeze pe acționarii sau membrii săi despre operațiunile efectuate.

Procedura de reflectare a donațiilor în contabilitatea partidului este reglementată de pct. 30-35 ale Regulamentului nr. 4401/2015 și anume: Donațiile în bani de către persoanele fizice efectuate prin operațiuni bancare vor fi confirmate prin documente bancare care vor conține datele de identificare ale donatorului. Partidul politic va include datele privind donațiile primite în Registrul donațiilor de la persoane fizice, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 3 a Regulamentului.

Donațiile oferite în numerar de către persoane fizice se însoțesc obligatoriu de Declarația privind donația în numerar, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 4 și de Declarația privind acceptarea mijloacelor financiare, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 5, care se atașează la documentele contabile ale partidului politic. Donațiile în numerar trebuie să fi incluse imediat în Registrul donațiilor de la persoane fizice. Donațiile astfel primite trebuie virate în contul bancar al partidului în termen de 5 zile lucrătoare de la data încasării lor.

În cazul donației sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, în contabilitatea partidului politic acestea vor fi indicate la prețul lor de piață, fiind înscrise în limitele donațiilor prevăzute de lege. În cazul primirii donațiilor sub formă de proprietăți,

bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, se va întocmi Actul de estimare a valorii comerciale (de piață) cu respectarea elementelor obligatorii unui asemenea document. Partidul politic va include datele privind donațiile respective în Registrul donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, conform modelului prevăzut în Anexa nr. 6 a Regulamentului.

Partidul politic este obligat să desemneze prin documente interne (ordin, decizie) persoana responsabilă de încasarea donațiilor și ținerea Registrului donațiilor, după caz, pentru fiecare organizație teritorială va fi desemnată o persoană responsabilă.

Potrivit prevederilor alin. (8) art. 26 al Legii nr. 294/21.12.2007 privind partidele politice este stipulat că: *„Fiecare partid politic trebuie să deschidă un cont bancar special, unde vor fi transferate toate contribuțiile bănești ce îi sunt acordate, inclusiv donațiile și cotizațiile de membru. Rechizitele contului bancar special se plasează pe pagina web a partidului, în cazul existenței acesteia, se indică în rapoartele anuale privind gestiunea financiară a partidului politic și se comunică Comisiei Electorale Centrale. Legea prevede expres la alin. 6) art. 26 al Legii nr.294/2007 privind partidele politice cazurile în care este interzisă finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice și anume: (6) Se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către: a) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei; c) cetățenii străini, apatrizi, persoanele anonime sau cele care donează în numele unor terți; d) autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație; e) persoanele juridice care, la data efectuării donației, au datorii restante mai vechi de 60 de zile la bugetul de stat, la bugetul asigurărilor sociale de stat sau la fondul asigurărilor medicale obligatorii; e¹) persoanele juridice care, în ultimii 3 ani, au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice; f) persoanele juridice cu capital străin sau mixt, persoanele juridice din străinătate; g) alte state și organizații internaționale, inclusiv organizațiile politice internaționale; h) organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.*

De asemenea, la alin. 3), art. 41 al Codului electoral (în vigoare până la 31.12.2023) prevăd cazurile în care este interzisă finanțarea ori susținerea materială

sub orice formă a activității partidelor politice, grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale/concurenților electorali de către:

a) persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital mixt, de către alte state sau organizații internaționale, inclusiv organizații politice internaționale; b) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei; d) autoritățile publice, organizațiile, întreprinderile, instituțiile publice, alte persoane juridice finanțate de la bugetul public sau care au capital de stat, cu excepția cazurilor în care acordarea de servicii sau susținerea materială este în mod expres prevăzută de legislație; e) persoanele juridice care, în ultimii trei ani înainte de începerea perioadei electorale, au încheiat contracte de achiziții publice de lucrări, bunuri sau servicii în sensul Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, precum și de către persoanele juridice cu capital străin sau mixt; f) persoanele anonime sau în numele unor terți; g) persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova; h) organizațiile necomerciale, sindicale, de binefacere sau religioase.

De asemenea, deși nu este inclusă în prevederile art. 26 alin. 6 al Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, precum și în cadrul art. 41 din Codul electoral, legislația RM, pornind de la prevederile art. 181² alin. 5 din Codul penal, se interzice acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale.

Martorul a reiterat că partidele politice sunt obligate să desemneze prin documente interne (ordin, decizie) persoana responsabilă de încasarea donațiilor și ținerea Registrului donațiilor, după caz, pentru fiecare organizație teritorială va fi desemnată o persoană responsabilă.

Referitor la Partidul Politic „ȘOR”, nu își amintește să fi prezentat Comisiei informații detaliate despre astfel de persoane responsabile per fiecare organizație teritorială. Totuși, potrivit prevederilor pct. 10 al Regulamentului 4401, partidul politic este obligat să înainteze Comisiei spre confirmare o persoană responsabilă de finanțele partidului (trezorier) cu indicarea numelui/pre numelui, datelor de contact, care va întocmi rapoartele financiare și va asigura prezentarea acestora în termen Comisiei Electorale Centrale. Respectiv, potrivit informației prezentată Comisiei Electorale Centrale de către partidul politic „ȘOR” în perioada 01.01.2019 - prezent, persoana responsabilă de finanțele partidului și implicit încasarea donațiilor și ținerea Registrului donațiilor a fost desemnată Nelli Parutenco (potrivit rapoartelor depuse la CEC aceste registre erau contrasemnate de ea).

La întrebarea care sunt particularitățile evidenței contabile a veniturilor și cheltuielilor partidelor politice și a campaniilor electorale, martorul a comunicat că

evidența contabilă a partidelor politice se desfășoară în conformitate cu Legea nr. 287/2017 contabilității și rapoartelor financiare și ordinului Ministrului Finanțelor nr. 188/2014 (în vigoare 01.01.2015), cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale. În afară de documentele necesare (dispoziție de plată, dispoziție de încasare, bon fiscal, factura fiscală) ce confirmă proveniența veniturilor și a cheltuielilor indicate în raport, partidele politice utilizează registre de evidență elaborate de Comisia Electorală Centrală.

Deci, așa cum s-a relevat mai sus, Comisia emite instrucțiuni și ghiduri detaliate privind virarea, recepționarea și evidența donațiilor, cotizațiilor, a contribuțiilor nonfinanciare în beneficiul partidelor politice și privind utilizarea acestora conform destinațiilor stabilite de legea partidelor politice. Întrucât sunt întrezise cotizațiile anonime, la încasarea cotizației de membru este obligatorie înregistrarea numelui, prenumelui, anului nașterii, domiciliului și sumei în Registrul cotizațiilor de membru, conform modelului din Anexa nr.1 la Regulamentul privind gestiunea financiară a partidelor politice.

Cotizațiile de membru încasate în numerar vor fi virate de către persoana responsabilă de încasare a cotizațiilor în contul bancar al partidului, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua încasării. Sumele cotizațiilor de membru încasate în contul bancar sunt confirmate prin documentele primare întocmite de instituțiile financiare care au încasat și au efectuat viramentul.

Cu privire la donațiile primite de la persoanele juridice, evidența acestora se va duce în contabilitatea partidului conform modelului prevăzut în Anexa nr. 2 la Regulamentul privind gestiunea financiară a partidelor politice, numit Registrul donațiilor de la persoane juridice.

Registrele menționate în Regulamentul 4401/2015 trebuie create de către partidul politic, înainte de utilizare trebuie cusute, filele lor numerotate, șampilate și semnate de către persoanele responsabile. Evidența registrelor emise și transmise organizațiilor republicane, raionale și primare se ține de către serviciul contabil al partidului politic. Informația în registre se introduce pe măsura încasării mijloacelor.

Alte acte normative care reglementează anumite aspecte ale finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale se prezintă în continuare: - Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2704/2019, cu modificările ulterioare, care stabilește condițiile și modul de susținere financiară a campaniilor electorale ale concurenților electorali, precum și procedura de prezentare organelor electorale a rapoartelor privind veniturile și cheltuielile acestora.

La întrebarea care sunt autortățile abilitate cu supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și care este procedura acestor acțiuni, martorul Pavel

Postica a declarat că, conform prevederilor alin. (1) art.30 din Legea nr.294/2007, organul independent ce asigură supravegherea și controlul finanțării partidelor politice este Comisia Electorală Centrală, constituită și abilitată cu atribuții conform Codului electoral și prevederilor Legii nr.294/2007. Potrivit pct. 9 a *Regulamentului 4401*, Comisia emite instrucțiuni și elaborează ghiduri detaliate privind virarea, recepționarea și evidența donațiilor, a contribuțiilor nonfinanciare în beneficiul partidelor politice și privind utilizarea acestora conform destinațiilor stabilite de lege, precum și privind alte aspecte ce vizează finanțarea partidelor politice.

Potrivit prevederilor pct. 65 a *Regulamentului nr. 4401*, partidele politice sunt obligate să prezinte la Comisia Electorală Centrală semestrial, până la data de 15 iulie a anului de gestiune, și anual, până în data de 31 martie, rapoarte privind gestiunea financiară.

Partidele politice beneficiare de subvenții de la bugetul de stat vor prezenta rapoartele respective și la Curtea de Conturi.

Totodată partidele politice beneficiare de subvenții de la bugetul de stat, lunar, până la data de 10 a fiecărei luni, vor prezenta Comisiei în formă electronică informația lunară privind cheltuielile partidului din subvențiile de la bugetul de stat, conform modelului din Anexa nr. 7 a *Regulamentului nr. 4401*.

Raportul privind gestiunea financiară a partidului politic se prezintă Comisiei Electorale Centrale, atât în formă electronică, prin intermediul SSI „Control Financiar”, cât și pe suport de hârtie în două exemplare conform modelului dat în Anexa nr. 8 a *Regulamentului nr. 4401*.

Pe suport de hârtie raportul se prezintă semnat de către conducătorul și trezorerul partidului politic. La recepționarea raportului, Comisia Electorală Centrală va indica pe formularele prezentate data și ora recepționării și va înmâna un exemplar partidului politic. Împreună cu raportul, partidul politic prezintă informații despre bunurile imobile pe care le deține în gestiune, conform modelului din Anexa nr. 9 a *Regulamentului nr. 4401*.

Rapoartele recepționate în condițiile de mai sus sunt verificate în prealabil în ceea ce privește caracterul complet al informației și corespunderea cu cerințele de întocmire a acestora, în cazul în care raportul privind gestiunea financiară a partidului politic este incomplet sau neclar, Comisia Electorală Centrală are dreptul să solicite date suplimentare, iar acesta este obligat să le prezinte în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării.

Informația conținută în rapoartele privind gestiunea financiară (inclusiv identitatea donatorilor și sumele donate, informația concludentă (concluzii, opinii) din rapoartele de audit independent) este publică, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, în termen de 48 de ore de la recepționarea și acceptarea raportului privind gestiunea financiară, acesta se publică pe pagina web

oficială a Comisiei Electorale Centrale. Partidele politice sunt obligate, de asemenea, să-și publice raportul financiar pe pagina sa web, în cazul în care o dețin.

Rapoartele privind gestiunea financiară sunt verificate și analizate de către Comisie, care adoptă o hotărâre în acest sens.

În perioada 2019-prezent, în Republica Moldova, erau înregistrate între 46 și 56 partide politice. Fiecare partid politic urma să prezinte Comisiei rapoarte privind gestiunea financiară de două ori pe an, la 15 iulie și la 31 martie. Suplimentar, în cazul campaniilor electorale desfășurate în aceeași perioadă concurenții electorali, partidele politice sau blocurile electorale, aveau obligația să prezinte săptămânal rapoarte privind gestiunea financiară. O direcție distinctă responsabilă de supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale a fost constituită abia la finele anului 2021, devenind funcțională doar în luna iulie 2022, odată cu acceptarea de către Cancelaria de Stat a statelor de personal a Comisiei și implicit noii direcții. Respectiv, în toată perioada indicată supravegherea finanțării partidelor și concurenților era efectiv exercitată de circa 2-3 reprezentanți ai Direcției Financiar Economice a CEC. Efectiv pentru fiecare raport semestrial/anual în cazul partidelor politice și corespunzător săptămânal în cazul concurenților electorali de către Comisie era aprobată o hotărâre privind rapoartele depuse și constatările CEC. Prin urmare, resursele umane alocate efectiv raportat la numărul extrem de mare de informații ce urmau a fi procesate erau insuficiente și nu permit în mod obiectiv efectuarea unui control riguros al rapoartelor privind gestiunea financiară. Astfel, Comisia Electorală Centrală se limita în cele mai dese cazuri doar la controlul corectitudinii întocmirii acestora rapoarte - controlul formal, adică se urmărește ca rubricile raportului să fie completate, să fie prezente semnăturile persoanelor împuternicite, să fie respectat termenul depunerii, etc. Cât privește controlul informațiilor înregistrate în aceste rapoarte pe partea de venituri și cheltuieli, acest lucru de regulă se face ca urmare a parvenirii unor sesizări sau din oficiu, atunci când sunt informații privind denaturarea acestor rapoarte. În cazul stabilirii unor neconformități, Comisia Electorală Centrală solicită partidelor înlăturarea neconformităților constatate, iar în cazul când încălcările depistate includ elemente ale componenței de infracțiune, materialele acumulate se remit în adresa organelor de drept competente. Efectele juridice ale hotărârilor privind aprobarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor reprezintă o confirmare a respectării de către partidul politic a regulilor de raportare financiară impuse de legislație în privința cifrelor și informațiilor prezentate în aceste rapoarte. Ele în nici un caz nu legiferează eventualele carențe admise de partid, dar care nu sunt reflectate în rapoartele privind gestiunea financiară. În perioada 01.01.2019 – prezent, Partidul Politic „ȘOR” a depus 7 rapoarte privind gestiunea financiară a partidului, acestea

fiind examinate prin hotărâri ale Comisiei Electorale Centrale care pot fi consultate pe pagina web oficială www.cec.md (dar care nu se referă exclusiv doar la partidul vizat, ci și la alte partide politice care aveau obligația de a prezenta rapoartele).

Referitor la rapoartele privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR” depuse în calitate de concurent electoral săptămânal, îi este greu să facă un calcul chiar și estimativ, fiindcă este foarte mare odată ce în acest interval au fost organizate mai multe alegeri la care partidul a fost implic. Referitor la verificările desfășurate și carențele atestate de Comisia Electorală Centrală în perioada anilor 2019-2022, în urma analizei hotărârilor CEC corespunzătoare și după caz deciziilor instanțelor de judecată, a menționat următoarele:

Cu referire la alegerile parlamentare din 24 februarie 2019: prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2444 din 9 aprilie 2019, autoritatea electorală a constatat:

(i) încălcarea prevederilor art. 41 alin. (3) lit. e) din Codul electoral la finanțarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019 a Partidului Politic „ȘOR” în privința sumei de 2090000 lei, obținută în formă de donații din partea agenților economici care în decurs de un an înainte de începerea perioadei electorale au desfășurat activități finanțate sau achitate din mijloace (fonduri) publice, și

(ii) a somat Partidul Politic „ȘOR” să verse la bugetul de stat suma respectivă.

La 12 noiembrie 2019 Partidul Politic „ȘOR” a depus contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea hotărârii nr. 2444 din 9 aprilie 2019. Prin încheierea din 14 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă contestația depusă de către Partidul Politic „ȘOR” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea hotărârii.

La 21 noiembrie 2019 Partidul Politic „ȘOR” a depus recurs, care a fost declarat inadmisibil prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 2 decembrie 2019 (a se vedea dosarul nr. 3r-275/19).

Cu referire la alegerile parlamentare noi din 15 martie 2020: prin hotărârea nr.17 din 7 februarie 2020, Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 38, municipiul Hâncești, l-a înregistrat pe Vitalie Balinschi în calitate de candidat la alegerile parlamentare noi din această circumscripție din partea Partidului Politic „ȘOR”.

Pe 3 februarie 2020, un concurent electoral a depus la Comisia Electorală Centrală sesizarea nr. CEC-7/6985, în care a indicat că Partidul Politic „ȘOR” a întreprins, în cadrul desfășurării campaniei electorale, acțiuni care pot fi calificate ca mită electorală și a solicitat Comisiei Electorale Centrale să verifice legalitatea acestor acțiuni.

Prin hotărârea nr. 3791 din 4 martie 2020, Comisia Electorală Centrală a admis sesizarea și a constatat că Partidul Politic „ȘOR” a organizat transportarea alegătorilor și a folosit fonduri financiare și materiale nedeclarate în cadrul alegerilor parlamentare noi. Tot la 4 martie 2020, prin Hotărârea nr. 3779 Comisia Electorală Centrală a sancționat Partidul Politic „ȘOR” prin prisma următoarelor:

(i) avertizare pentru încălcarea art. 41 alin. (4) din Codul electoral, și anume: pentru nereflectarea tuturor cheltuielilor pentru activitatea grupului de inițiativă din contul bancar „Destinat grupului/grupurilor de inițiativă” deschis de Partidul Politic „ȘOR” și, respectiv, pentru nedeclararea acestora;

(ii) avertizare pentru depășirea plafonului general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului/grupurilor de inițiativă” și nerespectarea art. 41 alin. (2) lit. d) din Codul electoral;

(iii) lipsirea de alocațiile de la bugetul de stat până în perioada 4 martie -31 decembrie 2020.

Prin Hotărârea din 10 martie 2020, Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondată acțiunea în obligare depusă de CEC. Prin Decizia irevocabilă din 13 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul formulat de Comisie și a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 38, municipiul Hîncești, să emită o hotărâre de anulare a înregistrării lui Vitalie Balinschi în calitate de candidat la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova (a se vedea dosarul nr. 3ra-526/20).

Cu referire la alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021:

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 169 din 20 noiembrie 2021 cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” în campania electorală pentru alegerile locale noi din 21 noiembrie 2021, a fost aplicată sancțiunea sub formă de avertisment concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” pentru neraportarea donației materiale sub formă de locațiune a spațiilor publicitare.

La 21 noiembrie 2021, Partidul Politic „ȘOR” a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată (acțiune în contestare) împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea în parte a hotărârii CEC nr. 169/2021, care a fost respinsă ca neîntemeiată prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2021. La 25 noiembrie 2021, Partidul Politic „ȘOR” a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, care a fost declarat inadmisibil prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2021 (a se vedea dosarul nr. 3ra- 1245/21).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Partidul Politic „ȘOR”, prin intermediul reprezentantului cu drept de vot consultativ Vadim Banaru, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

Prin hotărârea nr. 205 din 8 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală, exercitându-și atribuțiile ce țin de supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi, a aplicat repetat sancțiunea sub formă de avertisment concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR”. Având în vedere existența unui precedent de lipsire de alocații de la bugetul de stat în cazul Partidului Politic „ȘOR”, iar sancțiunea complementară nu și-a atins scopul de reeducare întru respectarea și conformarea regulilor de finanțare a campaniei electorale, Comisia consideră că termenul de lipsire de alocații de la bugetul de stat urmează a fi stabilit pentru 1 an.

La 9 decembrie 2021, Partidul Politic „ȘOR” a contestat, în ordinea contenciosului electoral, la Curtea de Apel Chișinău, hotărârea CEC nr. 205 din 8 decembrie 2021. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2021 (dosarul nr. 3-196/21), acțiunea Partidului Politic „ȘOR” a fost respinsă ca neîntemeiată. Prin încheierea Curții Supreme de Justiției din 18 decembrie 2021, recursul depus de Partidul Politic „ȘOR” a fost declarat inadmisibil (a se vedea dosarul 3ra- 1297/21).

Prin hotărârea nr. 188 din 1 decembrie 2021, Comisia Electorală Centrală a constatat folosirea repetată de către concurentul electoral Marina Tauber, desemnat de Partidul Politic „ȘOR”, a fondurilor financiare și materiale nedeclarate în sumă de 34260 lei și depășirea plafonului maxim stabilit cu cel puțin 9514,80 lei.

Prin hotărârea din 4 decembrie 2021 a Judecătoriei Bălți, s-a admis acțiunea depusă de Comisia Electorală Centrală și s-a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2 să emită hotărâre cu privire la anularea înregistrării concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR”. Prin decizia din 5 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse apelurile depuse de CEC și unii concurenți electorali împotriva hotărârii din 4 decembrie 2021 a Judecătoriei Bălți. Concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” au depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți, care a fost declarat inadmisibil prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 5 decembrie 2021 (a se vedea dosarul nr. 3ra-1266/21).

Cu referire la alegerile locale noi din 29 mai 2022, martorul a declarat că, prin hotărârea nr. 549/2022, Comisia Electorală Centrală a stabilit că concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” a diminuat prețul de piață evaluat pentru materiale promoționale utilizate în campania electorală. În acest sens, CEC a atenționat concurentul electoral Partidul Politic „ȘOR” asupra neadmiterii abaterilor de la prevederea legală ce impune evaluarea la prețul de piață a donațiilor în mărfuri și servicii.

Ulterior, prin hotărârea CEC nr. 678/2022 cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „ȘOR” în campania electorală din cadrul alegerilor locale noi din 29 mai 2022, Comisia Electorală Centrală analizând în cumul faptele și probele, comportamentul în timp și în cadrul procesul de control al concurentului, a considerat judicios de a sancționa Partidul Politic „ȘOR” pentru folosirea fondurilor materiale nedeclarate, dar și pentru depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral. Astfel, în vederea obținerii unui scop legitim de respectare a prevederilor legale, ținând cont de abaterile financiare sub aspectul volumului, pe de o parte, și al caracterului acestora, pe de altă parte, luând în considerare și comportamentul continuu vicios de respectare a disciplinei financiare, Comisia a atestat rezonabilitatea și proporționalitatea aplicării PP „ȘOR” a sancțiunii de bază sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de 6 luni. La data de 12 septembrie 2022, Partidul Politic „ȘOR” a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ individual – hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 678/2022. Prin hotărârea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2022, acțiunea înaintată de Partidul Politic „ȘOR” a fost respinsă ca neîntemeiată (a se vedea dosarul nr. 3-375/22). Prin încheierea din 31 octombrie 2022, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a declarat inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „ȘOR”.

Raportul privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022 a Partidului Politic „ȘOR” a fost prezentat la CEC în format electronic SSI „Control Financiar” la data de 11 iulie 2022, ora 16:55, pe suport de hârtie de către persoana responsabilă de finanțe (trezorier) Nelli Parutenco la data de 13 iulie 2022, ora 15:00, înregistrat sub nr. CEC 04/17.

Raportul susnumit s-a depus semnat olograf și electronic, atât de vicepreședintele Marina Tauber, cât și de trezorierul partidului Nelli Parutenco.

Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR” pentru primul semestru al anului 2022 conține 33 file. În compartimentul surse de finanțare sunt reflectate venituri din donații de la persoane fizice-membri de partid, în sumă totală de 1707050,00 lei, în compartimentul plăți, sunt reflectate cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor, cheltuieli de personal, cheltuieli pentru presă și materiale promoționale, cheltuieli pentru telecomunicații, cheltuieli de birotică, comision bancar, cheltuieli pentru programe pentru tineri și femei și alte cheltuieli, în sumă totală de 1683809,46 lei. Comisia prin hotărârea CEC 821 din 15.12.2022 s-a expus și în privința raportului prezentat de partidul vizat. Astfel, Comisia a atestat următoarele circumstanțe de fapt: PP „ȘOR” a avut deschis un cont bancar la o bancă licențiată din Republica Moldova, care a fost închis, iar

partidul nu a informat Comisia despre deschiderea unui alt cont bancar. Chiar dacă partidul politic este în litigiu cu banca la care a fost deschis contul curent al partidului, Comisia nu a fost informată despre eventualele eforturi de rezultat depuse de partid pentru deschiderea unui cont bancar la vreo altă bancă licențiată din Republica Moldova. Pentru prima jumătate a anului 2022, Partidul Politic „ȘOR”, a încasat donații în numerar în sumă totală de 1707050,00 lei și, în consecință a suportat plăți, se prezumă, în numerar, deoarece lipsește contul bancar activ, în sumă totală de 1683809,46 lei. În termenul stabilit de Comisie, inclusiv în termenul suplimentar acordat, Partidul Politic „ȘOR” nu a prezentat benevol documentele primare care confirmă încasarea donațiilor și efectuarea plăților. Analizând doar raportul, în lipsa documentelor primare, Comisia a avut dubii rezonabile în privința autenticității cifrelor indicate în raportul financiar, inclusiv dacă pe tot parcursul anului 2022 formațiunea politică vizată a asigurat respectarea dispozițiilor legale privind finanțarea partidului politic. În atare circumstanțe de fapt, Comisia Electorală Centrală a avut obligația legală de a interveni și de a depune efort pentru clarificarea circumstanțelor și corectitudinii finanțării Partidului Politic „ȘOR”. Respectiv Comisia a constatat refuzul deliberat al Partidului Politic „ȘOR” de a prezenta benevol Comisiei Electorale Centrale documentele primare care justifică veniturile și cheltuielile suportate pe parcursul primului semestru al anului 2022, iar, în consecință, a constatat abateri de la legislația privind finanțarea partidelor politice în cazul Partidului Politic „ȘOR” pentru perioada ianuarie - septembrie 2022 și imposibilitatea verificării corectitudinii informațiilor indicate în raportul privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022. Comisia a transmis Procuraturii Anticorupție pentru examinarea modalității de finanțare a Partidului Politic „ȘOR” în perioada de gestiune 1 ianuarie 2022 - 30 iunie 2022, inclusiv prin prisma aspectelor descrise la pct. 29 din hotărâre.

Termenul de prezentare a raportului privind gestiunea financiară pentru anului 2022 a Partidului Politic „ȘOR”, a expirat la 31.03.2023. Până la ziua de astăzi, raportul privind gestiunea financiară pentru anului 2022 a Partidului Politic „ȘOR” nu a fost prezentat Comisiei Electorale Centrale, ceea ce conform art. 312 alin. (1) lit. b) constituie încălcarea prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice. Totuși, la 31.03.2023 la Comisie a fost înregistrată scrisoarea de informare nr.CEC-7/4666, prin care conducătorul partidului vizat a informat Comisia despre faptul că la 02.11.2022, conform procesului-verbal de percheziții, în cadrul urmăririi penale nr.***** din sediul partidului au fost ridicate toate dosarele (mapele) cu documente contabile și fiscal, toate documentele financiare și alte documente primare pentru anul 2022. Respectiv, din lipsa actelor primare sunt în imposibilitatea obiectivă de a prezenta raportul financiar pentru anul 2022.

În perioada septembrie 2022 - prezent, de către Partidul Politic „ȘOR” au fost organizate o serie de manifestații de amploare (proteste) împotriva diverselor autorități publice (Parlament, Guvern, Președinție, Procuratura Generală, Procuratura anticorupție, Centrul Național Anticorupție, etc), graficul, locația și alte detalii fiind reflectate în declarațiile prealabile privind desfășurarea întrunirilor depuse de către Partidul politic „ȘOR” și care pot fi consultate pe pagina web oficială a Primăriei mun. Chișinău, amplasă pe linkul <https://intruniri.chisinau.md>.

În final, martorul a reitarat faptul că potrivit prin Hotărârii CEC 821 din 15.12.2022, Comisia s-a expus și în privința raportului prezentat de partidul vizat pentru prima jumătate a anului 2022 și a evidențiat carențe. Respectiv, din punctul lui personal de Vedere, absolut toate cheltuielile partidului politic sau în interesul acestuia suportate de terți, inclusiv cele aferente legate de organizarea întrunirilor, urmează a fi reflectate în raportul privind gestiunea financiară, în dependență de tipurile cheltuielilor suportate, dar și în limita plafonului maxim stabilit de lege (0,1% din veniturile din veniturile prevăzute în bugetul de stat pentru anul respectiv, care potrivit HCEC nr. 264 din 18.01.2022 a fost calculat în limita 42031000,00 lei) pentru organizarea unei întruniri acestea pot fi reflectate la capitolele: Cheltuieli de personal, Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale, Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării. (Vo. 6, f.d.1-14)

Procese-verbale privind acțiunile de urmărire penală:

– *Procesul-verbal de cercetare a documentelor din 19 iulie 2022*, prin care au fost examinate actele procedurale din cauza penală nr. *****, precum și din dosarele de control ale cauzelor penale nr. *****, *****.

Prin procesul-verbal respectiv, a fost constatat faptul urmăririi penale a lui Ilan Șor în mai multe cauze penale legate de infracțiuni patrimoniale, spălare de bani, abuz de serviciu. Astfel, de exemplu în ordonanța de începere a urmăririi penale în cauza penală nr. ***** este menționat „[...] în perioada iulie 2013-septembrie 2014, Ilan Șor, fiind conducătorul grupului criminal, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu președintele interimar al SA „Banca de Economii”, Viorel Bîrcă, cât și alte persoane fizice rezidente și nerezidente, a acționat în interesele acestui grup care avea scop de influențare a activității economice și de altă natură a persoanelor fizice, juridice și de a controla în alte forme, în vederea obținerii de avantaje și realizări de interese economice, financiare, controlând de facto, prin intermediul persoanelor interpușe, unul din ele fiind Viorel Bîrcă, instituțiile financiar bancare B.C. „Unibank” S.A., B.C. „Banca Socială” S.A., B.C. „Banca de Economii” S.A., au elaborat un plan bine determinat de sustragere în proporții deosebit de mari a mijloacelo-r financiare din activele „Banca de Economii” S.A., cu asigurarea adoptării deciziilor cu caracter administrativ, juridic și economico-

financiar la nivelul organelor de conducere a „Băncii de Economii” S.A. Astfel, Ilan Șor și Viorel Bîrcă, având atribuții de organizare a activității băncii și de asigurare a utilizării raționale a fondurilor financiare ale „Băncii de Economii” S.A., asumându-și controlul și adoptarea deciziilor cu caracter administrativ, juridic și economico-financiar la nivelul organelor de conducere a „Băncii de Economii” S.A. și-a executat rolul de participare în calitate de coautor la sustragerea mijloacelor financiare a „Băncii de Economii” S.A. în mărime de 100.000.000 dolari SUA. [...]”. Potrivit părții dispozitive a ordonanței cercetate: „[...] 1. începerea urmăririi penale în privința deputatului în Parlamentul Republicii Moldova Ilan Șor, născut la 06.03.1987, precum și a altor persoane (are au participat la comiterea faptelor menționate în partea descriptivă a prezentei ordonanțe, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal. [...]” (Vol. 2, f.d.1-69)

– **Procesul verbal de examinare din 25 aprilie 2023**, prin care a fost examinat „Portalul național al instanțelor judecătorești” – site-ul <https://instante.justice.md>, în scopul identificării hotărârilor judecătorești adoptate în privința lui Ilan Șor. Astfel, în cazul cercetării a fost identificată sentința (dispozitiv) Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, pronunțată la data de 21 iunie 2017, pe marginea dosarului penal nr. 14-1-10386-24082016 (1-439/17), prin care Șor Ilan Miron a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.196 alin.(4) și art. 243 alin.(3) lit. b) din Codul penal, cu stabilirea pedepsei definitive în baza acestor articole, sub formă de închisoare, pe un termen de 7 ani și 6 luni.

Prin decizia (dispozitiv) Curții de Apel Chișinău, din 13 aprilie 2023, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 21 iunie 2017, a fost casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care Ilan Șor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, cu aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 12 ani și pierderea dreptului de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani.

În baza art. 84 alin. (1) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin prezenta decizie și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 21 iunie 2017, prin care Ilan Șor a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 243 alin.(3) lit. b) Cod penal și aplicată pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 ani, i-a fost stabilită definitiv lui Ilan Șor pedeapsă cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu pierderea dreptului de a ocupa funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani. (Vol. 2, f.d.70-73)

– **Procesul verbal de cercetare a documentelor din 21 aprilie 2023**, prin care a fost examinat site-ul www.partidulsor.md în scopul constatării existenței circumstanțelor privind riscurile împiedicării bunei desfășurări a activității organelor de drept din partea exponenților partidului politic „ȘOR”.

Astfel, în cadrul cercetării u fost identificate și examinate următoarele comunicate ale partidului „ȘOR”:

- „*Fracțiunea Paridului „ȘOR” propune ca procurorul general să fie ales de către popor*”;

- „*Fracțiunea Paridului „ȘOR” propune crearea unui grup de lucru instituțional pnetru a efecientiza și urgenta recuperarea banilor din fraudă bancară*”;

- „*Șor către Stoianoglo: Sunteți dezinformat de unii procurori care îi protejează pe beneficiarii reali ai fraudei bancare*”;

- „*Marina Tauber: Adevărul va ieși la iveală foarte curând , iar toți cei care l-au învinuit pe nedrept pe Ilan Șor își vor prezenta scuze*”;

- „*Miting la Curtea de Apel Chișinău: Ilan Șor este nevinovat, el a declarat de mai multe ori că nu a comis nicio infracțiune, dar este gata să contribuie la recuperarea banilor din fraudă bancară*”;

- „*Abuz fără precedent: Mai mulți polițiști au agresat-o pe deputatul Partidului „ȘOR”, Marina Tauber, chiar în sediul Curții de Apel Chișinău*”;

- „*Ilan Șor: Judecătorii Curții de Apel Chișinău nu mi-au dat mie sentință, ci lor*”;

- „*Marina Tauber: Autoritățile se bucură prematur – Maia Sandu va înfunda pușcăria*”.

Potrivit informațiilor din comunicatele publicate, reiese că partidul „ȘOR” este supus în totalitate indicațiilor cet. Ilan Șor și el recunoaște expres faptul organizării protestelor de masă și că partidul politic „ȘOR” este implicat plener în aceste mișcări de proteste. (Vol. 2, f.d. 74-84)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 aprilie 2023**, potrivit conținutului căruia au fost supuse examinării imaginile video/audio și informația cu acces public, din rețeaua internet, referitoare la investigațiile jurnalistice și emisiuni cu participarea reprezentanților partidului politic „ȘOR”, aferent finanțării exponenților partidului politic „ȘOR” (angajați, consilieri, etc) precum și finanțarea protestelor petrecute pe teritoriul mu. Chișinău în perioada toamnei anului 2022

Astfel, în cadrul cercetării s-a stabilit că pe canalul de „youtube” (https://www.youtube.com/watch?v=Rb9WKdLuW_8) a fost publicată înregistrarea emisiunii de tip talk-show cu denumirea „Întreabă Ghețu: Finanțarea dubioasă a partidelor/Transnistria de la începutul războiului/20.01.23”.

La accesarea acestui link au fost identificate imaginile video a emisiunii din 20.01.2023 cu participarea moderatoarei Natalia Ghețu, a vice-președintei partidului politic „ȘOR” – Marina Tauber, a analistului politic Ilian Cașu și reprezentantului partidului politic „Platforma Demnitate și Adevăr” – Liviu Vovc,

fiind identificate discuții pertinente cu începere de la min: 13:06 și la min. 33:10. Stenograma discuțiilor fiind anexată la procesul-verbal.

Astfel, în cadrul discuțiilor, Marina Tauber a fost întrebată referitor la acordarea salariilor necontabilizate către anagajații partidului, la ce dumneai a recunoscut că „*prin intermediul meu personal oferim premii oamenilor din echipa noastră. Deci Domnul Ilan Șor personal, nu din partea partidului a făcut acest lucru și eu am fost persoana care...*”. Fiind întrebată dacă „aceste lucruri sunt raportate în Comisia Electorală Centrală, Marina Tauber a declarat că „*tot ce este legat de cheltuielile partidului politic „ȘOR”, este raportat în toate rapoartele...*”, iar la întrebarea dacă cadourile lui Ilan Șor tot sunt raportate, Marina Tauber a răspuns că „*Noi vorbim acum despre anumite premii și ajutor financiar din partea lui Ilan Șor personal*”.

La întrebarea moderatoarei „*Am fost la proteste... protestele s-au încheiat, e adevărat, dar eu am fost ...corturile instalate, la proteste organizate de dumneavoastră, și acolo oamenii îmi spuneau că vin pentru 400 de lei, aici probabil nu e o noutate. Confirmau faptul că sunt plătiți. Cât v-a costat per ansamblu toate protestele până organizate anul trecut? Acești bani sunt raportați.. sunt în rapoartele financiare ? Și întrebarea, de unde vin banii?*”, Marina Tauber a răspuns: „*Eu cred că dumneavoastră ca și toți cetățenii care au fost cointeresați ați auzit răspuns la această întrebare. Domnul Ilan Șor clar a spus că el ajută oamenilor, nu plătește, ajută oamenii pentru transport, apă și hrană, care vin la proteste. Eu nu pot să vă spun asta ceea ce zis persoană care finanțiază aceste lucruri care oferă acest ajutor. Dumneavoastră ați auzit foarte clar și concret...*” ... „*T- Eu încă o dată vă spun, eu v-am răspuns la întrebare dacă noi vorbim despre oamenii, susținătorii partidului „ȘOR”, domnul Ilan Șor a declarat că el ajută... Da spuneți-mi vă rog, din raioane oamenii cum trebuie? Pe jos să vină? Sau dumneavoastră nu înțelegeți că ei la momentul actual fără pensii și salarii într-adevăr nu au bani de transport de hrană și apă și după achitarea tuturor facturilor, într-adevăr nu au banii aceștia.*” (Vol. 2, f.d. 85-90)

– **Procesul-verbal de ridicare din 18 aprilie 2023**, prin care de la Beșliu Ala Grigori au fost ridicate fișiere electronice, în număr de 2162 de fișiere, care conțin informații cu privire la participanții transportați organizat la manifestațiile de masă – proteste, întruniri, mitinguri, flash-moburi etc., organizate de partidul politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău.

Astfel, fișierul denumit „*Районы – Лист1 (копия)*” reflectă documentul în care se conține evidența persoanelor mobilizate de către partidul „ȘOR” la protestul petrecut pe teritoriul mun. Chișinău la data de 24 iulie 2022, inclusiv din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocîța și Sîngerei. Fișierul cu denumirea „*25.09*” reflectă documentul în care se conține evidența persoanelor mobilizate de către partidul „ȘOR” la protestul petrecut pe teritoriul mun. Chișinău la data de 23

august 2022, inclusiv din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocița și Sîngerei. Fișierul cu denumirea „Sinteza proteste 02.09.2022 – 02.10.2022” reflectă documentul în care se conține evidența persoanelor mobilizate de către partidul „ȘOR” la protestul petrecut pe teritoriul mun. Chișinău la data de 23 august 2022, 9 septembrie 2022, 18 septembrie 2022, 25 septembrie 2022 și 2 octombrie 2022. Fișierele plasate în mapa „09.10”, cu denumirile de raioane, reflectă informația cu privire la numărul de protestatari mobilizați de partidul „ȘOR” pentru protestul din 9 octombrie 2022. Fișierul cu denumirea „Sinteza proteste 16.10.2022” reflectă documentul de evidență a persoanelor participante la protestul petrecut pe teritoriul mun. Chișinău la data de 16.10.2022, la care de către reprezentanții partidului politic „ȘOR” au fost mobilizate 32095 persoane.

Fișierele cuprinse în mapele „Archive 2 transport 09.09 18.09”, „02.10”, „02.10 poze”, „Liste 02.10+”, „09.10”, „Archive transport 25.09”, „16-10-2022” reflectă informația detaliată cu privire la denumirile localităților tipul mijloacelor de transport, numărul de înmatriculare a mijloacelor de transport, numărul de persoane transportate, mențiuni privind controlul efectuat, etc.

Fișierul cu denumirea „Актуализация ПО” reflectă informația actualizată la data de 10.08.2022 cu privire la 1189 președinți ai organizațiilor primare de partid, fișierul cu denumirea „База данных (1)” conține informația cu privire la angajații oficiului central al partidului politic „ȘOR”, iar fișierul „Тираж газет 09” conține informația cu privire la numărul de ziare tipărite de către partidul „ȘOR” în luna septembrie 2022. (*Vol. 4, f.d. 2-4*)

– ***Proces-verbal de cercetare din 18 aprilie 2023***, potrivit conținutului cărui au fost supuse cercetării documentele ridicate de la Ala Beșliu și anume a fișierele electronice care conțin informația privind evidența numărului de persoane participante la protestele organizate de către partidul politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău în perioada august-octombrie 2022, efectuată de către angajații Departamentului de monitorizare planificare și control al partidului politic „ȘOR” precum și informația privind numărul de personal angajat al partidului politic „ȘOR”, numărul de activiști, consilieri, precum și infrastructura de partid deținută.

Astfel, în cadrul cercetării s-au constatat următoarele cheltuieli suportate de către grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor pentru următoarele proteste organizate în mun. Chișinău de către partidul politic „ȘOR” și anume:

La protestul din **24.07.2022** au fost transportați din raioanele: Anenii Noi, Bălți, Basarabeasca, Briceni, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Leova, Nisporeni, Ocnîța, Orhei, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenești, Ungheni, un număr de **4285 persoane**, pentru care au fost alocate mijloace bănești pentru suportarea cheltuielilor de transport în sumă de **1868955 lei**, pentru „mîncare și apă” – **106386**

lei.

Dat fiind faptul lipsei mențiunii cu privire la cheltuielile de transport suportate, fiind luate ca bază datele de referință privind cheltuielile de transport suportate în cadrul protestelor din perioadele următoare, unde cheltuielile medii pentru transportul unui protestatar tur-retur, au constituit cel puțin - 200 lei, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a protestarilor în cadrul protestului din 24.07.2022 a fost calculată minin la suma de **857000 lei (4285 protestatari×200 lei/protestatar)**. Luând în calcul că pentru alimentația persoanelor au fost alocate câte 14 lei/persoană pentru „mîncare și apă” – rezultă că a fost achitată suma de bani de **59990 lei (4285 protestatari×14 lei/protestatar)**.

Prin urmare, cheltuielile suportate de către paritul politic „Șor” pentru protestul din **24.07.2022** au constituit în total suma minimă de **916990 lei**.

La protestul din **23.08.2022** a fost mobilizat și participat la protest un număr total de **8918 persoane** din următoarele raioane și localități: Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenеști, Ungheni, UTA Găgăuzia, Orhei, Chișinău. Din numărul respectiv, au fost transportate organizat din raioanele Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenеști, Ungheni, UTA Găgăuzia și Orhei.

Prin metoda precedentă de calcul, au fost apreciate cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a protestarilor în cadrul protestului din 23.08.2022 la suma minimă de **1633600 lei (8168 protestatari×200 lei/protestatar)**

La protestul din **02.09.2022** a fost mobilizat un număr total de **11565 persoane** din aceleași raioane și localități. Din numărul respectiv, au fost transportate organizat din raioanele Anenii Noi, Bălți, Briceni, Basarabeasca, Cahul, Călărași, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnîța, Rezina, Rîșcani, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Taraclia, Telenеști, Ungheni, UTA Găgăuzia și Orhei – un număr total de **10220 persoane**.

Cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a protestarilor în cadrul protestului din **02.09.2022** a constituit minin suma de **2044000 lei (10220 protestatari×200 lei/protestatar)**.

Luând în calcul probele administrate cu privire la remunerarea participanților la proteste cu suma de 400 de lei per participant, cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru remunerarea numărului de **11565 persoane** au

constituit suma de **4626000 lei** (11565 persoane×400 lei/persoană). Astfel, în total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din 02.09.2022 a constituit suma de **667000 lei**.

La protestul din **09.09.2022** a fost mobilizat un număr total de **11602** de oameni din aceleași raioanele și localități, dintre care au fost transportați organizat în mun. Chișinău un număr total de **10845** oameni. Cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru remunerarea numărului de **11602 persoane** au constituit suma de **4640800 lei** (11565 persoane×400 lei/persoană).

În vederea determinării cheltuielilor de transport, au fost luate drept bază de calcul fișierele ridicate de la Ala Beșliu, ce se conțin în mapa cu denumirea „**Archive 2 transport 09.09. 18.09**” în care se păstrează peste 31 de fișiere de format „*excel*” care conțin informații privind: *denumirile localităților, tipul mijloacelor de transport, numărul de înmatriculare a mijloacelor de transport, numărul de persoane transportate, mențiunile privind controlul efectuat, etc.*

Astfel, în urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele respective și luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați pasagerii la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin **scrisoarea SRL „Gările Auto Moderne” cu nr. 117 din 09.02.2023**, de către organul de urmărire penală a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar tutr-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 09.09.2022					
Nº	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari 400 lei/om	cost trasport tur-retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	268	107200	18905,36	126105,36
2	Basarabasca	49	19600	7260,12	26860,12
3	Cahul	20	8000	2717,6	10717,6
4	Cantemir	65	26000	12908,6	38908,6
5	Criuleni	214	85600	12297,6	97897,6
6	Drochia	808	323200	220555,6	543755,6
7	Dubăsari	54	21600	3116,98	24716,98
8	Fălești	60	24000	7877,6	31877,6
9	Florești	965	386000	210500	596500
10	Hîncești	250	100000	23039,36	123039,36

11	Ialoveni	50	20000	1637,44	21637,44
12	Nisporeni	77	30800	8235,36	39035,36
13	Rîșcani	128	51200	38992,4	90192,4
14	Rezina	93	37200	14797,16	51997,16
15	Șoldănești	220	88000	45163,36	133163,36
16	Soroca	622	248800	171914	420714
17	Strășeni	100	40000	5592	45592
18	Ungheni	131	52400	20528,84	72928,84
19	Bălți	401	160400	45866,38	206266,38
20	Briceni	305	122000	136244,64	258244,64
21	Glodeni	379	151600	109694,24	261294,24
22	Dondușeni	275	110000	104299,08	214299,08
23	Edineț	478	191200	160786,24	351986,24
24	Călărași	40	16000	5091,2	21091,2
25	Căușeni	222	88800	27783,16	116583,16
26	Ocnîța	273	109200	106698,28	215898,28
27	Sîngerei	79	31600	14403,28	46003,28
28	Taraclia	81	32400	14585,6	46985,6
29	Telenești	528	211200	78954,64	290154,64
30	Cimișlia	184	73600	25605,64	99205,64
31	Ștefan Vodă	509	203600	110773,84	314373,84
32	Orhei	2851	1140400	117603,75	1258003,75
Total:		10779	4311600	1766825,6	6196029,35

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din **09.09.2022** a constituit suma de **1766825 lei**.

În total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din **09.09.2022** au constituit suma de **6407625 lei**.

La protestul din **18.09.2022** a fost mobilizat un număr total de 22115 de oameni din aceleași raioanele și localități, din care au fost transportate organizat în mnun. Chișinău un număr total de **20950** persoane, cheltuielile suportate de către partidul „ȘOR” pentru remunerarea numărului de **22115** persoane constituind suma de **8846000 lei** (22115 persoane×400 lei/persoană).

În vederea determinării cheltuielilor de transport, au fost luate drept bază informațiile conținute în fișierele din mapa cu denumirea „**Archive 2 transport 09.09. 18.09**” în care se păstrează peste 30 de fișiere de format „*excel*” care conțin informații privind: *denumirile localităților, tipul mijlaocelor de transport, numărul*

de înmatriculare a mijloacelor de transport, numărul de persoane transportate, mențiunile privind controlul efectuat, etc.

În urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele respective, luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați pasagerii la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin scrisoarea SRL „Gările Auto Moderne” cu nr. 117 din 09.02.2023, a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar turt-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 18.09.2022					
№	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari 400 lei/om	cost trasport tur- retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	1268	507200	94442,28	601642,28
2	Basarabeasca	114	45600	16694,32	62294,32
3	Cahul	107	42800	24496,24	67296,24
4	Cantemir	110	44000	21947,2	65947,2
5	Criuleni	417	166800	26147,76	192947,76
6	Drochia	1075	430000	335152,32	765152,32
7	Dubăsari	188	75200	17072,72	92272,72
8	Edineț	837	334800	245834,44	580634,44
9	Fălești	426	170400	96549,52	266949,52
10	Florești	1214	485600	259620,24	745220,24
11	Hîncești	408	163200	41708,28	204908,28
12	Ialoveni	250	100000	9554,6	109554,6
13	Nisporeni	341	136400	43139,32	179539,32
14	Rîșcani	222	88800	74701,8	163501,8
15	Rezina	241	96400	37906,12	134306,12
16	Sîngerei	0	0	0	0
17	Șoldănești	820	328000	162036,8	490036,8
18	Soroca	1321	528400	334911,52	863311,52
19	Strășeni	171	68400	9101	77501
20	Ungheni	683	273200	123219,06	396419,06
21	Bălți	1042	416800	135460	552260
22	Briceni	504	201600	210942,52	412542,52
23	Glodeni	946	378400	265416,48	643816,48

24	Dondușeni	492	196800	184248,12	381048,12
25	Călărași	185	74000	22653,96	96653,96
26	Căușeni	439	175600	53840,76	229440,76
27	Ocnita	438	175200	167208,08	342408,08
28	Taraclia	0	0	0	0
29	Telenești	795	318000	114107,76	432107,76
30	Cimișlia	478	191200	52613,08	243813,08
31	Ștefan Vodă	822	328800	163205,92	492005,92
32	Orhei	4512	1804800	186120	1990920
Total:		20866	8346400	3343932,22	11876452,22

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din **18.09.2022** a constituit suma de **3343932 lei**.

În total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din **18.09.2022** a constituit suma de **12 189 932 lei**.

La protestul din **25.09.2022** a fost mobilizat un număr total de **22438** de oameni din care **22438** oameni au fost transportați organizat în mun. Chișinău. Cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru remunerarea numărului de **22438** persoane au constituit suma de **8975200 lei** ($22438 \text{ persoane} \times 400 \text{ lei/persoană}$).

În urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele ridicate de la Ala Beșliu, luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați participanții la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin scrisoarea SRL „Gările Auto Moderne” cu nr. 117 din 09.02.2023, de către organul de urmărire penală a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar tur-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 25.09.2022					
Nr	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari lei/om	cost trasport tur-retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	0	0	0	0
2	Basarabeasca	137	54800	20214,1	75014,1
3	Cahul	110	44000	31638	75638

4	Cantemir	121	48400	25204,2	73604,2
5	Criuleni	561	224400	39394,2	263794,2
6	Drochia	1074	429600	333740,6	763340,6
7	Dubăsari	0	0	0	0
8	Edineț	893	357200	299160,2	656360,2
9	Fălești	429	171600	97966,26	269566,26
10	Florești	1812	724800	397499,1	1122299,1
11	Glodeni	0	0	0	0
12	Hîncești	270	108000	32204,8	140204,8
13	Ialoveni	252	100800	9305,8	110105,8
14	Nisporeni	312	124800	37350,7	162150,7
15	Rîșcani	276	110400	87165,8	197565,8
16	Rezina	200	80000	28035,4	108035,4
17	Sîngerei	0	0	0	0
18	Șoldănești	918	367200	190852,8	558052,8
19	Soroca	1700	680000	371468,76	1051468,76
20	Ștefan Vodă	140	56000	25466	81466
21	Strășeni	193	77200	10138,3	87338,3
22	Ungheni	675	270000	116614,68	386614,68
23	Bălți	1112	444800	218073	662873
24	Briceni	0	0	0	0
25	Dondușeni	159	63600	58969,7	122569,7
26	Călărași	157	62800	17098,6	79898,6
27	Căușeni	488	195200	60879,7	256079,7
28	Ocnîța	250	100000	99161	199161
29	Taraclia	74	29600	17963,3	47563,3
30	Telenești	591	236400	85529,8	321929,8
31	Cimișlia	559	223600	61246,9	284846,9
32	Orhei	4635	1854000	189108	2043108
Total:		18098	7239200	2772341,7	10200649,7

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din 25.09.2022 a constituit suma de **2772341 lei**, iar în total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din **25.09.2022** a constituit suma de **11747541 lei**.

La protestul din **02.10.2022** a fost mobilizat un număr total de **25468** de oameni din care au fost transportați organizat în mun. Chișinău un număr total de **22573** persoane. Cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru

remunerarea numărului de **25468** persoane au constituit suma de **10187200 lei** (25468 persoane×400 lei/persoană).

De asemenea, luând în calcul probele administrate cu privire la remunerarea participanților la proteste cu suma de 100 de dolari per participant de protest non-stop în „Orășelul de corturi” și luând în calcul că perioada de protest minimă a fost de 2 zile, cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru remunerarea a **656** persoane au constituit suma de **131200 dolari SUA** (656 persoane×200 dolari SUA/persoană) sau echivalentul a sumei de **2565222 lei** conform cursului dolarului la data de 02.10.2022 - 1 dolar SUA = 19,5520 lei.

În urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele ridicate și luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați pasagerii la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin scrisoarea SRL „Gările Auto Moderne” cu nr. 117 din 09.02.2023, de către organul de urmărire penală a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar tur-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 02.10.2022					
Nr	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari 400 lei/om	cost trasport tur- retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	605	242000	40979,68	282979,68
2	Bălți	1413	565200	157860,36	723060,36
3	Basarabeasca	113	45200	16895,76	62095,76
4	Briceni	151	60400	60375,84	120775,84
5	Cahul	121	48400	33347,6	81747,6
6	Călărași	85	34000	7909,92	41909,92
7	Cantemir	0	0	0	0
8	Căușeni	510	204000	51791,6	255791,6
9	Cimișlia	584	233600	61976,88	295576,88
10	Criuleni	474	189600	22984,08	212584,08
11	Dondușeni	200	80000	67024,48	147024,48
12	Drochia	873	349200	266469,84	615669,84
13	Dubăsari	212	84800	17946,04	102746,04
14	Edineț	806	322400	274899,36	597299,36
15	Fălești	435	174000	94023,7	268023,7

16	Florești	1057	422800	216644,16	639444,16
17	Glodeni	1039	415600	286627,04	702227,04
18	Hîncești	433	173200	41958	215158
19	Ialoveni	258	103200	9285,36	112485,36
20	Nisporeni	327	130800	39419,52	170219,52
21	Ocnîța	201	80400	81019,68	161419,68
22	Orhei	0	0	0	0
23	Rezina	277	110800	42430,08	153230,08
24	Rîșcani	311	124400	101309,04	225709,04
25	Sîngerei	298	119200	65110,08	184310,08
26	Șoldănești	914	365600	187451,52	553051,52
27	Soroca	1400	560000	386957,76	946957,76
28	Ștefan Vodă	283	113200	56237,44	169437,44
29	Strășeni	228	91200	13618,56	104818,56
30	Taraclia	331	132400	76330,8	208730,8
31	Telenești	572	228800	80403,36	309203,36
32	Ungheni	656	262400	109954,32	372354,32
33	UTA Găgăuzia	0	0	0	0
34	Orhei	5200	2080000	209664	2289664
Total:		20367	8146800	2969241,86	11325705,86

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din **02.10.2022** au constituit suma de **2969241 lei**. În total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din **02.10.2022** a constituit suma de **15721663 lei**.

La protestul din **09.10.2022** a fost mobilizat un număr total de **19153** oameni, cheltuielile suportate de către partidul politic „ȘOR” pentru remunerarea numărului dat de participanți la protest, au constituit suma de **7661200 lei** (19153 persoane×400 lei/persoană).

În vederea determinării cheltuielilor de transport, au fost luate drept bază de calcul fișierele înregistrate pe suportul optic examinat înregistrate în mapa cu denumirea „**09.10**”.

Astfel, în urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele respective și luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați pasagerii la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin scrisoarea SRL „Gările Auto

Moderne” cu nr. 117 din 09.02.2023, de către organul de urmărire penală a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar tutr-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 09.10.2022					
№	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari 400 lei/om	cost trasport tur-retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	802	320800	51385,36	372185,36
2	Basarabeasca	197	78800	28032,52	106832,52
3	Briceni	208	83200	61738,62	144938,62
4	Căușeni	531	212400	69242,72	281642,72
5	Cimișlia	683	273200	68361,76	341561,76
6	Criuleni	692	276800	45033,92	321833,92
7	Dondușeni	170	68000	61201,52	129201,52
8	Drochia	984	393600	277887,8	671487,8
9	Dubăsari	250	100000	21967,8	121967,8
10	Edineț	716	286400	243476,24	529876,24
11	Florești	3075	1230000	690855,92	1920855,92
12	Găgăuzia	162	64800	26014,2	90814,2
13	Glodeni	1095	438000	285994,68	723994,68
14	Hîncești	457	182800	46685,88	229485,88
15	Ialoveni	239	95600	8865,84	104465,84
16	Nisporeni	432	172800	52094,6	224894,6
17	Ocnița	210	84000	76443,68	160443,68
18	Rezina	323	129200	50769,44	179969,44
19	Rîșcani	307	122800	96697,68	219497,68
20	Sîngerei	126	50400	22035,04	72435,04
21	Șoldănești	1028	411200	204117,24	615317,24
22	Soroca	1287	514800	340062,2	854862,2
23	Ștefan Vodă	734	293600	141643,52	435243,52
24	Strășeni	227	90800	12090,84	102890,84
25	Telenești	828	331200	117423,92	448623,92
26	Ungheni	739	295600	95994,98	391594,98
27	Bălți	1574	629600	171660,44	801260,44
28	Cahul	139	55600	36850,8	92450,8

29	Călărași	122	48800	12818,24	61618,24
30	Taraclia	411	164400	94701,8	259101,8
31	Fălești	405	162000	83572,94	245572,94
Total:		19153	7661200	3595722,14	11256922,14

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din **09.10.2022** a constituit suma de **7661200 lei**.

În total cheltuielile suportate pe către partidul politic „ȘOR” pentru organizarea și desfășurarea protestului din **09.10.2022** a constituit suma de **11256922 lei**.

La protestul din **16.10.2022** a fost mobilizat un număr total de **32095** oameni, din care, au fost transportate organizat în mun Chișinău **27366** persoane.

Cheltuielile suportate pentru remunerarea numărului de **32095** persoane au constituit suma de **12838000 lei** (32095 persoane×400 lei/persoană).

În urma totalizării informațiilor reflectate în fișierele ridicate în cadrul urmăririi oenale și luând în calcul tarifele de călătorie stabilite pentru fiecare din localitățile din care au fost transportați pasagerii la proteste, calculate în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 29.10.2007 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto, furnizate prin ×de către organul de urmărire penală a fost efectuat calculul cheltuielilor pentru transportul unui protestatar turtur-retur în tabelul ce urmează:

Calcul transport/remunerare persoane (fără mun. Chișinău) protest 16.10.2022					
№	Denumirea localității	Nr. persoane Кол чел	Remunerare protestatari 400 lei/om	cost trasport tur-retur total	TOTAL
1	Anenii Noi	1016	406400	74837,96	481237,96
2	Basarabeasca	188	75200	27440,48	102640,48
3	Briceni	219	87600	82469,64	170069,64
4	Căușeni	610	244000	69414,16	313414,16
5	Cimișlia	678	271200	66496,08	337696,08
6	Criuleni	787	314800	50913,96	365713,96
7	Dondușeni	311	124400	69215,38	193615,38
8	Drochia	914	365600	256189,32	621789,32
9	Dubăsari	263	105200	21672,64	126872,64
10	Edineț	884	353600	292375,28	645975,28
11	Florești	3248	1299200	702618,64	2001818,64
12	Găgăuzia	119	47600	20198,24	67798,24

13	Glodeni	1228	491200	318367,56	809567,56
14	Hîncești	525	210000	51638,68	261638,68
15	Ialoveni	298	119200	11148,72	130348,72
16	Nisporeni	449	179600	54274,6	233874,6
17	Ocnîța	258	103200	96223,72	199423,72
18	Rîșcani	198	79200	61176,92	140376,92
19	Rezina	511	204400	77259,84	281659,84
20	Sîngerei	339	135600	63284,4	198884,4
21	Șoldănești	1178	471200	231025,76	702225,76
22	Soroca	1572	628800	419872,72	1048672,72
23	Ștefan Vodă	676	270400	134324,12	404724,12
24	Strășeni	262	104800	13476,52	118276,52
25	Telenești	785	314000	108527,78	422527,78
26	Ungheni	698	279200	115754,1	394954,1
27	Bălți	1714	685600	186928,84	872528,84
28	Cahul	165	66000	44812,4	110812,4
29	Călărași	142	56800	15096,4	71896,4
30	Taraclia	616	246400	141228,96	387628,96
31	Fălești	442	176800	98154,44	274954,44
32	Orhei	6000	2400000	236160	2636160
Total:		27293	10917200	3976418,26	15129778,26

Prin urmare, cheltuielile de transport pentru transportarea organizată a oamenilor în cadrul protestului din **16.10.2022** a constituit suma de **3976418 lei**.

În total cheltuielile suportate pentru organizarea și desfășurarea protestului din **16.10.2022** a constituit suma de **16814418 lei**.

Cumulând toate cheltuielile constatate prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.04.2023, s-a stabilit că cheltuielile „PP Șor” pentru protestele organizate în perioada 24.07.2022-16.10.2022 au constituit următoarele sume:

- la 24.07.2022 = **916990 lei**;
- la 23.08.2022 = **1633600 lei**;
- la 02.09.2022 = **6670000 lei**;
- la 09.09.2022 = **6407625 lei**;
- la 18.09.2022 = **12189932 lei**;
- la 25.09.2022 = **11747541 lei**;
- la 02.10.2022 = **15721663 lei**;
- la 09.10.2022 = **11256922 lei**;
- la 16.10.2022 = **16814418 lei**;

Total suma de 83358391 lei.

Potrivit fișierului cu denumirea „База данных (1)” plasat în cadrul mapei cu denumirea „liste protest” sunt menționate adresele în care își exercită activitatea subdiviziunile teritoriale ale partidului politic „Șor” și anume în coloana nr. 1 în care sunt reflectate – **32 de sedii ale organizațiilor teritoriale** ale Partidului politic „Șor” după cum urmează:

	Председатели ТО							
Adresa	№	Raion	funcția	Nume/prenume	telefon	data	luna	Anul nașterii

(Vol. 4, f.d. 6-88)

– **Procesul-verbal de percheziție din 2 noiembrie 2022**, conform conținutului căruia percheziția a fost efectuată la sediul central al Partidului Politic „ȘOR”, pe adresa mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu 51/1. În cadrul percheziției, în biroul Cristinei Gălescu au fost depistate și ridicate: înscrisuri de ciornă pe 7 file ci inscripțiile: „Confirmarea cifrei de pe 23.10 Edineț, Ștefan Vodă”, „Ialoveni”, „Basarab”, „Ungheni”, „Telenești”, „Fălești”, „Criuleni”; un telefon mobil de model „Samsung” cu nr. de IMEI *****; un telefon mobil de model „Samsung” cu numerele de IMEI ***** și *****; o agendă de culoare neagră cu inscripția „Consiliul Raional Orhei”; mijloace bănești în sumă de 6200 lei; 16 bucăți de file cu înscrisuri de ciornă; informația electronică de calculatorul de serviciu; un telefon mobil de model „Samsung” cu numărul de IMEI *****.

Din biroul utilizat de Cornelia Brașovschi, Elena Carabajac, Ala Beșliu și Natalia Onica, au fost depistate și ridicate mijloace bănești în sumă de 25000 lei; un telefon mobil de model „iPhone 11 PRO MAX”; mijloace bănești în sumă de 30000 lei; un telefon mobil de model „Xiaomi Redmi”; mijloace bănești în sumă de 30000 lei; o agendă cu inscripția „Partidul ȘOR”, un telefon mobil de model „Samsung” cu nr. de IMEI *****; mijloace bănești în sumă de 16000 lei; un telefon mobil de model „Samsung”.

În biroul utilizat de Svetlana Popan și ocazional de Maria Rață, au fost depistate și ridicate: mijloace bănești în sumă de 20000 lei; un telefon mobil de model „One Plus Nord 8”; 6 file cu informația cu privire la persoanele responsabile de activitatea partidului „ȘOR” la nivel central și în diferite raioane; 7 file cu înscrisuri de ciornă cu diferite calcule; 8 file format A4 ce conțin liste ale persoanelor transportate; 1 filă A4 pe care sunt înscrise anumite calcule; o agendă cu inscripție „Consiliul Raional Orhei”; mijloace bănești în sumă de 30000 lei; un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A20” cu numerele de IMEI ***** și

*****; un telefon mobil de model „Smasung PO BOX 12987” cu numărul de IMEI *****; un telefon mobil de model „iPhone 13” cu nr. de IMEI *****.

În biroul lui Andrei Molache au fost depistate și ridicate următoarele obiecte și documente: din calculatorul de serviciu au fost copiate pe un suport CD-R informația cu listele pe raioane/municipii ale membrilor partidului „ȘOR”; mijloace bănești în sumă de 20000 lei;

Din biroul utilizat de Mirela Căușac au fost depistate și ridicate: un telefon mobil de model „Samsung” cu numărul de IMEI *****; un telefon mobil de model „Samsung” cu numărul de IMEI *****; un telefon mobil de model „Samsung Galaxy S20” cu IMEI *****; mijloace bănești în sumă totală de 82500 lei.

În urma efectuării percheziției în biroul destinat contabilității din incinta sediului partidului politic „ȘOR”, de pe adresa indicată, au fost depistate și ridicate următoarele obiecte și documente: 2 mape în care se află actele în original și copii privind dările de seamă ale partidului „ȘOR” pentru anul 2021 și 2022; 10 mape cu acte contabile, în original și copii.

În continuare, în biroul utilizat de Evghenia Guțul au fost depistate și ridicate: un plic cu inscripția „Anton” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 150 lei; un plic cu inscripția „Iana” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 30000 lei; mijloace bănești în sumă de 30400 lei; un telefon mobil de model „Samsung”; un telefon de model „iPhone 13 PRO”, un telefon mobil de model „Samsung”.

În final, din biroul utilizat de Viorica Turtureanu și Ion Strelciuc au fost ridicate un telefon mobil de model „iPhone 7” și un plic gol cu inscripție „8900 lei”. (Vol. 5, f.d. 48-98)

– *Proces-verbal de cercetare la fața locului din 20 aprilie 2023*, potrivit conținutului căruia au fost cercetate documentele contabile ridicate la 2 noiembrie 2022 în cadrul percheziției imobilului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Mihail Kogălniceanu 51/1, în incinta sediului central al Partidului Politic „ȘOR”, în care se constată fonduri financiare ilicite în vederea finanțării partidului, donații fictive etc., care au fost incluse fals în raportul privind gestiunea financiară a partidului pentru primul semestru al anului 2022.

Astfel, în cadrul cercetării au fost examinate: Raportul privind gestiunea financiară a partidului politic „ȘOR”, pentru primul semestru a anului 2022, în care la compartimentul surse de finanțare sunt indicate doar donațiile din partea membrilor de partid în sumă totală de 1707050 lei; Raportul privind gestiunea financiară a partidului „ȘOR” pentru anul 2021, în care la compartimentul surse de finanțare sunt indicate subvențiile de la bugetul de stat în sumă totală de 1973531,68 lei, precum și donațiile din partea membrilor de partid în sumă totală de 3008000 lei; Raportul privind gestiunea financiară a partidului politic „ȘOR” pentru primul semestru al anului 2021; Certificatul privind înregistrarea subdiviziunilor/obiectelor impozabile nr. ***** din 08.07.2022; Registrul mașinii

de casă și control (RMCC) nr. 03-2021, Modelul Datecs *****, numărul de fabricație *****, numărul de înregistrare la organul fiscal *****; Facturi fiscale, bonuri, cecuri și alte documente ce confirmă procurări efectuate de către partidul politic „ȘOR”, ce datează cu perioada 01.01.2022-30.06.2022; Procura nr. 1/1 din 04.01.2021, care confirmă împuternicirile trezorerului Nelli Parutenco; Procura nr. 2 din 17.01.2022, care confirmă împuternicirile trezorerului Nelli Parutenco; Procura nr. 4 din 15.02.2022, care confirmă împuternicirile trezorerului Adriana Condrățcaia. (Vol. 3, f.d.1-7)

– **Procesul-verbal de cercetare din 11 septembrie 2023**, potrivit conținutului căruia cercetării au fost supuse informațiile ridicate de la ÎM „Moldcell” SA, cu privire la comunicările telefonice efectuate în perioada 21.02.2022-02.09.2022, cu utilizarea numărului telefonie mobilă *****, de care se folosea Iana Raetchi. În urma cercetării informațiilor, au fost identificate apeluri de intrare/ieșire și mesaje textuale (SMS) de la/către: numărul de telefon ***** utilizat de Cristi Pîntea – președintele OT Briceni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Natalia Țurcan – secretarul OT Briceni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Cucoș Vadim – președintele OT Dondușeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Olga Cucoș – secretarul OT Dondușeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Coștei Dumitru – președintele OT Drochia al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de către Rusu Valentina – secretarul OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Svetlana Panciuc – președintele OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Tatiana Tartan – vicepreședintele OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Eugeniu Cotin – secretarul OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Irina Dvorjanskaia – președintele OT Glodeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Inga Piancovschi – secretarul OT Glodeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Andrei Simacovici – președintele OT Ocnîța al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Marina Olari – secretarul OT Ocnîța al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Igor Țîbîrnă – președintele OT Sîngerei al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Evdochia Hudoî – vice-președintele OT Sîngerei al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Elvira Ursan – secretarul OT Sîngerei al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Anatolii Rujanschii – președintele OT Soroca al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Victor Iațco – vice-președintele OT Soroca al PP „ȘOR”. (Vol. 8, f.d. 8-12)

– **Procesul-verbal de percheziție din 21 iulie 2022**, conform conținutului căruia percheziția a fost efectuată la domiciliul învinuitei Iana Raetchi, pe adresa ***** În cadrul percheziției au fost ridicate următoarele obiecte și documente:

- fotocopii de pe buletinele de identitate ale următoarelor persoane: Beletchi Ivan, Ceban Maria, Ciurmac Iana, Pastuh Alexandr, Țurcan Natalia, Cojocaru Natalia, Damian Natalia, Cotin Eugeniu, Panciuc Svetlana, Cucoș Vadim, Țîbîrnă

Igor, Ojog Ionel, Olari Marina, Palamarciuc Dumitru;

- declarații de donații în numerar, completate în limba rusă, la care sunt atașate copiile buletinelor de identitate a persoanelor Cucos Daniela, Stihii Nicolai, Buga Diana, Răzmeriță Vera, Curuliuc Ala, Costrova Elena;

- scrisori de informare nr. 23/ie și nr. 06/ie din 21.04.2021 cu privire la cota de impozitare;

- lista consilierilor locali din raionul Ocnîța;

- lista cu date a persoanelor și localitatea cu semnături și date cifrice;

- lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea PP „Șor” (cu inscripția manuală *Наблюдатели*);

- lista persoane cu semnături (cu inscripția *Председатели П. О. Дрокия*);

- lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea candidatului la funcția de Președinte al RM Violeta Ivanov (cu inscripția manuală *Сорока Наблюдатели*); liste persoane cu date de contact și semnături;

- set de file cu informație de analiză electorală pe raioanele: Ocnîța, Drochia, Soroca pe 23 file;

- set de file cu inscripția *График Адунări Generale ОТ Botanica*;

- agendă culoare roșie cu logotipul Partidul Politic „ȘOR”;

- telefonul mobil model „Samsung Galaxy M21”. (*Vol. 8, f.d. 32-35*)

– **Procesul-verbal de cercetare din 7 septembrie 2023**, conform conținutului căruia cercetării au fost supuse obiectele și documentele ridicate la 21 iulie 2022 de la Iana Raetchi, în cadrul percheziției la domiciliul acesteia situat în ***** (*Vol. 8, f.d. 136-140*)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24 noiembrie 2025**, potrivit conținutului căruia examinării a fost supusă informația extrasă conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 220 din 22 martie 2024, din memoria telefonului mobil de model „Samsung Galaxy M21” (*****), ridicat în cadrul efectuării percheziției la domiciliul învinuitei Iana Raetchi, din *****. În cadrul cercetării, în rubrica „Contacts” au fost identificate datele de contact ale 23 de persoane care au activat în cadrul Partidului Politic „ȘOR”, inclusiv numărul ***** utilizat de Cucos Vadim (înregistrat „Дондюшаны Вадим Председат”) – președintele OT Dondușeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Olga Cucos (înregistrat „Дондюшаны Оля Секрет”) – secretarul OT Dondușeni al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Svetlana Panciuc (înregistrat „Светлана Единец”) – președintele OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Tatiana Tartan (înregistrat „Татьяна Единец Вице”) – vicepreședintele OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Eugeniu Cotin (înregistrat „Женя Единец Сек”) – secretarul OT Edineț al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Andrei Simacovici (înregistrat „Окница Андрей Председатель”) – președintele OT Ocnîța al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Marina Olari (înregistrat „Окница Марина

Секрет”) – secretarul OT Ocnița al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Igor Țîbîrnă (înregistrat „Игорь СЫНЖ”) – președintele OT Sîngerei al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Evdochia Hudoî (înregistrat „Евдокия Худой”) – vice-președintele OT Sîngerei al PP „ȘOR”; numărul ***** utilizat de Elvira Ursan (înregistrat „Эльвира”) – secretarul OT Sîngerei al PP „ȘOR”. În rubrica „Calls” au fost identificate mai multe apeluri, purtate între Iana Raetchi și persoanele enumerate, iar în rubricile „Media/Audio” și „Messages/Chat” au fost identificate mesaje vocale și mesaje textuale, care au fost expediate între aceleași persoane prin intermediul aplicației „Telegram” și care conțin discuții despre cheltuieli de transport și combustibil, cheltuieli pentru înreținerea oficiilor teritoriale și despre cheltuielile legate de desfășurarea evenimentelor organizate de Partidul Politic „ȘOR”, precum „Vârsta de Aur” și altele. (*Vol. 9, f.d. 34-91*)

– **Procesul-verbal de cercetare din 13 septembrie 2023**, conform conținutului căruia cercetării a fost supusă informația oferită de Poliția de Frontieră a Republicii Moldova, privind traversările frontierei de stat de către Iana Raetchi în perioada anilor 2019-2022. În cadrul cercetării, au fost identificate mai multe traversări ale frontierei de stat de către Iana Raetchi, dintre care prezintă relevanță pentru urmărirea penală următoarele traversări:

- la 18 aprilie 2019, Iana Raetchi, a părăsit teritoriul Republicii Moldova prin punctul de trecere a frontierei Aeroportul Internațional Chișinău, cu cursa avia Chișinău-Moscova(SVO), iar la 19 aprilie 2019 a intrat în țară prin același punct de trecere a frontierei, cu cursa avia Moscova(DME)-Chișinău;

- la 7 decembrie 2019, Iana Raetchi, a traversat frontiera de stat, pe direcția ieșire din țară, prin punctul de trecere a frontierei Aeroportul Internațional Chișinău, pe ura Chișinău-Moscova(SVO), și tot la aceeași dată a traversat frontiera de stat pe direcția intrare în țară, prin același punct de trecere a frontierei, cu cursa avia Moscova(DME)-Chișinău;

- la 4 martie 2020, Iana Raetchi, a traversat frontiera de stat prin punctul de trecere a Aeroportul Internațional Chișinău, pe direcția ieșire, cu cursa Chișinău-Moscova(SVO), și la aceeași dată a intrat în țară prin același punct de trecere a frontierei, cu cursa avia Moscova(DME)-Chișinău. (*Vol. 8, f.d. 157-158*)

– **Procesul-verbal de ridicare din 2 noiembrie 2022**, potrivit conținutului căruia de la Primăria mun. Chișinău de către de către persoana juridică – Partidul Politic „Șor” sau de către alte persoane fizice sau juridice pentru întrunirile la care au participat activiști și persoane cu funcții de conducere din cadrul Partidului Politic „Șor, documente ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 02.11.2022 și anume - declarații prealabile depuse de:

- Partidul Politic „Șor” – 7 declarații prealabile și anexe – pe 9 file;
- Frațiunea „Partidul Șor” – 2 declarații prealabile și anexe – pe 4 file;

• Molodean Kim/Chim, consilier, fracțiunea parlamentară „Partidul Șor” – 13 declarații prealabile și anexe – pe 16 file;

• Marina Tauber, deputat în Parlamentul RM – 3 declarații prealabile și anexe – pe 5 file. (*Vol. 5, f.d. 109-116*)

– **Procesul-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022**, în care sunt consemnate rezultatele efectuării percheziției la domiciliul lui Veaceslav Bejenari, pe adresa ***** Astfel, în cadrul percheziției, la domiciliul lui Veaceslav Bejenari au fost depistate și ridicate: 12 fragmente de hârtie pe care ultimul a intenționat să le distrugă și tăinuiască; mijloace bănești în sumă de 25000 lei; o sacoșă de culoare neagră cu inscripția „BOSS”, pe care cu bandă adezivă era lipită o filă albă de hârtie, cu inscripția „Călărași”, în care se aflau mijloace bănești în sumă totală de 25600 lei; un telefon mobil de model „Samsung A51” cu numerele de IMEI ***** și ***** (*Vol. 6, f.d. 142-146*)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 octombrie 2022**, conform conținutului căruia cercetării a fost supus telefonul mobil de model „Samsung A51” cu numerele de IMEI ***** și ***** , ridicat în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Veaceslav Bejenari, pe adresa ***** În urma cercetării telefonului mobil menționat, în aplicația de comunicații electronice „Telegram” au fost decoperite contactele persoanelor responsabile de activitatea partidului „ȘOR” în raioanele țării, inclusiv contactul „Inesa Șoldănești” cu numărul ***** , care recepționau mijloacele bănești repartizate de către Veaceslav Bejenari.

În urma examinării galeriei telefonului mobil ce aparține lui Veaceslav Bejenari, au fost descoperite trei imagini „screenshot” ce reflectă liste cu denumirea de raioane, în dreptul cărora sunt indicate diferite sume. De exemplu, sub inscripția „Suma pentru transport datorii” este indicat „17. Soldanesti 68250 (-1 rutiera)”.

De asemenea, în galeria telefonului a fost identificată poza contractului de vânzare-cumpărare din 18.10.2022 a automobilului „Lexus CT2000h” cu numărul d eînmatriculare ***** , la prețul de 130000 lei, încheiat între Veaceslav Bejenari și Victoria Costandache. (*Vol. 6, f.d. 147-151*)

– **Procesul-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022**, în care sunt consemnate rezultatele efectuării percheziției în automobilul de model „Ford Focus”, n/î ***** , care aparține numitei Ludmila Ipatieva. Astfel, în cadrul percheziției, au fost depistate și ridicate: mijloacele bănești primite de către Ludmila Ipatieva de la Veaceslav Bejenari, împachetate în 7 pachete de polimer, pe care sunt lipite file cu denumirea localităților Dondușeni, Călărași, Briceni, Ungheni, Drochia, Strășeni, Fălești; un telefon mobil de model „Samsung A12”; un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A23”. (*Vol. 6, f.d. 129-130*)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 octombrie 2022**, conform conținutului căruia cercetării a fost supuse telefoanele mobile de model „Samsung A12” și „Samsung Galaxy A23”, ridicate în urma efectuării percheziției în automobilul de model „Ford Focus”, n/î *****, care aparține numitei Ludmila Ipatieva. În urma cercetării telefoanelor mobile menționate, în aplicația de comunicații electronice „Telegram” și „Viber” au fost decoperite contactele persoanelor responsabile de activitatea partidului „ȘOR” în raioanele țării, care recepționau mijloacele bănești repartizate de către Ludmila Ipatieva. (Vol. 6, f.d. 172-178)

– **Procesul-verbal de percheziție din 20 octombrie 2022**, în care sunt consemnate rezultatele efectuării percheziției la domiciliul lui Ruslan Chirilov, pe adresa ***** Astfel, în cadrul percheziției, au fost depistate și ridicate: un pachet din polimer cu inscripția „Taraclia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 356000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Căușeni” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 375000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Cimișlia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 261100 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Cahul” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 90250 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Anenii Noi” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 524300 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Ialoveni” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 144350 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Taraclia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 356000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Găgăuzia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 53550 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Hîncești” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 305400 lei; un pachet din polimer fără inscripții în care se aflau mijloace bănești în sumă de 295500 lei; un telefon mobil de model „Xiaomi Redmi Note 5”; un telefon mobil de model „Samsung S4”. (Vol. 6, f.d. 222-223)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 2 noiembrie 2022**, conform conținutului căruia cercetării a fost supuse mijloacele bănești ridicate în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Ruslan Chirilov din ***** împachetate după cum urmează: un pachet din polimer cu inscripția „Taraclia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 356000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Căușeni” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 375000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Cimișlia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 261100 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Cahul” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 90250 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Anenii Noi” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 524300 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Ialoveni” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 144350 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Taraclia” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 356000 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Găgăuzia” în care se

aflau mijloace bănești în sumă de 53550 lei; un pachet din polimer cu inscripția „Hîncești” în care se aflau mijloace bănești în sumă de 305400 lei; un pachet din polimer fără inscripții în care se aflau mijloace bănești în sumă de 295500 lei. (Vol. 6, f.d. 224-229)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 6 decembrie 2022**, conform conținutului căruia cercetării a fost supuse telefoanele mobile de model „Xiaomi Redmi Note 5” și „Samsung S4”, ridicate în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Ruslan Chirilov din ***** În urma cercetării telefoanelor mobile menționate, în aplicația de comunicații electronice „Telegram” și „Viber” au fost decoperite contactele persoanelor responsabile de activitatea partidului „ȘOR” în raioanele țării, care recepționau mijloacele bănești repartizate de către Ruslan Chirilov. (Vol. 6, f.d. 232-237)

– **Procesul-verbal de ridicare din 18 octombrie 2022**, conform conținutului căruia din dosarul cauzei penale nr. *****, au fost ridicate documentele remise de către Agenția Servicii Publice cu privire la înregistrarea partidului politic „ȘOR”, inclusiv Statutul partidului politic „ȘOR” (în redacție nouă). (Vol. 1, f.d. 232-237)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 4 noiembrie 2024**, conform conținutului căruia în rezultatul examinării informațiilor și a materialelor cauzei penale nr. *****, informațiile din bazele de date guvernamentale disponibile organului de urmărire penală, precum și resurse web publice, în scopul identificării, individualizării și cuantificării mijloacelor financiare alocate partidului politic „ȘOR” de grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor, care au fost utilizate pentru mobilizarea, transportarea și remunerarea persoanelor din raionul Dondușeni, care au participat la protestele organizate de partidului politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău. Astfel, prezintă relevanță pentru cauza penală următoarele proteste:

- la 24.07.2022 au fost transportate din raionul Dondușeni la protestul în mun. Chișinău 315 persoane, fiind achitată suma totală de 106320 lei pentru transportarea tur-retur și remunerarea participanților la protest;

- la 23.08.2022 au fost transportate din raionul Dondușeni la protest în mun. Chișinău 127 persoane, fiind achitată suma totală de 105900 lei pentru transportarea tur-retur a participanților la protest. (Vol. 4, f.d. 200-215)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 4 noiembrie 2024**, conform conținutului căruia în rezultatul examinării informațiilor și a materialelor cauzei penale nr. *****, informațiile din bazele de date guvernamentale disponibile organului de urmărire penală, precum și resurse web publice, în scopul identificării, individualizării și cuantificării mijloacelor financiare alocate partidului politic „ȘOR” de grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor, care au fost utilizate pentru mobilizarea, transportarea și remunerarea persoanelor

din raionul Edineț, care au participat la protestele organizate de partidului politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău. Astfel, prezintă relevanță pentru cauza penală următoarele proteste:

- la 24.07.2022 au fost transportate din raionul Dondușeni la protestul în mun. Chișinău 130 persoane, fiind achitată suma totală de 82100 lei pentru transportarea tur-retur și remunerarea participanților la protest;

- la 23.08.2022 au fost transportate din raionul Edineț la protest în mun. Chișinău 253 persoane, fiind achitată suma totală de 198800 lei pentru transportarea tur-retur a participanților la protest. (*Vol. 4, f.d.216-231*)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 4 noiembrie 2024**, conform conținutului căruia în rezultatul examinării informațiilor și a materialelor cauzei penale nr. *****, informațiile din bazele de date guvernamentale disponibile organului de urmărire penală, precum și resurse web publice, în scopul identificării, individualizării și cuantificării mijloacelor financiare alocate partidului politic „ȘOR” de grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor, care au fost utilizate pentru mobilizarea, transportarea și remunerarea persoanelor din raionul Sîngerei, care au participat la protestele organizate de partidului politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău. Astfel, prezintă relevanță pentru cauza penală următoarele proteste:

- la 24.07.2022 au fost transportate din raionul Sîngerei la protestul în mun. Chișinău 331 persoane, fiind achitată suma totală de 75600 lei pentru transportarea tur-retur și remunerarea participanților la protest;

- la 23.08.2022 au fost transportate din raionul Sîngerei la protest în mun. Chișinău 292 persoane, fiind achitată suma totală de 80600 lei pentru transportarea tur-retur a participanților la protest. (*Vol. 4, f.d. 232-245*)

– **Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 4 noiembrie 2024**, conform conținutului căruia în rezultatul examinării informațiilor și a materialelor cauzei penale nr. *****, informațiile din bazele de date guvernamentale disponibile organului de urmărire penală, precum și resurse web publice, în scopul identificării, individualizării și cuantificării mijloacelor financiare alocate partidului politic „ȘOR” de grupul criminal organizat condus de către Ilan Șor, care au fost utilizate pentru mobilizarea, transportarea și remunerarea persoanelor din raionul Ocnița, care au participat la protestele organizate de partidului politic „ȘOR” pe teritoriul mun. Chișinău. Astfel, prezintă relevanță pentru cauza penală următoarele proteste:

- la 24.07.2022 au fost transportate din raionul Ocnița la protestul în mun. Chișinău 319 persoane, fiind achitată suma totală de 142320 lei pentru transportarea tur-retur și remunerarea participanților la protest;

- la 23.08.2022 au fost transportate din raionul Ocnîța la protest în mun. Chișinău 221 persoane, fiind achitată suma totală de 118500 lei pentru transportarea tur-retur a participanților la protest. (Vol. 4, f.d. 249-259)

Documentele (în copii autentificate):

- ***Statutul partidului politic „ȘOR” (în redacție nouă)***, aprobat la Congresul VIII din data de 12.09.2021. (Vol. 1, f.d. 117-128)

- ***Scrisoarea din 19.10.2022, semnată de reprezentantul Partidului Politic „ȘOR”, adresată Centrului Național Anticorupție***, anexată la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023, în care se indică că Partidului Politic „ȘOR” nu deține registre și formulare privind donațiile efectuate în numerar de către persoanele fizice, din motiv că trezorierul partidului se află în concediu. De asemenea, în scrisoarea dată se indică că persoana juridică Partidul Politic „ȘOR” nu a organizat acțiunile de masă (protestele) din 19 iunie 2022, 23 august 2022, 25 septembrie 2022, 2 octombrie 2022, 9 octombrie 2022. (Vol. 2, f.d.93)

- ***Scrisoarea din 29.03.2023, semnată de președintele Partidului Politic „ȘOR”***, adresată Comisiei Electorale Centrale, anexată la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023, în care se indică că Partidului Politic „ȘOR” nu are posibilitatea de a prezenta Raportul financiar al partidului pentru anul 2022. (Vol. 2, f.d.99)

- ***Scrisoarea nr. 15/04-1850 din 21.04.2023***, parvenită de la Direcția analitică a Centrului Național Anticorupție, anexată la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023, în care se rezultatele obținute ca urmare a examinării informațiilor deținute în sistemul informațional integrat al Serviciului Fiscal de Stat în privința Partidului Politic „ȘOR”. Potrivit conținutului acestei scrisori, Partidul Politic „ȘOR” în primul semestru al anului 2022, a efectuat plăți salariale către 49 persoane în sumă totală de 323869,21 lei. Totodată, Partidului Politic „ȘOR” nu deține conturi bancare active instituite în instituțiile financiare din Republica Moldova. Contul deschis la BC „Victoriabank” SA, deschis la 10.11.2021, a fost anulat la 08.12.2021. (Vol. 2, f.d. 103-196)

- ***Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe semestrul I a anului 2022***, anexat la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023. (Vol. 3, f.d. 13-45)

- ***Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe se anul 2021***, anexat la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023. (Vol. 3, f.d.46-67)

- ***Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe semestrul I a anului 2021***, anexat la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023. (Vol. 3, f.d. 68-104)

– **Registrul mașinii de casă și control (RmCC) nr. 03-2021 a Partidului Politic „ȘOR”**, anexat la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 25.04.2023. (Vol. 3, f.d. 148-169)

– **Facturile fiscale emise de prestatorii de servicii în favoarea Partidului Politic „ȘOR”**, pentru perioada semestrului II al anului 2022, cu următoarele numere și serii: ***** Valoarea totală a serviciilor prestate conform facturilor enumerate constituie 116505,04 lei. (Vol. 3, f.d. 178-193)

– **Scrisoarea nr. 117 din 09.02.2023**, parvenită de la SRL „Gările Auto Moderne”, privind prețurile biletelor de călătorie (transport de pasageri și bagaje), anexată la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 21.04.2023. (Vol. 4, f.d. 93)

– **Declarațiile prealabile privind întrunirile privind întrunirile în perioada 01.05.2022-31.10.2022**, adresate Primăriei mun. Chișinău de către Partidul Politic „ȘOR” și reprezentanții acestui partid, anexate la cauza penală prin ordonanța organului de urmărire penală din 21.04.2023. (Vol. 5, f.d. 122-153)

Înregistrările audio sau video, fotografiile și alte forme de purtători de informație:

– **Purtătorul de informații electronice DVD-R**, pe care este transcrisă înregistrarea audio-video a emisiunii talk-show „Întreabă Ghețu: Finanțarea dubioasă a partidelor/ Transnistria de la începutul războiului/ 20.01.23”. (Vol. 2, f.d. 90)

Corpurile delictive:

– **Fotocopii de pe buletinele de identitate ale următoarelor persoane:** Belețchi Ivan, Ceban Maria, Ciumac Iana, Pastuh Alexandr, Țurcan Natalia, Cojocar Natalia, Damian Natalia, Cotin Eugeniu, Panciuc Svetlana, Cucos Vadim, Țîbîrnă Igor, Ojog Ionel, Olari Marina, Paamarcuic Dumitru;

– **Declarații de donații în numerar, completate în limba rusă**, la care sunt atașate copiile buletinelor de identitate a persoanelor Cucos Daniela, Stihii Nicolai, Buga Diana, Răzmeriță Vera, Curuliuc Ala, Costrova Elena;

– **Scrisori de informare nr. 23/ie și nr. 06/ie din 21.04.2021** cu privire la cota de impozitare;

– **lista consilierilor** locali din raionul Ocnița;

– **lista cu date** a persoanelor și localitatea cu semnături și date cifrice;

– **lista persoanelor** desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea PP ”Șor” (cu inscripția manuală Наблюдатели);

– **lista persoane cu semnături (cu inscripția Председатели П. О. Дрокия);**

– **lista persoanelor** desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea candidatului la funcția de Președinte al RM Violeta Ivanov (cu inscripția manuală Сорока Наблюдатели);

- *liste persoane* cu date de contact și semnături;
- *set de file* cu informație de analiză electorală pe raioanele: Ocnița, Drochia, Soroca pe 23 file;
- *set de file* cu inscripția Grafic Adunări Generale OT Botanica;
- *agendă* culoare roșie cu logotipul Partidul Politic ”ȘOR”;
- *telefonul* mobil model „Samsung Galaxy M21”.

Audiind declarațiile inculpatei și examinând materialele cauzei penale administrate în faza de urmărire penală, instanța de judecată reține că, dincolo de orice dubiu rezonabil, în ședința de judecată și-a găsit confirmare vinovăția inculpatei Raetchi Iana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, art. 42 alin. (5), art. 45, art. 181² alin. (5) din Codul penal, adică, complicitate, la comiterea infracțiunii de încălcare a modului de gestionare a mijloacelor financiare ale partidului politic, exprimată prin acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat, în formă prelungită.

Cu privire la analiza probelor și încadrarea juridică

Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Potrivit art. 389 alin. (1) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată.

E de menționat că, potrivit art. 389 alin. (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Conform art. 101 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Potrivit doctrinei, *obiectul juridic generic* al infracțiunii incriminate reprezintă relațiile sociale cu privire la exercitarea drepturilor electorale constituționale de către cetățean.

Obiectul juridic special, luând în considerare faptul, că articolul prevede mai multe ipoteze, respectiv și obiectul juridic special variază în dependență de variantă-tip infracțiune.

Astfel, în ipoteza art. 181² alin. (5) din Codul penal, obiectul juridic special este respectarea interdicțiilor de a accepta cu bună știință finanțarea partidului politic sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații criminale.

Obiectul material al infracțiunii poate avea atât caracter material, cât și nematerial, în funcție de natura valorii sociale lezate. În cazul infracțiunii prevăzute la art. 181² alin. (5) din Codul penal, obiectul material îl constituie mijloacele financiare acordate de către grupul criminal organizat și condus de Ilan Șor.

Sub aspectul *laturii obiective*, infracțiunea săvârșită de inculpat presupune realizarea prin acceptarea cu bună-știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat, în formă prelungită, prin darea de indicații și acordarea de mijloace, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală.

Acceptarea presupune consimțirea sau aprobarea expresă sau tacită de către făptuitor a obiectului remunerației ilicite.

Finanțarea partidelor politice este definită de Codul electoral ca finanțarea directă și/sau indirectă, adică oferirea, alocarea sau transmiterea în beneficiul partidelor politice a mijloacelor financiare, materiale sau de alt tip de către stat, persoane fizice și/sau juridice.

Infracțiunea prevăzută de art. 181² alin. (5) din Codul penal, este o infracțiune formală, ea se consideră consumată din momentul acceptării finanțării partidului politic, a grupului de inițiativă sau a concurentului electoral din partea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale. La caz, având în vedere că e o infracțiune prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

Instanța de judecată reține drept relevante prevederile art. 25 din Legea privind partidele politice nr. 294/2007, potrivit căreia „*sursele de finanțare a partidelor politice sunt: cotizațiile de membru de partid; donațiile, inclusiv cele colectate în cadrul manifestărilor de agrement, culturale, sportive sau altor manifestări de masă organizate de partid, cu condiția că sunt luate la evidență în modul stabilit; subvențiile de la bugetul de stat, potrivit reglementărilor prezentei legi și legii bugetare anuale; alte venituri legal obținute*”, prevederile art.41 și art.43 din Codul electoral în vigoare la momentul săvârșirii faptei, pct.26-37 a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4401 din 23.12.2015 privind aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, *care interzic*

finanțarea partidelor politice din surse anonime, în interesul unor terți sau de către persoane juridice care au sediul peste hotarele Republicii Moldova.

Subiectul infracțiunii specificate la art. 30, 42 alin. (5), 45 și art. 181² alin. (5) din Codul penal este persoana fizică responsabilă care, în momentul săvârșirii infracțiunii, a atins vârsta de 16 ani.

Deși deținea o funcție în cadrul Departamentului de Monitorizare, Planificare și Control al Partidului Politic „ȘOR”, exercitând atribuții de coordonare și asistență a activității organizațiilor teritoriale ale partidului, inculpata Raetchi Iana a acționat în calitate de complice la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 181² alin. (5) din Codul penal.

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (5) din Codul penal, complicitatea nu presupune realizarea nemijlocită a faptei, ci orice contribuție prin informații, organizare sau înlăturarea de obstacole. În speță, inculpata a contribuit la comiterea infracțiunii prin introducerea mijloacelor bănești pe teritoriul Republicii Moldova. Iar, lipsa calității de trezorier sau de persoană responsabilă financiar nu exclude răspunderea acesteia, întrucât legea nu condiționează complicitatea de deținerea aceleiași calități ca autorul.

Prin urmare, comiterea prin complicitate a infracțiunii imputate nu presupune ca inculpata Raetchi Iana să dețină calitatea subiectului special, aceasta trebuie să întrunească condițiile generale ale subiectului infracțiunii, adică vârsta răspunderii penale și responsabilitatea. În speță, inculpata Raetchi Iana, fiind născută la ***** și nefiind la evidența medicului narcolog sau psihiatru, astfel, întrunește aceste două condiții.

Cu referire la *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 30, 42 alin. (5), 45 și art. 181² alin. (5) din Codul penal, aceasta se caracterizează prin intenție directă, iar sintagma „*cu bună știință*” denotă că, în momentul săvârșirii infracțiunii, făptuitorul cunoștea cu certitudine că tocmai un grup criminal organizat finanțează partidul politic.

Pe cale de consecință, instanța de judecată reține că, prin faptele comise, inculpata a săvârșit în formă prelungită infracțiunea prevăzută de art. 30, 42 alin. (5), 45 și art. 181² alin. (5) din Codul penal, respectiv complicitate la acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat.

În această ordine de idei, sistematizând cele conturate supra, instanța de judecată conchide că vinovăția inculpatei Raetchi Iana în comiterea faptei incriminate și-a găsit confirmare în ședința de judecată, dincolo de orice dubiu rezonabil, iar în cursul judecării cauzei au fost administrate probe care confirmă cu certitudine vina sa, sub formă de intenție, în comiterea infracțiunii.

Astfel, prin totalitatea probelor cercetate, instanța de judecată consideră vinovăția inculpatei Raetchi Iana pe deplin dovedită, iar acțiunile acesteia se încadrează în baza art. 30, 42 alin. (5), 45 și 181² alin. (5) din Codul penal (în

vigoare la momentul comiterii faptei), adică, complicitate la comiterea infracțiunii de încălcare a modului de gestionare a mijloacelor financiare ale partidului politic, exprimată prin acceptarea cu bună știință a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat, în formă prelungită.

Totodată, instanța de judecată constată că, în ședința de judecată, inculpata și-a recunoscut integral vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, anterior, în faza de urmărire penală, încheind un acord de recunoaștere a vinovăției.

Cu referire la pedeapsa penală

Potrivit art. 24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanța va avea în vedere dispozițiile art. 7, 75 din Codul penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârșite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art. 61 alin.(1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În acest sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri*), potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delinvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

De asemenea, instanța notează că potrivit art. 30 alin. (2) din Codul penal, infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

Conform art. 181² alin. (5) din Codul penal, în redacția aplicabilă la data comiterii faptei din anul 2022, stăbilea o sancțiune cu amendă în mărime *de la 1150 la 1850 de unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani*, în ambele cazuri *cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani*.

Prin Legea nr. 220 din 31 iulie 2023 (*în vigoare din 18 august 2023*), art. 181² alin. (5) din Codul penal a fost modificat în ceea ce privește sancțiunea aplicabilă, iar limitele pedepsei cu închisoarea au fost majorate de la *2–7 ani*, la *6–10 ani*, amenda nu mai are caracter alternativ, ci este prevăzută cu titlu obligatoriu și cumulativ, în quantum de la 6 000 la 8 000 de unități convenționale și durata

interdicției de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita anumite activități, a fost extinsă de la 2–5 ani, la 7–10 ani.

Având în vedere că pedeapsa stabilită prin legea penală în vigoare la momentul pronunțării sentinței este mai aspră, în baza prevederilor art. 10 și 8 din Codul penal aceasta nu poate avea caracter retroactiv, iar aplicabile speței sunt prevederile legii penale în vigoare la momentul comiterii faptei.

Infrațiunea prevăzută de art. 181² din Codul penal, în coroborare cu art. 16 alin. (4) din Codul penal, face parte din categoria infracțiunilor *grave*, fiind comisă cu intenție.

Cu privire la *personalitatea inculpatei Raetchi Iana*, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată reține că inculpata anterior nu a fost judecată, nu este angajată în câmpul muncii, este celibatară și nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

În ceea ce privește circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 alin. (1) din Codul penal, instanța de judecată nu a constatat existența acestora în privința lui Raetchi Iana.

Recunoașterea vinovăției de către inculpată, care atrage aplicarea procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, nu poate fi valorificată drept circumstanță atenuantă judiciară conform art. 76 alin. (1) lit. f) din Codul penal, deoarece acest lucru ar conduce la acordarea unei duble valențe juridice aceleiași situații de fapt.

În ceea ce privește circumstanțele agravante prevăzute de art. 77 din Codul penal, instanța de judecată nu a constatat existența acestora în privința inculpatei.

În cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat Carina Chirpii a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatei Raetchi Iana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, art. 42 alin. (5), art. 45 și art. 181² alin. (5) din Codul penal și aplicarea unei pedepse în limitele prevăzute de art. 80 din Codul penal, cu luarea în considerare a prevederilor art. 75-78 din Codul penal. Totodată, a menționat că, potrivit acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat între părți, s-a convenit asupra aplicării următoarei pedepse: pedeapsa principală – închisoare pe un termen de 4 ani, cu includerea în termenul pedepsei a duratei reținerii, arestării preventive și arestării la domiciliu, începând cu 02.09.2022, ora 10:18, până la 20.09.2022, ora 16:30.

De asemenea, a mai indicat că s-a convenit ca, în conformitate cu prevederile art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei cu închisoarea să fie suspendată condiționat, cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani, inculpata urmând să beneficieze de suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu condiția ca în termenul de probațiune să nu săvârșească alte infracțiuni, să se prezinte la organul de probațiune la datele stabilite și să anunțe în prealabil, în scris, schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

Totodată, a susținut că părțile au convenit asupra aplicării pedepsei complementare obligatorii sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități de administrare și gestionare financiară a partidelor politice pe un termen de 5 ani.

Avocatul Lilian Rudei, în interesele inculpatei Raetchi Iana, a menționat că este de acord cu pedeapsa negociată, inclusiv cu aplicarea pedepsei cu închisoarea, suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de 3 ani, în condițiile art. 90 din Codul penal, precum și cu încasarea în folosul statului a sumei de 21 000 dolari SUA.

Inculpata Raetchi Iana, în ultimul cuvânt, a susținut poziția apărătorului său.

Analizând în cumul circumstanțele expuse supra, vârsta inculpatei, starea socială, audiind procurorul și apărătorul, precum și de sancțiunea pentru fapta descrisă în dispoziția art. 181² din Codul penal (*versiune în vigoare la data comiterii faptei*), instanța de judecată reține, că în cazul dat corectarea inculpatei este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pentru atingerea scopului pedepsei penale.

Pe cale de consecință, instanța notează că, în procesul judiciar, procurorul a solicitat acceptarea cuantumului pedepsei negociate și acceptate de părți în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, cu tragerea la răspundere penală prin aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitatea de administrare și gestionare financiară a partidelor politice pentru 5 ani, precum și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea unei perioade de probațiune de 3 (trei) ani, potrivit art. 90 din Codul penal.

Potrivit art. 80 alin. (1) din Codul penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod se reduc cu o treime.

Luând în considerație faptul că examinarea cauzei penale, la solicitarea inculpatei, a avut loc în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, aceasta recunoscând în totalitate faptele incriminate și vina sa în comiterea acestora, instanța constată luarea în calcul a regulilor prevăzute la art. 80 alin. (1) din Codul penal la aplicarea pedepsei penale.

În acest mod, în speță, se stabilește noua limită de pedeapsă minimă și maximă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 181² din Codul penal (*în vigoare la data comiterii faptei*), cu aplicarea prevederilor art. 80 alin. (1) din Codul penal, cu modificarea pentru pedeapsa cu amendă, în cuantumul minim de la 766,7 unități convenționale și cuantumul maxim de până la 1233,4 unități convenționale, iar pentru pedeapsa cu închisoare, noua limită minimă fiind de la 1

an și 4 luni până la 4 ani și 8 luni, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de la 2 la 5 ani.

Instanța de judecată constată că pedeapsa negociată de Raețchi Iana cu procurorul se încadrează în prevederile legale pentru o asemenea faptă și, respectiv va fi acceptată de către instanța de judecată.

Având în vedere faptul că inculpata a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise, precum și personalitatea inculpatei, care este la prima încălcare a legislației penale, instanța de judecată se convinge că corectarea și reeducarea lui Raețchi Iana sunt posibile cu aplicarea față de aceasta a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu includerea perioade în care inculpata s-a aflat în stare de reținere și arest preventiv începând cu data de 02 septembrie 2022, ora 10:18 și până la 20 septembrie 2022, ora 16:30, precum și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitatea de administrare și gestionare financiară a partidelor politice pentru 5 ani, însă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea unei perioade de probațiune de 3 (trei) ani, potrivit art. 90 alin. (1) și (2) din Codul penal.

Potrivit art. 90 alin. (1) din Codul penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv.

Conform alineatului (2) din același articol, perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 3 ani.

Subsecvent, potrivit alineatului (6) din același articol, aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească următoarele: a) să se prezinte la organul de probațiune

la datele fixate de acesta; b) să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

Potrivit alineatului (9) din același articol, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în decursul perioadei de probațiune sau, după caz, termenul de probă, încalcă în mod sistematic obligațiile stabilite sau, pînă la expirarea termenului de probă, nu a executat cu rea-voință obligația de a repara dauna cauzată instanța de judecată, la propunerea organului care exercită controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și la trimiterea condamnatului pentru a executa, deplin sau parțial, dar nu mai puțin de 1/3 din pedeapsa stabilită prin hotărârea instanței de judecată.

Termenul executării pedepsei stabilite, inclusiv a celei complementare obligatorii, în temeiul art. 65 și 90 din Codul penal, acestea urmează a fi calculate din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Cu privire la măsura preventivă

În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună în privința măsurii preventive ce se va aplica inculpatului pînă când sentința va deveni definitivă.

În cadrul dezbatelor judiciare, procurorul Carina Chirpii, apărătorul Lilian Rudei și inculpata Raetchi Iana, nu s-au expus pe marginea menținerii, aplicării sau revocării măsurii preventive în privința inculpatei Raetchi Iana.

Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța statuează că inculpata Raetchi Iana nu se află sub imperiul vreunei măsuri preventive în cadrul acestei cauze penale.

În acest context, instanța relevă că conform art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, *din oficiu* sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună *aplicarea*, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Instanța constată că potrivit art. 175 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, constituie măsuri preventive măsurile cu caracter de constrângere orientate în scopul asigurării de către instanță a *executării sentinței*.

Reieșind din conținutul art. 178 alin. (2) din Codul de procedură penală, *obligarea de a nu părăsi țara* constă în îndatorirea impusă inculpatului de către instanța de judecată de a nu părăsi țara fără încuviințarea organului care a dispus această măsură, precum și în îndeplinirea altor obligații prevăzute la alin.(1) din același articol.

Astfel, instanța statuează că, până când sentința va deveni definitivă, se va aplica în privința inculpatei Raetchi Iana măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara*.

Instanța menționează că, în privința inculpatei, a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. Totodată, instanța reține că Raetchi Iana anterior nu a demonstrat riscuri privind eschivarea sa de la respectarea măsurilor impuse prin lege, nu are antecedente penale, iar aplicarea unei măsuri preventive neprivative de libertate la momentul emiterii sentinței va avea doar ca scop eventual responsabilizarea acesteia în fața instanțelor ierarhic superioare, în cazul în care prezenta sentință va fi atacată, precum și asigurarea executării a acesteia.

Cu privire la demersul procurorului privind confiscarea specială

Cu referire la confiscarea specială, acuzatorul de stat Carina Chirpii a solicitat, în cadrul dezbaterilor judiciare, aplicarea confiscării speciale a contravalorii sumei de 21 000 dolari SUA, echivalentul sumei de 370 507,90 lei moldovenești, în calitate de mijloace bănești utilizate la săvârșirea infracțiunii.

Apărătorul Lilian Rudei, în cadrul dezbaterilor judiciare, a susținut acordul de recunoaștere a vinovăției inclusiv în partea ce ține de confiscarea specială a sumei de 21 000 dolari SUA, iar inculpata Raetchi Iana, în ultimul cuvânt, a susținut poziția apărătorului său.

Conform art. 388 alin. (2) din Codul de procedură penală, la pronunțarea sentinței cu confiscarea specială a bunurilor persoanei condamnate, instanța de judecată ia măsuri pentru a asigura confiscarea acestora, dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior.

Potrivit art. 106 alin. (1) și (2), lit. a) din Codul penal, sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare), utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni, iar în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora.

De asemenea, în conformitate cu art. 229⁴ din Codul de procedură penală, confiscarea specială și confiscarea extinsă a bunurilor infracționale, precum și repararea prejudiciilor cauzate prin infracțiuni se dispun prin hotărârea instanței de judecată în condițiile prezentului cod și ale Codului penal. În cazul în care bunurile sechestrare nu sunt confiscate, instanța de judecată dispune restituirea acestora proprietarului sau, după caz, posesorului legal, iar dacă aceștia nu sunt identificați, bunurile respective sunt trecute în proprietatea statului.

Potrivit probatoriului administrat în cauză, rezultă că Raetchi Iana, acționând în interesele formațiunii politice „ȘOR”, a participat prin complicitate la acceptarea cu bună știință a finanțării Partidului Politic „ȘOR” din partea grupului criminal organizat, condus de Ilan Șor, introducând pe teritoriul Republicii Moldova

mijloace bănești în valută – în sumă de 21 000 dolari SUA, al căror echivalent, conform ratelor oficiale de schimb ale BNM la data comiterii faptei, constituia suma totală de 370 507,9 lei, care reprezintă surse financiare ilicite și care au fost integrate în activitatea și întreținerea partidului, fără a fi reflectate în rapoartele financiare ale partidului, în scopul promovării și realizării intereselor partidului pe arena politică din Republica Moldova, de obținere prin mijloace ilicite a puterii în stat.

Concomitent, instanța de judecată a reținut că Raetchi Iana a acumulat, prin canale de „Telegram” și alte mijloace de comunicare electronică, informațiile cu privire la persoanele identificate de către președinții Organizațiilor Teritoriale Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei ale Partidului Politic „ȘOR”, pentru a lua parte la activitatea partidului „ȘOR”, inclusiv prin semnarea formularelor de declarații privind donațiile fictive în numerar în favoarea partidului, precum și prin participarea la protestele organizate pe teritoriul municipiului Chișinău. Tot ea a sistematizat listele participanților la proteste, mobilizați de către organizațiile teritoriale ale Partidului Politic „ȘOR”, a verificat și a contrapus datele din liste cu pozele protestatarilor efectuate la îmbarcarea în mijloacele de transport, a sistematizat informațiile cu privire la mijloacele de transport implicate în transportarea protestatarilor, în baza cărora au fost repartizate și distribuite mijloacele bănești în sumă totală de 661 500 lei, provenite din surse ilicite de finanțare a partidului, din partea grupului criminal organizat condus de către Ilan Șor, pentru achitarea serviciilor de transportare a protestatarilor, precum și pentru remunerarea acestor protestatari, mobilizați din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei.

În consecință, atât suma de 21 000 dolari SUA (echivalentul a 370 507,9 lei), introdusă de către învinuită pe teritoriul Republicii Moldova, cât și suma de 661 500 lei au fost utilizate pentru transportarea și remunerarea protestatarilor mobilizați din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei și constituie obiectul material al infracțiunii de acceptare a finanțării partidului politic din partea unui grup criminal organizat, fiind utilizate și destinate pentru săvârșirea infracțiunii.

De asemenea, instanța a constatat că, în partea ce ține de contravaloarea sumei de 661 500 lei utilizată pentru transportarea și remunerarea protestatarilor mobilizați din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei, aceasta deja a fost supusă confiscării speciale în baza Sentințelor Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, nr. 1-1533/2023 din 30 septembrie 2025 (Marina Tauber și Partidul Politic „ȘOR”), nr. 1-3037/2024 din 25 septembrie 2025 (Vadim Cucoș), nr. 1-3173/2024 din 3 noiembrie 2025 (Svetlana Panciuc), nr. 1-3024/2024 din 26 septembrie 2025 (Andrei Simacovici).

În aceste circumstanțe, în corespundere cu prevederile art. 106 alin. (2) lit. a) din Codul penal, suma de 21 000 dolari SUA urmează a fi supusă confiscării speciale din contul inculpatei Raetchi Iana și trecută în proprietatea statului.

Prin urmare, instanța reține că a fost justificată confiscarea contravalorii sumei de 21 000 dolari SUA, în calitate de bunuri utilizate și destinate la comiterea infracțiunii, or anume prin introducerea pe teritoriul Republicii Moldova și gestionarea acestor mijloace bănești pentru achitarea serviciilor de transportare a protestatarilor, precum și pentru remunerarea acestor protestatari, mobilizați din raioanele Dondușeni, Edineț, Ocnîța și Sîngerei, s-a realizat latura obiectivă a infracțiunii.

Potrivit art. 2 lit. g) din Convenția ONU împotriva Corupției (*ratificată de Rep. Moldova prin Legea nr. 158-XVI din 6 iulie 2007 în vigoare din 20 iulie 2007*), prin *confiscare* se înțelege deposedarea permanentă de bunuri pe baza unei hotărâri a unei instanțe judecătorești sau a unei alte autorități competente, iar art. 31 pct. 1) al Convenției, reglementează condițiile confiscării, fiind statuată obligația fiecărui stat parte ca să ia, în măsura posibilităților și în cadrul sistemului său juridic intern, măsurile necesare pentru a permite confiscarea: a) produsului infracțiunii provenind din infracțiunile prevăzute de prezenta convenție sau a bunurilor a căror valoare corespunde cu cea a produsului; precum și a b) bunurilor, materialelor sau altor instrumente folosite sau destinate a fi folosite pentru infracțiunile prevăzute de prezenta convenție.

În conformitate cu art. 1 lit. d) Convenția privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională din 8 noiembrie 1990 (*ratificată de Rep. Moldova prin Legea nr. 914-XV din 15 martie 2002, în vigoare 28 martie 2022*), prin „*confiscare*” se desemnează o pedeapsă sau o măsură ordonată de o instanță judiciară, în urma unei proceduri referitoare la una sau mai multe infracțiuni penale, pedeapsă sau măsură care duce la privarea permanentă de acest bun, iar conform art. 2 para. 1) fiecare Parte va adopta măsuri legislative și altele, considerate necesare pentru a permite confiscarea instrumentelor și a veniturilor provenite din activitatea infracțională sau a bunurilor, valoarea cărora corespunde acestor venituri.

De asemenea, instanța explică că confiscarea specială nu reprezintă o a doua pedeapsă pentru aceeași faptă penală. Ea are scopul de a preveni comiterea unei alte infracțiuni identice sau similare. În fiecare caz când se solicită confiscarea urmează totuși a fi aplicat testul de proporționalitate. În caz contrar, există riscul de încălcare a dreptului de proprietate (a se vedea hot. CtEDO *Paulet v. Marea Britanie*, 2014, §§ 63-69; *Rustamkhanli v. Azerbaidjan*, 2024, § 53-66). Respectiv, instanța a acceptă că confiscarea specială în această cauză a urmărit scopul „*combaterii activităților infracționale*”, fiind evidențiat clar de acuzare și categoriile incidente din art. 106 alin. (2) din Codul penal, adică lit. b).

Respectiv, în acest caz, nu poate fi pusă în discuție nici situația când sarcina probei caracterului ilicit al dobândirii averii revine organelor statului, or ultimul a demonstrat prin existența faptei infracțiunii acest aspect. În acest mod, autoritățile pot ridica dubii în ceea ce privește „*legitimitatea*” bunurilor atunci când din informațiile deținute, posesorul nu putea achiziționa bunurile sau deține suma de bani. În această cauză, nu doar au fost ridicate dubii, dar s-a constatat caracterul nelegitim ale deținerii de către contravenient a valorii care urmează să fie confiscată. Această situație diferă de cazurile când se comite o infracțiune și are loc confiscarea unor bunuri a căror caracter licit este prezumat, deoarece însăși finanțarea este ilicită, iar banii un instrument în comiterea ei.

În subsidiar, instanța notează că confiscarea este considerată de Curtea Europeană drept o reglementare a *folosinței bunurilor*, care trebuie luată în considerare în temeiul celui de-al doilea paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1, deoarece în mod evident implică o privare de „*proprietate*” [*AGOSI împotriva Regatului Unit*, par. 51; *Raimondo împotriva Italiei*, par. 29; *Honecker și alții împotriva Germaniei* (dec.); *Riela și alții împotriva Italiei* (dec.)] și prin urmare, abordarea constantă a Curții este cea potrivit căreia o măsură de confiscare constituie reglementare a folosinței bunurilor (*Air Canada împotriva Regatului Unit*, par. 34; *Silickienė împotriva Lituaniei*, par. 62).

Astfel, prin dispunerea confiscării eventuale a unui bun care aparține cu adevărat unui terț care nu este vizat în acuzațiile penale, fără o explicație plauzibilă, ar duce la încălcarea drepturilor acestui terț, garantate acestuia prin art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției EDO. Or, în argumentare, instanța notează că aplicarea prezumției că proprietatea unei persoane suspectate de apartenență la o organizație criminală reprezintă rezultatul unor activități ilicite, iar în cazul în care procedura respectivă îi oferă proprietarului o ocazie rezonabilă de a-și prezenta cauza în fața autorităților, nu este interzisă în sine, în special dacă instanțele judecătorești nu își întemeiază deciziile pe simple suspiciuni [(*Arcuri și alții împotriva Italiei* (dec.))]. La caz, a fost demonstrat că acceptarea remunerării a avut loc de la un grup criminal organizat.

Mai mult, instanța statuează că și în cazul în care confiscarea a fost impusă independent de o acuzație în materie penală împotriva unor terți, Curtea a oferit într-adevăr autorităților posibilitatea de a aplica măsuri de confiscare nu numai în cazul persoanelor acuzate direct de infracțiuni, ci și al membrilor familiilor acestora și al altor rude apropiate despre care se presupunea că dețineau și administrau bunurile dobândite fără just temei, în mod informal, în numele autorilor prezumtivi, sau care, din alte motive, nu beneficiau de statutul de bunăcredință [*Raimondo împotriva Italiei*, par. 30; *Arcuri și alții împotriva Italiei* (dec.); *Morabito și alții împotriva Italiei* (dec.); *Butler împotriva Regatului Unit* (dec.); *Webb împotriva Regatului Unit* (dec.); *Saccoccia împotriva Austriei*, par.

88; *Silickienė împotriva Lituaniei*, par. 65, în care a fost pronunțată o măsură de confiscare împotriva văduvei unui funcționar corupt; *Balsamo împotriva San Marino*, par. 89 și 93, în care măsura confiscării a fost aplicată în cazul unui copil din cauza cazierului tatălui].

La fel, confiscarea a încercat, în astfel de cauze, să prevină folosirea ilegală, într-un mod periculos pentru societate, a „bunurilor” a căror origine legală nu fusese stabilită, or Curtea a luat notă de dificultățile întâmpinate de autoritățile publice în lupta împotriva criminalității organizate și anume confiscarea, care este menită să blocheze aceste mișcări de capitaluri suspecte, este o armă efectivă și necesară în acest context, deoarece un hotărâre de confiscare a unui bun dobândit printr-o infracțiune *acționează ca factor de descurajare pentru cei care au în vedere desfășurarea unor activități infracționale* și garantează, de asemenea, faptul că *infracțiunea nu aduce venit* [*Denisova și Moiseyeva împotriva Rusiei*, par. 58; *Phillips împotriva Regatului Unit*, par. 52; *Dassa Foundation și alții împotriva Liechtensteinului* (dec.), în temeiul art. 6 și 7].

Astfel, în cauza *Gogitidze și alții împotriva Georgiei* (par. 105), Curtea a observat că se poate spune că există standarde juridice europene și chiar universale care încurajează, în primul rând, confiscarea bunurilor legate de *infracțiuni penale grave*, cum ar fi corupția, spălarea de bani, infracțiunile legate de droguri etc., fără existența prealabilă a unei condamnări penale, iar în al doilea rând, sarcina probării originii legale a bunurilor prezumate a fi fost achiziționate în mod ilegal poate fi transferată în mod legitim către respondenții care au participat la o astfel de procedură civilă de confiscare, inclusiv la o procedură civilă *in rem* și în al treilea rând, se pot aplica măsuri de confiscare nu numai în ceea ce privește produsele directe ale infracțiunii, ci și în ceea ce privește bunurile, inclusiv veniturile și alte beneficii indirecte, obținute prin convertirea sau transformarea produselor directe ale infracțiunii sau prin combinarea acestora cu alte bunuri, eventual legale. În sfârșit, se pot aplica măsuri de confiscare nu numai în cazul persoanelor direct suspectate de infracțiuni, ci și al terților cu drepturi de proprietate, fără a fi necesară *bona fidae*, în vederea mascării rolului lor ilicit în acumularea averii în cauză.

Prin urmare, în opinia instanței, este susceptibil de admitere demersul procurorului, în condițiile în care instanța dispune confiscarea, fără atentarea la dreptul inculpatei de proprietate. Mai mult, cu referire la corupția electorală sau politică, instanța reiese și din art. 7 para. 3) al Convenției ONU împotriva Corupției, este statuat că fiecare stat-parte are în vedere, de asemenea, să adopte măsuri legislative și administrative corespunzătoare, compatibile cu obiectivele prezentei convenții și conforme cu principiile fundamentale ale dreptului său intern, cu scopul *de a spori transparența finanțării candidaturilor la un mandat*

public electiv și, eventual, a finanțării partidelor politice, iar confiscarea specială reprezintă o asemenea măsură.

În acest sens, pentru a descuraja activitățile de criminalitate atât organizată, cât și cele mai simple forme de criminalitate electorală, este esențial ca infractorii să fie deposezați de produsele sau instrumentele infracțiunii, iar confiscarea și recuperarea activelor deținute de infractori constituie un mod foarte eficient de a combate inclusiv acest tip de ilegalități, orientate în principal spre profit, precum și spre obținerea ilegală a puterii într-un stat. Subsecvent, va descuraja inclusiv actorii politici, care au în puterea lor posibilități de a obține, facilita sau utiliza interese materiale ilicite în detrimentul altor concurenți politici corecți. La fel, confiscarea împiedică utilizarea averilor infractorilor ca sursă de finanțare pentru alte activități cu caracter infracțional, îndepărtează pericolul de a compromite încrederea în sistemele financiare și de a corupe societatea legitimă. Prin urmare, confiscarea are un caracter disuasiv, deoarece întărește principiul „*criminalitatea nu poate aduce venituri*”.

În circumstanțele specifice cauzei date, instanța a luat în considerare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în condiția neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (cauzele Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1), §§ 60-67; Podbielski și PPU Polpure împotriva Poloniei, §§ 65-66; Weissman și alții împotriva României, § 42 și a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)), precum și faptul că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (cauza Costin împotriva României, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții împotriva României, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre împotriva României, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.).

Cu privire la corpurile delictive

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) din Codul de procedură penală la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: (...) 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 13¹) dacă urmează să fie aplicată confiscarea specială sau confiscarea extinsă.

În cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat Carina Chirpii a solicitat ca mijloacele materiale de probă și corpurile delictive recunoscute în această calitate și anexate la materialele cauzei penale să se păstreze la cauza penală pe toată perioada păstrării acesteia, însă, cu referire la corpul delict – telefonul mobil de model „Samsung Galaxy M21” (*****), în temeiul art. 106 alin. (2) lit. a) din Codul penal, să fie confiscat în folosul statului, iar atât apărătorul Lilian Rudei, în cadrul dezbaterilor judiciare, cât și inculpata Raețchi Iana, în ultimul cuvânt, nu s-au expus asupra soartei corpurilor delictive.

Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 4) și 5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive și în acest caz, banii și alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sânt identificați, se trec în proprietatea statului. Totodată, documentele care constituie corpurile delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.

La fel, conform art. 164 din Codul de procedură penală, înregistrările audio sau video, fotografiile, mijloacele de control tehnic, electronic, magnetic, optic și alți purtători de informație tehnico-electronică, dobândite în condițiile prezentului cod, constituie mijloace de probă dacă ele conțin date sau indici temeinici privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și dacă conținutul lor contribuie la aflarea adevărului în cauza respectivă.

Conform prevederilor art. 106 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul penal, confiscarea specială constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor indicate la alin.(2). În cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite, nu pot fi recuperate sau confiscarea acestora este imposibilă din orice alt motiv, se confiscă prioritar un alt bun cu valoare echivalentă, iar în lipsa acestuia, contravaloarea acestora. Sunt supuse confiscării speciale bunurile (inclusiv valorile valutare), utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Se reține că, în cadrul cauzei penale, au fost recunoscute și anexate la materialele cauzei, în calitate de mijloace materiale de probă, următoarele documente în copie, autentificate:

– Statutul partidului politic „ȘOR” (în redacție nouă), aprobat la Congresul VIII din data de 12.09.2021 (Vol. 1, f.d. 117-128); – Scrisoarea din 19.10.2022, semnată de reprezentantul Partidului Politic „ȘOR”, adresată Centrului Național Anticorupție (Vol. 2, f.d.93); – Scrisoarea din 29.03.2023, semnată de președintele Partidului Politic „ȘOR”, adresată Comisiei Electorale Centrale (Vol. 2, f.d.99); – Scrisoarea nr. 15/04-1850 din 21.04.2023, parvenită de la Direcția analitică a Centrului Național Anticorupție (Vol. 2, f.d. 103-196); – Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe semestrul I a anului 2022 (Vol. 3, f.d. 13-45); – Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe se anul 2021 (Vol. 3, f.d.46-67); – Raportul privind gestiunea financiară a Partidului Politic „ȘOR”, pe semestrul I a anului 2021 (Vol. 3, f.d. 68-104); – Registrul

*mașinii de casă și control (RmCC) nr. 03-2021 a Partidului Politic „ȘOR” (Vol. 3, f.d. 148-169); – Facturile fiscale emise de prestatorii de servicii în favoarea Partidului Politic „ȘOR”, pentru perioada semestrului II al anului 2022, cu următoarele numere și serii: ***** Valoarea totală a serviciilor prestate conform facturilor enumerate constituie 116 505,04 lei, (Vol. 3, f.d. 178-193); – Scrisoarea nr. 117 din 09.02.2023, parvenită de la SRL „Gărilor Auto Moderne”, privind prețurile biletelor de călătorie (transport de pasageri și bagaje) (Vol. 4, f.d. 93); – Declarațiile prealabile privind întrunirile privind întrunirile în perioada 01.05.2022-31.10.2022, adresate Primăriei mun. Chișinău de către Partidul Politic „ȘOR” și reprezentanții acestui partid (Vol. 5, f.d. 122-153), inclusiv un purtător de informații electronice DVD-R (Vol. 2, f.d. 90).*

Prin urmare, ținând cont de faptul că acestea se păstrează la cauza penală, au fost administrate în mod legal și recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă, instanța dispune ca acestea să rămână anexate la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării acestora.

Totodată, se reține că, în cadrul cauzei penale, au fost recunoscute și anexate la materialele cauzei, în calitate de corpuri delict, următoarele:

– Fotocopii de pe buletinele de identitate ale următoarelor persoane: Belețchi Ivan, Ceban Maria, Ciurac Iana, Pastuh Alexandr, Țurcan Natalia, Cojocaru Natalia, Damian Natalia, Cotin Eugeniu, Panciuc Svetlana, Cucos Vadim, Țibîrnă Igor, Ojog Ionel, Olari Marina, Paamarcuic Dumitru; – Declarații de donații în numerar, completate în limba rusă, la care sunt atașate copiile buletinelor de identitate a persoanelor Cucos Daniela, Stihii Nicolai, Buga Diana, Răzmeriță Vera, Curuliuc Ala, Costrova Elena; – Scrisori de informare nr. 23/ie și nr. 06/ie din 21.04.2021 cu privire la cota de impozitare; – lista consilierilor locali din raionul Ocnița; – lista cu date a persoanelor și localitatea cu semnături și date cifrice; – lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea PP ”Șor” (cu inscripția manuală Наблюдатели); – lista persoane cu semnături (cu inscripția Председателю П. О. Дрокия); – lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea candidatului la funcția de Președinte al RM Violeta Ivanov (cu inscripția manuală Сорока Наблюдатели); – liste persoane cu date de contact și semnături; – set de file cu informație de analiză electorală pe raioanele: Ocnița, Drochia, Soroca pe 23 file; – set de file cu inscripția Grafic Adunări Generale OT Botanica; – agendă culoare roșie cu logotipul Partidul Politic ”ȘOR”,

toate fiind ridicate la data de 21 iulie 2022, în cadrul percheziției efectuate la domiciliul cet. Raetchi Iana, situat în ***** , și recunoscute în calitate de corpuri delict, fiind anexate la cauza penală prin ordonanța din 07 septembrie 2023 (Vol. 8, f.d. 142).

Instanța de judecată reține că respectivele corpuri delictive au fost ridicate de la inculpata Raetchi Iana și recunoscute în această calitate, iar prin urmare, ținând cont de faptul că acestea se păstrează la cauza penală, au fost administrate în mod legal și recunoscute în calitate de corpuri delictive, instanța dispune ca acestea să rămână anexate la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării acestora.

La fel, în calitate de corp delict a fost recunoscut și anexat la materialele cauzei, prin ordonanța din 27 noiembrie 2025 (Vol. 9, f.d. 92), telefonul mobil de model „Samsung Galaxy M21” (*****), ridicat de la cet. Raetchi Iana prin procesul-verbal de percheziție la domiciliul acesteia, situat în *****, din 21 iulie 2022, și care se află la materialele cauzei în plicul cu inscripția „CNA Plic nr. 1”.

Instanța de judecată reține că acest telefon mobil a fost ridicat de la inculpata Raetchi Iana și recunoscut în calitate de corp delict, stabilindu-se că acesta a fost utilizat la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 181² din Codul penal. Din probele administrate rezultă că telefonul mobil a fost utilizat la comiterea infracțiunii, fiind astfel stabilită o legătură reală, concretă și indispensabilă între telefonul mobil și fapta penală, în sensul art. 106 alin. (2) lit. a) din Codul penal. Având în vedere scopul legitim al prevenirii comiterii unor infracțiuni similare, instanța constată că sunt întrunite cerințele testului de proporționalitate, măsura confiscării fiind adecvată și necesară.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Codul penal, precum și ale art. 162 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală, instanța va dispune confiscarea specială, în beneficiul statului, a telefonului mobil de model „Samsung Galaxy M21” (*****), din momentul rămânerii definitive a sentinței.

Pentru aceste motive și în conformitate cu prevederile articolelor 65, 70, 80, 90 și 106 din Codul penal, precum și ale articolelor 157, 161-162, 164, 384-385, 389, 392-395, 504, 509 și 509¹ din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se acceptă acordul de recunoaștere a vinovăției din 30 martie 2026, încheiat între învinuita Raetchi Iana ***** și procurorul Valeriu Craciun.

Se recunoaște **Raetchi Iana** ***** vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, art. 42 alin. (5), art. 45, art. 181² alin. (5) din Codul penal (*în vigoare la data comiterii faptei*) și în baza acestei Legi i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activitatea de administrare și gestionare financiară a partidelor politice, pe o durată de 5 (cinci) ani.

În temeiul art. 90 din Codul penal, pedeapsa cu închisoare aplicată lui Raetchi Iana ***** prin prezenta sentință se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani și nu va fi executată dacă condamnată în termenul de probațiune nu va comite noi infracțiuni și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În termenul pedepsei cu închisoarea stabilită în privința lui Raetchi Iana *****, urmează a fi inclusă perioada aflării acesteia în stare de reținere și arest preventiv începînd cu data de 02 septembrie 2022, ora 10:18 și până la 20 septembrie 2022, ora 16:30.

Potrivit art. 90 alin. (6) din Codul penal, Raetchi Iana ***** se obligă să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile. Termenul executării pedepsei principale și complementare stabilite lui Raetchi Iana ***** se calculează din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Se aplică în privința lui Raetchi Iana ***** măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara*, până când sentința va deveni definitivă.

Se confiscă din contul lui Raetchi Iana *****, în beneficiul Statului, cu titlu de mijloace bănești utilizate la comiterea infracțiunii, suma de 21 000 (douăzeci și unu mii) dolari SUA, convertiți în moneda națională cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării Sentinței.

Mijloacele materiale de probă – copii autentificate de pe documente, inclusiv purtătorul de informații electronice DVD-R, recunoscute în această calitate și anexate la materialele cauzei – *urmează a se păstra la materialele cauzei penale pe toată durata păstrării dosarului*.

Corpurile delictive: - Fotocopii de pe buletinele de identitate; - Declarații de donații în numerar; - Scrisori de informare nr. 23/ie și nr. 06/ie din 21.04.2021; - lista consilierilor locali din raionul Ocnița; - lista cu date a persoanelor și localitatea; - lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea PP ”Șor”; - lista persoane cu semnături; - lista persoanelor desemnate pentru a fi acreditate în calitate de observatori din partea candidatului la funcția de Președinte al RM Violeta Ivanov; - liste persoane cu date de contact și semnături; - set de file cu informație de analiză electorală pe raioanele: Ocnița, Drochia, Soroca pe 23 file; - set de file cu inscripția Grafic Adunări Generale OT Botanica; - o agendă de culoare roșie cu logotipul Partidul Politic ”ȘOR”, recunoscute în această calitate și anexate la materialele cauzei – *urmează a se păstra la materialele cauzei penale pe toată durata păstrării dosarului*.

- telefonul mobil de model „Samsung Galaxy M21” (*****), care se păstrează la materialele cauzei în plicul cu inscripția „CNA Plic nr. 1 – *se supune confiscării în folosul statului din momentul rămânerii definitive a sentinței*.”

Sentința este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, de către procuror, inculpată sau apărătorul acesteia doar în partea erorilor procesuale și măsurii de pedeapsă stabilite.

Sentința integrală este pronunțată în ședință publică la ***04 iunie 2026 ora 14:00*** .

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Olga BEJENARI